

Proiect de Lege

cu privire la ajutorul de stat

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

- transpune art. 93 și art. 107- 109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, CELEX: 12016E/TXT, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene C 202 din 7 iunie 2016;
- transpune parțial Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (text codificat), CELEX: 32015R1589, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 24 septembrie 2015;
- transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, CELEX: 02004R0794, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 30.4.2004;
- transpune parțial Comunicarea Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile C/2019/5396, CELEX: 52019XC0723(01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 247 din 23 iulie 2019;
- transpune parțial Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03), CELEX: 52003XC1209(02), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 297 din 9 decembrie 2003.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de aplicare, obiectul și scopul prezentei legi

- (1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind procedura de prenotificare, notificare, autorizare, investigare a ajutoarelor de stat ilegale sau utilizate abuziv, recuperarea, monitorizarea și raportarea ajutorului de stat și a ajutorului de minimis.

- (2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea cadrului normativ necesar pentru controlul ajutorului de stat, în vederea prevenirii denaturării mediului concurențial și a afectării schimburilor comerciale dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene.
- (3) Prevederile prezentei legi se aplică tuturor sectoarelor economiei naționale.
- (4) Consiliul Concurenței este autoritatea de concurență națională, competentă de punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi, în conformitate cu atribuțiile stabilite de prezenta lege.
- (5) Prezenta lege se aplică furnizorilor ajutorului de stat și ai ajutorului de minimis, beneficiarilor ajutorului, precum și persoanelor interesate.
- (6) Prezenta lege se aplică cu luarea în considerare a jurisprudenței aplicabile a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene.

Articolul 2. Noțiuni principale

- (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos vor avea următoarele semnificații:
ajutor de stat - orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la art. 5 alin. (1);
ajutor existent:
 - a) orice ajutor care a existat înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale puse în aplicare anterior și care se aplică și ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat;
 - b) ajutorul de stat autorizat, respectiv schemele de ajutor de stat și ajutoarele individuale care au fost autorizate de Consiliul Concurenței;
 - c) ajutorul considerat a fi fost autorizat în conformitate cu art.19 alin.(4) ;
 - d) ajutorul pentru care termenul de prescripție pentru recuperare a expirat;
 - e) ajutorul care în momentul punerii în aplicare, nu reprezenta un ajutor și a devenit ajutor ulterior, datorită evoluției pieței și fără să fi fost modificat de furnizor. Atunci când anumite măsuri devin ajutoare ca urmare a liberalizării unei activități în acord cu legislația națională sau a Uniunii Europene, astfel de măsuri nu sunt considerate ajutor existent după data fixată pentru liberalizare;*ajutor de minimis* – ajutor a cărui sumă totală acordată unei întreprinderi unice, nu depășește pragul de minimis stabilit la art. 9-10 într-o perioadă de 3 ani continuu, iar

pentru ajutorul de minimis în domeniul pescuitului și acvaculturii pragul de minimis stabilit la art.11 pe durata a 3 exerciții financiare;

ajutor individual – ajutor de stat care nu este acordat în baza unei scheme de ajutor de stat sau este acordat în baza unei scheme, dar trebuie notificată în mod individual;

ajutor ad-hoc - ajutorul care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutor de stat;

ajutor ilegal – orice ajutor de stat nou, altul decât ajutorul existent sau cel exceptat de la obligația notificării conform prezentei legi, care a fost acordat fără a fi autorizat de Consiliul Concurenței;

ajutor nou – orice ajutor, respectiv orice schemă de ajutor sau orice ajutor individual care nu este ajutor existent, inclusiv modificările ajutoarelor existente;

ajutor de stat utilizat abuziv – ajutorul de stat utilizat de beneficiar cu încălcarea deciziei de autorizare sau autorizare condiționată a Consiliului Concurenței;

beneficiarul ajutorului – orice persoană fizică sau juridică independentă, ce desfășoară activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare, care primește ajutor de stat sau ajutor de minimis;

data acordării ajutorului – dată la care dreptul legal de a primi ajutor este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național;

data plății ajutorului – dată la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului;

furnizorul ajutorului de stat – autoritatea publică sau orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului sau ale unităților administrativ-teritoriale în conformitate cu legea;

intermediar financiar - orice entitate din sectorul financiar, indiferent de forma și de dreptul său de proprietate, care funcționează pe bază de profit. Se consideră că băncile publice de promovare sau instituțiile publice de promovare nu se încadrează în această definiție în cazul în care acționează ca autorități care acordă ajutorul și nu există nici o subvenționare încrucișată a activităților întreprinse pe propriul risc și pe cont propriu;

intensitate a ajutorului – valoarea brută a ajutorului de stat exprimată ca procent din costurile eligibile, înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;

întreprindere unică – toate întreprinderile care sunt controlate din punct de vedere juridic sau de facto de către aceeași întreprindere sau persoană ori când există cel puțin una dintre relațiile următoare:

a) întreprinderea deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor unei alte întreprinderi;

b) întreprinderea are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

c) întreprinderea are dreptul de a exercita o influență decisivă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din actul constitutiv sau din statutul acesteia;

d) o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, oricare din relațiile prevăzute de lit. a)-d) sunt considerate o întreprindere unică;

întreprindere publică – orice întreprindere asupra căreia autoritățile publice pot exercita, direct sau indirect, o influență dominantă în temeiul dreptului de proprietate asupra acestora, a participației deținute de autorități în aceste întreprinderi sau în temeiul normelor care le reglementează.

Se presupune că există o influență dominantă atunci când autoritățile, în mod direct sau indirect, în legătură cu întreprinderile publice:

- a) dețin majoritatea capitalului subscris al întreprinderii respective sau
- b) controlează majoritatea voturilor aferente acțiunilor emise de întreprinderi sau
- c) pot numi mai mult de jumătate din membrii organului de administrație, de conducere sau de supraveghere;

persoană interesată – orice furnizor și orice persoană, întreprindere sau asocieri de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale;

schemă de ajutor de stat – orice act în baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, pot fi acordate alocări individuale de ajutor întreprinderilor definite în mod general și abstract, precum și orice act în baza căruia ajutorul, care nu este legat de un anumit proiect, poate fi acordat uneia sau mai multor întreprinderi pentru o perioadă de timp nedeterminată și/sau într-un quantum nedeterminat;

secret profesional – informațiile ce constituie secrete comerciale, alte informații confidențiale, inclusiv și cele ocrotite de lege de care s-a luat cunoștință în activitatea de aplicare a legii;

- (2) Alte noțiuni utilizate în prezenta lege sunt definite în Legea concurenței nr.183/2012 și actele normative ale Consiliului Concurenței.

Articolul 3. Principalele atribuții ale Consiliului Concurenței

(1) În vederea asigurării controlului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței are următoarele atribuții:

- a) promovează cultura concurențială în domeniul ajutorului de stat;
- b) adoptă acte normative necesare executării prezentei legi;
- c) emite avize asupra proiectelor de acte normative care presupun acordarea de măsuri de sprijin susceptibile să reprezinte ajutor de stat sau de minimis;
- d) acordă asistență de specialitate în domeniul ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor, pentru asigurarea respectării prezentei legi, inclusiv în cadrul procesului de elaborare a actelor juridice prin care se instituie măsuri de natura ajutorului de stat/de minimis;
- e) examinează plângerile referitoare la presupuse ajutoare de stat ilegale sau la presupusa utilizare abuzivă a ajutoarelor stat;
- f) dispune inițierea investigațiilor privind presupuse ajutoare de stat ilegale sau la presupusa utilizare abuzivă a ajutoarelor stat;
- g) adoptă decizii prin care dispune suspendarea plății oricărui ajutor ilegal până când decide cu privire la compatibilitatea ajutorului;
- h) adoptă decizii prin care dispune recuperarea provizorie a oricărui ajutor plătit ilegal, până când decide cu privire la compatibilitatea ajutorului respectiv;
- i) adoptă decizii de constatare a faptului că măsura notificată nu constituie ajutor de stat;
- j) adoptă decizii de autorizare a ajutorului de stat,
- k) adoptă decizii de autorizare condiționată,
- l) adoptă decizii prin care constată incompatibilitatea ajutorului de stat și, după caz, dispune recuperarea ajutorului ilegal sau utilizat abuziv, inclusiv a dobânzii aferente;
- m) adoptă decizii de încetare a investigației;
- n) înaintează în instanța de judecată acțiuni privind cazurile ce țin de domeniul ajutorului de stat;
- o) asigură, în colaborare cu furnizorii de ajutor de stat, monitorizarea continuă a ajutoarelor de stat existente acordate de către aceștia și, după caz, efectuează vizite de control la fața locului la beneficiarii ajutorului de stat ;
- p) adoptă decizii de revocare sau modificare a propriilor decizii;

q) recomandă furnizorului, ținând cont de condițiile stabilite în decizia sa, să își modifice decizia de acordare a ajutorului de stat în cazul în care schema de ajutoare existentă nu este sau nu mai este compatibilă;

r) prezintă, până la data de 31 decembrie, Parlamentului un raport anual privind ajutoarele de stat acordate pentru anul precedent;

s) posedă și deține Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”, inclusiv registrul central al ajutoarelor de minimis;

t) adoptă decizie prin care este expus punctul de vedere necesar pentru aprobarea de către furnizorul ajutorului de stat a metodologiei de calcul a subvenției brute aferente ajutorului de stat acordat sub formă de garanție;

u) adoptă decizii prin care aprobă planul de evaluare și raportul de evaluare în cazul unei scheme de ajutor de stat notificate care face obiectul unei evaluări;

v) adoptă decizii prin care aprobă planul de restructurare prezentat de furnizorul ajutorului de stat;

w) publică pe site-ul său web deciziile pe care le adoptă, raportul anual privind ajutorul de stat acordat, precum și alte date și informații pe care le consideră relevante pentru aplicarea prezentei legi;

x) cooperează cu organizațiile și instituțiile internaționale în domeniul ajutorului de stat;

y) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Consiliul Concurenței colaborează cu furnizorii ajutorului de stat, cu beneficiarii ajutorului, după caz, cu alte autorități publice și le acordă sprijin, la solicitare, în vederea aplicării corespunzătoare a normelor în domeniul ajutorului de stat.

Articolul 4. Obligațiile furnizorului ajutorului de stat/ ajutorului de minimis

În vederea aplicării prezentei legi, furnizorul ajutorului de stat/ajutorului de minimis are următoarele obligații:

a) să notifice, în timp util Consiliului Concurenței, orice proiect de acordare a unui ajutor de stat nou;

b) să nu acorde ajutorul de stat decât în cazul în care Consiliul Concurenței a adoptat sau se consideră că a adoptat în conformitate cu art.19 alin.(4) o decizie de autorizare a acestuia;

c) să asigure evidența ajutorului de stat și a ajutorului de minimis;

- d) să respecte prevederile prezentei legi, precum și dispozițiile actelor normative adoptate de Plenul Consiliului Concurenței, în procesul de acordare, notificare și raportare a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis;
- e) să asigure realizarea altor obligații prevăzute de prezenta lege și actele normative ale Consiliului Concurenței.

Capitolul II

AJUTORUL DE STAT

Articolul 5. Ajutorul de stat

- (1) Constituie ajutor de stat orice măsură de sprijin care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:
 - a) este acordată direct sau indirect din resurse de stat sau din resurse ale unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
 - b) conferă beneficiarului un avantaj economic pe care acesta nu l-ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
 - c) este selectivă, favorizând anumite întreprinderi, producția anumitor bunuri sau prestarea anumitor servicii;
 - d) denaturează sau riscă să denatureze concurența și afectează sau poate afecta schimburile comerciale dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene.
- (2) Cu excepția derogărilor prevăzute de prezenta lege, ajutoarele de stat sunt incompatibile cu mediul concurențial normal și se interzic.
- (3) Acordarea unui ajutor de stat supus obligației de notificare înainte de adoptarea unei decizii de autorizare constituie ajutor de stat ilegal.

Articolul 6. Forma ajutorului de stat

Ajutorul de stat poate fi acordat în orice formă, inclusiv prin:

- a) subvenții directe sau contribuții financiare nerambursabile;
- b) scutiri, reduceri, amânări sau anularea taxelor, impozitelor și altor plăți obligatorii;
- c) anularea sau preluarea de datorii;
- d) vânzarea sau concesionarea de bunuri publice sub prețul pieței;
- e) achiziții de către stat la prețuri supraevaluate față de valoarea de piață;
- f) garanții sau împrumuturi acordate în condiții mai avantajoase decât pe piață;
- g) participarea statului la capital în condiții necomparabile cu cele ale unui investitor privat;

- h) transferuri gratuite de bunuri sau drepturi (terenuri, clădiri, licențe, infrastructură);
- i) subvenționarea sau compensare de dobânzi.

Articolul 7. Ajutor de stat compatibil

Sunt compatibile cu mediul concurențial normal:

- a) ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, cu condiția ca acestea să fie acordate fără discriminare în funcție de originea produselor;
- b) ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare;
- c) ajutoarele care răspund necesităților de coordonare a transporturilor care constituie compensarea anumitor obligații inerente noțiunii de serviciu public.

Articolul 8. Ajutor de stat care poate fi considerat compatibil

(1) Pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial normal:

- a) ajutoarele de stat destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut;
- b) ajutoarele destinate să remedieze perturbări grave ale economiei țării;
- c) ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană într-o măsură care contravine interesului public;
- d) ajutoarele destinate să promoveze cultura și conservarea patrimoniului, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene și a mediului concurențial normal într-o măsură care contravine interesului public.

(2) Evaluarea compatibilității ajutoarelor de stat se realizează în baza prezentei legi, a actelor normative de evaluare adoptate de Plenul Consiliului Concurenței și, după caz, ținând seama de principiile și criteriile relevante ale dreptului Uniunii Europene.

(3) În lipsa unui act normativ de evaluare aplicabil, compatibilitatea ajutorului de stat se examinează, prin raportare la unul dintre obiectivele prevăzute la alin. (1) și prin analiza comparativă a efectelor negative asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale dintre Republica Moldova și statele membre ale

Uniunii Europene în raport cu efectele pozitive ale ajutorului de stat în conformitate cu Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

- (4) Ajutoarele de stat care constituie obiect de reglementare al Regulamentului privind procedura de evaluare simplificată a ajutoarelor de stat, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței, sunt considerate compatibile cu mediul concurențial normal, dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute de regulamentul dat.
- (5) Ajutoarele de stat care constituie obiect de reglementare al regulamentelor privind procedura de evaluare simplificată a ajutoarelor de stat acordate în sectorul agricol, forestier, în zonele rurale, sau în sectorul pescuitului și acvaculturii, adoptate de Plenul Consiliului Concurenței, sunt considerate compatibile cu mediul concurențial normal, dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute de normele speciale ale regulamentelor date.
- (6) Schemele de ajutor de stat cu un buget anual mediu ce depășește echivalentul în lei moldovenești a 150 milioane euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei pentru anul acordării ajutorului, sunt supuse evaluării continuu și ex-post de către furnizorul de ajutor de stat, în conformitate cu actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (7) Consiliul Concurenței este în drept să solicite furnizorului ajutorului de stat efectuarea evaluării continuu și ex-post și pentru schemele de ajutor de stat care prezintă caracteristici noi sau pentru cele aplicate pe piețe în care se anticipează schimbări semnificative în ceea ce privește structura pieței, evoluția tehnologică sau cadrul de reglementare ori în cazul când actul normativ al Consiliului Concurenței stabilește în mod expres obligația efectuării unei evaluări ex-post.

Capitolul III

AJUTORUL DE MINIMIS

Articolul 9. Ajutorul de minimis

- (1) Pragul ajutorului de minimis acordat unei întreprinderi unice indiferent de forma ajutorului sau de obiectivul urmărit prin acesta și indiferent dacă ajutorul acordat de furnizor este finanțat în totalitate sau parțial din resursele de stat constituie echivalentul în lei moldovenești a 300 000 euro, determinat cu aplicarea cursului

oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data acordării ajutorului de minimis, acordat în orice perioadă de 3 ani.

- (2) Pragul ajutorului de minimis acordat unei întreprinderi unice care prestează servicii de interes economic general constituie echivalentul în lei moldovenești a 750 000 euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data acordării ajutorului de minimis, acordat în orice perioadă de 3 ani.

Articolul 10. Ajutorul de minimis în sectorul agricol

- (1) Pragul ajutorului de minimis acordat unei întreprinderi unice din sectorul agricol, indiferent de forma acestuia și de obiectivul urmărit, constituie echivalentul în lei moldovenești a 50 000 euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data acordării ajutorului de minimis, acordat în orice perioadă de 3 ani.
- (2) Valoarea cumulată a ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole într-o perioadă continuă de 3 ani până la momentul acordării ajutorului de minimis nu trebuie să depășească limita națională stabilită în actul normativ, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

Articolul 11. Ajutorul de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii

- (1) Pragul ajutorului de minimis acordat unei întreprinderi din sectorul pescuitului și acvaculturii constituie echivalentul în lei moldovenești a 40 000 euro determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data acordării ajutorului de minimis, acordat în 3 exerciții financiare.
- (2) Valoarea cumulată a ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor din domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură într-o perioadă de 3 exerciții financiare până la momentul acordării ajutorului de minimis, nu trebuie să depășească limita națională stabilită în actul normativ, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

Articolul 12. Regulile aplicabile ajutorului de minimis

- (1) Ajutorul de minimis este exceptat de la obligația de notificare către Consiliul Concurenței.
- (2) Furnizorul de ajutor de minimis informează în scris beneficiarul, înainte de acordarea ajutorului, despre caracterul de minimis al măsurii, echivalentul în lei moldovenești a cuantumului acesteia, și temeiul legal aplicabil.

- (3) Furnizorul acordă ajutor de minimis numai după verificarea, prin consultarea Registrului central al ajutoarelor de minimis și, după caz, pe baza declarației beneficiarului, că prin noul ajutor nu se depășesc pragurile prevăzute la art. 9–11 și că sunt respectate toate condițiile prevăzute de prezenta lege și de actele normative adoptate de Plenul Consiliului Concurenței pentru aplicarea acesteia. Furnizorii de ajutor de minimis păstrează evidența completă a informațiilor înregistrate privind ajutoarele de minimis pentru o perioadă de 10 ani de la data acordării ajutorului.
- (4) Furnizorii de ajutoare de minimis raportează anual Consiliului Concurenței, până la data de 30 aprilie a anului următor, toate ajutoarele de minimis acordate, în conformitate cu actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (5) Procedura de acordare a ajutorului de minimis, interdicțiile de acordare a ajutorului de minimis, elementele obligatorii ale schemelor de ajutor de minimis, modalitatea de calificare a ajutorului de minimis, cumulul și evidența ajutorului de minimis acordat sunt prevăzute în actele normative, adoptate de Plenul Consiliului Concurenței.
- (6) În cazul în care, în pofida unei scrisori de atenționare, furnizorul ajutorului de minimis nu transmite raportul anual, Consiliul Concurenței este în drept să aplice art. 57 în privința acestui furnizor.
- (7) Furnizorul, la constatarea depășirii pragului prevăzut la art.9-11 sau a nerespectării oricăror alte condiții prevăzute de prezenta lege sau actele normative ale Consiliului Concurenței, dispune, din oficiu, stoparea sau recuperarea ajutorului de minimis acordat cu nerespectarea condițiilor de acordare a ajutorului de minimis.
- (8) În cazul în care se constată că ajutorul de minimis a fost acordat cu depășirea pragului prevăzut de art.9-11, prevederile art.35-40 se aplică corespunzător pentru recuperarea ajutorului de minimis.

Articolul 13. Registrul central al ajutoarelor de minimis

- (1) Registrul central al ajutoarelor de minimis este un sistem informatic integrat în Sistemul Informațional Automatizat ”Registrul Ajutoarelor de Stat” (în continuare SIA RAS), care conține date privind ajutoarele de minimis acordate.

- (2) Registrul central al ajutoarelor de minimis se ține de către Consiliul Concurenței în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre și ale actului normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (3) Furnizorii de ajutor de minimis asigură introducerea, actualizarea și corectitudinea informațiilor privind ajutoarele de minimis acordate.
- (4) Conținutul obiectelor informaționale, condițiile de ținere, accesul și interoperabilitatea Registrului central al ajutoarelor de minimis se stabilesc prin act normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (5) Furnizorii de ajutor de minimis înregistrează în Registrul central al ajutoarelor de minimis informațiile privind ajutoarele de minimis acordate în termen de 5 zile lucrătoare de la data acordării.
- (6) Intermediarii financiari care pun în aplicare scheme de ajutoare de minimis raportează trimestrial furnizorilor valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate, în termen de 10 zile de la sfârșitul trimestrului. În cazul acestor ajutoare, data acordării este ultima zi a trimestrului.
- (7) Furnizorii de ajutor de minimis înregistrează în Registrul central al ajutoarelor de minimis informațiile primite de la intermediarii financiari care pun în aplicare scheme de ajutor de minimis, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data primirii raportului prevăzut la alin. (6).
- (8) Furnizorii de ajutor de minimis poartă răspundere pentru caracterul corect, exact și complet al informațiilor introduse în Registrul central al ajutoarelor de minimis, în conformitate cu Codul contravențional.

Capitolul IV

PROCEDURA DE NOTIFICARE A AJUTORULUI DE STAT

Secțiunea 1. Prenotificarea ajutorului de stat

Articolul 14. Procedura de prenotificare a ajutorului de stat

- (1) Furnizorii ajutorului de stat, înainte de a notifica oficial, pot iniția consultări prealabile notificării cu Consiliul Concurenței prin procedura de prenotificare a potențialelor măsuri de ajutor de stat în scopul clarificării aspectelor legate de existența sau lipsa ajutorului de stat sau de compatibilitate a acestei măsuri.
- (2) Pentru a asigura eficiența contactelor prealabile notificării, furnizorul ajutorului de stat furnizează Consiliului Concurenței, sub forma unui proiect de

notificare, toate informațiile necesare pentru evaluarea măsurii de ajutor de stat propuse.

- (3) Pentru schemele care necesită evaluare, în cadrul procedurii de prenotificare, Consiliul Concurenței este în drept să decida dacă este necesară efectuarea unei evaluări continuu sau ex-post pentru ajutor de stat propus. În acest caz, Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat, pentru a-i acorda timp suficient în vederea elaborării planului de evaluare.
- (4) Consiliul Concurenței furnizează până la sfârșitul procedurii de prenotificare, o evaluare preliminară informală a măsurii. Această evaluare preliminară include orientări neobligatorii ale Consiliului Concurenței cu privire la caracter complet al proiectului de notificare și o calificare, în mod informal și neobligatoriu, dacă măsura constituie sau nu ajutor de stat și dacă aceasta este sau nu compatibilă cu mediul concurențial normal.
- (5) În cazurile deosebit de complexe sau care prezintă caracteristici noi, Consiliul Concurenței nu este obligat să furnizeze o evaluare preliminară informală la sfârșitul procedurii de prenotificare. În aceste cazuri, la solicitarea furnizorului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței este în drept să solicite în scris ce informații urmează a fi furnizate pentru ca evaluarea măsurii să poată fi efectuată.
- (6) Contactele prealabile notificării au un caracter voluntar și confidențial. Acestea nu afectează evaluarea cazului după notificarea sa oficială. Faptul că au avut loc contacte prealabile notificării nu înseamnă că Consiliul Concurenței nu este în drept să solicite furnizorului ajutorului de stat să prezinte informații suplimentare după notificarea oficială.
- (7) Durata și formatul contactelor prealabile notificării depind în mare parte de complexitatea cazului. Aceste contacte nu trebuie să dureze, mai mult de 6 luni.

Secțiunea 2. Procedura de notificare

Articolul 15. Notificarea unui ajutor nou

- (1) Cu excepția cazurilor expres prevăzute în prezenta lege, orice proiect care vizează acordarea unui ajutor de stat nou se notifică, în timp util, Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat. Notificarea se face în timp util, anterior datei propuse pentru acordarea ajutorului, cu respectarea termenelor legale în care Consiliul Concurenței este obligat să adopte o decizie.

- (2) Consiliul Concurenței informează fără întârziere furnizorul ajutorului de stat despre data recepționării notificării.
- (3) Notificarea ajutorului de stat nou se depune de către furnizorul ajutorului de stat conform Formularului general de notificare, aprobat prin actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței. În cazul, ajutoarelor de stat pentru care există acte normative de evaluare a compatibilității cu mediul concurențial normal adoptate de Plenul Consiliului Concurenței, informații suplimentare necesare pentru evaluarea compatibilității măsurii se prezintă prin completarea Formulelor speciale de notificare a ajutorului de stat, adoptate prin actele normative ale Consiliului Concurenței.
- (4) Furnizorii ajutorului de stat transmit notificările însoțite de documentele justificative semnate electronic prin intermediul SIA RAS.
- (5) Furnizorul ajutorului de stat furnizează în notificare toate informațiile necesare pentru a permite Plenului Consiliului Concurenței să adopte o decizie în temeiul art. 19 și 25. Dacă notificarea conține toate informațiile necesare aceasta se consideră notificare completă.
- (6) În cazul în care notificarea sau corespondența legată de o notificare conține informații confidențiale, furnizorul în cauză identifică în mod clar aceste informații și precizează motivele pentru care le-a clasificat drept confidențiale.
- (7) Furnizorul indică numărul de identificare al ajutorului de stat atribuit de SIA RAS la fiecare acordare de ajutor unui beneficiar final. Prezentul aliniat nu se aplică schemelor de ajutor de stat acordate ca măsuri fiscale.

Articolul 16. Clauza suspensivă

- (1) Ajutorul care trebuie notificat în temeiul art.15 alin. (1) nu poate fi acordat decât în cazul în care Plenul Consiliului Concurenței a adoptat, sau se consideră că a adoptat o decizie de autorizare a acestuia în conformitate cu art.19 alin.(4).
- (2) Punerea în aplicare a unei măsuri de ajutor de stat supuse obligației de notificare înainte de emiterea unei decizii în condițiile alin. (1) este interzisă și constituie ajutor de stat ilegal.

Articolul 17. Interdicția acordării ajutorului de stat în cazul existenței obligațiilor de rambursare

- (1) Un ajutor acordat unei întreprinderi poate fi declarat de Consiliul Concurenței ca fiind compatibil cu mediul concurențial, cu condiția ca întreprinderea să

ramburseze ajutorul ilegal anterior primit, având în vedere efectul cumulativ al ajutoarelor în cauză.

- (2) În scopul evaluării efectului cumulativ al ajutoarelor anterior primite și al noilor ajutoare planificate, în cazul în care persoane fizice sau juridice distincte din punct de vedere juridic constituie o unitate economică unică, acestea vor fi tratate ca o singură întreprindere în sensul prezentei legi.

Articolul 18. Examinarea preliminară a notificării

- (1) Consiliul Concurenței examinează imediat notificarea după data recepționării acesteia.
- (2) În cazul în care consideră că informațiile furnizate de furnizorul în legătură cu o măsură notificată în temeiul art. 15 sunt incomplete, Consiliul Concurenței solicită toate informațiile suplimentare necesare în termen de 20 de zile lucrătoare de la următoarea zi a datei recepționării notificării sau a informațiilor solicitate.
- (3) Furnizorul ajutorului de stat are obligația de a transmite informațiile solicitate de Consiliul Concurenței în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la următoarea zi a datei primirii solicitării. La primirea informațiilor solicitate, Consiliul Concurenței confirmă furnizorului ajutorului de stat recepționarea acestora.
- (4) În cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu prezintă informațiile solicitate în termenul stabilit în alin.(3) sau prezintă informații incomplete, Consiliul Concurenței transmite o scrisoare de atenționare, prin care acordă un termen suplimentar rezonabil pentru furnizarea informațiilor.
- (5) Notificarea se consideră retrasă în cazul în care informațiile solicitate nu sunt furnizate în termenul stabilit, cu excepția cazului în care înainte de expirarea termenului:
 - 1) termenul a fost prelungit prin acordul atât al Consiliului Concurenței, cât și al furnizorului ajutorului de stat,
 - 2) furnizorul ajutorului de stat, printr-o declarație temeinic motivată, informează Consiliul Concurenței cu privire la faptul că apreciază notificarea ca fiind completă, deoarece informațiile suplimentare solicitate nu sunt disponibile sau au fost deja furnizate. În acest caz, termenul prevăzut la art.19 alin. (2) curge din ziua următoare primirii declarației.
- (6) În cazul în care notificarea se consideră retrasă, Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat asupra acestui fapt.

- (7) În situația în care o notificare este considerată retrasă, furnizorul ajutorului de stat poate notifica repetat măsura dată completând notificarea cu informațiile lipsă.
- (8) Cu derogare de la art.81 al Codului administrativ, la solicitarea furnizorului, în scopul modificării măsurii de ajutor astfel încât aceasta să respecte normele privind ajutoarele de stat, sau de comun acord, Consiliul Concurenței este în drept să dispună suspendarea examinării preliminare. Perioada de suspendare va fi convenită în prealabil cu furnizorul ajutorului de stat.
- (9) Dacă, la sfârșitul acestei perioade, furnizorul ajutorului de stat nu transmite o notificare completă și conformă cu normele privind ajutoarele de stat, Consiliul Concurenței va continua procedura din punctul în care a fost suspendată. Consiliul Concurenței va informa apoi furnizorul că notificarea este considerată retrasă sau va iniția imediat procedura de investigare, întrucât există îndoieli serioase asupra conformității măsurii de ajutor cu normele privind ajutoarele de stat și, prin urmare, asupra compatibilității acesteia cu mediul concurențial normal.

Articolul 19. Deciziile Consiliului Concurenței după examinarea preliminară a notificării

- (1) După examinarea preliminară a notificării, Plenul Consiliului Concurenței:
 - a) adoptă decizia prin care constată că măsura notificată nu constituie un ajutor de stat;
 - b) adoptă decizia de autorizare a ajutorului de stat, dacă măsura de sprijin notificată nu prezintă îndoieli cu privire la compatibilitatea sa cu mediul concurențial normal;
 - c) dispune inițierea procedurii de investigare, dacă măsura de sprijin notificată prezintă îndoieli privind compatibilitatea acesteia cu mediul concurențial normal, denumită în continuare dispoziție de inițiere a investigației.
- (2) Plenul Consiliului Concurenței va lua una dintre deciziile prevăzute la alin. (1) în termen de 2 luni. Termenul curge din ziua următoare primirii notificării complete.
- (3) Notificarea se consideră completă dacă, în termen de 2 luni de la primirea acesteia sau de la primirea oricărei informații suplimentare solicitate, Consiliul Concurenței nu mai solicită alte informații. Termenul poate fi prelungit prin acordul atât al Consiliului Concurenței, cât și al furnizorului

ajutorului de stat în cauză. Când este cazul, Consiliul Concurenței este în drept să fixeze termene mai reduse.

- (4) În cazul în care Plenul Consiliului Concurenței nu adoptă o decizie în termenul prevăzut la alin. (2), ajutorul se consideră a fi autorizat. În acest caz, furnizorul ajutorului de stat poate pune în aplicare măsura respectivă numai după informarea prealabilă a Consiliului Concurenței cu privire la aceasta, cu excepția cazului în care Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie în temeiul prezentului articol în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea informării.

Articolul 20. Procedura de notificare simplificată pentru anumite modificări aduse ajutoarelor existente

- (1) O modificare a unui ajutor existent constituie orice schimbare, alta decât modificarea de natură pur formală sau administrativă care nu poate afecta evaluarea compatibilității măsurii de ajutor cu mediul concurențial normal.
- (2) O creștere cu până la 20% a bugetului inițial al unei scheme de ajutor de stat existente care este autorizată nu este considerată o modificare a ajutorului existent.
- (3) Următoarele modificări ale ajutorului existent se examinează conform procedurii de notificare simplificată:
 - a) creșterile bugetului unei scheme de ajutor autorizate care depășesc 20%;
 - b) prelungirea, cu până la șase ani, a unei scheme de ajutor existente autorizate, cu sau fără o creștere a bugetului;
 - c) adoptarea unor criterii mai stricte de aplicare a unei scheme de ajutor autorizate, reducerea intensității ajutorului sau reducerea cheltuielilor eligibile.
- (4) Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie cu privire la orice ajutor notificat prin procedura de notificare simplificată în termen de o lună din următoarea zi a depunerii notificării complete.
- (5) Procedura de notificare simplificată nu se folosește pentru notificarea modificărilor aduse schemelor de ajutor pentru care furnizorii de ajutor de stat nu au prezentat informațiile conform art.46 cu excepția cazului în care informațiile au fost prezentate în același timp cu notificarea.

Articolul 21. Procedura de investigare a măsurii de sprijin notificate

- (1) În cazul în care, după o examinare preliminară a notificării, se constată că există îndoieli privind compatibilitatea unei măsuri notificate cu mediul

concurențial, Plenul Consiliului Concurenței dispune inițierea procedurii de investigare.

- (2) Dispoziția de inițiere a procedurii de investigare conține elementele relevante de fapt și de drept, include o evaluare preliminară a Consiliului Concurenței cu privire la caracterul de ajutor de stat al măsurii propuse și indică îndoielile privind compatibilitatea acesteia cu mediul concurențial normal.
- (3) Prin dispoziția de inițiere a investigației, Consiliul Concurenței solicită furnizorului ajutorului de stat și celorlalte persoane interesate să își prezinte observațiile într-un termen de până la o lună. În cazuri întemeiate, Consiliul Concurenței este în drept să prelungească termenul stabilit.
- (4) Observațiile primite de la alte persoane interesate sunt transmise furnizorului ajutorului de stat.
- (5) În cazul în care o persoană interesată solicită motivat, pe baza unui potențial prejudiciu, identitatea acesteia nu este dezvăluită furnizorului ajutorului de stat. Furnizorul ajutorului de stat poate răspunde observațiilor transmise într-un termen de până la o lună. În cazuri întemeiate, Consiliul Concurenței este în drept să prelungească termenul stabilit.

Articolul 22. Solicitări de informații adresate altor surse

- (1) După inițierea procedurii de investigare prevăzute la art. 21, în special, în ceea ce privește unele cazuri complexe din punct de vedere tehnic care fac obiectul unei evaluări de fond, în cazul în care informațiile furnizate de furnizorului ajutorului de stat vizat în cursul examinării preliminare nu sunt suficiente, Consiliul Concurenței este în drept să solicite oricărei alte autorități publice, întreprinderi sau asociații de întreprinderi să furnizeze toate informațiile referitoare la piață necesare pentru a-i permite să își finalizeze evaluarea măsurii aflate în examinare, ținând cont în mod corespunzător de principiul proporționalității, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.
- (2) Consiliul Concurenței este în drept să solicite informații numai:
 - a) dacă se limitează la procedurile de investigare care au fost identificate de Consiliul Concurenței ca fiind ineficace până în prezent și
 - b) în măsura în care sunt vizati beneficiarii de ajutor, dacă furnizorul ajutorului de stat vizat este de acord cu cererea.
- (3) Întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care furnizează informații ca urmare a unei cereri din partea Consiliului Concurenței privind informații referitoare la piață în temeiul alin. (7) transmit răspunsul lor simultan

- Consiliului Concurenței și furnizorului vizat, în măsura în care documentele furnizate nu includ informații care sunt confidențiale.
- (4) Consiliul Concurenței gestionează și monitorizează transmiterea informațiilor între autorități, între întreprinderi sau asociații de întreprinderi și verifică confidențialitatea prezumată a informațiilor transmise.
 - (5) Consiliul Concurenței solicită numai informații care se află la dispoziția unei autorități, a unei întreprinderi sau asociații de întreprinderi vizate de cerere.
 - (6) Furnizorul ajutorului de stat furnizează informațiile pe baza unei cereri simple și într-un termen stabilit de Consiliul Concurenței, care nu ar trebui să depășească, în mod normal, o lună. În cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu furnizează informațiile solicitate în termen sau furnizează informații incomplete, Consiliul Concurenței îi transmite o scrisoare de atenționare.
 - (7) Consiliul Concurenței este în drept să solicite unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi să furnizeze informații. Atunci când înaintează unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi o cerere simplă în vederea obținerii de informații, Consiliul Concurenței indică temeiul juridic și scopul cererii, precizează care sunt informațiile solicitate și stabilește un termen adecvat în care acestea trebuie furnizate. Consiliul Concurenței indică, de asemenea, amenziile prevăzute la art. 23 alin. (1) pentru nefurnizarea informațiilor, furnizarea de informații incorecte sau care induc în eroare.
 - (8) Atunci când solicită informații în temeiul alin.(1) sau (7) de la prezentul articol, Consiliul Concurenței transmite simultan furnizorului ajutorului de stat vizat o copie a cererii de informații. Consiliul Concurenței precizează criteriile aplicate pentru a selecta destinatarul unei cereri de informații.
 - (9) Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele întreprinderii vizate revine proprietarilor întreprinderilor sau reprezentanților acestora și, în cazul persoanelor juridice, societăților sau asociațiilor fără personalitate juridică și persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Persoanele autorizate corespunzător pot furniza informațiile în numele clienților lor și rămân pe deplin răspunzători în cazul în care informațiile furnizate sunt incorecte, incomplete sau induc în eroare.

Articolul 23. Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu

- (1) Consiliul Concurenței este în drept să impună printr-o decizie, dacă se consideră necesar și proporțional, întreprinderilor sau asociațiilor de

întreprinderi amenzi care nu depășesc 1% din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, atunci când, în mod intenționat sau prin neglijență gravă, acestea nu furnizează informațiile solicitate sau furnizează informații incorecte sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere formulată în temeiul art.22 alin. (7).

- (2) Consiliul Concurenței este în drept să impună, printr-o decizie, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi penalități cu titlu cominatoriu atunci când o întreprindere sau o asociație de întreprinderi nu furnizează în mod corect și complet informațiile solicitate de Consiliul Concurenței conform articolului 22 alin. (7).
- (3) Penalitățile cu titlu cominatoriu nu depășesc, pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere, 5% din cifra de afaceri zilnică medie a întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate în exercițiul financiar precedent, calculate de la data stabilită în decizie, până când aceasta furnizează în mod corect și complet informațiile solicitate de Consiliul Concurenței.
- (4) La stabilirea valorii amenzii sau a penalității cu titlu cominatoriu se iau în considerare natura, gravitatea și durata încălcării, ținându-se seama în mod corespunzător de principiile proporționalității și adecvării, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.
- (5) Atunci când întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi și-au îndeplinit obligația a cărei nerespectare era vizată de penalitățile cu titlu cominatoriu, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să reducă valoarea definitivă a penalităților cu titlu cominatoriu față de valoarea care ar rezulta în temeiul deciziei inițiale de impunere a unor penalități cu titlu cominatoriu. Plenul Consiliului Concurenței este în drept, de asemenea, să renunțe la penalitățile cu titlu cominatoriu.
- (6) Înainte de adoptarea oricărei decizii în conformitate cu alin. (1) sau (2) de la prezentul articol, Consiliul Concurenței stabilește un termen definitiv de 2 săptămâni pentru a primi informațiile lipsă referitoare la piață de la întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi vizate și acordă de asemenea întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi vizate posibilitatea de a-și prezenta observațiile lor.
- (7) Deciziile prin care Plenul Consiliului Concurenței a aplicat o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu pot fi contestate direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii

prealabile. Instanța de judecată are competența pe fond, în ceea ce privește revizuirea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu impuse de către Plenul Consiliului Concurenței și poate anula, reduce sau majora amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu aplicată.

Articolul 24. Suspendarea procedurii de investigare a măsurii de sprijin notificate

- (1) Prin derogare de la art.81 al Codului administrativ, Consiliul Concurenței suspendă procedura de investigare a măsurii de sprijin notificate cu acordul furnizorului, numai în circumstanțe excepționale, cum ar fi cazul în care furnizorul solicită suspendarea în vederea modificării proiectului pentru a-l alinia la normele privind ajutoarele de stat.
- (2) Suspendarea procedurii de investigare a măsurii de sprijin notificate se acordă o singură dată, pentru o perioadă stabilită de comun acord între Consiliul Concurenței și furnizorul ajutorului de stat.

Articolul 25. Decizia de finalizare a procedurii de investigare a măsurii de sprijin notificate

- (1) Cu excepția cazurilor prevăzute în art. 26, procedura de investigare se finalizează printr-o decizie, în conformitate cu alin. (2).
- (2) După efectuarea investigării, Plenul Consiliului Concurenței:
 - a) adoptă o decizie prin care se constată că măsura notificată nu constituie ajutor de stat;
 - b) adoptă o decizie de autorizare a ajutorului de stat, , denumită în continuare decizie pozitivă;
 - c) adoptă o decizie de autorizare a ajutorului de stat, impunând condiții pe care trebuie să le îndeplinească un ajutor de stat pentru a fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal și poate impune obligații pentru a permite monitorizarea respectării deciziei, denumită în continuare decizie condiționată;
 - d) adoptă o decizie prin care se constată că ajutorul de stat nu este compatibil cu mediul concurențial normal și nu poate fi acordat, denumită în continuare decizie negativă;
 - e) adoptă o decizie de încetare a investigației, dacă furnizorul și/sau initiatorul retrace notificarea.
- (3) Deciziile prevăzute la alin. (2) se adoptă de îndată ce îndoielile privind compatibilitatea cu mediul concurențial menționate la art. 19 alin. (1) lit. c) au

- fost eliminate. În măsura posibilă, Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie în termen de 18 luni de la inițierea procedurii de investigare,
- (4) Termenul stabilit de alin. (3) poate fi prelungit de comun acord între Consiliul Concurenței și furnizorul ajutorului de stat, în cazul în care măsura de sprijin prezintă aspecte noi sau ridică probleme juridice noi.
 - (5) După expirarea termenului prevăzut la alin. (3), la cererea furnizorului Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie în termen de 2 luni, pe baza informațiilor care i-au fost puse la dispoziție. Dacă este cazul, în lipsa unor informații suficiente pentru a stabili compatibilitatea cu mediul concurențial normal, Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie negativă.
 - (6) Înainte de adoptarea oricărei decizii în conformitate cu alin. (2), Consiliul Concurenței oferă furnizorului ajutorului de stat vizat posibilitatea de a-și prezenta observațiile, într-un termen care nu depășește, în mod normal, o lună, cu privire la informațiile primite de Consiliul Concurenței și transmise furnizorului ajutorului de stat în conformitate cu art. 22 alin. (3).
 - (7) Consiliul Concurenței nu utilizează informațiile confidențiale furnizate de respondenți, care nu pot fi agregate sau anonimizate, în nici o decizie luată în conformitate cu alin. (2), cu excepția cazului în care a obținut acordul scris al respondenților privind divulgarea acestor informații furnizorului ajutorului de stat vizat.
 - (8) Consiliul Concurenței comunică întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate, că informațiile furnizate de un respondent și marcate drept confidențiale nu sunt protejate și stabilește o dată, care nu poate fi mai mică de o lună, ulterior căreia informațiile vor fi făcute publice.
 - (9) Consiliul Concurenței ia în considerare în mod corespunzător interesul legitim al întreprinderilor în ceea ce privește protejarea secretelor comerciale și altor informații confidențiale ale acestora.
 - (10) O întreprindere sau o asociație de întreprinderi care furnizează informații în conformitate cu art. 22 și care nu beneficiază de respectivul ajutor de stat poate solicita, invocând un prejudiciu potențial, ca identitatea sa să nu fie dezvăluită furnizorului ajutorului de stat.

Articolul 26. Retragerea notificării

- (1) Furnizorul ajutorului de stat poate retrage notificarea în sensul art. 15, în timp util, înainte adoptării de către Plenul Consiliului Concurenței a unei decizii în temeiul art. 19 sau art. 25.
- (2) Consiliul Concurenței finalizează procedura de examinare preliminară a notificării cu informarea furnizorului ajutorului de stat printr-o scrisoare, în cazul retragerii notificării.
- (3) Consiliul Concurenței finalizează procedura de investigație a măsurii de sprijin notificate, prin decizia de încetare a investigării, în cazul retragerii notificării.

Articolul 27. Revocarea unei decizii

- (1) Deciziile adoptate de Plenul Consiliului Concurenței în temeiul art. 19 alin. (1) lit. a) sau b) sau art. 25 alin. (2) lit. a), b) sau c) pot fi revocate de Plenul Consiliului Concurenței, după ce Consiliul Concurenței i-a acordat furnizorului ajutorului de stat posibilitatea de a prezenta observațiile, dacă decizia adoptată s-a bazat pe informații eronate sau incomplete furnizate în cadrul procedurii determinate în adoptarea deciziei. Înainte de revocarea unei decizii și de adoptare a unei decizii noi, Plenul Consiliului Concurenței inițiază o procedură de investigare în temeiul art. 19 alin. (1) lit. c).
- (2) Articolele 21, 25, 28, 32 alin. (1), 34, 35 și 58 se aplică *mutatis mutandis*.

Capitolul V

PROCEDURA DE INVESTIGARE A AJUTORULUI ILEGAL SAU UTILIZAT ABUZIV, PERSOANELOR INTERESATE ȘI RECUPERAREA AJUTORULUI

Articolul 28. Procedura de investigare a ajutorului ilegal

- (1) Fără a aduce atingere art.30, Consiliul Concurenței este în drept , din oficiu, să examineze informații provenind din orice sursă cu privire la un ajutor presupus ilegal.
- (2) Consiliul Concurenței examinează, fără întârzieri nejustificate, orice plângere depusă de orice persoană interesată, în conformitate cu art. 30 alin. (2), și se asigură că furnizorul ajutorului de stat este informat pe deplin și periodic cu privire la evoluția și rezultatul examinării.
- (3) Dacă este necesar, Consiliul Concurenței solicită informații de la furnizorul ajutorului de stat vizat. Art. 15 alin. (5) și art.18 alin. (2)-(3) se aplică *mutatis mutandis*.

- (4) După inițierea procedurii de investigare, Consiliul Concurenței este în drept să solicite de asemenea informații oricărei autorități publice, oricărei întreprinderi sau asociații de întreprinderi în conformitate cu art. 22 și 23, care se aplică *mutatis mutandis*.
- (5) În cazul în care, în pofida scrisorii de atenționare adresate în temeiul art.18 alin. (3), autoritatea publică vizată nu transmite informațiile solicitate în termenul stabilit de Consiliul Concurenței sau transmite informații incomplete, Consiliul Concurenței solicită repetat furnizarea informațiilor, indicând care sunt informațiile necesare a fi furnizate și stabilește un termen adecvat pentru furnizarea acestora.

Articolul 29. Utilizarea abuzivă a ajutorului de stat

- (1) Fără a aduce atingere art. 50, în caz de utilizare abuzivă a unui ajutor de stat, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să inițieze investigarea în temeiul art. 19 alin. (1) lit. c).
- (2) Articolele 21-23, 25, 27, 28, 32 alin. (1), 33-35 și 58 se aplică *mutatis mutandis*.

Articolul 30. Drepturile persoanelor interesate

- (1) Orice persoană interesată poate prezenta observații în temeiul art.21, în urma unei dispoziții a Plenului Consiliului Concurenței de a iniția procedura de investigare. Orice persoană interesată care a înaintat astfel de observații și orice beneficiar de ajutor individual primesc câte o copie a dispoziției adoptate de Plenul Consiliului Concurenței în temeiul art. 25.
- (2) Orice persoană interesată poate înainta o plângere Consiliului Concurenței pentru a îl informa cu privire la orice presupus ajutor ilegal, precum și la orice presupusă utilizare abuzivă a unui ajutor.
- (3) La cerere, orice persoană interesată poate obține o copie a oricărei decizii adoptate în temeiul art. 19, art. 25, 28 alin. (5) și art. 32.

Articolul 31. Admisibilitatea plângerii

- (1) Orice persoană care înaintează o plângere în temeiul art. 30 alin. (2) trebuie să demonstreze că este persoană interesată în sensul art. 2 alin. (1).
- (2) Persoanele interesate completează formularul de plângere, aprobat prin actul normativ al Plenului Consiliului Concurenței, și transmit toate informațiile cu caracter obligatoriu prevăzute în formular, inclusiv o versiune neconfidențială a plângerii. Pe baza unei cereri motivate adresate de o persoană interesată,

Consiliul Concurenței este în drept să o scutească de la obligația de a furniza informațiile prevăzute de formular.

- (3) Formularul de plângere poate fi transmis prin poștă fizică sau prin poștă electronică. Dacă se transmite în formă electronică, formularul de plângere trebuie să corespundă cerințelor pentru un document electronic stabilite de Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.
- (4) Dacă formularul de plângere este complet și persoana care îl depune demonstrează că interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea ajutorului, astfel cum este definit la art.2 alin. (1), Consiliul Concurenței examinează plângerea.
- (5) În cazul în care persoana interesată nu respectă elementele obligatorii din formularul de plângere sau că elementele de fapt și de drept invocate de persoana interesată nu oferă indicii suficiente pentru a demonstra, pe baza unei examinări prima facie, existența unui ajutor de stat ilegal sau utilizarea abuzivă a ajutorului de stat, Consiliul Concurenței informează prin scrisoare persoana interesată cu privire la acest fapt și solicită acesteia să prezinte observații într-un termen care, în mod normal, nu depășește o lună. În cazul, în care persoana interesată nu își prezintă observațiile în termenul prevăzut, se consideră că plângerea a fost retrasă. Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat despre faptul că plângerea a fost retrasă.
- (6) Consiliul Concurenței transmite autorului plângerii o copie a deciziei adoptate în orice dosar legat de subiectul plângerii.
- (7) Procedura de examinare a plângerii este stabilită în Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

Articolul 32. Decizia de suspendare sau de recuperare provizorie a ajutorului de stat ilegal

- (1) După ce îi acordă furnizorului ajutorului de stat posibilitatea de a-și prezenta observațiile, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să adopte o decizie prin care îi solicită furnizorului să suspende acordarea oricărui ajutor ilegal până la adoptarea de către Plenul Consiliului Concurenței a unei decizii privind compatibilitatea ajutorului cu mediul concurențial normal denumită în continuare decizie de suspendare.

- (2) După ce îi acordă furnizorului ajutorului de stat posibilitatea de a-și prezenta observațiile, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să adopte o decizie prin care îi solicită furnizorului ajutorului de stat recuperarea provizorie a oricărui ajutor ilegal, până la adoptarea unei decizii privind compatibilitatea ajutorului cu mediul concurențial normal denumită în continuare decizie de recuperare, dacă sunt îndeplinite toate criteriile următoare:
- a) în conformitate cu o practică consacrată, nu există îndoieli cu privire la caracterul de ajutor al măsurii în cauză;
 - b) o intervenție este urgentă;
 - c) există un risc serios de prejudiciere semnificativă și ireparabilă a unui concurent.
- (3) Recuperarea se efectuează în conformitate cu procedura prevăzută la art. 35 alin. (4) și art. 37 alin. (2). După recuperarea efectivă a ajutorului de stat ilegal, Consiliul Concurenței adoptă o decizie în termenele aplicabile ajutorului de stat notificat.
- (4) Plenul Consiliului Concurenței este în drept să autorizeze furnizorul ajutorului de stat să coreleze rambursarea ajutorului cu acordarea către întreprinderea în cauză a ajutorului pentru salvare.

Articolul 33. Nerespectarea deciziei de suspendare sau recuperare

În cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu execută o decizie de suspendare sau de recuperare, Consiliul Concurenței este în drept, în cursul examinării fondului cazului pe baza informațiilor disponibile, să sesizeze direct instanța de judecătă specializată de examinare a acțiunilor în contencios administrativ și să înainteze o acțiune în realizare.

Articolul 34. Deciziile Consiliului Concurenței

- (1) În urma examinării presupusului ajutor ilegal, se adoptă de către Plenul Consiliului Concurenței o decizie în temeiul art. 19 alin. (1).
- (2) În cazul inițierii investigării, procedura se încheie printr-o decizie a Plenului Consiliului Concurenței în temeiul art. 25 alin. (2).
- (3) În cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu prezintă informațiile solicitate în termenul stabilit, decizia se adoptă pe baza informațiilor disponibile.
- (4) În cazul unui presupus ajutor ilegal și fără a se aduce atingere art. 32 alin. (2), Consiliul Concurenței nu este obligat să respecte termenul prevăzut la art. 19 alin. (2) și la art. 25 alin. (3) - (5).

- (5) Deciziile cu privire la un presupus ajutor de stat ilegal pot fi revocate de către Plenul Consiliului Concurenței conform normelor stabilite în art. 27.

Articolul 35. Recuperarea ajutorului de stat incompatibil

- (1) Atunci când se adoptă decizii negative în cazuri de ajutor de stat ilegal, Plenul Consiliului Concurenței decide ca furnizorul ajutorului de stat să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar denumită în continuare decizie de recuperare, pentru restabilirea situației care exista pe piață înainte de acordarea ajutorului de stat incompatibil.
- (2) Consiliul Concurenței, în scopul recuperării ajutorului de stat, are obligația de a evalua compatibilitatea ajutorului de stat ilegal și dacă se constată incompatibilitatea acestui ajutor cu mediul concurențial normal, dispune recuperarea ajutorului de stat ilegal incompatibil.
- (3) Consiliul Concurenței nu solicită recuperarea ajutorului de stat de la beneficiarul ajutorului de stat, în cazul în care această recuperare ar contraveni unui principiu general de drept, cum ar fi, fără a se limita la acestea, asigurarea principiului securității raporturilor juridice, principiului protecției încrederii legitime și imposibilitate absolută de recuperare stabilite în actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (4) Ajutorul care urmează să fie recuperat în temeiul unei decizii de recuperare include dobânda calculată în funcție de rata dobânzii medii ponderate la creditele noi acordate până la 12 luni pentru persoane juridice, stabilită de Banca Națională a Moldovei pentru luna când ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului pentru prima dată. Dobânda se datorează de la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului până la data recuperării sale efective.

Articolul 36. Conținutul deciziei de recuperare a ajutorului de stat ilegal și incompatibil

- (1) În decizia de recuperare, Plenul Consiliului Concurenței stabilește 2 termene-limită pentru furnizorul ajutorului de stat:
- a) în general, 2 luni de la comunicarea deciziei, în care furnizorul ajutorului de stat trebuie să prezinte informații precise privind măsurile planificate și cele deja întreprinse pentru executarea deciziei;
- b) în general, 4 luni de la comunicarea deciziei, în care furnizorul ajutorului de stat trebuie să îndeplinească obligația de recuperare.

- (2) În cadrul primului termen stabilit la alin. (1), furnizorul ajutorului de stat este obligat, să prezinte informații complete privind identitatea beneficiarilor, dacă aceștia nu au fost deja identificați în decizia de recuperare, suma de recuperat și procedura aplicabilă pentru executarea obligației de recuperare.

Articolul 37. Executarea deciziei de recuperare a ajutorului ilegal și incompatibil

- (1) Furnizorul ajutorului de stat are obligația să întreprindă toate măsurile necesare în vederea recuperării ajutorului de stat de la beneficiar, în termenul stabilit prin decizia Plenului Consiliului Concurenței.
- (2) Recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedura prezentei legi, pentru a permite executarea imediată și efectivă a deciziei de recuperare a Plenului Consiliului Concurenței care nu are caracter suspensiv.
- (3) Obligația de recuperare a ajutorului de stat este considerată îndeplinită numai în momentul în care furnizorul a recuperat în mod efectiv valoarea totală a ajutorului incompatibil, inclusiv dobânda aferentă, reprezentând suma integrală de recuperat.
- (4) Ajutorul ilegal considerat incompatibil cu mediul concurențial, trebuie să fie recuperat de la beneficiarii care au beneficiat efectiv de acesta.
- (5) Atunci când beneficiarii ajutorului nu sunt identificați în decizia de recuperare, furnizorul ajutorului de stat în cauză trebuie să analizeze situația individuală a fiecărei întreprinderi în cauză.
- (6) Cu derogare de la art. 214 alin. (2) din Codul administrativ, recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedura prezentei legi, pentru a permite executarea imediată și efectivă a deciziei de recuperare a Plenului Consiliului Concurenței care nu are caracter suspensiv.
- (7) Pentru a asigura principiul securității juridice, întârzierea cu care Consiliul Concurenței își exercită competențele de control și dispune recuperarea ajutorului ilegal și incompatibil, nu atrage nelegalitatea deciziei de recuperare, decât în cazuri excepționale, cum ar fi abținerea vădită a autorității de concurență și o încălcare evidentă a obligației sale de diligență.
- (8) Furnizorul ajutorului de stat care a acordat ajutoare de stat cu încălcarea clauzei suspensive stabilită de art. 16, nu poate invoca existența unei speranțe legitime a beneficiarului ca temei pentru a nu fi recuperat ajutorul de stat ilegal și incompatibil.

- (9) În cazul încălcării de către furnizorul de ajutor de stat a clauzei suspensive stabilită de art.16, beneficiarul ajutorului de stat nu poate invoca încrederea legitimă în legalitatea acordării ajutorului, cu excepția aplicării circumstanțelor excepționale.
- (10) Pentru a justifica nerespectarea unei decizii de recuperare, furnizorul ajutorului de stat nu poate invoca existența unei imposibilități absolute bazate pe cerințe prevăzute de legislație, cum ar fi termenele de prescripție, absența unui drept în temeiul legislației care să impună recuperarea sau existența unui *vid juridic*.
- (11) Obligația de recuperare a ajutorului de stat nu este afectată de situația economică a beneficiarului. Faptul că o întreprindere se află în dificultate financiară sau în stare de insolvabilitate nu constituie, în sine, o dovadă a imposibilității de recuperare, cu excepția situației în care întreprinderea a fost lichidată și nu mai există active recuperabile. Recuperarea este, de asemenea, imposibilă în cazul în care beneficiarul a încetat să existe, fără a avea un succesor legal sau economic.
- (12) Dacă beneficiarul ajutorului de stat activează în cadrul unui grup de întreprinderi, Consiliul Concurenței este în drept să identifice ce întreprindere din cadrul unui grup de întreprinderi care formează o unitate economică unică a beneficiat de ajutor și dispune recuperarea ajutorului de stat.
- (13) În cazul în care, în cadrul unui grup de întreprinderi, au avut loc anumite tranzacții, Consiliul Concurenței este în drept să limiteze domeniul de aplicare a recuperării la un singur beneficiar al ajutorului din cadrul grupului.
- (14) Cu toate acestea, decizia de recuperare poate obliga furnizorul ajutorului de stat să recupereze ajutorul nu doar de la întreprinderea care a beneficiat în mod direct, ci și de la întregul grup de întreprinderi care constituie o unitate economică sau, după caz, de la o parte dintre entitățile juridice aparținând acestuia, care au beneficiat, de asemenea, de ajutor de stat ilegal și incompatibil.
- (15) În cazul în care beneficiarul ajutorului iese de pe piață, dar o parte sau întregul avantaj este transferat unui succesor legal sau economic, obligația de recuperare poate să fie extinsă la acesta din urmă.
- (16) Alte aspecte ale procedurii de recuperare, executarea deciziei de recuperare și consecințele neexecutării deciziei de recuperare a ajutorului ilegal și

incompatibil se stabilesc prin actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

Articolul 38. Extinderea deciziei de recuperare și continuitate economică

- (1) Dacă, la etapa de executare a unei decizii de recuperare, ajutorul de stat ilegal nu poate fi recuperat de la beneficiarul inițial, întrucât acesta a fost transferat unei alte întreprinderi, furnizorul ajutorului de stat are obligația de a extinde măsura de recuperare la întreprinderea care beneficiază efectiv de avantajul economic rezultat în urma transferului de activități și de a se asigura executarea integrală a obligației de recuperare.
- (2) Transferul activităților menționate la alin. (1) se poate realiza, fără a se limita la aceste mijloace, prin:
 - a) vânzarea totală sau parțială a activelor sale, în urma căreia activitatea nu mai este efectuată de aceeași persoană juridică;
 - b) vânzarea acțiunilor sale, în urma căreia întreprinderea care a beneficiat de ajutor își păstrează personalitatea juridică și continuă să își desfășoare activitățile.
- (3) În cazul în care beneficiarul unui ajutor de stat incompatibil înființează o nouă întreprindere sau își transferă activele, în tot sau în parte, către o altă întreprindere în scopul continuării activității, întreprinderea nouă înființată sau cumpărătorul activelor poate fi obligat să restituie ajutorul de stat în cauză, în măsura în care păstrează avantajul economic rezultat din acordarea acestuia.
- (4) Vânzarea către un terț a acțiunilor unei întreprinderi beneficiare a unui ajutor de stat incompatibil nu afectează obligația acesteia de a restitui acest ajutor. În cazul în care acțiunile întreprinderii căreia i s-a acordat ajutorul de stat ilegal sunt vândute, iar aceasta își păstrează personalitatea juridică și continuă să desfășoare activitățile sprijinite prin ajutorul de stat, furnizorul are obligația de a recupera ajutorul de la respectiva întreprindere.
- (5) În cazul unei fuziuni sau al oricărei alte forme de reorganizare a activității, furnizorul ajutorului de stat are obligația de a identifica succesorul legal al beneficiarului inițial al ajutorului și de a dispune recuperarea ajutorului de stat de la întreprinderea succesoare.

Articolul 39. Metoda de stabilire a ratei dobânzii la recuperarea ajutorului de stat
Dacă nu se prevede altfel în decizie, rata dobânzii aplicabilă recuperării ajutorului de stat acordat prin încălcarea prezentei legi este rata dobânzii medii ponderate la creditele noi acordate până la 12 luni pentru persoane juridice, stabilită de Banca

Națională a Moldovei pentru luna când ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului pentru prima dată.

Articolul 40. Metoda de aplicare a dobânzii la recuperarea ajutorului de stat

- (1) Rata dobânzii ce urmează să se aplice este rata în vigoare la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului pentru prima dată.
- (2) Rata dobânzii se aplică pe o bază compusă până la data recuperării ajutorului. Dobânzile acumulate pe parcursul anului precedent produc dobânzi în fiecare an următor.
- (3) Rata dobânzii prevăzută la alin. (1) se aplică de-a lungul întregii perioade de acordare până la data recuperării totale.
- (4) Cu derogare de la alin. (3), în cazul în care trece mai mult de un an de la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului pentru prima dată și până la data recuperării ajutorului, rata dobânzii se recalculează la intervale de un an, având ca bază rata în vigoare la momentul recalculării.

Capitolul VI

TRANSPARENȚA AJUTOARELOR DE STAT

Articolul 41. Secretul profesional

- (1) Consiliul Concurenței și furnizorii ajutorului de stat, angajații acestora, alți funcționari publici, precum și experții independenți desemnați de Consiliul Concurenței, chiar și după încetarea funcțiilor lor, au obligația de a nu divulga informațiile cu caracter de secret profesional de care au luat cunoștință în activitatea de aplicare a prezentei legi.
- (2) Secretul profesional protejează atât secretele comerciale, cât și alte informații confidențiale de care s-a luat cunoștință în activitatea de aplicare a prezentei legi.

Articolul 42. Tratatamentul informațiilor confidențiale

- (1) După comunicarea dispoziției sau a deciziei, Consiliul Concurenței acordă posibilitate furnizorului și, după caz, beneficiarului ajutorului de stat de a preciza informațiile pe care le consideră ca intrând sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional, în mod normal în termen de 15 zile lucrătoare. Acest termen poate fi prelungit de către Consiliul Concurenței în baza cererii furnizorului ajutorului de stat.
- (2) Atunci când furnizorul ajutorului de stat nu precizează informațiile pe care le consideră protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional în

termenul stabilit de 15 zile lucrătoare, decizia Plenului Consiliului Concurenței se publică în totalitate.

- (3) Secretele comerciale și alte informații confidențiale nu beneficiază de protecție absolută și pot fi divulgate în cazul în care sunt esențiale în scopul motivării deciziilor Plenului Consiliului Concurenței. Informațiile necesare pentru identificarea unei măsuri de ajutor și a beneficiarului acesteia nu pot fi protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional. Consiliul Concurenței examinează cu atenție dacă, în circumstanțele specifice ale unui caz, necesitatea publicării este mai importantă decât prejudiciul care ar putea fi adus furnizorului sau întreprinderii în cauză.
- (4) Furnizorul ajutorului de stat și, după caz, beneficiarul înaintează o cerere motivată către Consiliul Concurenței privind protejarea informației confidențiale, care urmează să fie însoțită de versiunea neconfidențială a acestor informații, cu aceeași valoare probantă ca a versiunii confidențiale.
- (5) Cererile de tratament confidențial pot fi acceptate de către Consiliul Concurenței numai în cazurile în care este motivată necesitatea protejării secretelor comerciale sau a altor informații confidențiale care presupun o protecție legală.
- (6) În principiu, secretele comerciale se pot refer numai la beneficiarul ajutorului de stat sau la un alt terț și pot avea ca obiect numai informațiile transmise de către furnizorul ajutorului de stat sau de către terța parte. În cazul în care terți, alții decât furnizorul ajutorului de stat în cauză, de exemplu autori ai plângerilor sau beneficiarul, transmit informații în cadrul procedurilor din domeniul ajutorului de stat, prezentul articol va fi aplicat mutatis mutandis.
- (7) Simplul fapt că dezvăluirea de informații ar putea cauza prejudicii întreprinderii nu constituie în sine un motiv suficient pentru a considera că respectivele informații ar trebui considerate secrete comerciale.
- (8) Nu pot fi acceptate cereri de a nu divulga textul integral al unei decizii sau fragmente semnificative care ar afecta înțelegerea motivării Consiliului Concurenței.
- (9) În cazul în care furnizorul ajutorului de stat sau beneficiarul dorește ca anumite informații să fie protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional, trebuie să precizeze fragmentele pe care le consideră a fi protejate și să prezinte o justificare pentru fiecare fragment care se solicită a nu fi divulgat.
- (10) În cazul în care Consiliul Concurenței acceptă ca anumite fragmente să fie protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional fără a fi, în totalitate

de acord cu cererea furnizorului, acesta comunică această decizie, însoțită de un nou proiect în care se indică fragmentele care au fost omise.

(11) Consiliul Concurenței aplică următoarea listă neexhaustivă de criterii pentru a stabili dacă anumite informații pot fi considerate secrete comerciale:

- a) măsura în care informațiile sunt cunoscute în afara întreprinderii;
- b) dacă au fost luate măsuri pentru a proteja informațiile în interiorul întreprinderii, de exemplu prin clauze de neconcurență sau contracte de confidențialitate impuse angajaților, sau agenților, etc;
- c) valoarea informațiilor pentru întreprindere și concurenții săi;
- d) eforturile sau investițiile pe care întreprinderea a trebuit să le realizeze pentru a obține informații;
- e) eforturile pe care alții ar trebui să le depună pentru a obține sau pentru a copia informațiile;
- f) gradul de protecție acordat informațiilor respective de legislație.

(12) În sensul prezentei legi, următoarele informații nu pot fi tratate ca informații confidențiale:

- a) informațiile disponibile public, inclusiv cele disponibile doar contra cost, prin servicii specializate de informare, sau informațiile care reprezintă cunoștințe comune ale specialiștilor dintr-un anumit domeniu;
- b) informațiile istorice, în special informațiile mai vechi de 5 ani;
- c) informațiile statistice;
- d) denumirea beneficiarilor ajutorului, sectorul de activitate, scopul și valoarea ajutorului.

Articolul 43. Publicarea deciziilor Consiliului Concurenței și a rezumatelor relevante

(1) După primirea notificării complete, Consiliul Concurenței publică pe site-ul său web oficial un rezumat ce conține informații cu privire la măsura de sprijin notificată pentru prezentarea observațiilor de la alte persoane interesate și terți, în legătură cu notificarea menționată.

(2) Consiliul Concurenței publică pe site-ul său web oficial dispoziția de inițiere a investigației, împreună cu un rezumat relevant, în termen de 2 luni de la adoptarea acesteia dacă furnizorul de ajutor de stat nu solicită eliminarea informațiilor confidențiale din dispoziție.

- (3) Consiliul Concurenței publică pe site-ul web oficial conținutul integral al deciziilor adoptate în temeiul prezentei legi întrucât prezintă un interes public major.
- (4) În cazul în care Consiliul Concurenței acceptă ca fragmentele specificate de furnizorul să fie protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional, textul deciziei este publicat cu omiterea fragmentelor protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional, omisiunile fiind semnalate în text.
- (5) Consiliul Concurenței asigură publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a părții dispozitive a deciziilor sale adoptate în temeiul prezentei legi.

Articolul 44. Transparența în acordarea ajutoarelor de stat

- (1) Furnizorii publică pe site-ul web al Consiliului Concurenței informațiile referitoare la ajutoarele de stat individuale notificate, a căror valoare depășește echivalentul în lei moldovenești a 100 000 euro sau alte praguri stabilite prin norme speciale privind ajutoarele de stat, determinată cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data acordării ajutorului de stat, în conformitate cu actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (2) Furnizorii vor publica informațiile stabilite la alin. (1) în termen de 6 luni după ce decizia de acordare a ajutorului de stat a fost adoptată sau în cazul măsurilor fiscale, informațiile se publică în termen de un an de la data declarației fiscale a beneficiarului.
- (3) Informațiile publicate de către furnizori, în conformitate cu alin. (1) și (2), trebuie păstrate pentru o perioadă de cel puțin 10 ani și trebuie să fie accesibile publicului larg fără restricții.

Articolul 45. Registrul ajutoarelor de stat

- (1) În vederea asigurării controlului și transparenței ajutoarelor de stat existente, Consiliul Concurenței ține SIA RAS.
- (2) Modalitatea de completare, conținutul obiectelor informaționale, utilizarea, actualizarea SIA RAS este stabilită prin hotărâre de Guvern.
- (3) Furnizorul ajutorului de stat este responsabil pentru informațiile furnizate care trebuie să fie complete, corecte și exacte.

Capitolul VII

MONITORIZAREA

Articolul 46. Raportarea ajutoarelor de stat

- (1) Furnizorii transmit Consiliului Concurenței rapoarte anuale privind toate ajutoarele de stat existente care nu sunt supuse unei obligații specifice de raportare impuse printr-o decizie condițională în temeiul art. 25 alin. (2) lit. c).
- (2) Formularele de raportare a ajutoarelor de stat existente și a ajutoarelor de minimis acordate se transmit semnate electronic prin intermediul SIA RAS.
- (3) Furnizorul de ajutor de stat transmite rapoartele anuale Consiliului Concurenței până cel târziu la 30 aprilie a anului următor celui la care se referă raportul. În situații justificate, furnizorul poate prezenta estimări a valorii ajutorului, cu condiția că cifrele reale să fie transmise cel târziu împreună cu datele pentru anul următor.
- (4) În cazul în care, în pofida unei scrisori de atenționare, furnizorul ajutorului de stat în cauză nu transmite raportul anual, Consiliul Concurenței este în drept să aplice art. 57 în privința acestui furnizor.
- (5) Furnizorul ajutorului de stat existent raportează Consiliului Concurenței toate informațiile necesare pentru Registrul ajutoarelor de stat în conformitate cu cerințele stabilite prin actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (6) Registrul ajutoarelor de stat se ține în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre și ale actelor normative adoptate de Consiliul Concurenței.
- (7) Consiliul Concurenței este în drept să solicite furnizorilor să prezinte informații suplimentare pentru anumite subiecte, care urmează să fie discutate în prealabil cu furnizorii.
- (8) În fiecare an, Consiliul Concurenței publică un tablou sinoptic cu ajutoarele de stat existente, care cuprinde o sinteză a informațiilor cuprinse în rapoartele anuale prezentate pe parcursul anului anterior.
- (9) Transmiterea rapoartelor anuale nu constituie respectarea obligației de notificare a măsurilor de ajutor înainte ca acestea să fie puse în aplicare în conformitate cu art. 16 și nici nu afectează rezultatul unei investigații inițiate în privința unui ajutor de stat presupus ilegal în conformitate cu procedura prevăzută la Capitolul V.

Articolul 47. Raportul anual privind ajutorul de stat

- (1) Consiliul Concurenței întocmește și prezintă, până la data de 31 decembrie, Parlamentului un raport anual privind ajutoarele de stat existente acordate pentru anul precedent.
- (2) Raportul anual privind ajutoarele de stat existente acordate se publică gratuit în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 48. Procedura de monitorizare a ajutorului de stat existent

- (1) Consiliul Concurenței, în colaborare cu furnizorii de ajutor de stat, asigură monitorizarea continuă a ajutoarelor existente acordate de către aceștia, în vederea verificării conformității schemelor selectate cu prevederile actelor juridice în temeiul cărora acestea au fost acordate, precum și modul lor de punere în aplicare.
- (2) Consiliul Concurenței instituie un proces anual de monitorizare, în cadrul căruia este selectat un eșantion de cazuri de ajutor de stat supuse unei examinări aprofundate. Criteriile de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării sunt stabilite în actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.
- (3) Furnizorii de ajutor de stat sunt obligați să pună la dispoziția Consiliului Concurenței, în formatul solicitat de acesta și în termen de până la 20 de zile lucrătoare de următoare zi a recepționării solicitării, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat existente. În cazuri justificate, cum ar fi necesitatea de a furniza un volum extrem de mare de informații, acest termen poate fi mai lung.
- (4) Consiliul Concurenței finalizează monitorizarea unei măsuri de ajutor de stat în termen de 12 luni de la trimiterea primei solicitări de informații și comunică furnizorului ajutorului de stat vizat rezultatul monitorizării.

Articolul 49. Vizită de control la fața locului

- (1) Cu derogare de la art.1 alin. (3) al Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, în cazul în care Consiliul Concurenței are îndoieli serioase cu privire la respectarea deciziilor de autorizare, a deciziilor pozitive sau a deciziilor condiționate privind ajutorul de stat individual, acesta poate efectua o vizită de control la fața locului la beneficiarul ajutorului de stat, după ce furnizorul ajutorului de stat a avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

- (2) Pentru a verifica respectarea unei decizii, angajații Consiliul Concurenței sunt împuterniciți:
- a) să pătrundă în toate incintele și pe toate terenurile întreprinderii în cauză;
 - b) să solicite explicații orale la fața locului;
 - c) să examineze registrele contabile și alte evidențe de activitate și să ridice sau să solicite copii ale acestora.
- (3) Dacă este necesar, Consiliul Concurenței este în drept să fie asistat de experți independenți.
- (4) Consiliul Concurenței informează în scris și în timp util, furnizorul ajutorului de stat vizat despre ordinul președintelui Consiliului Concurenței privind dispunerea efectuării vizitei de control la fața locului și asupra identității angajaților și a experților autorizați.
- (5) În cazul în care furnizorul de ajutor de stat formulează obiecții temeinic motivate privind alegerea experților, aceștia sunt numiți de comun acord cu furnizorul vizat.
- (6) Angajații Consiliului Concurenței și experții autorizați să efectueze vizita de control la fața locului prezintă ordinul de dispunere a vizitei de control la fața locului în care este stabilit obiectul și scopul vizitei.
- (7) Angajații autorizați ai furnizorului de ajutor vizat pot asista la efectuarea vizitei de control la fața locului de către Consiliul Concurenței.
- (8) Consiliul Concurenței transmite furnizorului de ajutor de stat vizat o copie a tuturor rapoartelor elaborate ca urmare a efectuării vizitei de control la fața locului.
- (9) În cazul în care o întreprindere se opune vizitei de control la fața locului dispuse prin ordinul președintelui Consiliului Concurenței în temeiul prezentului articol, furnizorul ajutorului de stat vizat este obligat să acorde asistența necesară angajaților și experților autorizați de Consiliul Concurenței pentru a le permite efectuarea vizitei de control la fața locului.
- (10) Vizita de control la fața locului se desfășoară în conformitatea cu procedura stabilită prin actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței.

Articolul 50. Nerespectarea deciziilor și a hotărârilor judecătorești

- (1) Atunci când furnizorul ajutorului de stat în cauză nu execută, în termenii stabiliți în decizia de executare, deciziile condiționale sau negative, în special în situațiile

prevăzute la art. 35, Consiliul Concurenței este în drept să înainteze în contencios administrativ acțiune în realizare.

- (2) În cazul în care furnizorul nu a luat măsurile pe care le impune executarea hotărârii judecătorești definitive, Consiliul Concurenței este în drept să inițieze procedura de executare a în conformitate cu Codul administrativ, în vederea asigurării executării imediate a hotărârilor judecătorești executorii.

Capitolul IX

PROCEDURA PRIVIND SCHEMELE DE AJUTOR DE STAT EXISTENTE ȘI PROPUNEREA DE MĂSURI ADECVATE

Articolul 51. Inventarul ajutoarelor existente

- (1) Ajutoarele existente se includ în Inventarul național al ajutoarelor existente ținut de Consiliul Concurenței.
- (2) În cazul în care există indicii că un ajutor existent nu mai constituie ajutor de stat în sensul art. 5 alin. (1), pentru asigurarea certitudinii juridice, furnizorul acestui ajutor, poate depune o notificare la Consiliul Concurenței în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.
- (3) După examinarea notificării depuse conform alin. (2), Consiliul Concurenței va adopta una din deciziile prevăzute la art. 19 alin. (1).

Articolul 52. Procedura privind schemele de ajutor de stat existente

- (1) Consiliul Concurenței are dreptul de a obține de la furnizorul ajutorului de stat toate informațiile necesare pentru examinarea schemelor de ajutor existente.
- (2) În cazul în care consideră că o schemă de ajutor existentă nu este sau nu mai este compatibilă cu mediul concurențial normal, Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat asupra opiniei sale preliminare și îi acordă acestuia posibilitatea să își prezinte observațiile în termen de o lună. În cazuri temeinic motivate, Consiliul Concurenței este în drept să prelungească acest termen.

Articolul 53. Propunerea de măsuri adecvate

În cazul în care, pe baza informațiilor transmise de furnizorul ajutorului de stat în temeiul art.52, se constată că schema de ajutor existentă nu este sau nu mai este compatibilă cu mediul concurențial normal, Plenul Consiliului Concurenței emite o recomandare în scris prin care propune furnizorului ajutorului de stat în cauză adoptarea de măsuri adecvate. Recomandarea poate propune, în special:

- a) modificări de fond ale schemei de ajutor; sau
- b) introducerea unor cerințe procedurale; sau

c) abrogarea schemei de ajutor.

Articolul 54. Consecințele juridice ale propunerii de măsuri adecvate

- (1) În cazul în care furnizorul ajutorului de stat acceptă în scris măsurile adecvate propuse, acestea devin obligatorii pentru furnizor în condițiile și termenele stabilite de Consiliul Concurenței.
- (2) În cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu acceptă măsurile adecvate propuse în termenul stabilit de Consiliul Concurenței, Plenul Consiliului Concurenței inițiază procedura de investigare. Articolele 21, 25 și 27 se aplică *mutatis mutandis*.
- (3) În cazul prevăzut la alin. (2), Consiliul Concurenței poate dispune încetarea acordării viitoare a ajutorului în condițiile deciziei adoptate la finalizarea procedurii.

Capitolul IX

ATRIBUȚIA INSTANȚELOR DE JUDECATĂ PENTRU ASIGURAREA RESPECTĂRII NORMELOR ÎN MATERIE DE AJUTOR DE STAT

Articolul 55. Delimitarea competenței Consiliului Concurenței și al instanțelor de judecată în sistemul de control al ajutorului de stat

- (1) Consiliul Concurenței exercită competența de a evalua dacă măsura de sprijin îndeplinește condițiile pentru a fi considerată ajutor de stat și competența exclusivă de a evalua dacă măsura este compatibilă cu mediul concurențial normal.
- (2) Instanțele de judecată pot solicita Consiliului Concurenței să transmită informațiile pe care le deține sau avizul său cu privire la aspectele legate de aplicarea normelor cu privire la ajutorul de stat.
- (3) Curtea de Apel Centru are competență de a soluționa acțiunile în despăgubire pentru prejudiciile cauzate persoanelor interesate prin ajutoarele de stat ilegale. În cazul în care au câștig de cauză, reclamantii primesc o compensație financiară directă pentru prejudiciul suferit.

Articolul 56. Contestarea deciziilor Consiliului Concurenței

- (1) Deciziile Consiliului Concurenței adoptate în temeiul prezentei legi sunt supuse controlului instanțelor de judecată și pot fi contestate la Curtea de Apel Centru de furnizorii ajutorului de stat sau beneficiarii ajutoarelor de stat, în termen de 30 de zile de la comunicare, în conformitate cu prevederile Codului

administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea deciziei de recuperare

(2) Deciziile Consiliului Concurenței adoptate în temeiul prezentei legi pot fi atacate de persoanele interesate la Curtea de Apel Chișinău, fără respectarea procedurii prealabilă, în termen de 30 de zile de la publicarea dispozitivului deciziilor Consiliului Concurenței în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) Ca excepție de la art.59 alin. (5), contestarea deciziei Consiliului Concurenței nu suspendă obligația executării acesteia.

Articolul 57. Răspunderea pentru încălcarea legii de către furnizorii ajutorului de stat

Încălcarea de către furnizorii ajutorului de stat a prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ce reglementează domeniul ajutorului de stat, atrage răspundere contravențională în conformitate cu Codul contravențional.

Capitolul X

TERMENELE DE PRESCRIPTIE

Articolul 58. Termenul de prescripție pentru recuperarea ajutorului de stat ilegal și incompatibil

(1) Dreptul Consiliului Concurenței de a dispune recuperarea ajutorului de stat ilegal și incompatibil, precum și a ajutorului utilizat abuziv, se prescrie în termen de 10 ani.

(2) Termenul de prescripție stabilit la alin. (1), începe să curgă din ziua în care ajutorul de stat este acordat beneficiarului ajutorului de stat fie ca ajutor individual, fie ca ajutor în cadrul unei scheme de ajutor de stat.

(3) Orice măsură adoptată de către Consiliul Concurenței sau, la solicitarea acestuia, de către furnizor cu privire la ajutorul de stat ilegal, întrerupe termenul de prescripție. După fiecare întrerupere, începe să curgă un nou termen de prescripție.

(4) Termenul de prescripție se suspendă atât timp cât decizia Consiliului Concurenței face obiectul unei proceduri în curs de desfășurare în instanțele de judecată.

(5) La expirarea termenului stabilit de alin. (1), ajutorul de stat se consideră ajutor existent.

Articolul 59. Termenul de prescripție pentru aplicarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu

- (1) Dreptul Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni în temeiul art. 23 se supune unui termen de prescripție de 3 ani.
- (2) Termenul prevăzut la alin. (1), începe să curgă de la data la care s-a comis încălcarea menționată la art. 23. Cu toate acestea, în cazul unor încălcări continuu sau repetate, termenul începe să curgă de la data la care încălcarea încetează.
- (3) Termenul de prescripție pentru aplicarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu, se întrerupe de orice acțiune întreprinsă de Consiliul Concurenței în scopul investigărilor sau al procedurilor legate de o încălcare stabilită de art. 23, începând cu data la care această acțiune este comunicată întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate.
- (4) După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție. Cu toate acestea, termenul de prescripție expiră cel târziu la data în care expiră o perioadă de șase ani fără ca Consiliul Concurenței să fi impus o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu. Acest termen se prelungește cu o perioadă echivalentă cu durata suspendării termenului de prescripție în conformitate cu alin. (5).
- (5) Termenul de prescripție pentru aplicarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu se suspendă atât timp cât decizia Consiliului Concurenței face obiectul unei proceduri în instanțele de judecată.

Articolul 60. Termenul de prescripție pentru executarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu

- (1) Competența Consiliului Concurenței de a pune în aplicare deciziile adoptate în temeiul art. 23 este supusă unui termen de prescripție de 5 ani.
- (2) Termenul stabilit la alin. (1) începe să curgă de la data la care decizia adoptată în temeiul art. 23 devine irevocabilă.
- (3) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se întrerupe prin:
 - a) notificarea unei decizii de modificare a cuantumului inițial al amenzii sau al penalității cu titlu cominatoriu sau de respingere a unei cereri de astfel de modificare;
 - b) orice acțiune întreprinsă de furnizorul de ajutor de stat, care acționează la cererea Consiliului Concurenței, sau de către Consiliul Concurenței, care vizează executarea silită a amenzii sau a penalității cu titlu cominatoriu.
- (4) Fiecare întrerupere declanșează un nou termen de prescripție.

- (5) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se suspendă atât timp cât:
- a) beneficiarului i se acordă un termen pentru efectuarea plății;
 - b) executarea silită a plății este suspendată în temeiul unei hotărâri a instanței de judecată.

Capitolul XI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 61. Dispoziții finale și tranzitorii

- (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării.
- (2) Consiliul Concurenței începând cu 01 ianuarie 2028 va exercita competența de asigurare a controlului privind ajutoarele de stat și ajutorul de minimis în sectorul agriculturii, pescuitului și acvaculturii în conformitate cu atribuțiile stabilite de prezenta lege.
- (3) Până la momentul implementării Registrului central al ajutoarelor de minimis, furnizorul ajutorului de minimis obține, înainte de acordarea ajutoarelor, o declarație, pe suport hârtie sau în format electronic, de la fiecare beneficiar cu privire la orice alt ajutor de minimis primit în orice perioadă de 3 ani.
- (4) Prin derogare de la dispozițiile art. 13 alin. (5), datele și informațiile referitoare la ajutoarele de minimis acordate pe parcursul unei perioade de 36 de luni, anterioare intrării în vigoare a actului normativ al Consiliului Concurenței care să reglementeze procedura de ținere a Registrului central al ajutoarelor de minimis, se introduc de către furnizori în Registru, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a respectivului act normativ.
- (5) Prin derogare de la art. 45 alin.(1), furnizorii ajutorului de stat au obligația de a publica informațiile referitoare la ajutoarele de stat notificate pe site-ul web oficial proprie, până ce Consiliul Concurenței va asigura accesul acestora la site-ul său web oficial în vederea asigurării transparenței în acordarea ajutoarelor de stat.
- (6) În termen de 8 luni de la data publicării prezentei legi:
 - a) Guvernul, va prezenta propuneri de modificare a legislației în vigoare și proiectele de legi speciale, în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege;
 - b) Consiliul Concurenței va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi.

- (10) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (Monitorul Oficial, 2012, Nr. 166-169a art. 565), cu modificările ulterioare, se abrogă.
- (11) Prezenta lege se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROSU

Nr. _____. Chișinău, _____ 2026.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Legii cu privire la ajutorul de stat

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului de Lege cu privire la ajutorul de stat (<i>în continuare – proiect de lege</i>) este Consiliul Concurenței, ca autoritate ce deține competența de reglementare în domeniul ajutorului de stat asigurată de art. 32 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr.183/2012, iar conform prevederilor pct. 40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul este promovat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ca minister responsabil.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Domeniul ajutorului de stat este o componentă importantă a politicii de concurență datorită efectelor intervenției statului asupra mediului economic prin acordarea selectivă a măsurilor de sprijin pentru unele întreprinderi beneficiare. În conformitate cu art. 341 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, părțile adoptă sau mențin, după caz, legislația privind controlul ajutoarelor de stat. De asemenea, părțile instituie sau mențin, după caz, o autoritate funcțional independentă, investită cu competențele necesare pentru exercitarea controlului asupra ajutoarelor de stat. Această autoritate deține ca principală competență atribuția de a autoriza schemele și măsurile individuale de ajutor de stat, precum și este în drept de a dispune recuperarea ajutoarelor acordate ilegal care sunt incompatibile. Potrivit art. 340 alin. (1) al Acordului de Asociere, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în UE, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (în continuare - TFUE), și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene. În acest context, armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar în domeniul ajutorului de stat constituie o obligație a Republicii Moldova. Respectiv, în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană și Programului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova 2021-2027, în vederea realizării angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, și anume de a menține și

armoniza cadrul normativ național din domeniul ajutorului de stat a fost inițiat procesul de transpunere a cadrului normativ al Uniunii Europene, la nivel de cadru normativ primar național. Respectiv, proiectul de lege elaborat asigură realizarea acțiunilor 53, 54, 59, 60, 62, 63, 64, 79 și 82 stabilite de Anexa A, Capitolul 8: Politica din domeniul concurenței, Cluster II al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Prin urmare, adoptarea noii Legi cu privire la ajutorul de stat are scopul de a armoniza cadrul național la normele și principiile Uniunii Europene, asigurând compatibilitatea măsurilor de sprijin acordate de stat cu mediul concurențial normal. Prin această armonizare, se urmărește crearea unui mediu concurențial echitabil, prevenirea distorsiunilor pe piață și creșterea transparenței a ajutoarelor de stat acordate. Noul proiect de lege este orientat spre transpunere fidelă a legislației Uniunii Europene din domeniul ajutorului de stat, incluzând noi concepte, proceduri și alte praguri a căror cuantumul au fost preluate similar cu nivelul pragurilor stabilite la nivelul Uniunii.

Astfel, elaborarea proiectului de lege este determinată de necesitatea transunerii integrale, în principal, a următoarelor acte normative ale UE, precum:

- art. 93, 107–109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957, CELEX 02016ME/TXT-20250315
- Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 24 septembrie 2015, CELEX 32015R1589
- Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30 aprilie 2004, CELEX 32004R0794
- Comunicare a Comisiei – Comunicare a Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile C/2019/5396, CELEX 52019XC0723 (01)
- Comunicarea C (2003) 4582 a Comisiei din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03) CELEX 52003XC1209(02).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, regulile ajutorului de stat în Republica Moldova sunt reglementate de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și actele normative secundare adoptate de Consiliul Concurenței care sunt aplicabile de către Consiliul Concurenței furnizorilor

de ajutor de stat, beneficiarilor și după caz, altor persoane interesate, cum ar concurenții beneficiarului ajutorului de stat.

Deși, acest cadru normativ stabilește mecanisme de asigurare a controlului ex ante a ajutorului de stat și monitorizare a ajutoarelor de stat acordate – controlul ex post, aplicarea lor pe parcursul a circa 12 ani a evidențiat o serie de neconformități de către furnizorii ajutorului de stat, cum ar fi notificarea ex post a măsurilor de sprijin după acordare sau nenotificarea intențiilor de acordare a măsurilor de sprijin.

Totodată, au fost atestate deficiențe la procesul de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate și lipsa mecanismelor de evaluare a eficienței schemelor de ajutor de stat cu bugete mari care să permită furnizorilor să cuantifice indicatorii de performanță sau aprecierea gradului de realizare a obiectivul urmărit al schemelor.

Aceste deficiențe atestate la aplicarea regulilor ajutorului de stat în Republica Moldova au determinat exercitarea unui control inefficient ex ante al ajutorului de stat de către autoritatea de concurență, întrucât nu a permis realizarea evaluării compatibilității ajutoarelor de stat la nivel de intenție pentru anticiparea producerii unor efecte anticoncurențiale din motive neimputabile Consiliului Concurenței, fiind nenotifyate de către furnizori ajutoarele de stat sau notifyate ex post ajutoarele de stat după implementare.

De asemenea, tot aceste deficiențe sau omisiuni ale furnizorilor de ajutor de stat, ar putea determina pe de altă parte, apariția riscului ca anumite măsuri de sprijin care nu au fost notifyate să fie supuse investigației de către Consiliul Concurenței și în cazul constatării incompatibilității ajutorului de stat, să fie dispusă recuperarea de către furnizorul ajutorului de stat din contul beneficiarului ajutorului de stat. Respectiv, pentru omisiunile furnizorilor de ajutor de stat, întreprinderile beneficiare de ajutor de stat ar putea fi afectate de eventualele proceduri ulterioare de restituire a ajutoarelor de stat incompatibile primite care implică și achitarea unei dobânzi calculate pe o bază compusă.

Astfel, în lipsa unei intervenții normative (scenariul de bază – „a nu face nimic”), aceste probleme ar continua să afecteze eficiența controlului ajutorului de stat exercitat la nivel național de către Consiliul Concurenței, să fie menținut riscul de a fi acordate ajutoare de stat ilegale și să fie realizate deficitar procedurile de monitorizare ajutoarelor de stat autorizate. În consecință, ar putea apărea situații în care ajutoarele de stat acordate din resurse de stat să genereze efecte negative asupra concurenței pe piață sau să creeze incertitudine juridică pentru întreprinderile implicate.

Prin urmare, se consideră oportună intervenția legislativă de a adopta o nouă Lege cu privire la ajutorul de stat care să asigure un control eficient al ajutoarelor de stat și astfel în cât să fie consolidat cadrul normativ național care reglementează ajutorul de

stat și să garanteze mai multă siguranță juridică întreprinderilor prin oferirea posibilității de prenotificare sau notificare a ajutorului de stat de către furnizori pentru certitudine juridică și în consecință să asigure un mediu concurențial normal.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectivul principal al proiectului legii constă în asigurarea controlului ajutorului de stat, atât la nivel ex ante cât și ex post, pentru a nu admite limitarea concurenței.

Totodată, prin proiectul legii date se urmărește realizarea angajamentului Republicii Moldova asumat față de Uniunea Europeană de a asigura transpunerea fidelă a prevederilor relevante din actele normative ale Uniunii Europene din domeniul ajutorului de stat. Acest obiectiv de armonizare a cadrului național, nu este doar un obiectiv formal, ci va asigura implicit un mediu concurențial normal.

În vederea remedierii problemelor identificate în secțiunea 2.2, proiectul de lege urmărește atingerea următoarelor obiective:

1. asigurarea unui cadru normativ clar și previzibil pentru exercitarea unui control eficient al ajutoarelor de stat, care să permită prevenirea acordării ajutoarelor incompatibile cu mediul concurențial;
2. stabilirea procedurilor noi ce urmează a fi aplicate de Consiliul Concurenței pentru prenotificare, notificare, evaluarea simplificată a compatibilității cu mediul concurențial normal, investigarea, monitorizarea și recuperarea ajutoarelor de stat acordate ilegal sau utilizate abuziv similare celor aplicate de Comisia Europeană și distincte de procedurile stabilite de Legea concurenței nr.183/2012;
3. creșterea transparenței ajutoarelor de stat acordate.

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege reprezintă o modernizare a cadrului național de reglementare al ajutorului de stat aliniat la procedurile, criteriile de compatibilitate de evaluare și standardele aplicate de Comisia Europeană la nivelul Uniunii Europene.

Principalele diferențe ale noii legi constau în:

1. stabilirea unor definiții noi specifice ajutorului de stat, cum ar fi ajutorul ad hoc, întreprindere unică, întreprindere publică, secret profesional și altele;
2. implementarea Registrului central al ajutoarelor de minimis;
3. stabilirea noilor proceduri similare celor stabilite la nivelul UE cum ar fi procedura de prenotificare, notificarea simplificată, evaluarea ex post a schemelor de ajutor de stat, monitorizarea și recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile.

Ca element novativ, proiectul prevede implementarea și ținerea Registrului central al ajutoarelor de minimis (parte a SIA RAS) de către Consiliul Concurenței, stabilind astfel și responsabilități pentru furnizorii de ajutor de stat să raporteze și să actualizeze

informațiile în termen de 5 zile lucrătoare de la acordarea ajutoarelor (Art. 13). Acest lucru va asigura o mai mare transparență și un control eficient al respectării regulilor de cumulare a ajutoarelor de stat.

Se prevede deasemenea procedura de prenotificare (Art. 14), ca un instrument important preluat din practica UE pentru oferirea consultațiilor furnizorilor de ajutor de stat.

Astfel, furnizorii vor putea iniția consultări prealabile cu Consiliul Concurenței (voluntare și confidențiale) pentru a clarifica existența elementelor de ajutor de stat sau compatibilitatea unei măsuri de sprijin. Ca rezultat, Consiliul Concurenței va realiza o evaluare preliminară informală și neobligatorie care nu trebuie să dureze, de regulă, mai mult de șase luni.

Proiectul legii stabilește cazurile când este necesară realizarea evaluării *ex-post* a schemelor de ajutor de stat și când poate fi dispusă evaluarea *ex post* de către Consiliul Concurenței pentru schemele de ajutor de stat cu un buget anual mediu ce depășește echivalentul a 150 milioane Euro. Aceste scheme vor fi supuse evaluării continuu și *ex-post* de către furnizorul ajutorului de stat.

Totodată, pentru asigurarea controlului ajutorului de stat eficient, se prevede procedura de recuperare a ajutorului de stat incompatibil pentru asigurarea restabilirii situației care exista pe piață înainte de acordarea ajutorului de stat. Astfel, ajutorul de stat ce urmează a fi recuperat va include și o dobândă calculată pe o bază compusă.

În altă ordine de idei, se stabilește ce informații constituie secret profesional (secrete comerciale, alte informații confidențiale) și se prevede că acest drept de protecția a informațiilor confidențiale nu este un drept absolut în cazul când beneficiază întreprinderea de un ajutor de stat. Prin urmare, Consiliul Concurenței va putea dezvălui informațiile confidențiale dacă sunt esențiale pentru motivarea deciziilor sale sau dacă interesul public urmărit o solicită.

Pentru asigurarea transparenței ajutoarelor de stat individuale acordate, furnizorii ajutorului de stat au obligația să publice pe pagina Consiliului Concurenței informații despre ajutoarele de stat individuale acordate care depășesc echivalentul în lei a 500 000 euro. Informațiile privind ajutoarele de stat trebuie să fie păstrate cel puțin 10 ani și să fie accesibile publicului.

Totodată, se asigură mai multă previzibilitate pentru procedura de monitorizare a ajutoarelor de stat și se stabilește posibilitatea de determinare a unor criterii de referință pentru identificarea eșantionului de ajutoare de stat ce urmează a fi supuse monitorizării de către Consiliul Concurenței și furnizorii de ajutor de stat. Prin urmare, se stabilesc și cazurile când în scopul monitorizării se poate efectua vizite de control la fața locului, în deosebi, când apar îndoieli serioase privind respectarea deciziilor de autorizare de către

Consiliul Concurenței se pot efectua vizite de control la fața locului la beneficiar cu anunțarea în prealabilă a furnizorului ajutorului de stat.

Se stabilește un nou termen pentru raportarea anuală de către furnizori a ajutoarelor de stat existente până la 30 aprilie a fiecărui an prin SIA RAS.

De asemenea, proiectul stabilește termene exprese de prescripție aliniate la standardul european, în special pentru recuperarea ajutorului de stat ilegal și incompatibil de zece ani, începând de la data acordării ajutorului, termene pentru aplicarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu preluate în cunoscință la nivelul Uniunii Europene pentru nefurnizarea de informații de trei ani, cu un termen limită de șase ani pentru cazurile de întrerupere și termenul de prescripție pentru executarea a deciziile adoptate de Plenul Consiliului Concurenței de cinci ani.

Proiectul legii stabilește norme procedurale pentru atacarea deciziilor Consiliului Concurenței și instituie o nouă competență pentru Curtea de Apel Centru de a examina legalitatea deciziilor autorității de concurență. Subsecvent, în acord cu principiile Uniunii Europene aplicabile în domeniul ajutorului de stat, contestarea deciziei Consiliului Concurenței de recuperare nu poate suspenda executarea deciziei, intervenție normativă necesară pentru a asigura punerea în aplicare rapidă a deciziilor, în special a celor de recuperare.

În consecință, prevederile noii legi vor spori exercitarea controlului ajutorului de stat acordat, transparența ajutoarelor de stat și monitorizarea ajutorului de stat acordat, conform normelor Uniunii Europene.

Respectiv, se prevede că la data intrării în vigoare a proiectului legii date, abrogarea vechii Legi nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Totodată, odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, noua lege cu privire la ajutorul de stat urmează a fi abrogată, întrucât prevederile TFUE și Regulamentele UE vor avea efect direct și obligatoriu pentru statele membre. Prin urmare, în contextul exercitării competențelor exclusive de către Comisia Europeană a controlului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței nu va mai exercita controlul ajutorului de stat ci va deveni un punct de contact dintre furnizorii de ajutor și Comisia Europeană. Această măsură este indispensabilă pentru a preveni suprapunerile normative și va asigura coerența juridică, în special în privința competențelor exclusive ale Comisiei Europene, exercitate în prezent de Consiliul Concurenței.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Ca opțiuni alternative au fost supuse analizei opțiunea de „a nu face nimic” și opțiunea de a opera doar unele modificări neesențiale la cadrul normativ aplicabil la moment la nivel național – Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, care este în

defavoarea mediului de afaceri.

Având în vedere gravitatea problemelor atestate la p.2.2, care în parte sunt generate și de lacunele cadrului normativ aplicabil, aceste opțiuni nu pot fi luate în considerare din următoarele motive obiective. Menținerea unui cadru normativ deficitar sau intervenția selectivă la vechea lege, nu va putea asigura un cadru normativ consolidat, clar și previzibil al controlului ajutorului stat, fapt ce ar putea afecta eficiența realizării controlului ajutorului de stat exercitat la nivel național de către Consiliul Concurenței, ar putea persista riscul de a fi acordate ajutoare de stat ilegale și ar putea fi realizate în continuare procedurile de monitorizare fără luarea în considerare a nivelului riscului de limitare a concurenței.

Respectiv, în consecință, ar putea să continue situația în care ajutoarele de stat acordate din resurse de stat să genereze efecte negative asupra concurenței pe piață sau să creeze incertitudine juridică pentru întreprinderile beneficiare.

Totodată, cu luarea în considerare că Legea nr. 139/2012 transpune doar parțial și are unele norme incompatibile cu cele ale UE în materia ajutorului de stat, neasigurarea unei armonizări depline a regulilor privind ajutorul de stat la nivel național ar putea avea ca consecință nerealizarea integral a obligațiilor Republicii Moldova asumate față de Uniunea Europeană în procesul de aderare și a acțiunilor stabilite de Capitolului 8 (Concurență) din PNA.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Adoptarea proiectului legii și aplicarea noii legi va implica un efort administrativ și de resurse umane din partea Consiliului Concurenței pentru implementarea noilor reguli realizare a controlului ex ante și ex post a ajutoarelor de stat.

Acest lucru va presupune costuri administrative pentru și va implica efort din partea angajaților autorității de concurență pentru examinarea notificărilor, realizarea investigațiilor, evaluarea compatibilității măsurilor de sprijin cu mediul concurențial, elaborarea raportului anual privind ajutoarele de stat existente acordate și monitorizarea condițiilor de autorizare a ajutoarelor de stat și preluarea atribuțiilor de control și a ajutoarelor de stat acordate în sectorul agriculturii, pescuitului și acvaculturii.

Totodată, acest fapt va implica și efort din partea furnizorilor ajutorului de stat și de ajutor de minimis care vor asigura realizarea sarcinilor stabilite de noua lege pentru asigurarea notificări la nivel de intenția a măsurilor de sprijin planificate, evaluare continuu și expost și raportarea ajutoarelor de stat existente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru asigurarea aplicării prevederilor noii legi, versiunea actuală a SIA RAS necesită a fi modernizată, prin implementarea și ținerea Registrului central al ajutoarelor

de minimis.

Astfel, pentru implementarea acestui proiect o parte din costuri estimative de aproximativ 55.040 Euro vor fi acoperite din surse finanțate de resursele proiectului Băncii Mondiale de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii. Acest suport va permite nemijlocit modernizarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul Ajutoarelor de Stat”, inclusiv prin dezvoltarea Registrului central al ajutoarelor de minimis, care nu acoperă domeniul agriculturii, măsură inclusă în Agenda de reforme aferentă Planului de creștere, cu termen de realizare: iunie 2027.

În acest scop, caietul de sarcini a fost întocmit în concordanță cu recomandările formulate în cadrul Memorandumului privind reproiectarea Registrului Ajutoarelor de Stat – P177895, Componenta 3.1 a programului de sprijin tehnic finanțat din Fondul fiduciar „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare” (M-GROW). Caietul de sarcini conține cerințele funcționale și tehnice necesare modernizării și extinderii platformei, în vederea asigurării unei raportări conforme, transparente și aliniate la regulamentele și practicile Uniunii Europene.

Respectiv, Unitatea de Implementare a Proiectului de Competitivitate a IMM va monitoriza implementarea activităților pe parcursul perioadei de executare a Contractului și va efectua plata serviciilor în baza rapoartelor de progres aprobate de Consiliul Concurenței, care este principalul beneficiar și deținător al Registrului Ajutoarelor de Stat.

Totodată, costurile necesare pentru modernizarea SIA RAS în partea ce ține de notificarea raportarea ajutoarelor de stat și/sau ajutoarelor de minimis din sectorul agriculturii, acvaculturii și forestier, vor fi suportate din bugetul de stat, fiind prevăzute și planificate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Astfel, pentru 2026 sunt planificate 1 067.6 mii lei, pentru 2027 - 258.9 mii lei, dintre care pentru mentenanță sistemului 120.0 mii lei și 138.9 mii lei formarea profesională, respectiv pentru anul 2028 sunt prevăzuți 100.0 mii lei pentru mentenanța sistemului.

Totodată, la dezvoltarea SIA RAS se va ține cont de arhitectura tehnologică existentă și economiile ce pot fi generate prin găzduirea soluției pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și integrarea acesteia cu sistemele informaționale partajate relevante - MPass, MSign, MLog, etc.).

Prin urmare, proiectul are acoperire financiară, atât din surse externe, cât și parțial din surse bugetare, în limita cheltuielilor prevăzute și planificate în CBTM.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea noii reglementări generează un impact pozitiv semnificativ asupra beneficiarilor de ajutor de stat, în special asupra întreprinderilor care beneficiază sau intenționează să acceseze măsuri de sprijin din surse de stat. În primul rând, cadrul

propus consolidează nivelul de predictibilitate și securitate juridică pentru mediul de afaceri.

Noul cadru procedural consolidează, de asemenea, drepturile beneficiarilor în etapele de analiză și control al ajutoarelor de stat. Întreprinderile și alte părți interesate sunt în drept să prezinte observații în faza de investigație a măsurilor de sprijin notificate și dreptul pentru întreprinderile concurente ale beneficiarilor de a depune plângeri în cazul acordării unui presupus ajutor ilegal sau utilizării abuzive a unui ajutor de stat autorizat de autoritatea de concurență.

Totodată, legea stabilește mecanisme clare pentru protejarea informațiilor confidențiale și a secretelor comerciale, garantând echilibrul dintre transparență și protecția intereselor legitime ale operatorilor economici.

Subsecvent, proiectul legii prevede și unele obligații corelative pentru mediul de afaceri, în special pentru întreprinderile care beneficiază de ajutor de stat sau care sunt supuse procedurii de investigație. Acestea presupun, în principal, obligația de a coopera cu autoritatea de concurență, de a furniza informațiile solicitate în cadrul procedurilor de investigație și de monitorizare, precum și de a fi implicate, după caz, în procesul de evaluare ex-post sau în procedurile de recuperare a ajutoarelor de stat incompatibile. Respectarea acestor cerințe ar putea genera anumite costuri administrative pentru întreprinderi, sub forma timpului și resurselor necesare pentru pregătirea documentației, furnizarea de informații și, după caz, participarea la procedurile administrative.

În ceea ce privește întreprinderile mici și mijlocii (IMM), impactul proiectului este, în general, pozitiv, întrucât consolidarea cadrului normativ care asigură mai multă transparență la acordarea ajutoarelor de stat și reguli uniforme de control a ajutoarelor de stat, va contribui la asigurarea posibilității de a beneficia de ajutoare de stat în cuantumul pragurilor stabilite la nivelul UE proporțional necesităților lor și obiectivului urmărit prin susținerea oferită de stat în caz de eșec a pieței.

4.3.1 Impactul asupra concurenței

Proiectul legii are un impact major pozitiv asupra mediului concurențial. Aprobarea și aplicarea coerentă a prevederilor proiectului, va genera efecte pozitive asupra mediului concurențial întrucât va asigura realizarea unui control eficient a ajutoarelor de stat și evaluarea compatibilității ajutoarelor de stat în acord cu procedurile și condițiile similare stabilite la nivelul UE.

Consolidarea cadrului normativ național și armonizarea fidelă a acestuia cu normele UE va garanta creșterea transparenței ajutoarelor de stat acordate.

Publicarea deciziilor Consiliului Concurenței și stabilirea obligației de motivare a dispozițiilor Plenului Consiliului Concurenței va contribui la promovarea culturii concurențiale a mediului de afaceri și a autorităților publice furnizori de ajutoare de stat

sau ajutoare de minimis.

4.4. Impactul social

Deși proiectul de lege nu reglementează în mod direct domenii de natură socială (sănătate, educație, asistență socială, ocuparea forței de muncă), acesta generează o serie de efecte sociale pozitive indirecte, prin îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților economice și prin stimularea investițiilor, cum ar fi:

1. Crearea și menținerea locurilor de muncă

Prin creșterea eficienței mecanismelor de acordare a ajutorului de stat și prin sporirea predictibilității pentru întreprinderi, legea favorizează dezvoltarea proiectelor investiționale, generând astfel noi locuri de muncă și contribuind la menținerea celor existente.

2. Dezvoltarea regională și reducerea disparităților socio-economice

Ajutoarele de stat – în special cele regionale – pot fi direcționate către zone mai puțin dezvoltate, stimulând activitatea economică locală, îmbunătățind accesul la servicii și infrastructură și contribuind la creșterea nivelului de trai.

3. Creșterea competitivității economiei naționale

Un cadru de ajutor de stat mai clar și mai predictibil atrage investiții și susține activitatea întreprinderilor, ceea ce poate conduce la o economie mai robustă, cu efect pozitiv asupra veniturilor populației și capacității statului de a finanța politici sociale.

4. Creșterea calității serviciilor și produselor oferite populației

Prin susținerea inovării, digitalizării și modernizării structurilor de producție, ajutoarele de stat pot contribui indirect la oferirea unor servicii mai eficiente și produse de calitate superioară, cu beneficii directe pentru consumatori.

5. Consolidarea transparenței și încrederii publice

Procedurile clarificate, posibilitatea contestării deciziilor și protejarea drepturilor persoanelor interesate contribuie la creșterea transparenței și responsabilității în gestionarea fondurilor publice, consolidând încrederea cetățenilor în instituții.

6. Stimularea tranziției către economie verde și digitală

Ajutoarele direcționate către proiecte de mediu, energie regenerabilă sau tehnologii inovatoare au impact social prin îmbunătățirea calității mediului, reducerea poluării și modernizarea serviciilor esențiale, toate cu efect pozitiv asupra sănătății și calității vieții.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu conține prevederi care să afecteze direct protecția datelor cu caracter personal. Totodată, proiectul reglementează tratamentul de către Consiliul Concurenței al secretelor comerciale și al altor informații confidențiale, ceea ce poate include, în anumite situații, și date cu caracter personal, asigurându-se astfel protecția și

confidențialitatea acestora.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul de lege nu stabilește prevederi care ar putea avea impact direct asupra egalității de gen
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul de lege nu stabilește în mod direct prevederi care ar putea avea impact asupra mediului înconjurător, însă acesta generează o serie de efecte pozitive indirecte, prin evaluarea ajutorului de stat pentru protecția mediului înconjurător și monitorizarea acestuia.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate/analizate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de lege face parte din categoria actelor normative elaborate și aprobate în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene din domeniul politicii concurenței. Elaborarea proiectului de legea rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova, de a asigura realizarea a acțiunilor specificate (53, 54, 59, 60, 62, 63, 64, 79, 82) din Anexa A, Capitolul 8: Politica din domeniul concurenței, Cluster II al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. În acest scop, au fost elaborate tabele de concordanță pentru actele normative UE transpuse, conform art. 31 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, precum și a Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene nr. 1171/2018.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prezentul proiect face parte din categoria actelor normative cu scop de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Astfel, elaborarea proiectului de lege este determinată de necesitatea transpunerii integrale, în principal, a următoarelor acte normative UE, precum: - art. 93, 107–109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957, CELEX 02016ME/TXT-20250315 - Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii

Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 24 septembrie 2015, CELEX 32015R1589

- Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30 aprilie 2004, CELEX 32004R0794
- Comunicare a Comisiei – Comunicare a Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile C/2019/5396, CELEX 52019XC0723 (01)
- Comunicarea C (2003) 4582 a Comisiei din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03) CELEX 52003XC1209(02).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței a fost publicat la 07.03.2025, anunțul cu privire la inițierea elaborării propunerilor pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012 care va fi transmis către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării pentru promovare, link: <https://www.competition.md/featured/consiliul-concurenteii-anunta-initierea-elaborarii-propunerilor-pentru-proiectul-noi-legii-cu-privire-la-ajutorul-de-stat/>.

La fel, proiectul de lege și materialele aferente au fost plasate pe platforma de consultare publică: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-cu-privire-la-ajutorul-de-stat/15585>.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 11 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost supus consultărilor publice și remis spre avizare părților interesate: Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Energiei, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ANRE, ANRCETI, Banca Națională a Moldovei, Asociația Obștească Asociația Nevăzătorilor din Moldova, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, Cancelaria de Stat, Ministerul Apărării, Ministerul Sănătății, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Mediului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Asociația Obștească Centrul de Informare și Reabilitare al Nevăzătorilor din Moldova, Agenția Proprietății Publice, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Consiliul Superior al Magistraturii, IP Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

În procesul avizării, proiectul legii a fost supus consultării publice în cadrul ședinței organizate la 18.02.2026 la sediul Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu participarea reprezentanților autorităților publice, a mediului de afaceri, a asociațiilor profesionale și a altor părți interesate.

Informația privind rezultatele avizării și consultării publice a fost inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Totodată, proiectul legii a fost transmis pentru consultare prealabilă Comisiei Uniunii Europene. Sugestiile și propunerile primite în rezultatul consultării au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerului Justiției conform art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Proiectul legii a fost remis Centrului de Armonizare a Legislației și a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Informația privind rezultatele expertizei juridice și de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene a fost inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Respectiv, în temeiul art. 36 alin. (5) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, proiectul legii a fost prezentat Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.

În rezultatul recepționării Raportului CNA Nr.ELO26/11290 din 25.03.2026, concluziile și recomandările expertizei anticorupție au fost expuse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor întocmită asupra proiectului legii.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

O parte din modificările propuse sunt corelate cu prevederile actelor normative în vigoare, care se află în conexiune, iar pentru adoptarea altor modificări propuse se va impune adoptarea/modificarea altor acte normative secundare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de lege nu presupune înființarea unor instituții sau structuri administrative noi. Aplicarea prevederilor legii va fi realizată de către Consiliul Concurenței, în calitate de autoritate responsabilă de controlul ajutorului de stat pînă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

De asemenea, implementarea noilor prevederi ale legii de către Consiliul Concurenței asupra sectorului agriculturii, pescuitului și acvaculturii începând cu 01 ianuarie 2028 va presupune consolidarea capacității instituționale și majorarea numărului angajaților autorității de concurență, cu cel puțin 5 unități de personal care

urmează a fi instruit în vederea obținerii competențelor profesionale de aplicare a regulilor ajutorului de stat și asupra acestor sectoare care anterior nu au căzut sub incidența regulilor ajutorului de stat reglementate de vechea Lege nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Secretar de stat

Cristina CEBAN

SINTEZA
la proiectul
de lege cu privire la ajutorul de stat (număr unic 974/MDED/CC/2025)

(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Sănătății Nr. 07/4163 din 29.12.2025	1.	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
Ministerul Apărării Nr. 11/1532 din 26.12.2025	2.	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
Congresul Autorităților Locale din Moldova Nr. 400 din 29.12.2025	3.	În Articolul 2 (Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos vor avea următoarele semnificații: întreprindere aflată în dificultate - întreprinderea care fără intervenția statului este obligată să își înceteze activitatea în termen scurt sau mediu, cu condiția îndeplinirii cel puțin unei dintre următoarele condiții: d) în cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani: e) raportul datoriei/capitaluri proprii al întreprinderii a fost mai mare de 7.5; și f) capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza profitului înainte de dobânzi, impozite, depreciere și amortizare (în continuare – EBITDA) a fost sub 1.0.): considerăm că lit. e) și lit. f) nu ar trebui să fie litere distincte în acest alineat, ci parte componentă din lit. d).	Se acceptă Totodată, cu luarea în considerare a observației CAL, s-a eliminat noțiunea dată avînd în vedere că Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr.05/2025 prin care s-a transpus Comunicarea Comisiei Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (2014/C 249/01), deja definește această noțiune.

		În Articolul 2 alin. (2) Alte noțiuni utilizate în prezenta lege sunt definite în Legea concurenței nr.183/2012 și alte acte normative ale Consiliului Concurenței. adoptate de Plenul Consiliului Concurenței): cuvintele „alte acte” este necesar a se substitui cu cuvântul „actele” (redacția actuală inoculează eronat ideea că și legea ar fi un „act normativ al Consiliului Concurenței”).	Se acceptă
		În Articolul 5 (Ajutorul de stat (2) Cu excepția derogărilor prevăzute de prezenta lege, ajutoarele de stat sunt interzise fiind incompatibile cu mediul concurențial normal): considerăm inadecvată utilizarea cuvântului „derogărilor” în această normă. Ar putea fi, de exemplu, substituit cu textul „condițiilor speciale de acordare” sau reformularea alineatului integral (de exemplu: „Prima facie, ajutoarele de stat, fiind incompatibile cu mediul concurențial normal, sunt interzise, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege”).	Nu se acceptă Prevederea art.5 alin.(2) din proiect, reprezintă o transpunere fidelă a prevederilor Art.107 alin.(1) TFUE.
		În Articolul 22 (Solicitări de informații adresate altor surse (2) Consiliul Concurenței poate solicita informații numai: și 2) în măsura în care sunt vizați beneficiarii de ajutor, dacă furnizorului ajutorului de stat vizat este de acord cu cererea): cuvântul „furnizorului” necesită a se substitui cu cuvântul „furnizorul”. Obiecția este valabilă în mod corespunzător și pentru Art. 22 alin. (6).	Se acceptă Textul a fost modificat și expus la singular noțiunea data.
		În Articolul 42 (Tratamentul informațiilor	Se acceptă

		confidențiale (3) Secretele comerciale și alte informații confidențiale nu beneficiază de protecție absolută și sunt fi divulgate în cazul în care sunt esențiale în scopul motivării deciziilor Consiliului Concurenței): cuvântul „sunt” necesită a se substitui cu cuvântul „pot”.	Textul a fost modificat.
		În Articolul 50 (Nerespectarea deciziilor și a hotărârilor judecătorești (2) În cazul în care furnizorul nu a luat măsurile pe care le impune executarea hotărârii judecătorești definitive, Consiliul Concurenței este în drept să inițieze procedura de executare în conformitate cu Codul administrativ, în vederea asigurării executării imediate a hotărârilor judecătorești executorii): după cuvintele „nu a luat” se propune completarea cu cuvântul „benevol”, iar textul „este în drept să inițieze procedura de executare a în conformitate cu Codul administrativ, în vederea asigurării executării imediate a hotărârilor judecătorești executorii” se propune a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „inițiază în condițiile Codului administrativ procedura de executare silită a acestor hotărâri judecătorești”.	Nu se acceptă Este necesar de menționat faptul că executarea hotărârilor judecătorești definitive în privința persoanelor juridice de drept public se realizează în conformitate cu prevederile Capitolului VI al Codului administrative, care prevede atât posibilitatea de executare benevolă în accord cu art.253 alin.(3) și (4) din Codul administrativ cât și posibilitatea de executare silită, inclusiv și posibilitate de aplicare a măsurilor de constrângere. Respectiv, decade necesitatea de detaliere și reglementare separată doar a procedurii silită de executare a hotărârilor judecătorești de către instanțele de apel și nereglementarea procedurii de executare benevolă.
		Articolul 61 alin. (5) Până la implementarea Registrului central al ajutoarelor de minimis, furnizorii ajutoarelor de minimis vor solicita de la beneficiari, o declarație, în formă scrisă sau electronică, cu privire la orice alt ajutor de minimis	Se acceptă Art. 61 alin. (5) a fost completat și concretizat la caz tipul ajutorului de minis și expus conținut alin.(5) al art.61 din proiect similar prevederilor art.7 din Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13

		primit într-o perioadă continuă de 3 ani până la momentul acordării ajutorului de): necesită a se completa cu cuvântul „minimis”.	decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis: (5) Până la momentul implementării Registrului central al ajutoarelor de minimis, furnizorul ajutorului de minimis obține, înainte de acordarea ajutoarelor, o declarație, pe hârtie sau în format electronic, de la fiecare beneficiar cu privire la orice alt ajutor de minimis primit în orice perioadă de 3 ani.
Asociația Obștească Asociația Nevăzătorilor din Moldova Nr. 01-04/01 din 15.01.2026	4.	Prin prezenta, Asociația Obștească Asociația Nevăzătorilor din Moldova, în contextul procesului de aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană până în anul 2030, în legătură cu angajamentul luat de către autoritățile centrale de a mari gradual salariul minim pe țară până la 10 000 lei, precum și pentru a avea un impact mai consistent asupra unor agenți economici precum întreprinderile specializate și sociale a persoanelor cu dizabilități, propunem mărirea sumei de la 300 000 Euro la 450 000 Euro în art. 9. pct. (1) din proiectul de Lege cu privire la ajutorul de stat. Motivele pentru această propunere sunt mai multe: munca manuală este mai scumpă în comparație cu cea automatizată; durata redusă a timpului de muncă de 30 ore pe săptămână pentru persoanele cu dizabilități în timp ce cuantumul retribuirii muncii este egal cu cel stabilit pentru salariații cu durată normală a timpului de muncă, de 40 ore pe săptămână; durata concediilor anuale de 40 de zile calendaristice față de 28 de zile calendaristice pentru angajații fără dizabilități;	Nu se acceptă În contextul armonizării legislației naționale cu Aquis-ul comunitar, se reține că plafonul ajutorului de minimis în valoare totală de 300 000 euro este determinat la nivelul plafonului stabilit în UE similar prevederilor art. 3 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei, astfel fiind asigurată astfel transpunerea fidelă a normei UE. Este de menționat că potrivit art. 8 din același regulament, acest plafon a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2024 și se va aplica până la 31 decembrie 2030, astfel, plafonul menționat corespunde nivelului plafonului european aplicabil pe perioada de referință.

		productivitatea muncii este mai lenta in comparatie cu alti muncitori calificati rara dizabilitati; locurile de munca pentru persoane cu dizabilitati necesita adaptare care presupune costuri suplimentare; parte din veniturile intreprinderii sunt indreptate spre organizarea activitatilor sociale, de reabilitare, sportive, culturale, remunerare, etc a asociatiei care este unic fondator al acestor intrprinderi, marea majoritate a angajatilor poseda grade de dizabilitate severe și accentuate și nu pot fi angajate pe piata libera a muncii.	
Cancelaria de Stat Nr. 29-69-131 din 09.01.2026	5.	În vederea implementării prevederilor art.54 Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul actelor normative trebuie formulat într-un limbaj clar, precis și lipsit de echivoc. Astfel: La art. 3 lit. e) din proiectul legii, se consideră necesar substituirea sintagmei „examinează plângerile” cu sintagma „examinează petițiile”, în scopul corelării terminologice cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova.	Nu se acceptă Cuvântul „plângere” este un termen specific al legislației din domeniul concurenței și ajutorului de stat fiind reglementat la nivel național de art.51 al Legii concurenței nr.183/2012 cât și la nivelul UE. Totodată, atragem atenția că în acord cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate, cum ar fi cele ce vizează domeniul ajutorului de stat ca normele speciale instituite prin Legea ajutorului de stat, sunt derogatorii de la Codul administrativ. Din alt punct de vedere, prevederile de la art. 3 lit. e) din proiect vine să transpună fidel art. 12 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, care stabilește că Comisia examinează, fără întârzieri nejustificate, orice plângere depusă de orice parte interesată, în conformitate cu articolul 24 alineatul (2), și se asigură că statul membru vizat este informat pe deplin și periodic cu privire la

			evoluția și rezultatul examinării.
		La art. 15 alin. (1), se recomandă substituirea sintagmei „în timp util” cu un termen determinat, precum și completarea articolului cu prevederi explicite privind momentul îndeplinirii obligației de notificare, pentru asigurarea clarității și previzibilității normei.	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se va aplica în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La articolul 18 aliniatul (4), se propune substituirea sintagmei „termen suplimentar rezonabil” prin stabilirea expresă a unui termen determinat pentru prezentarea informațiilor solicitate.	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 5 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se va aplica în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La art. 22 alin. (2), propunem substituirea sintagmei „dacă furnizorului ajutorului de stat” cu sintagma „dacă furnizorul autorului de stat”, în vederea corectării formulării gramaticale.	Se acceptă Art. 22 alin. (2) din proiect a fost modificat corespunzător.
		Subsidiar, la art. 22 alin. (7) se utilizează cuvintele „termen adecvat”. În vederea asigurării clarității și coerenței normative, se recomandă înlocuirea acestora prin indicarea unui termen exact, în contextul în care, art. 23 alin. (1) instituie dreptul Consiliului Concurenței de a impune măsuri prin decizie.	Nu se acceptă Prin art. 22 alin. (7) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 7 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se va aplica în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La art. 25 alin. (3) se propune excluderea sintagmei „în măsura posibilă” întrucât aceasta este formulată într-un mod vag și lipsit de precizie juridică, fapt ce poate afecta predictibilitatea procedurilor de investigație. Menținerea unei	Nu se acceptă Prin art. 25 alin. (3) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se va aplica în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența

		asemenea formulări poate conduce la prelungirea nejustificată a procedurilor, cu efecte negative asupra furnizorilor de ajutor de stat și asupra implementării politicilor publice.	aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La art. 43, se consideră oportun substituirea cuvintelor „pagina web oficială” cu cuvintele „site-ul web oficial” conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora.	Se acceptă În acest context, au fost modificate prevederile art. 3 alin. (1) lit.w), art. 39, art. 43 alin. (1)-(3), art. 44 alin. (1) și art. 61 alin. (7) din proiect.
		La art. 50, alin.(1), se recomandă revizuirea și ajustarea textului, prin indicarea expresă a normei de la care se propune derogarea. În acest sens, se menționează că art. 209 Cod administrativ, stabilește termenele de înaintare a acțiunilor în contencios administrativ, în funcție de tipul acțiunii, iar alin. (3) al aceluiași articol prevede că, pentru acțiunea în realizare, nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.	Se acceptă Art. 50 alin. (1) din proiect a fost revizuit și exclusă trimiterea la art.209 Codul administrativ.
		Pentru același articol, se propune substituirea cuvintelor „acțiune în contencios administrativ de realizare” cu cuvintele „acțiune în realizare” reieșind din prevederile art. 206 alin. (1) Cod administrativ.	Se acceptă Art. 50 alin. (1) din proiect a fost modificat, după cum urmează: „(1) Atunci când furnizorul ajutorului de stat în cauză nu execută, în termenii stabiliți în decizie de executare, deciziile condiționale sau negative, în special în situațiile prevăzute la art.35, Consiliul Concurenței este în drept să înainteze în contencios administrativ acțiune în realizare.”
		Totodată, se propune ca, pe tot parcursul textului	Nu se acceptă

		proiectului de lege, sintagma „concurențial normal” să fie substituită cu sintagma „în condiții de concurență liberă și loială”, iar expresia „condiții normale de piață” să fie înlocuită cu sintagma „condiții de piață concurențială”, în vederea asigurării clarității și alinierii la terminologia consacrată în practica legislativă națională și europeană. Utilizarea unei formulări vagi, fără un reper temporal obiectiv, poate genera interpretări neuniforme și poate afecta previzibilitatea obligațiilor procedurale.	Sintagmele „mediul concurențial normal” și „condiții normale de piață” sunt termene specifice ale legislației din domeniul concurenței și ajutorului de stat, aplicabile pe larg în Republica Moldova de la data adoptării Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 și a cadrului normativ secundar în domeniul ajutorului de stat. Totodată, se vor aplica aceste sintagme în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
Ministerul Afacerilor Externe Nr. DI/3/041-13638 din 29.12.2025	6.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act
Ministerul Afacerilor Interne Nr. DI/3/041-13638 din 29.12.2025	7.	Din punct de vedere conceptual, se recomandă ajustarea prevederilor proiectului, după cum urmează: 1. Cu referire la art. 1: 1.1. Art. 1 prevede domeniul de aplicare, obiectul și scopul legii. Alin. (5) al acestuia, stabilește că Consiliul Concurenței este autoritatea de concurență națională, competentă de punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi, în conformitate cu atribuțiile stabilite de prezenta lege. Reieșind din cele expuse, se constată că alin. (5) nu se încadrează armonios în conținutul art. 1 or, acesta stabilește prevederi de ordin general despre actul normativ. Prin urmare, se propune ca norma stabilită la alin. (5) să fie prevăzută la art. 3 din proiect, similar art.	Nu se acceptă Art.1 are drept obiect de reglementate domeniul/sfera de aplicare a legii și, respectiv, stabilește sfera subiecților care cad sub incidența legii și autoritatea stabilită la nivel national cu competență de aplicare a acestei legi. Pe când, art. 3 din proiect are alt scop și obiect de reglementare distinct stabilind expres atribuțiile Consiliului Concurenței de care dispune în vederea asigurării aplicării regulilor ajutorului de stat.

		2 (Autoritatea abilitată și atribuțiile acesteia) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, care este actualmente în vigoare. În eventualitatea acceptării prezentei propuneri, denumirea art. 3 urmează a fi modificată;	
		1.2. Alin. (7) prevede că prezenta lege se aplică cu luarea în considerare a jurisprudenței aplicabile a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene. În acest sens, se menționează că prezentul proiect urmărește transpunerea cadrului juridic european, care se prezumă a fi în armonie cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (în continuare - CJUE), fapt ce determină aplicarea tacită a jurisprudenței CJUE la emiterea actelor juridice ale Uniunii Europene. Astfel, norma stabilită la alin. (7) se consideră inutilă și urmează a fi exclusă;	Nu se acceptă Potrivit art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova și-a asumat angajamentul ca ajutoarele de stat să fie evaluate pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în Uniunea Europeană, în special a art. 107 din TFUE, precum și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene, inclusiv a jurisprudenței relevante a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Prin urmare, obligația de a ține cont de jurisprudența CJUE nu rezultă doar implicit din caracterul de transpunere al cadrului normativ european, dar constituie un angajament expres asumat printr-un tratat internațional ratificat. În acest context, consacrarea expresă, la alin. (7) al art.1, a obligației de aplicare a jurisprudenței CJUE și a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene are rolul de a asigura claritatea, previzibilitate la aplicarea legii și conformitatea deplină cu obligațiile internaționale asumate. Prin urmare, prevederea alin. (7) al art.1 din proiect, nu poate fi calificată drept inutil, ci reprezintă o normă necesară pentru asigurarea conformității cadrului normativ național cu obligațiile asumate de Republica

			Moldova, obligație care este imputabilă nu doar Consiliului Concurenței dar și furnizorilor de ajutor de stat, beneficiarilor de ajutor cât și instanțelor de judecată.
		1.3. Suplimentar, se propune examinarea posibilității de completare a art. 1 din proiect cu un alineat distinct (ex. alin. (8) care va exclude expres din sfera de aplicare a legii măsurile ce țin de eliberarea bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare, dispuse în temeiul legislației speciale, prin decizii ale Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sau ale Prim-ministrului (aprobate prin Hotărâre de Guvern). Argumentul este determinat de natura juridică a acestor măsuri, care constituie acte adoptate de autoritate publică în exercitarea prerogativelor suverane ale statului. În dreptul Uniunii Europene, calificarea unei măsuri drept ajutor de stat în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957 (în continuare - TFUE), presupune îndeplinirea cumulativă a mai multor condiții, cum ar fi existența unui avantaj economic, conferit selectiv unei întreprinderi prin intermediul resurselor de stat și susceptibilitatea măsurii de a afecta concurența și schimburile comerciale. Or, lipsa oricăruia dintre aceste elemente este suficientă pentru a exclude aplicarea regimului ajutorului de stat. Regimul juridic instituit prin Legea nr. 104/2020 privind rezervele de stat și de mobilizare, se înscrie exclusiv în sfera exercitării prerogativelor de putere publică ale statului și	Nu se acceptă Regulile ajutorului de stat sunt aplicabile tuturor sectoarelor economiei naționale. Totodată, potrivit art. 339 alin. (2) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, dispozițiile Capitolului 10 (Concurența) nu se aplică ajutoarelor de stat legate de domeniul pescuitului, produselor care fac obiectul Anexei I la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura. Prin urmare, tratatul internațional la care Republica Moldova este parte a prevăzut în mod expres și limitativ domeniile exceptate de la aplicarea regulilor ajutorului de stat. Or, potrivit principiilor generale de interpretare a tratatelor, derogările sunt de strictă interpretare și nu pot fi extinse prin analogie la alte domenii decât cele prevăzute în mod explicit. În consecință, în lipsa unei derogări exprese referitoare la măsurile privind rezervele de stat și de mobilizare la nivelul cadrului normative al UE, acestea nu pot fi excluse, din sfera de aplicare a regimului ajutorului de stat reglementat la nivel national prin proiectul legii date. O eventuală derogare a acestor măsuri de sprijin ar depăși prevederile Acordului de Asociere și ar fi incompatibil cu prevederile art.107-109 TFUE.

confirmă caracterul neeconomic al rezervelor de stat și de mobilizare.

Legea menționată reglementează rezervele de stat și de mobilizare ca instrument special al statului, instituit pentru realizarea obiectivelor de securitate națională, mobilizare, apărare și gestionare a situațiilor de urgență sau excepționale, precum și pentru asigurarea continuității funcțiilor esențiale ale statului.

Eliberarea bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare se realizează în baza deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sau ale Prim-ministrului, cu elaborarea și prezentarea spre aprobare a hotărârii de Guvern corespunzătoare, în contextul exercitării atribuțiilor suverane ale statului, întrucât măsura respectivă nu urmărește obținerea unui rezultat economic sau concurențial, ci are ca scop exclusiv asigurarea interesului public superior.

În acest sens, jurisprudența CJUE delimitează activitățile economice de exercitare a prerogativelor de putere publică. Astfel, în cauza C-364/92, SAT Fluggesellschaft mbH, Curtea a statuat că activitățile care, prin natura lor, prin obiectul lor și prin normele cărora le sunt supuse, sunt legate de exercitarea prerogativelor de autoritate publică nu constituie activități economice. În consecință, asemenea activități nu intră în sfera de aplicare a normelor dreptului concurenței și, prin analogie, nu pot fi calificate drept ajutor de stat.

Mai mult, autoritatea responsabilă de administrarea rezervelor de stat și de mobilizare - Agenția

Rezerve Materiale (în continuare - ARM), are un rol tehnic și executoriu, fără autonomie decizională sau economică, limitându-se la punerea în aplicare a unor dispoziții obligatorii.

Jurisprudența CJUE relevă că acolo unde o entitate execută o obligație legală impusă, elementele necesare pentru calificarea intervenției ca măsură de sprijin economic sunt, de regulă, absente (a se vedea, orientativ, raționamentele privind resursele/imputabilitatea și rolul entităților intermediare în C-677/11, Doux Élevage). De asemenea, pentru existența unui avantaj economic în sensul art. 107 din TFUE este determinant dacă statul a acționat într-o logică comparabilă cu cea a unui operator economic privat. Curtea a subliniat, în mod constant, importanța distincției dintre acțiunile statului întreprinse în calitate sa de autoritate publică și cele realizate în calitate de operator economic, arătând că nu orice intervenție a statului constituie ajutor de stat (cauza C-482/99, Franța c. Comisia – Stardust Marine, punctul 69).

În cazul rezervelor de stat și de mobilizare, eliberarea bunurilor nu este rezultatul unei opțiuni de piață și nu se bazează pe criterii comerciale precum prețul, rentabilitatea sau riscul, ci pe necesitatea intervenirii operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, pentru asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și apărării țării în situațiile de urgență/exceptionale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, precum și în scopul acordării ajutorului

	umanitar și contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități. În aceste condiții, criteriul operatorului economic privat este inaplicabil, iar fundamentul pentru reținerea unui avantaj concurențial lipsește. În mod subsidiar, presupunând că anumite măsuri ar putea fi calificate, drept intervenții susceptibile de a fi analizate prin prisma normelor Uniunii Europene în materia ajutoarelor de stat, acestea ar fi justificate în temeiul art. 346 alin. (1) lit. (b) din TFUE, care permite statelor să adopte măsurile necesare pentru protejarea intereselor lor esențiale de securitate. Prin urmare, reieșind din regimul juridic special instituit prin Legea nr. 104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare și principiile dreptului Uniunii Europene în materia ajutorului de stat, pentru a evita calificări divergente în practică, precum și având în vedere natura suverană și neeconomică a rezervelor de stat și de mobilizare, propunerea înaintată se consideră justificată.	
	2. Cu privire la art. 2, se menționează că definiția „furnizorul ajutorului de stat” este una generală, incluzând orice entitate care administrează resursele statului. După cum a fost menționat mai sus, potrivit Legii nr. 104/2020, decizia privind eliberarea bunurilor aparține exclusiv Guvernului sau Prim-ministrului, ARM îndeplinind strict funcția de executor tehnic al deciziilor aprobate la nivel ierarhic superior, în timp ce autoritățile publice centrale de ramură identifică beneficiarii și stabilesc condițiile	Nu se acceptă Propunerea de completare a art. 2 cu definiția noțiunii de „executor tehnic” nu se acceptă, aceste noțiuni propuse nu sunt specifice domeniului ajutorului de stat și nu sunt reglementate la nivelul UE. Obligația legală principală în vederea asigurării respectării regulilor ajutorului de stat revine furnizorului ajutorului de stat, atât în relația ce ține cu Consiliul Concurenței cât și în raport cu beneficiarii ajutorului de stat/minimis.

		economice. În lipsa unei distincții clare între autorul măsurii și executorul acesteia, ARM ar putea fi interpretată eronat ca furnizor, ceea ce ar transfera asupra sa obligații improprii de notificare și monitorizare. Astfel, în vederea asigurării principiului previzibilității, se propune completarea art. 2 din proiect cu definiția „executor tehnic” cu următorul conținut: „executor tehnic – autoritate publică sau entitate care, în temeiul unui act normativ sau administrativ, asigură executarea tehnică, logistică sau transferul efectiv de active/bunuri către beneficiari, fără a avea atribuții în stabilirea criteriilor de eligibilitate sau în selectarea beneficiarilor ajutorului;”.	
		3. Totodată, se atrage atenție la faptul că obligațiile de notificare, raportare și monitorizare necesită a fi atribuite exclusiv beneficiarului/furnizorului măsurii ajutorului de stat, nu entității care asigură implementarea. În acest sens, se propune completarea art. 4 „Obligațiile furnizorului ajutorului de stat/ ajutorului de minimis”, cu alin. (2) cu următorul cuprins: „(2) Nu are calitatea de furnizor autoritatea publică care acționează în calitate de executor tehnic, asigurând exclusiv administrarea logistică, depozitarea sau transferul bunurilor în vederea executării unei măsuri de sprijin. În acest caz, calitatea de furnizor și responsabilitatea notificării, raportării și monitorizării ajutorului revine autorității inițiatoare a măsurii de ajutor de stat.”.	Nu se acceptă Propunerea de completare a art. 4 nu se acceptă, întrucât în conformitate cu principiile și regulile aplicabile în materia ajutorului de stat stabilite la nivelul UE, obligațiile de notificare, raportare și monitorizare revin furnizorului ajutorului de stat, și nu beneficiarului măsurii de sprijin.

	4. Cu privire la art. 5, acesta reproduce în mod formal cele patru condiții cumulative necesare pentru calificarea unei măsuri drept ajutor de stat: - implicarea resurselor publice; - existența unui avantaj economic; - caracterul selectiv al măsurii; și - riscul de denaturare a concurenței și afectare a schimburilor comerciale. Cu toate acestea, textul de lege nu include niciun element de orientare practică privind modul în care aceste condiții trebuie evaluate în contextul real al Republicii Moldova. Această omisiune poate conduce la interpretări divergente și la aplicarea neuniformă a legislației, în special de către autoritățile locale sau furnizorii de ajutor care nu dispun de expertiză în dreptul concurenței. În mod particular: - Noțiunea de „avantaj economic” nu este explicată în raport cu măsuri uzuale precum scutirile de impozit, facilitățile administrative, tarife preferențiale etc.; - Criteriul „selectivității” este invocat, dar nu este clar dacă se aplică doar diferențierii între întreprinderi sau și între categorii de activități, sectoare sau regiuni; - Criteriul „afectării schimburilor comerciale” este tratat ca o condiție obiectivă, fără a se explica natura sa potențială, așa cum a fost stabilit în mod constant de jurisprudența CJUE. În lipsa acestor clarificări, aplicarea criteriilor poate deveni fie excesiv de restrictivă (prin supra-includere a unor măsuri fără relevanță concurențială), fie arbitrar de permisivă (prin	Nu se acceptă Completarea art. 5 din proiectul legii cu norme de ghidare privind aplicarea criteriilor definitorii de calificare a unei măsuri de sprijin ca ajutor de stat nu se acceptă, întrucât noua Lege cu privire la ajutorul de stat reprezintă o lege cadru, alte aspecte de orientare și ghidare vor fi stabilite prin legislația secundară aprobată de Consiliul Concurenței. Legea are caracter de reglementare generală și stabilește cadrul normativ aplicabil, în timp ce detalierea și interpretarea elementelor constitutive ale noțiunii de ajutor de stat sunt stabilite în Instrucțiunea privind noțiunea de ajutor de stat aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2026, care clarifică în mod detaliat existența avantajului economic, selectivitatea măsurii, finanțarea din resurse de stat și efectul asupra concurenței și a schimburilor comerciale. În aceste condiții, completarea legii cu unele explicații mai detaliate ar genera paralelism normativ și ar afecta coerența tehnicii legislative.
--	---	--

		omisiuni în notificare). Prin urmare, se recomandă completarea proiectului de lege cu norme de ghidare privind aplicarea fiecărui criteriu definitoriu.	
		5. Referitor la art. 16, menționăm că este necesară introducerea unei excepții pentru măsurile de sprijin executate prin intermediul executorului tehnic în situații de urgență sau ajutor umanitar. Lipsa acestei derogări creează un conflict de norme cu legislația specială (Legea nr. 104/2020), periclitanând capacitatea de intervenție a statului. Aplicarea clauzei suspensive în intervențiile operative este contrară interesului național, eliberarea bunurilor urmând a fi imediată, cu o notificare ulterioară către Consiliul Concurenței. Respectiv, se propune completarea art. 16 cu alin. (3) cu următorul conținut: (3) Prin derogare de la alin. (1), clauza suspensivă nu se aplică eliberărilor de bunuri efectuate de executorul tehnic în regim de urgență, asediu sau război, precum și în cazul ajutoarelor de urgență cu caracter umanitar. În aceste situații, eliberarea bunurilor este imediată, iar notificarea se efectuează ulterior de către furnizorul măsurii.”. Drept urmare celor relatate, modificările propuse sunt necesare pentru a evita blocajele administrative și pentru a proteja capacitatea de reacție a statului în situații de criză, delimitând clar rolul de implementare tehnică de cel de furnizare a ajutorului.	Nu se acceptă Propunerea nu se acceptă, întrucât regimul clauzei suspensive și obligația de notificare trebuie respectate și în situații de urgență pentru a asigura compatibilitatea legislației naționale cu reglementările UE privind ajutorul de stat care nu exceptează de la obligația de notificare ajutoarele de stat acordate în situații de urgență sau ajutor umanitar.
		Art. 23 prevede posibilitatea aplicării unor sancțiuni pecuniare (amenzi de până la 1% din cifra de afaceri și penalități de întârziere de până la	Nu se acceptă Sancțiunile stabilite în cote procentuale din cifra de afaceri în lege reprezintă o transpunere fidelă art. 8

		5%/zi), fără a prevedea criterii clare de individualizare sau diferențiere în funcție de capacitatea economică a operatorului. Această formulare creează un risc real de aplicare disproporționată, în special pentru IMM-uri și autorități locale care pot fi sancționate pentru omisiuni administrative minore. În vederea asigurării respectării principiului proporționalității propunem completarea articolului cu următoarele garanții. Introducerea unei plafonări alternative în valoare absolută (în lei), aplicabilă în cazul în care aplicarea procentului ar genera un impact excesiv; Introducerea unei analize obligatorii de proporționalitate, în care Consiliul Concurenței să fie obligat să ia în calcul: dimensiunea întreprinderii; gravitatea și durata încălcării; existența sau nu a unei intenții; cooperarea în cadrul investigației; alte detalii relevante; Menționarea expresă a posibilității de reducere a sancțiunilor în cazul conformării voluntare, anterior finalizării procedurii administrative.	alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Respectiv, stabilirea amenzii în cote procentuale din cifra de afaceri totală a întreprinderilor reprezintă deja o individualizare a amenzii întrucât este raportată direct la capacitatea financiară a întreprinderii și la venitul realizat de aceste întreprinderi. Prin urmare, unei întreprinderi calificată IMM îi va fi aplicată proporțional din cifra sa de afaceri totală o amendă, pe când unei întreprinderi mari i se va aplica o amendă proporțională cifrei sale de afaceri totale pentru a asigura caracterul disuasiv al amenzii. Stabilirea unui plafon în valoare absolută a amenzii nu va asigura caracterul disuasiv și proporțional capacității financiare a fiecărei întreprinderi.
		Pentru respectarea regulilor de tehnică legislativă, se recomandă ajustarea prevederilor proiectului, după cum urmează: 1. La art. 2, noțiunea de „întreprindere aflată în dificultate”, la lit d), se recomandă utilizarea abrevierii „IMM” numai după explicarea acesteia în text, la prima folosire, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă Noțiunea a fost exclusă din definițiile stabilite de art.2
		2. La art. 3 alin. (1) lit. w), se propune substituirea	Se acceptă

		cuvintelor „pagina sa web” cu cuvintele „site-ul web oficial”, în vederea asigurării utilizării terminologiei constante și uniforme, raportând la cea folosită în acte normative din domeniu. Prezenta propunere se referă inclusiv la art. 44 alin. (1) și art. 61 alin. (7) din proiect.	
		3. La art. 18 alin. (9), se propune revizuirea textului „întrucât există îndoieli serioase asupra conformității măsurii de ajutor” or, nu este clar la ce se referă autorul prin utilizarea sintagmei „îndoieli serioase”. Mai mult, o asemenea expunere nu este specifică unui act normativ.	Nu se acceptă Art. 18 alin. (9) din proiect transpune fidel art. 4 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Îndoielile serioase cu privire la mediul concurențial apar atunci când există riscul ca cel puțin una dintre condițiile de compatibilitate să nu fie îndeplinită, cum ar fi intensitatea maximă admisibilă, costurile eligibile, efectul stimulat, proporționalitatea măsurii. Pentru fiecare categorie de ajutor de stat, este aprobat de către Consiliul Concurenței un act normativ distinct care reglementează aceste condiții de compatibilitate, care sunt examinate la evaluarea compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial.
		4. Cu referire la art. 21 alin. (5), propoziția a doua prevede că în cazuri întemeiate, Consiliul Concurenței poate prelungi termenul stabilit. Respectiv, nu este clar care sunt acele cazuri întemeiate, în ce condiții și cu cât poate fi prelungit termenul stabilit, fapt pentru care această propoziție va fi revizuită.	Nu se acceptă Norma art. 21 alin. (5) din proiect reprezintă o transpunere fidelă a art. 6 alin. (2) din Regulamentul 2015/1589. Totodată, este necesar de menționat că textul propus la art. 21 alin. (5) din proiect stipulează criteriul de apreciere a „cazurilor întemeiate” - prelungirea termenului poate fi acordată atunci când o persoană interesată solicită motivat, pe baza unui potențial prejudiciu. Astfel, cadrul legal oferă deja condițiile și justificarea pentru prelungirea termenului de către Consiliul Concurenței.

		5. La art. 22 alin. (1), sintagma „ținând seama” urmează a fi substituită cu „ținând cont”.	Se acceptă
		6. La art. 25 alin. (3), în scopul evitării interpretărilor eronate, se consideră oportună revizuirea cuvintelor „în măsura posibilă”.	Nu se acceptă Art. 25 alin. (3) din proiect traspune fidel art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
		7. La art. 42 alin. (3), se propune substituirea cuvintelor „și sunt fi divulgate”, cu cuvintele „și pot fi divulgate”.	Se acceptă
		8. La art. 55 alin. (2) enunțul doi, în scopul exprimării clare a normei juridice, se recomandă de specificat expres denumirea completă a Comisiei. Totodată, cu privire la alin. (5) al aceluiași articol, nu este clară necesitatea emiterii unui act normativ special cu privire la procedura de soluționare a cererilor de despăgubire întrucât, inițial ar fi necesară examinarea cadrului normativ existent, în scopul identificării actelor normative care reglementează domeniul vizat și la necesitate modificarea acestuia, fără a fi necesară elaborarea unui act normativ special.	Se acceptă Alin.(2) al art.55 din proiect a fost exclus.
		9. La art. 61, alin. (5) se va completa la final cu cuvântul „minimis”.	Se acceptă
		Deasemnea se propune ca alin. (9) al prezentului articol să fie redat cu următorul cuprins: „(9) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, se abrogă.”.	Se acceptă
		10. Suplimentar, se atrage atenția asupra necesității respectării exigențelor statuate în Legea	S-a luat act

		nr. 100/2017, în sensul corectării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație admise în conținutul proiectului, notei de fundamentare și excluderii erorilor de ordin tehnico-normativ.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 21-44 din 09.01.2026	8.	Urmare a examinării proiectului de lege cu privire la ajutorul de stat (număr unic 974/MDED/CC/2025), în limita competențelor funcționale și a domeniilor gestionate, comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin conceptual. Totodată, în vederea respectării regulilor tehnicii legislative, se înaintează următoarele propuneri de îmbunătățire a proiectului de lege, după cum urmează: La art. 2 alin. (1), cu referință la termenul „ajutor de stat”, se propune completarea cu definiția integrală a noțiunii „ajutor de stat”, prin preluarea condițiilor prevăzute la art. 5 alin. (1), în vederea asigurării clarității și coerenței normei juridice.	Nu se acceptă Propunerea de completare a termenului „ajutor de stat” cu conținutul integral al art. 5 alin. (1) din proiect nu se acceptă, definiția este o transpunere fidelă a noțiunii oferite de Art.1 al Regulamentului UE 1589/2015.
		La art. 2 alin. (1), cu referință la termenul „ajutor existent” se propune excluderea verbului „reprezintă” din definiția noțiunii, în vederea asigurării unității terminologice și a coerenței stilistice a articolului cu privire la definiții.	Se acceptă
		La art. 2 alin. (1), cu referință la termenul „ajutor ad-hoc” atestăm că autorul l-a integrat doar la Cap. I, art. 2 Noțiuni principale, fără însă a-l utiliza ulterior în textul propriu- zis al proiectului de lege, omisiune ce contravine coerenței și aplicabilității reglementării.	Nu se acceptă Noțiunea dată este relevantă la aplicarea regulilor ajutorului de stat și necesară a fi menținută în lege, fiind utilizată pe deplin în actele normative secundare ale autorității ce vizează condițiile de compatibilitate a ajutoarelor de stat și cerințele de conținut a schemelor de ajutoare de stat și a ajutoarelor individuale.
		La art. 2 alin. (1), privitor la abrevierea „IMM” de la „termenul întreprindere aflată în dificultate”,	Se acceptă Din textul legii noțiunea dată a fost exclusă avînd în

		menționăm că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire. Totodată, remarcăm că lit. d) reprezintă o condiție cadru, iar lit. e) și f) sunt subcondiții, care depind de lit. d) și nu ar trebui marcate cu litere de același rang.	vedere obiectul și scopul de reglementare al legii date.
		Ultimul enunț din definiția „întreprindere unică” este redundant, deoarece aceleași relații din punctele a)-d) au fost deja descrise anterior. Expresia „întreprinderile care întrețin, prin intermediul uneia sau al mai multor întreprinderi, oricare dintre relațiile prevăzute de lit. a)-d)” rezultă o reformulare a ideii din paragraful anterior.	Nu se acceptă Noțiunea data reprezintă o transpunere fidelă a conținutului noțiunii oferite de art.2 alin.(2) din Regulamentul UE 2832/2023.
		La art. 2 alin. (2), formularea actuală instituie o trimitere generică la „alte acte normative ale Consiliului Concurenței”, fără individualizarea acestora, fapt ce poate conduce la raportarea către acte normative de nivel inferior, contrar regulii de tehnică legislativă prevăzută la art. 55 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă Pprevederea art. 2 alin. (2) din proiect a fost modificată în acord cu propunerea CALM prin excluderea cuvântului ”alte”.
		La art. 5 se propune reformularea acestuia pentru a reglementa regimul ajutorului de stat, nu definiția acestuia, cu argumentele expuse supra.	Nu se acceptă Art.5 din proiect are drept scop de reglementare atât stabilirea condițiilor care determină calificarea unui ajutor de stat cât și regimul juridic prin reglementarea expresă a interdicției de a fi acordate ajutoare de stat incompatibile cu mediul concurențial.
		La art. 8 alin. (1) sbp 1), se propune substituirea cuvântului „regiunilor” cu cuvintele „regiunilor de dezvoltare”, iar la sbp 3 cuvintele „regiuni economice” cu cuvintele „regiuni de dezvoltare”.	Nu se acceptă Este transpunere fidelă a art.107 din TFUE.
Ministerul Educației și	9.	La art. 2, notiunea întreprindere publică - „orice	Nu se acceptă

Cercetării Nr. 02/3/26 din 06.01.2026		întreprindere asupra careia autoritățile publice pot exercita, direct sau indirect, o influență dominantă în temeiul dreptului de proprietate asupra acestora, a participației detinute de autorități în aceste întreprinderi sau în temeiul normelor care le reglementează" - se recomandă excluderea cuvintelor „asupra acestora”, întrucât noțiunea de „întreprindere” este utilizată în sens de subiect de drept, or, dreptul de proprietate nu poate fi exercitat asupra subiectelor de drept, ci asupra bunurilor acestora.	Noțiunea de întreprindere publică a fost preluată fidel de la noțiunea oferită de lit.b) a Art.2 din Directiva 2006/111/CE A COMISIEI din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi, în domeniul concurenței controlul se exercită și asupra subiecților de drept cum ar fi întreprinderile nu numai asupra obiectelor dreptului de proprietate.
		La același articol, în scopul asigurării acurateții și coerenței limbajului juridic, în definiția „întreprindere aflată în dificultate”, la litera b), se impune revizuirea formulării „în cazul unei societăți comerciale în special societate în nume colectiv ori societate în comandita simplă”. Mentionăm ca noțiunea de „societate comercială” are un caracter generic și acoperă cele patru forme juridice reglementate de legislația Republicii Moldova: societatea cu răspundere limitată, societatea pe acțiuni, societatea în nume colectiv și societatea în comandita (se va exclude cuvântul „simplă”, întrucât acesta poate crea confuzia existenței și a altor forme de societate în comandita, cum ar fi societatea în comandita pe acțiuni, reglementate de legislațiile altor state, dar neprevăzute de legislația națională). În ultimele două, asociații/asociații comanditați poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile societății, aspect care urmează a fi reflectat în mod expres în textul normativ.	Se acceptă A fost exclusă noțiunea dată.
Ministerul Energiei	10.	În urma examinării proiectului de lege cu privire la	Nu se acceptă

Nr. 04-3297 din 31.12.2025	ajutorul de stat, se constată că, deși acesta urmărește consolidarea cadrului normativ și alinierea legislației naționale la acquis-ul Uniunii Europene, anumite prevederi necesită clarificări și ajustări pentru a asigura o aplicare eficientă și predictibilă de către furnizorii de ajutor de stat. În acest context, se propune completarea alineatului (1) articolul 3 cu o nouă literă: lit. b¹), cu următorul cuprins: „b¹) dispune elaborarea și adoptă actele normative necesare executării prezentei legi, cu consultarea obligatorie a furnizorilor de ajutor de stat.” Introducerea acestei reglementări este necesară pentru a asigura corelarea actelor normative cu realitățile administrative ale autorităților care aplică legislația în domeniu, contribuind astfel la creșterea aplicabilității practice a reglementărilor și la reducerea riscului unor interpretări sau implementări neuniforme.	Elaborarea și adoptarea actelor normative secundare necesare executării oricărei legi, se realizează de către Consiliul Concurenței cu respectarea Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fapt ce implică consultarea tuturor persoanelor și entităților interesate, nu numai a furnizorilor, cum ar fi beneficiarii măsurii, concurenții acestora etc.
	La articolul 3 lit. e) se consideră necesară înlocuirea expresiei „examinează plângerile” cu expresia „examinează petițiile”, în vederea corelării terminologice cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova, care reglementează dreptul de petiționare. Termenul „petiții” are un conținut juridic mai larg și asigură claritatea și aplicarea uniformă a competențelor autorității.	Nu se acceptă Cuvântul „plângere” este un termen specific al legislației din domeniul concurenței și ajutorului de stat la nivel național cât și european. Totodată, atragem atenția că în acord cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate, cum ar fi cele ce vizează domeniul ajutorului de stat ca normele speciale instituite prin Legea ajutorului de stat, sunt derogatorii de la Codul administrativ. Din alt punct de vedere, prevederile de la art. 3 lit. e) din proiect transpun fidel art. 12 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a

			articolului 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, care stabilește că Comisia examinează, fără întârzieri nejustificate, orice plângere depusă de orice parte interesată, în conformitate cu articolul 24 alineatul (2), și se asigură că statul membru vizat este informat pe deplin și periodic cu privire la evoluția și rezultatul examinării.
		Totodată, se propune substituirea, pe tot parcursul textului proiectului de lege, a sintagmei „concurențial normal” cu sintagma „în condiții de concurență liberă și loială”, precum și înlocuirea expresiei „condiții normale de piață” cu sintagma „condiții de piață concurențială”, în vederea asigurării clarității, preciziei juridice și alinierii la terminologia consacrată în practica legislativă națională și europeană.	Nu se acceptă Sintagmele „mediul concurențial normal” și „condiții normale de piață” sunt termene specifice ale legislației din domeniul concurenței și ajutorului de stat, aplicabile pe larg în Republica Moldova de la data adoptării Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 și a cadrului normativ secundar în domeniul ajutorului de stat. Totodată, se vor aplica aceste sintagme în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La articolul 5 se propune introducerea unui alineat nou, alin. (4), cu următorul cuprins: „(4) Nu constituie ajutor de stat finanțarea acordată pentru dezvoltarea, modernizarea sau extinderea rețelelor electrice de transport, în cazul în care infrastructura este pusă la dispoziția utilizatorilor în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii, iar avantajul economic nu este transferat selectiv către anumite întreprinderi.” Această completare ar clarifica regimul investițiilor publice în rețele electrice și elimină riscul calificării automate drept ajutor de stat.	Nu se acceptă Potrivit art. 339 alin. (2) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, dispozițiile Capitolului 10 (Concurența) nu se aplică ajutoarelor de stat legate de domeniul pescuitului, produselor care fac obiectul Anexei I la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura. Prin urmare, tratatul internațional la care Republica Moldova este parte a prevăzut în mod expres și limitativ domeniile exceptate de la aplicarea regulilor

			în materia ajutorului de stat. Or, potrivit principiilor generale de interpretare a tratatelor, derogările sunt de strictă interpretare și nu pot fi extinse pentru infrastructura din domeniul energetic al RM. O eventuală excludere generală a acestor măsuri ar putea afecta conformitatea legislației naționale cu obligațiile internaționale asumate față de UE. Prin urmare, calificarea unor astfel de măsuri trebuie realizată de la caz la caz, în funcție de îndeplinirea criteriilor prevăzute pentru existența ajutorului de stat, iar nu prin instituirea unei excluderi generale la nivel normativ.
		La articolul 8 aliniatul (1), după punctul 3), se propune introducerea unui punct nou, pct. 3¹), având următorul cuprins: „3¹) ajutorul de stat destinat dezvoltării capacităților de stocare a energiei electrice și a soluțiilor de flexibilitate a sistemului electroenergetic, necesare integrării energiei din surse regenerabile”. Prin această propunere se introduce expres stocarea și flexibilitatea ca obiective eligibile de sprijin.	Nu se acceptă Prevederea dată transpune fidel art. 107 alin. (3) din TFUE. Totodată, pentru ajutoarele de stat acordate în sectorul energetic vor fi aprobate acte normative secundare de către Consiliul Concurenței, care vor stabili condițiile de compatibilitate a acestora cu mediul concurențial.
		De asemenea, se consideră necesară revizuirea alineatului (5) articolul 13 referitor la Registrul central al ajutoarelor de minimis, în partea ce vizează termenul de 5 zile lucrătoare stabilit pentru introducerea informațiilor relevante. Stabilirea unui termen atât de scurt poate genera dificultăți semnificative pentru autoritățile publice și pentru alți furnizori de ajutor de stat cu capacitate administrativă redusă. În acest context, se propune prelungirea termenului de raportare la 15 zile lucrătoare, măsură care ar contribui la asigurarea	Nu se acceptă Stabilirea unui termen mai mare pentru introducerea informației de către un furnizor ar putea duce la imposibilitatea verificării condițiilor reale la momentul acordării de către alt furnizor, ceea ce ar putea din start califica ajutorul acordat într-un ajutor ilegal Astfel, furnizorii trebuie să verifice în timp real situația beneficiarului. Dacă informația privind ajutoarele de minimis va fi introdusă după 15 zile lucrătoare, alte autorități pot acorda ajutor suplimentar fără a cunoaște situația reală, generând risc de depășirea pragului de

		corectitudinii și completitudinii datelor raportate, fără a afecta obiectivele de transparență, monitorizare și control ale sistemului de ajutor de stat.	minimis ori eventual risc de incompatibilitate.
		Având în vedere prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora conținutul actelor normative trebuie formulat într-un limbaj clar, precis și lipsit de echivoc, se propune, la alineatul (1) al articolului 15, înlocuirea sintagmei „în timp util” cu stabilirea unui termen expres determinat. Utilizarea unei formulări vagi, fără un reper temporal obiectiv, poate genera interpretări neuniforme și poate afecta previzibilitatea obligațiilor procedurale, contrar principiului securității juridice.	Nu se acceptă Prevederea data este transpunere fidelă art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589.
		Totodată, se propune completarea articolului 15 cu un nou alineat care să clarifice momentul nașterii obligației de notificare pentru schemele de sprijin în sectorul energetic: „(8) În cazul schemelor de ajutor de stat în sectorul energiei din surse regenerabile, care presupun stabilirea de către autoritatea de reglementare competentă a parametrilor esențiali ai schemei, obligația de notificare se consideră a fi îndeplinită dacă notificarea este depusă anterior momentului în care beneficiarii dobândesc dreptul legal de a primi ajutorul. În sensul prezentului alineat, momentul dobândirii dreptului legal corespunde, după caz: a) datei anunțului public privind organizarea procedurii de selecție competitivă (licitație), sau b) datei la care autoritatea de reglementare adoptă decizia de stabilire a parametrilor schemei de	Nu se acceptă Art. 15 din proiect transpune fidel art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589. Totodată, legea stabilește norme cu caracter general, aplicabile tuturor sectoarelor economiei naționale, asigurând un cadru juridic unitar fără derogări pentru acordarea ajutoarelor de stat, indiferent de domeniul de activitate vizat al beneficiarilor.

		sprijin aplicabili unui beneficiar sau unei categorii de beneficiari identificabili." Această completare se justifică prin particularitățile cadrului de reglementare aferent energiei din surse regenerabile, în care actul normativ de instituire a schemei de sprijin stabilește exclusiv arhitectura generală a mecanismului, fără a conferi drepturi individuale beneficiarilor.	
		Conform Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, dreptul subiectiv al beneficiarului de a primi sprijin financiar nu derive direct din lege, ci se naște prin acte administrative ulterioare, diferențiate în funcție de categoria de producător: • Pentru producătorii eligibili mari, statutul se acordă exclusiv prin proceduri de licitație organizate de Guvern (art. 35). Anunțul privind inițierea procedurii de licitație se publică în Monitorul Oficial cu cel puțin două luni înainte de recepționarea ofertelor, iar prețurile plafon sunt calculate și propuse de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) conform art. 14 alin. (1) lit. f). Producătorii dobândesc dreptul de a beneficia de schema de sprijin doar în urma câștigării licitației și a încheierii contractului reglementat cu furnizorul central de energie electrică. • Pentru producătorii eligibili mici, statutul se confirmă de ANRE conform principiului „primul venit, primul servit”, până la atingerea cotei maxime de capacitate (art. 36 alin. (3)). Tarifele fixe aplicabile sunt aprobate de ANRE în baza metodologiei proprii (art. 14 alin. (1) lit. g) și alin.	S-a luat act

		(2)), iar dreptul la sprijin se naște la momentul confirmării statutului prin decizia autorității de reglementare. În ambele cazuri, nașterea dreptului subiectiv al beneficiarului intervine ulterior adoptării cadrului normativ general, fie prin finalizarea procedurii competitive de atribuire, fie prin actul administrativ individual al autorității de reglementare. Modificarea propusă asigură corelarea obligației de notificare cu momentul procedural la care aceasta devine efectiv realizabilă. În practică, notificarea unei scheme de sprijin în sectorul energiei din surse regenerabile nu poate fi efectuată în absența unei decizii a ANRE privind tarifele fixe sau prețurile plafon și a unei hotărâri de Guvern privind cotele maxime de capacitate și limitele de capacitate. Fără aceste acte, elementele esențiale pentru evaluarea compatibilității ajutorului de stat, i.e. cuantumul sprijinului financiar și volumul capacităților eligibile, nu sunt determinate și, prin urmare, nu pot face obiectul unei notificări complete.	
		La articolul 18 aliniatul (4) se recomandă substituirea sintagmei „termen suplimentar rezonabil” prin stabilirea expresă a unui termen determinat pentru prezentarea informațiilor, în conformitate cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 5 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		Subsidiar, la articolul 22 aliniatul (7) se utilizează cuvintele „termen adecvat”. În vederea asigurării clarității și coerenței normative, se recomandă înlocuirea acestora prin indicarea unui termen exact, în contextul în care, art. 23 alin. (1)	Nu se acceptă Prin art. 22 alin. (7) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 7 alin. (6) și art. 10 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.

		instituiе dreptul Consiliului Concurenței de a impune, printr-o decizie, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi amenzi, dacă acestea nu furnizează informațiile solicitate sau furnizează informații incorecte sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere formulată în temeiul art. 22 alin. (7). Aceiași recomandare este valabilă și pentru articolul 26 aliniatul (1) în cadrul căruia se utilizează cuvintele „în timp util”, fiind necesară precizarea unui termen concret.	
		La aliniatul (3) articolul 25 se propune excluderea sintagmei „în măsura posibilă” întrucât aceasta este formulată într-un mod vag și lipsit de precizie juridică, ceea ce poate afecta predictibilitatea procedurilor de investigație. Menținerea unei astfel de formulări poate conduce la prelungirea nejustificată a procedurilor, cu efecte negative asupra furnizorilor de ajutor de stat și asupra implementării politicilor publice. În acest sens, se consideră oportună excluderea sintagmei respective și stabilirea expresă a unui termen maximal de cel mult 18 luni, de la data inițierii procedurii de investigație, termen care să poată fi depășit doar în cazuri excepționale, temeinic justificate și motivate în mod expres în decizia adoptată. Modificarea propusă este menită să sporească securitatea juridică și să prevină blocajele administrative și financiare, în special în cazul măsurilor de sprijin cu impact bugetar sau investițional semnificativ.	Nu se acceptă Prin art. 25 alin. (3) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		La articolul 35 și articolul 36 se propun	Nu se acceptă

		următoarele completări: - articolul 35 aliniatul (5): „În cazul ajutorului de stat acordat întreprinderilor din sectorul energetic, procedura de recuperare trebuie să ia în considerare continuitatea livrărilor critice și securitatea infrastructurii energetice, astfel încât recuperarea ajutorului să nu afecteze aprovizionarea consumatorilor finali”. - articolul 36 aliniatul (3): „Decizia de recuperare emisă pentru sectorul energetic poate include etape de recuperare graduale sau ajustate, convenite cu furnizorul, pentru a evita perturbări semnificative ale pieței energetice”. Totodată la alineatul (1) articolul 36, se consideră necesară revizuirea termenelor stabilite pentru executarea deciziilor de recuperare, respectiv termenul de 2 luni pentru prezentarea măsurilor de recuperare și termenul de 4 luni pentru recuperarea efectivă a ajutorului de stat. Din perspectiva aplicării practice, aceste termene sunt excesiv de restrictive și nu reflectă complexitatea procedurilor administrative și juridice necesare pentru recuperarea ajutorului de stat, în special în situațiile în care sunt implicate proceduri de executare silită sau litigii pendinte. În forma actuală, articolul 36 transferă integral riscul procedural și juridic asupra furnizorului, fără a ține cont de circumstanțele obiective care pot împiedica respectarea termenelor.	Procedura de recuperare are ca scop restabilirea mediului concurențial la situația existentă înainte de acordarea ajutorului de stat ilegal, incompatibil sau utilizat abuziv de către beneficiar. Recuperarea ajutorului de stat urmează a fi realizată imediat conform legislației UE. Totodată, măsura recuperării nu are caracter automat sau obligatoriu în toate cazurile, aceasta intervenind exclusiv în situația constatării acordării unui ajutor incompatibil sau utilizat abuziv. În cazul în care ajutorul a fost acordat cu respectarea deplină a cadrului legal aplicabil, nu există temei pentru declanșarea procedurii de recuperare de către furnizor. Termenii pentru executarea deciziilor de recuperare sunt termeni prevăzuți în pct. 72 din Comunicarea Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile (2019/C 247/01).
		Suplimentar, se propune completarea cu un alineat nou, aliniatul (7) având următorul cuprins: „(7) În sectorul energetic, în cazul în care recuperarea ajutorului de stat afectează continuitatea	Nu se acceptă Procedura de recuperare are ca scop restabilirea mediului concurențial la situația existentă înainte de acordarea ajutorului de stat ilegal, incompatibil sau

		<i>serviciului public de alimentare cu energie electrică, gaze naturale, energie termică, Consiliul Concurenței poate aproba un calendar etapizat de recuperare”</i>	utilizat abuziv de către beneficiar din toate sectoarele economiei naționale fără careva derogări.
		La articolul 41 se propune completarea cu un nou aliniat în vederea protejării secretului comercial și a securității infrastructurii critice (3): „În cazul ajutoarelor de stat acordate întreprinderilor din sectorul energetic, informațiile publicate trebuie să protejeze atât secretul comercial, cât și securitatea infrastructurii critice, fără a compromite monitorizarea respectării normelor privind ajutorul de stat”.	Nu se acceptă Art. 41 transpune fidel Comunicarea C(2003) 4582 a Comisiei din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03)
		La articolul 43 se propune substituirea cuvintelor „pagina web oficială” cu cuvintele „site-ul web oficial” în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora.	Se acceptă
		La articolul 50 se recomandă revizuirea și ajustarea textului de la aliniatul (1), în sensul indicării exprese a normei de la care se propune derogarea. Ori, art. 209 Cod administrativ, stabilește termenul de înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ, termen care este determinat în funcție de tipul acțiunii. Totodată, aliniatul (3) al aceluiași articol statuează că, pentru acțiunea în realizare nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.	Se acceptă Alin.(1) al art.50 din proiect, a fost revizuit.
		Pentru același articol, se propune substituirea cuvintelor „acțiune în contencios administrativ de	Se acceptă Alin.(1) al art.50 din proiect, a fost revizuit. articolul a

		<i>realizare”</i> cu cuvintele „ <i>acțiune în realizare</i> ” reieșind din prevederile art. 206 alin. (1) Cod administrativ.	fost modificat în acest sens
		Se constată, de asemenea, necesitatea revizuirii articolului 56 care stabilește competența Curții de Apel pentru soluționarea, în primă instanță, a contestațiilor împotriva deciziilor Consiliului Concurenței, deși articolul 191 din Codul administrativ nu prevede o asemenea competență. În lipsa unei derogări exprese de la regimul general de competență jurisdicțională stabilit de Codul administrativ, dispozițiile articolului 56 nu sunt pe deplin compatibile cu cadrul normativ existent, ceea ce poate genera dificultăți de aplicare și incertitudine juridică.	Nu se acceptă. Propunerea de modificare a competenței jurisdicționale a instanțelor de judecată este susținută de Consiliul Superior al Magistraturii, nefiind în acest aspect prezenta careva obiecții în avizul său
		Totodată se propune completarea proiectului cu o clauză separată: „Excepții privind ajutoarele de stat pentru activități de interes public în sectorul energetic”: 1. Ajutoarele acordate întreprinderilor sau entităților care desfășoară activități de interes public în sectorul energetic, inclusiv: a) servicii publice de distribuție, transport și furnizare a resurselor energetice; b) entități responsabile de stocarea gazelor naturale și a produselor combustibile, nu sunt considerate ajutor de stat în măsura în care acestea urmăresc: a) asigurarea continuității și securității serviciilor esențiale; b) menținerea stocurilor strategice necesare funcționării sistemului energetic;	Nu se acceptă Proiectul legii transpune normele Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în acest domeniu, inclusiv prin Acordul de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană. Normele propuse de minister nu se regăsesc în legislația Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat. Totodată, analiza sub aspectul proporționalității și al necesității este realizată de autoritatea competentă exclusiv în cazul măsurilor care constituie ajutor de stat, în sensul cadrului normativ aplicabil.

		c) garantarea accesului echitabil la serviciile publice. 2. Această excepție se aliniază cu art. 107 alin. (2) TFUE (ajutoarele cu caracter social și de interes public), cu art. 108 și 109 TFUE, precum și cu deciziile Comisiei privind serviciile de interes economic general (SGEI), astfel încât măsurile adoptate să fie compatibile cu piața internă și să nu denatureze concurența în mod nejustificat. 3. Consiliul Concurenței examinează măsura doar sub aspectul proporționalității și necesității, fără clasificarea drept ajutor de stat, cu excepția cazului în care se constată avantaje selective semnificative care ar putea afecta concurența.	
Ministerul Culturii Nr. 05/1-09/22 din 09.01.2026	11.	Se propune simplificarea procedurii, prin excluderea dublei notificări/informări a Consiliului Concurenței, prevăzute la art. 15 și la alin. (4) al art. 19. Având în vedere faptul că, acordarea ajutorului de stat poate constitui o măsură de intervenție rapidă, iar acordarea acestuia este posibilă doar în situația în care Consiliul Concurenței a adoptat sau se consideră că a adoptat tacit o decizie de autorizare, considerăm oportună reducerea termenelor de examinare a notificării și de adoptare a deciziilor Consiliului Concurenței, cel puțin în cazul schemelor de ajutor de stat cu o valoare ce nu depășește echivalentul în lei al sumei de 750.000 Euro.	Nu se acceptă Art. 15 și alin. (4) al art. 19 din proiect, nu prevede dublă notificare sau informare, Aceste 2 articole au obiect diferit de reglementare stabilind obligații specifice într-un caz doar procedurii de notificare și în alt caz obligații specifice de informare prealabilă a Consiliului Concurenței pentru punerea în aplicare a măsurii de sprijin în privința căreia nu a fost adoptată o decizie de autorizare în termenul legal stabilit. Procedura de notificare și adoptare a deciziei de autorizare, nemijlocit termenele de examinare sunt conforme normelor UE, respectiv, reprezintă norme necesare pentru asigurarea conformității cadrului normativ național cu obligațiile asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană.
		Totodată, reieșind din cele expuse supra, se propune la art. 18, să fie exclus cuvântul „preliminară”, iar la alin. (2) termenul privind solicitarea informațiilor suplimentare de către	Nu se acceptă Art. 18 din proiect transpune dispozițiile art. 4 din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015, care reglementează procedura de examinare preliminară a notificării,

		Consiliul Concurenței să fie modificat în 10 zile lucrătoare.	precum și deciziile adoptate de Comisie în cadrul acestei etape. În acest context, nu este oportună excluderea termenului „preliminară”, întrucât stabilește o etapă distinctă și indispensabilă a procedurii de notificare asigurând astfel previzibilitate și claritate procesului de autorizare a măsurilor de sprijin notificate. Termenul propus de norma data, este unul necesar și justificat, având în vedere complexitatea examinării informațiilor prezentate de furnizor, în scopul realizării unei analize complete, riguroase și fundamentate a informațiilor prezentate de furnizor.
		La același articol, pentru alin. (5) pct. 1), lit. a), se propune următorul cuprins: „a) termenul a fost prelungit la solicitarea furnizorului ajutorului de stat adresată Consiliului Concurenței”.	Nu se acceptă Art. 18 alin. (5) din proiect transpune fidel dispozițiile art. 4 alin. (5) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		La art. 19 alin. (2) și (3) se propune următorul cuprins: „(2) Consiliul Concurenței va lua una dintre deciziile prevăzute la alin. (1) în termen de două luni în cazul schemelor de ajutor de stat a căror valoare depășește echivalentul în lei a 750 000 Euro și 20 de zile lucrătoare în cazul în care valoarea respectivă este mai mică de 750 000 Euro. Termenul curge din ziua următoare primirii notificării complete. (3) Notificarea este considerată completă: a) după expirarea termenului de două luni calculat de la data primirii notificării sau, după caz, de la primirea informațiilor suplimentare solicitate, dacă valoarea totală a schemei de ajutor de stat depășește echivalentul în lei al sumei de 750.000	Nu se acceptă Propunerea înaintată nu corespunde procedurii prevăzute reglementate de art. 4 alin. (5) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015. Or, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a asigura transpunerea integrală a cadrului normativ al UE în domeniul ajutorului de stat.

		Euro b) după expirarea termenului de 20 de zile lucrătoare calculat în mod similar, dacă valoarea totală a schemei este egală sau inferioară echivalentului în lei al sumei de 750.000 Euro. (4) În cazul în care Consiliul Concurenței nu adoptă o decizie în conformitate cu alin. (1) în termenul precizat la alin. (2), ajutorul se consideră a fi autorizat tacit de către Consiliul Concurenței”.	
		Subsecvent, luând în considerare că informațiile referitoare la ajutoarele de stat notificate se regăsesc deja în SIA RAS, se consideră nejustificată impunerea notificărilor adiționale pe pagina web a Consiliului Concurenței, întrucât acestea ar putea fi generate automat din sistemul existent.	Nu se acceptă Nu este clar la care concret prevedere se face referire. Totodată, publicarea pe site-ul furnizorilor a informațiilor privind ajutoarele de stat individuale acordate reprezintă o obligație de asigurare a transparenței ajutoarelor acordate prevăzută de Comunicarea Comisiei privind transparența. De asemenea, se subliniază faptul că, la momentul notificării unei scheme de ajutor de stat care se realizează la nivel de intenție/proiect, faza la care, de regulă, nu este cunoscută identitatea beneficiarilor individuali concreți ai ajutorului.
		La art. 49 alin. (6) se atrage atenția că obligația de a acorda asistența necesară (fără a specifica natura acesteia) cel mai probabil va excede competențele funcționale ale majorității furnizorilor. De asemenea, se propune stabilirea unui termen precis în alin. (4) al aceluiași articol.	Nu se acceptă Art. 49 alin. (6) din proiect asigură transpunere fidelă a dispozițiile art. 27 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
Ministerul Mediului Nr. 13-05/35 din 06.01.2026	12.	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act
Secretariatul EIR Oleg Chelaru	13.	Secțiunea 2.2 identifică ca problema de bază – transpunerea incompletă și selectivă a acquis-ului UE prin Legea nr. 139/2012. O astfel de abordare	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost modificată în acest sens.

reprezintă o justificare a intervenției statului, însă, nu o problemă în sensul Metodologiei AIR. Conform HG nr. 574/2024, armonizarea legislației, lipsa reglementării sau necesitatea de a interveni normativ nu pot fi definite ca probleme sau cauze ale acestora, ci cel mult ca răspunsuri instituționale la o situație nedorită. Problema care trebuia identificată în secțiunea 2.2 ține de descrierea situației concrete și nedorite existente în prezent, respectiv ce anume nu funcționează adecvat în aplicarea actualului regim al ajutorului de stat și de ce această situație nu mai este acceptabilă: riscuri reale de acordare a ajutoarelor incompatibile, dificultăți procedurale în prevenirea și recuperarea ajutoarelor ilegale, incertitudine juridică pentru beneficiari și distorsiuni ale concurenței. Aceste elemente sunt menționate la general în text, fără a fi dezvoltate ca probleme distincte. Afirmatiile privind ineficiența cadrului existent nu sunt susținute de „probe”, care să contureze starea actuală a sistemului deoarece lipsesc date sau estimări privind numărul de notificări, durata procedurilor, cazuri de recuperare dificilă, probleme identificate de Consiliul Concurenței sau alte elemente obiective care să demonstreze dimensiunea problemei. De asemenea, părțile interesate nu sunt identificate și descrise explicit, așa cum cere metodologia. Textul face referiri generale la Consiliul Concurenței, furnizori și întreprinderi, dar nu delimitează clar aceste categorii, nu indică rolul lor în apariția problemelor și nici amploarea impactului asupra fiecăreia. Un alt deficit metodologic este amestecul dintre

		descrierea problemei și prezentarea soluției. Pasajele care vorbesc despre modernizarea substanțială a cadrului normativ, despre alinierea riguroasă la standardele UE și despre diferențele principale introduse de proiectul de lege aparțin, potrivit HG nr. 574/2024, compartimentului privind obiectivele și soluțiile, nu secțiunii 2.2. În plus, scenariul de bază („a nu face nimic”) nu este descris distinct. Deși riscurile menținerii cadrului actual sunt „atinse” în text, nu este prezentată explicit evoluția probabilă a situației în lipsa intervenției, așa cum solicită metodologia.	
		În secțiunea 3 neconformitatea principală rămâne lipsa stabilirii exprese a obiectivelor urmărite înainte de sub-compartimentul 3.1, așa cum indică HG nr. 574/2024. Chiar și în cazul actelor normative cu relevanță UE, unde obiectivele pot fi formulate succint și fără cuantificare, HG 574/2024 prevede obligația de a le formula distinct și anterior descrierii soluțiilor. Sub-compartimentul 3.1 prevede descriere soluțiilor și elementelor noi, însă nu poate fi corelate explicit cu obiectivele specifice și cauzele problemelor, în lipsa paragrafului cu obiectivele. Sub-compartimentul 3.2 este neconform atât ca structură, cât și ca amplasare a conținutului. Textul inclus aici nu reprezintă, în esență, o analiză a opțiunilor alternative, ci o argumentare extinsă a soluției alese și a riscurilor neintervenției. Din punct de vedere metodologic: elementele privind consecințele neadoptării legii și riscurile menținerii cadrului actual ar trebui să se regăsească în secțiunea 2.2 (scenariul de bază / „a nu face nimic”); explicațiile privind avantajele noii	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost modificată în acest sens.

		legi, alinierea la acquis-ul UE și beneficiile pentru furnizori și beneficiari urmează a fi expuse în secțiunea 3.1, ca parte a descrierii soluției propuse.	
		Secțiunea 4.3 analizată împreună cu textul din secțiunea 4.6, respectă parțial cerințele HG nr. 574/2024. În esență, Nota oferă informații utile despre modul în care proiectul de lege afectează mediul de afaceri, însă aceste informații sunt împărțite neclar între două secțiuni diferite. Impactul asupra concurenței, care este o parte importantă a impactului asupra sectorului privat, este expus separat, la „alte impacturi”, deși, potrivit metodologiei, el ar fi trebuit inclus direct în secțiunea 4.3. La fel, secțiunea 4.3 descrie avantajele pentru agenți economici care beneficiază de ajutor de stat, cum ar fi reguli mai previzibile, mai multă siguranță juridică, drepturi procedurale mai clare și acces mai ușor la justiție. În același timp însă, nu se spune deschis că proiectul aduce și obligații suplimentare pentru mediul de afaceri, precum cerințe de cooperare cu autoritatea, furnizarea de informații, participarea la proceduri, monitorizare și evaluări ulterioare. De asemenea, nu sunt menționate costurile administrative care presupune timp, resurse și efort din partea întreprinderilor. Textul nu face nici diferența între efectele asupra beneficiarilor de ajutor, asupra firmelor concurente sau a altor părți interesate și asupra întreprinderilor mici și mijlocii, deși impactul asupra acestor categorii nu este identic. Partea din secțiunea 4.6 aduce unele completări, explicând impactul pozitiv asupra concurenței, însă, formularea este mai degrabă generală și declarativă,	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost modificată în acest sens. Impactul asupra concurenței, a fost inclus direct în secțiunea 4.3. Impactul asupra sectorului privat.

		fără legătură clară cu obligațiile concrete și cu efortul pe care sectorul privat trebuie să îl depună pentru a se conforma noilor reguli. În multe locuri, această secțiune reia ce prevede legea, dar nu explică suficient ce înseamnă aceste prevederi în practică pentru întreprinderi. Afirmăția că anumite proceduri „scad sarcina administrativă” nu este susținută de o analiză comparativă și nu este corelată cu faptul că, în ansamblu, proiectul introduce cerințe suplimentare de raportare, monitorizare și evaluare, aspect deja identificat ca lacună în 4.3.	
		În Secțiunea 6 se menționează despre publicarea anunțului privind inițierea elaborării proiectului, cu indicarea datei și a linkului. Din perspectiva HG nr. 574/2024, secțiunea este insuficient dezvoltată. Metodologia AIR impune descrierea modului efectiv de implicare a părților interesate, în special a celor identificate ca fiind afectate de reglementare. Astfel, secțiunea: nu menționează dacă au existat consultări efective până la momentul elaborării Notei sau dacă acestea sunt exclusiv viitoare; nu face referire la implicarea mediului de afaceri, a asociațiilor profesionale, a beneficiarilor de ajutor de stat sau a altor părți interesate; nu descrie modalitățile concrete de consultare (ședințe publice, consultări scrise, mese rotunde, platforme online); lipsește opinia părților consultate.	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost completată cu informația despre ședința de consultări efective din 18.02.2026 la sediu MDED, cu implicarea mediului de afaceri, a asociațiilor profesionale, a beneficiarilor de ajutor de stat sau a altor părți interesate și a fost inclusă opinia părților consultate.
		Secțiunea 9, în forma actuală, este neconformă metodologic cu cerințele HG nr. 574/2024. Afirmăția potrivit căreia proiectul „nu necesită suport în implementare”, „nu necesită implicarea	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost modificată în acest sens.

		unor instituții”, „nu presupune structuri noi” și „nu implică resurse umane/financiare suplimentare” nu este susținută de conținutul proiectului de lege și contrazice analiza din celelalte secțiuni ale Notei. Din analiza proiectului rezultă că implementarea noii legi presupune măsuri instituționale și operaționale concrete, chiar dacă nu implică înființarea unor structuri noi. În special: sunt extinse atribuțiile Consiliului Concurenței (monitorizare continuă, evaluări ex-post, gestionarea SIA RAS, examinarea plângerilor, vizite de control la fața locului); se introduc proceduri noi sau consolidate care presupun capacitate administrativă sporită, inclusiv expertiză juridică și economică; se instituie obligații de raportare, publicare, evaluare și control care implică resurse umane și tehnice, chiar dacă acestea sunt absorbite în structurile existente; se confirmă și se extinde utilizarea SIA RAS, inclusiv a Registrului ajutoarelor de minimis, care presupune mentenanță, actualizare și suport operațional.	
		II. Evaluarea proiectului în vederea corespunderii principiilor de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235/2006: Articolul 1 alin. (7) prevede că prezenta lege se aplică cu luarea în considerare a jurisprudenței aplicabile a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene. Aici nu este clară natura, forța juridică și sfera „altor instrumente de interpretare” ale instituțiilor Uniunii Europene. În această formă, norma poate permite aplicarea directă sau indirectă	Nu se acceptă Potrivit art. 341 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova și-a asumat angajamentul ca să adopte sau să mențină, după caz, legislația privind controlul ajutoarelor de stat. Totodată, conform art.340 alin.(1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, ajutoarele de stat se evaluează pe

		a unor documente cu caracter neobligatoriu (orientări, comunicări, avize, etc.). Se recomandă precizarea expresă a tipului de instrumente ale Uniunii Europene care pot fi avute în vedere la aplicarea legii și clarificarea caracterului lor orientativ sau obligatoriu.	baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în Uniunea Europeană, în special a art. 107 din TFUE, precum și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene, inclusiv a jurisprudenței relevante a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Prin urmare, obligația de a ține cont de jurisprudența CJUE nu rezultă doar implicit din caracterul de transpunere al cadrului normativ european, dar constituie un angajament juridic expres asumat printr-un tratat internațional ratificat. În acest context, consacrarea expresă, la alin. (7) art.1 din proiect, a obligației de aplicare a jurisprudenței CJUE și a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene are rolul de a asigura claritatea și previzibilitatea la aplicarea legii atât pentru Consiliul Concurenței, furnizorii de ajutor de stat, beneficiarii de ajutor de stat cât și pentru concurenței beneficiarilor de ajutor de stat și implicit pentru instanțele naționale de judecată care vor deține competență să constate existența ajutorului de stat după data aderării de către RM la UE și vor coopera cu Comisia Europeană în acest context. Prin urmare, alin. (7) de la art.1 din proiect, nu poate fi calificat drept inutil, ci reprezintă o normă necesară pentru asigurarea conformității cadrului normativ național cu obligațiile asumate de Republica Moldova în procesul de integrare la UE și asigurarea compatibilității cadrului normative care reglementează regulile de acordare și autorizare a ajutorului de stat.
		Potrivit art.2 (1), lit. e) ajutor existent reprezintă ajutorul care în momentul punerii în aplicare, nu reprezenta un ajutor și a devenit ajutor ulterior,	Nu se acceptă Art. 2 (1), lit. e) din proiect asigură o transpunere fidelă a dispozițiilor art. 1 lit. (b) sbp. (v) din Regulamentul

		datorită evoluției pieței și fără să fi fost modificat de furnizor. În acest context este vagă sintagma „datorită evoluției pieței,, deoarece nu este clar ce elemente intră în „evoluția pieței”: schimbări de preț intrarea/ieșirea unor concurenți schimbări tehnologice modificări ale cererii Se recomandă definirea expresă sau limitativă a factorilor care pot constitui „evoluția pieței” pentru nu a admite riscul posibilității calificării ex post a unei măsuri ca ajutor de stat, pe baza unor aprecieri economice largi și subiective. La fel, în acest alineat este definit „ajutorul de stat utilizat abuziv” ca fiind ajutorul utilizat de beneficiar cu încălcarea deciziei de autorizare sau a autorizării condiționate a Consiliului Concurenței. Definiția dată nu distinge între încălcările substanțiale și cele formale ale deciziei de autorizare, permițând calificarea oricărei abateri drept utilizare abuzivă. Această formulare creează riscul unor măsuri disproportionale și lasă o marjă largă de apreciere autorității competente.	(UE) nr. 1589/2015. Cât privește noțiunea de ajutor de stat utilizat abuziv, acesta constituie ajutor utilizat de către beneficiar cu încălcarea condițiilor de autorizare de către autoritatea de concurență a ajutorului. Totodată, este necesar de menționat că în cadrul normativ al Uniunii Europene relevant, nu se face o distincție între o încălcare substanțială sau o încălcare formală la constatarea unui ajutor ca fiind utilizat abuziv de către beneficiarul ajutorului de stat.
		În articole 8,9,11, din proiect sunt stabilite praguri valorice diferite exprimate în euro, care produc efecte juridice importante. Astfel, este prevăzut pragul de 50 000 euro (plafonul ajutorului de minimis pentru întreprinderile din sectorul agricol), pragul de 300 000 euro (plafonul general al ajutorului de minimis acordat unei întreprinderi unice), pragul de 750 000 euro (plafonul ajutorului de minimis pentru întreprinderile care prestează servicii de interes economic general), precum și pragul de 150 milioane euro (nivelul bugetului	Se acceptă Nota de fundamentare a fost competată și argumentează nivelul stabilit al acestor praguri care au fost preluate de la nivelul pragurilor stabilite în UE, făcând trimitere corespunzătoare la actul normativ UE care a fost transpus prin art. 8, 9, 11 din proiect, respectiv Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor <i>de minimis</i>, Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de

		anual mediu al schemelor de ajutor de stat peste care acestea sunt supuse evaluării continue și ex-post), însă, Nota de fundamentare a proiectului nu explică de ce au fost stabilite anume aceste plafoane și nu altele, nu descrie criteriile utilizate pentru determinarea fiecărui prag și nu oferă o justificare economică sau bugetară adaptată realităților naționale. Nu este clar dacă aceste valori rezultă dintr-o analiză de impact, din date statistice privind economia Republicii Moldova, din capacitatea financiară a statului sau dacă reprezintă exclusiv o preluare a unor valori utilizate în dreptul Uniunii Europene.	declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și Documentul de lucru al serviciilor Comisiei – Metodologie comună pentru evaluarea ajutoarelor de stat SWD(2014) 179 final.
		Articolul 8 alin. (7) prevede că Consiliul Concurenței poate solicita furnizorului ajutorului de stat efectuarea evaluării continue și ex-post și pentru schemele de ajutor de stat care prezintă caracteristici noi sau care sunt aplicate pe piețe în care se anticipează schimbări semnificative ale structurii pieței, evoluției tehnologice sau cadrului de reglementare. Problema acestei norme este că utilizează noțiuni foarte generale, precum „caracteristici noi”, „se anticipează schimbări semnificative” sau „evoluția tehnologică”, fără a explica ce anume înseamnă acestea în mod concret și cine stabilește existența lor. În lipsa unor criterii clare și verificabile, această prevedere lasă o largă marjă de apreciere în a decide când o schemă de ajutor trebuie supusă evaluării suplimentare. Pentru furnizori și pentru mediul de afaceri, acest lucru creează incertitudine, deoarece nu este posibil să se anticipeze din timp dacă o schemă va fi considerată ca având „caracteristici noi” sau dacă pe o anumită	Nu se acceptă. Art. 8 alin. (7) din proiect reprezintă o prevedere cu caracter general, menită să asigure transpunerea și aplicarea unitară a obligațiilor furnizorului de ajutor de stat corespunzătoare prevăzute de mai multe acte ale Uniunii Europene, ca ex., Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, Orientări privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01), etc. Totodată, procedura și detaliile privind modul de realizare a evaluării ex-post de către furnizorii de ajutor de stat sunt stabilite în Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2026 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind evaluarea ajutorului de stat. Respectiv, fiind preluate fidel, termenii utilizați „caracteristici noi”, „se anticipează schimbări semnificative” sau „evoluția tehnologică” se vor aplica

		piață vor fi considerate „anticipate” schimbări semnificative.	în conformitate cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene și cu luarea în considerare
		Articolele 8,10,11,12,13,15,31,35,36,44 și altele din proiect prevăd sau fac trimitere expresă la acte normative care urmează a fi elaborate și aprobate ulterior de Consiliului Concurenței, prin care se vor stabili proceduri, formulare, criterii de evaluare, reguli de monitorizare și alte elemente esențiale pentru aplicarea legii. Din perspectiva previzibilității și predictibilității reglementării, această abordare ridică probleme, întrucât proiectul legii, deși își propune să reglementeze în detaliu conduita părților implicate, inclusiv a agenților economici, lasă la discreția Consiliului Concurenței adoptarea unui număr semnificativ de acte normative subsecvente. În lipsa acestor acte, o parte importantă a regulilor aplicabile nu poate fi cunoscută din textul legii. Această abordare vine în contradicție și cu articolul 14 din Legea nr. 235/2006, care stabilește că normele materiale și procedurale privind inițierea, desfășurarea și încetarea activității de întreprinzător trebuie să fie prevăzute prin lege, iar autoritățile administrației publice nu sunt în drept să adopte norme primare în acest domeniu.	Se ia act Inițial este necesar de a fi invocat faptul că principalele drepturi și obligații sunt atribuite prin lege furnizorilor de ajutor de stat. Totodată, ținem să menționăm că drepturile și obligațiile prevăzute pentru întreprinderi sunt stabilite în lege și aceste prevederi nu stabilesc norme materiale care vizează inițierea, desfășurarea sau încetarea activității de către întreprinderi. Statul nu este obligat să acorde ajutoare de stat întreprinderilor, respectiv orice întreprindere poate desfășura liber activitatea sa fără a primi un ajutor de stat sau de minimis. Actele normative secundare elaborate și aprobate de Consiliul Concurenței sunt aceleași reguli de promovare și adoptare prevăzute de Legea nr.100/2017, fiind supuse consultărilor publice, avizării și expertizei juridice, ceea ce permite tuturor părților interesate să își exprime opiniile și observațiile asupra conținutului acestora.
		În articolul 15 alineatul (1) se prevede că orice proiect care vizează acordarea unui ajutor de stat nou trebuie notificat Consiliului Concurenței „în timp util”, anterior datei propuse pentru acordarea ajutorului, cu „respectarea termenelor legale,, în care Consiliul Concurenței este obligat să adopte o	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.

		decizie. Problema acestei norme este că utilizează noțiunea „în timp util” fără a o defini sau corela cu un termen concret și clar determinat.	
		Art. 22 (1) prevede că, după inițierea procedurii de investigație, Consiliul Concurenței poate solicita oricărei alte autorități publice, întreprinderi sau asociații de întreprinderi să furnizeze toate informațiile referitoare la piață pe care le consideră necesare, în special în cazuri considerate „complexe din punct de vedere tehnic” și care fac obiectul unei „evaluări de fond”. Semne de întrebare apar asupra noțiunilor generale utilizate și nedefinite, precum „cazuri complexe”, „evaluare de fond” și „toate informațiile referitoare la piață”, fără a stabili limite clare și verificabile ale acestei competențe. Deși, la prima vedere, alineatul (7) din același articol are menirea să detalieze procedura de solicitare a informațiilor, în realitate el nu limitează și nu precizează condițiile vagi prevăzute la alineatul (1), ci doar stabilește elemente formale ale cererii (temei juridic, scop, termen „adecvat”, mențiunea amenzilor). Lipsa intervenției de revizuire a articolului 22 va crea neclaritate privind ”solicitarea de informații” și la etapa procedurii de investigație deoarece alin.4, art.28 prevede că după inițierea procedurii de investigație, Consiliul Concurenței poate solicita de asemenea informații oricărei autorități publice, oricărei întreprinderi sau asociații de întreprinderi în conformitate cu art. 22 și 23, care se aplică mutatis mutandis.	Nu se acceptă Prin art. 22 din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 7 din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		Articolul 23 prevede regimul sancționator aplicabil întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi pentru nefurnizarea informațiilor, furnizarea	Nu se acceptă Stabilirea sancțiunilor pentru întreprinderi sub formă de cote procentuale din cifra de afaceri în

incompletă sau furnizarea de informații incorecte ori care induc în eroare, ca răspuns la solicitările Consiliului Concurenței formulate în temeiul articolului 22 alineatul (7). La fel se instituie amenzi de până la 1 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, precum și penalități cu titlu cominatoriu de până la 5 % din cifra de afaceri zilnică medie pentru fiecare zi de întârziere. Una din probleme ale acestui articol ține de dezechilibrul dintre severitatea sancțiunilor stabilite și nivelul de claritate al obligațiilor a căror nerespectare este sancționată (obligațiile de prezentare a informațiilor de la art.22 alineatele (1) și (7)). La fel, nota de fundamentare nu explică rațiunea stabilirii plafonului de 1 % din cifra de afaceri totală, nici a penalităților zilnice de până la 5 % din cifra de afaceri zilnică medie. Nu este clar de ce au fost alese aceste valori și nu altele și dacă ele sunt adaptate realităților economice naționale, mai ales în cazul întreprinderilor mici și mijlocii. Nu este clar de ce sancțiunea este raportată la cifra de afaceri totală, și nu la valoarea ajutorului de stat, la impactul faptei sau la gravitatea concretă a încălcării. Astfel, pentru întreprinderile cu cifră de afaceri mare, chiar și o abatere legată de furnizarea unor informații poate atrage sancțiuni foarte ridicate, fără o legătură clară între cuantumul amenzii și prejudiciul sau riscul generat.

La fel în proiect, obligația de a prezenta informații revine atât întreprinderilor/asociațiilor de întreprinderi cât și furnizorilor de ajutor de stat, însă, pentru furnizori, proiectul nu stabilește sancțiuni comparabile în textul legii, ci prevede, în

proiectul de lege este corespunzător metodologiei aplicate și de Comisia Europeană, reprezentând o transpunere fidelă a art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589, care asigură pe de o parte proporționalitatea, individualizarea faptei și caracterul disuasiv al sancțiunii.

Sancțiunile prevăzute în lege pentru furnizorii de ajutor de stat și pentru întreprinderi sunt stabilite pentru fapte distincte și pentru categorii de subiecți distincți. Autoritățile publice – în calitate de furnizori ai ajutorului de stat – nu realizează cifră de afaceri și respectiv funcționarii cu funcție de răspundere din autorități pentru nenotificarea, neraportare și alte fapte sancționate contravențional, poartă răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

		principal, consecințe procedurale (scrisoare de atenționare, adoptarea deciziei pe baza informațiilor disponibile, considerarea notificării ca retrasă) și o trimitere generală la răspunderea contravențională „în conformitate cu Codul contravențional” (art. 57). Această diferență de tratament este problematică din perspectiva proporționalității și echității reglementării, deoarece legea sancționează sever o categorie de destinatari (întreprinderile), în timp ce pentru ceilalți destinatari care au obligații similare de furnizare a informațiilor (furnizorii) nu instituie un regim sancționator comparabil și determinat în textul legii.	
		În ceea ce ține de articolul 49 „Vizită de control la fața locului”: În alineatul (1) se prevede că, cu derogare de la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, Consiliul Concurenței poate efectua o vizită de control la fața locului la beneficiarul ajutorului de stat, atunci când „atestă îndoieli serioase” cu privire la respectarea deciziilor sale, după ce furnizorul ajutorului de stat a avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile. Norma dată conține unele prevederi neclare și insuficient reglementate: - condiția declanșării controlului este formulată vag, prin sintagma „îndoieli serioase”, fără a fi definite criteriile, ce fapte, indicii sau circumstanțe pot justifica existența unor asemenea îndoieli; - deși textul face referire la faptul că furnizorul ajutorului de stat „a avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile”, legea nu stabilește nicio procedură concretă în acest sens (forma, termenul, conținutul	Nu se acceptă Art. 49 din proiect asigură transpunerea fidelă a art. 27 din Regulamentul (UE) 2015/1589. Alin. (2) prevede expres competențele Consiliului Concurenței stabilite similar Comisiei Europene de art. 27 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 cu informarea anticipată a furnizorului. Respectiv, această competență va fi exercitată de autoritatea de concurență cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și a jurisprudenței relevante a CJUE.

observațiilor și nici obligația Consiliului Concurenței de a le examina sau de a răspunde motivat la acestea). Totodată nu este o problemă norma de derogare expresă de la Legea nr. 131/2012 (astfel de derogare este prevăzută și în Legea 131), însă astfel de norme cu proceduri alternative clare pentru efectuarea vizitei de control trebuie să se regăsească tot la nivel de lege. Astfel, nu se susține ca un instrument intruziv, care presupune acces la sediile și documentele întreprinderilor, prin care sunt afectate drepturile fundamentale să fie reglementat la un nivel general în acest proiect de lege, iar regulile concrete de efectuare a vizitelor / procedura de control sunt lăsate pentru acte normative subsecvente ale Consiliului Concurenței, așa cum prevede alineatul (7) din articolul dat.

În alineatul (2) se prevăd competențe foarte largi ale angajaților Consiliului Concurenței în cadrul vizitei de control la fața locului, inclusiv dreptul de a pătrunde în toate incintele și pe toate terenurile întreprinderii, de a solicita explicații orale și de a examina și ridica registre contabile și alte evidențe de activitate. Nu este clară noțiunea „întreprinderii în cauză” și nici nu precizează legătura necesară dintre spațiile, documentele și informațiile vizate și decizia de ajutor de stat a cărei respectare este verificată. În lipsa unor astfel de delimitări, norma permite accesul la toate incintele/terenurile și la toate documentele întreprinderii, chiar și la cele care nu au legătură directă cu ajutorul de stat analizat.

Dispoziția de alin. (4) prevede că Consiliul

Concurenței informează „în scris și în timp util” furnizorul ajutorului de stat despre ordinul de dispunere a vizitei de control și despre identitatea angajaților și experților autorizați. Aici, sintagma „în timp util” nu este definită și nu este corelată cu un termen concret sau minim prevăzut de lege. La fel, norma se referă exclusiv la informarea furnizorului ajutorului de stat, deși vizita de control se efectuează, potrivit articolului 49 alin. (1) și (2), la nivelul întreprinderii beneficiare, respectiv nu-i clar dacă beneficiarul tot este informat despre vizită.

Alineatul (5) prevede obligația Consiliului Concurenței de a transmite furnizorului ajutorului de stat vizat o copie a tuturor rapoartelor elaborate ca urmare a efectuării vizitei de control la fața locului. Deși această prevedere este, în principiu, una pozitivă, ea: nu stabilește un termen clar în care rapoartele trebuie transmise furnizorului; nu prevede dreptul furnizorului de a formula obiecții, observații sau clarificări cu privire la conținutul rapoartelor de control; nu clarifică statutul juridic al raportului: nu este precizat dacă acesta are caracter pur informativ, dacă poate sta la baza inițierii altor proceduri sau dacă produce efecte juridice directe. Această ambiguitate este problematică, în special în contextul în care vizita de control se desfășoară prin derogare de la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. La fel, norma se referă exclusiv la furnizorul ajutorului de stat, deși vizita de control are loc la beneficiarul ajutorului și nu este menționat expres ca destinatar al raportului sau dacă acesta are dreptul de a primi o copie și de a

		formula observații. Alineatul (6) ridică semne de întrebare cu privire la rolul și obligațiile furnizorului în cazul opoziției întreprinderii față de vizita de control. Vizita de control, potrivit alin. (1) și (2), se desfășoară la beneficiarul ajutorului de stat, respectiv la întreprindere. Cu toate acestea, în cazul opoziției întreprinderii, obligația de a asigura efectuarea controlului este plasată în sarcina furnizorului ajutorului de stat, fără a se explica în ce mod furnizorul, care este o autoritate publică distinctă, poate interveni efectiv pentru a depăși opoziția unei entități private. Nu se precizează natura și limitele „asistenței necesare” pe care furnizorul trebuie să o acorde. Nu este clar dacă această asistență are un caracter pur administrativ, logistic sau dacă presupune măsuri de constrângere.	
		În proiect sunt utilizate în mod repetat formule precum „Consiliul Concurenței poate decide..”, „poate solicita...”, „poate aproba...”, „poate impune...” etc. În absența unor criterii legale clare, aceste formulări conferă Consiliului Concurenței un drept discreționar extins, care afectează previzibilitatea normei și capacitatea destinatarilor legii de a anticipa conduita autorității. Se recomandă eliminarea cuvântului „poate” stabilind obligația certă și expresă de conduită pentru Consiliul Concurenței. Concluzii. Se recomandă susținerea cu obiecțiile și recomandările expuse supra.	Se acceptă Conținutul proiectului este revizuit sub acest aspect, în sensul stabilirii unui drept discreționar pentru Consiliul Concurenței de a decide, de a solicita, de a aproba sau de a impune, care este necesar unei autorități administrative autonome în exercitarea competențelor sale legale care va fi motivat deplin după caz. Totodată, eliminarea termenului „poate” și instituirea unei obligații imperative în toate situațiile ar impune autorității niște atribuții obligatorii care nu sunt specific nici Comisiei Europene.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	14.	La proiectul de lege: Ținând cont de faptul că, Republica Moldova nu	Nu se acceptă Potrivit art. 341 alin. (1) din Acordul de

Nr. 21/94 din 12.01.2026	deține calitatea de stat membru al Uniunii Europene, jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene nu produce efecte juridice directe pe teritoriul Republicii Moldova. În acest context, se impune includerea, în capitolul „Dispoziții finale” (art.61), a unei norme care să prevadă aplicarea alin. (7) al art. 1 începând cu data semnării Tratatului de aderare.	Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova și-a asumat angajamentul ca să adopte sau să mențină, după caz, legislația privind controlul ajutoarelor de stat. Totodată, conform art.340 alin.(1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în Uniunea Europeană, în special a art. 107 din TFUE, precum și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene, inclusiv a jurisprudenței relevante a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Prin urmare, obligația de a ține cont de jurisprudența CJUE nu rezultă doar implicit din caracterul de transpunere al cadrului normativ european, dar constituie un angajament juridic expres asumat printr-un tratat internațional ratificat. În acest context, consacrarea expresă, la alin. (7) art.1 din proiect, a obligației de aplicare a jurisprudenței CJUE și a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene are rolul de a asigura claritatea și previzibilitate la aplicarea legii atât pentru Consiliul Concurenței, furnizorii de ajutor de stat, beneficiarii de ajutor de stat cât și pentru concurenței beneficiarilor de ajutor de stat și implicit pentru instanțele naționale de judecată care vor deține competență să constate existența ajutorului de stat după data aderării de către RM la UE și vor coopera cu Comisia Europeană în acest context.
--------------------------	---	--

			Prin urmare, alin. (7) de la art.1 din proiect, nu poate fi calificat drept inutil, ci reprezintă o normă necesară pentru asigurarea conformității cadrului normativ național cu obligațiile asumate de Republica Moldova în procesul de integrare la UE și asigurarea compatibilității cadrului normative care reglementează regulile de acordare și autorizare a ajutorului de stat.
		Totodată, având la bază prevederile art.3, sintagma „Plenul Consiliului Concurenței” urmează a fi înlocuită, pe tot parcursul textului proiectului, cu sintagma „Consiliul Concurenței”, în forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă parțial Urmează a fi reviuite prevederile din proiect astfel în cât să existe o previzibilitate și claritate în privința competențelor pe care la deține Consiliul Concurenței de competența Plenului Consiliului Concurenței care constituie organul său decizional, însă nu este implicat în atribuțiile ce țin în special de realizarea investigațiilor, raportării și monitorizarea ajutorului de stat acordat.
		Considerăm oportună instituirea expresă a obligațiilor/atribuțiilor „beneficiarului ajutorului de stat”, având în vedere că prevederile legii se aplică în mod direct și acestei categorii de subiecți, alături de Consiliul Concurenței (art.3) și furnizorul ajutorului de stat (art.4). Reglementarea expresă a obligațiilor beneficiarului este necesară pentru asigurarea clarității juridice, a responsabilității acestuia în procesul de acordare, utilizare și monitorizare a ajutorului de stat, precum și pentru consolidarea mecanismelor de control și recuperare a ajutoarelor acordate ilegal sau utilizate necorespunzător.	Nu se acceptă Propunerea privind instituirea expresă a obligațiilor/atribuțiilor „beneficiarului ajutorului de stat” nu este oportună în condițiile în care legea stabilește în principal obligații pentru furnizorul ajutorului de stat și nu în mod special pentru beneficiar în procesul de notificare și investigație a măsurilor de sprijin.
		Art. 4. Obligațiile furnizorului ajutorului de stat/	Nu se acceptă

		ajutorului de minimis, se completează cu o literă nouă, lit. f) cu următorul cuprins: „f) să asigure, la elaborarea, notificarea și implementarea schemelor de ajutor de stat/ajutorului de minimis, respectarea principiului egalității între femei și bărbați, inclusiv prin evitarea criteriilor sau practicilor care pot genera efecte discriminatorii directe sau indirecte, în special pe criteriul de sex.”. Completarea este necesară pentru a asigura respectarea principiului egalității de șanse între femei și bărbați pe întreg ciclul ajutorului de stat. Referirea expresă la evitarea discriminării directe și indirecte o considerăm importantă întrucât criteriile aparent neutre pot produce efecte disproporționate asupra anumitor grupuri, inclusiv asupra femeilor, fără a exista un temei obiectiv de justificare.	Subiect special al legislației concurențiale și din domeniul ajutorului de stat este furnizorul ajutorului de stat – autoritate publică locală sau central cu statut de persoană juridical și respectiv întreprinderea ce practică activitate economică. Astfel, ca subiecți distincți sub incidența legii nu cad consumatorii finali ca persoane fizice cetățeni de gen feminine sau masculine. Totodată, este necesar de evidențiat faptul că legea nu reglementează de principiu procedura de elaborare și implementare a schemelor de ajutor de stat.
		Art. 5. Ajutorul de stat, se va completa cu un alineat nou, cu următorul cuprins: „(3) Acordarea ajutorului de stat se realizează cu respectarea principiului egalității între femei și bărbați și al nediscriminării.” Completarea este necesară pentru a clarifica faptul că ajutorul de stat, fiind acordat din resurse publice, trebuie aplicat cu respectarea principiului egalității între femei și bărbați și al nediscriminării. Chiar dacă regulile ajutorului de stat vizează în principal concurența, acestea nu pot fi aplicate în mod izolat de principiile generale ale dreptului.	Nu se acceptă Proiectul legii are alt obiect și scop de reglementare – asigurarea controlului ajutorului de stat astfel în cât să nu fie afectat mediul concurențial și nu prevede acordarea ajutoarelor de stat.
		Subpunctul 1) din art. 7. Ajutor de stat compatibil, după sintagma „fără discriminare în funcție de originea produselor”, se introduce textul: „și cu respectarea principiului nediscriminării față de beneficiarii finali, inclusiv în funcție de sex.”.	Nu se acceptă Norma este o transpunere fidelă a art. 107 alin. (2) din TFUE și are alt obiect și scop de reglementare.

		Completarea este necesară pentru a clarifica faptul că ajutoarele de stat cu caracter social trebuie acordate fără discriminare nu doar față de produse, ci și față de persoanele care le primesc. Astfel se previne excluderea sau dezavantajarea nejustificată a beneficiarilor finali, inclusiv pe criteriul de sex.	
		La art. 8, în alin. (3), după sintagma „evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței”, se completează cu textul: „inclusiv a efectelor discriminatorii nejustificate asupra beneficiarilor sau potențialilor beneficiari”. Completarea este necesară pentru că, atunci când se analizează dacă un ajutor de stat este compatibil, să poată fi verificate nu doar efectele asupra concurenței, ci și dacă ajutorul exclude sau dezavantajează nejustificat anumite persoane. Uneori, reguli care par corecte pentru toți pot afecta mai mult unele grupuri decât altele. Propunerea nu adaugă proceduri noi și nu schimbă regulile ajutorului de stat, ci permite corectarea unor situații nedrepte, astfel încât ajutorul să ajungă acolo unde este nevoie, fără a afecta concurența.	Nu se acceptă Evaluarea compatibilității ajutorului de stat are un obiectiv și criterii determinate, care derivă din dreptul Uniunii Europene și din practica decizională a Comisiei Europene și a CJUE. Analiza compatibilității vizează, în esență, existența unui obiectiv de interes comun, necesitatea și caracterul adecvat al măsurii, efectul stimulat, proporționalitatea ajutorului și evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și schimburilor comerciale. În practica Comisiei Europene, evaluarea compatibilității constituie un mecanism de examinare generală a eventualelor efecte asupra concurenței cît și implicit asupra concurenților - beneficiari efectivi sau potențiali, și nu necesită o reglementare specială în acest sens.
		Totodată, conform prevederilor art. 36 din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, statul subvenționează parțial procurarea utilajului și a materiei prime, crearea locurilor de muncă, de asemenea compensează parțial contribuțiile de asigurări sociale de stat achitate de către întreprinderile specializate ale Societății Invalizilor din Republica Moldova, Societății Orbilor din Republica Moldova și Asociației Surzilor din Republica Moldova,	Nu se acceptă Propunerea de majorare a plafonului ajutorului de minimis pentru întreprinderile sociale (asociațiile obștești) ale persoanelor cu dizabilități nu se acceptă. În contextul armonizării legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, plafonul ajutorului de minimis în valoare totală de 300 000 euro pe o perioadă de 3 ani este preluat din art. 3 alin. (2) al Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei, asigurând astfel transpunerea fidelă a plafonului stabilit la nivelul

	precum și de către întreprinderile sociale de inserție al căror capital social este deținut în proporție de 100% de societățile și asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități, create pentru realizarea scopurilor statutare proprii, în cadrul cărora 50% și mai mult din numărul total al lucrătorilor angajați sunt persoane cu dizabilități. Mijloacele financiare respective sunt aprobate anual prin legea bugetului de stat. Concomitent cu cele relatate, Statul subvenționează parțial Asociația Obștească „Centrul de Informare și Reabilitare al Nevăzătorilor din Moldova”, Asociația Obștească „Casa Republicană de Cultură a Surzilor din Moldova” și Asociația Obștească „Societatea Invalizilor din Republica Moldova” pentru activitatea Centrului de asamblare și reparație (mentenanță) a cărucioarelor, în vederea facilitării măsurilor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități realizate de către asociațiile respective. În vederea implementării legislației în vigoare menționate supra și a prevederilor art. 3 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, prin Ordinul MMPS, nr.1/2025, a fost aprobată Schema de ajutor de minimis sub formă de subvenție, destinată subiecților prevăzuți la art.36 alin. (2) și alin. (21) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. În procesul de implementare a prevederilor menționate, pe parcursul anului 2025, din partea asociațiilor obștești/beneficiari de ajutor de minimis, au parvenit mai multe adresări, prin care solicită majorarea plafonului de 5 000 000 de lei pe o perioadă de maximum 3 ani sau stabilirea pentru	în acord cu angajamentele asumate de RM în baza art.341 al Acordului de asociere RM-UE. Totodată, potrivit art. 8 din același regulament, plafonul respectiv se aplică începând cu 1 ianuarie 2024 și rămâne valabil până la 31 decembrie 2030, corespunzând cadrului european aplicabil pentru perioada de referință. În măsura în care se consideră oportună totuși acordarea unui sprijin suplimentar pentru întreprinderile sociale, furnizorii pot acorda sprijin prin prin alte instrumente de sprijin cum ar fi o schema de ajutor de stat sau un ajutor de stat individual.
--	--	--

		acestea a unor derogări de la legislația în vigoare. Reieșind din cele menționate precum și din multiplele adresări ale unor asociații obștești, pentru soluționarea problemei, propunem majorarea plafonului de minimis pentru asociațiile obștești ale persoanelor cu dizabilități, respectiv la art. 9 din proiectul de lege, de completat cu un alineat nou (3), cu următorul cuprins: “(3) Pragul ajutorului de minimis acordat întreprinderilor sociale (asociațiilor obștești) ale persoanelor cu dizabilități constituie echivalentul a până la 400 000 Euro pe o perioadă de 3 ani, determinat la cursul de schimb oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei la data acordării ajutorului de minimis, avînd în vedere costurile suplimentare permanente aferente asigurării accesibilității, adaptărilor necesare, impactului concurențial minim și spectrului larg de activități desfășurate în scopul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.”	
		Este imperios necesară revizuirea unor formulări vagi utilizate în textul proiectului, precum „în timp util” (art.15), fără a fi indicat un termen concret în care notificarea trebuie efectuată pentru a permite Consiliului Concurenței evaluarea și adoptarea unei decizii, și altele precum „termen adecvat” și „termen suplimentar rezonabil”. Lipsa unor repere temporale clare poate genera lacune în aplicarea actului normativ și riscuri de interpretare neuniformă. În acest sens, se impune stabilirea expresă a unor termene concrete.	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		De asemenea, formularea „în măsura posibilă” utilizată la alin.(3) art.25 este, la rândul său,	Nu se acceptă Prin art. 25 alin. (3) din proiect se asigură

		susceptibilă de interpretări divergente, nefiind clar ce condiții sau limite presupune această sintagmă. Din acest motiv, se consideră necesară clarificarea conținutului său normativ, prin precizarea explicită a circumstanțelor în care aceasta este aplicabilă.	transpunerea fidelă a art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		Alineatele (2) ale articolelor 27 și 29 urmează a fi redactate într-o manieră unitară, cu utilizarea acelorași abrevieri, precum și cu excluderea dublării abrevierii „art.”	Se acceptă Conținutul articolelor a fost redactat.
		La alin. (6) de la art. 49 se va exclude cuvintele „de stat”, precum și La alin. (2) al art. 55 nu este clar care „Comisie” a inițiat procedura de investigație.	Se acceptă Conținutul art. 49 s-a revizuit. Alin.(2) al art.55 din proiect a fost exclus.
		La Nota informativă: Urmare celor propuse mai sus, la Nota de fundamentare, urmează a fi completat punctul 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen, după cum urmează: „Noile prevederi ale proiectului de lege integrează principiul egalității între femei și bărbați și al nediscriminării în cadrul acordării, evaluării și monitorizării ajutoarelor de stat, prin introducerea obligației de a examina, după caz, eventualele efecte discriminatorii nejustificate, inclusiv pe criteriul de sex. Aceste completări permit evaluarea modului în care măsurile de sprijin pot influența în mod diferit femeile și bărbații, în special în contextul accesului la resursele publice, al activităților economice independente și al schemelor de ajutor cu caracter social, prevenind astfel discriminarea indirectă și consolidarea inegalităților structurale existente. Prin includerea perspectivei de gen, proiectul de lege contribuie la promovarea oportunităților egale	Nu se acceptă Proiect legii are obiect și scop de reglementare și vizează asigurarea controlului ajutorului de stat astfel încât să nu fie afectat mediul concurențial.

		pentru femei, bărbați și alte categorii de persoane, precum și la utilizarea echitabilă și responsabilă a fondurilor publice în toate domeniile vieții sociale.”	
		Compartimentul 9 urmează a fi completat, având în vedere că, potrivit proiectului de lege, se prevede elaborarea și adoptarea unui șir de acte normative ale Guvernului cât și ale Consiliului Concurenței, precum și conceptualizarea și instituționalizarea sistemului informațional RAS.	Se acceptă Nota de fundamentare a fost modificată în acest sens.
		Suplimentar la cele relatate, proiectul este orientat asupra controlului concurențial al ajutorului de stat, fără a prevedea corelări explicite cu impactul social și de muncă al măsurilor de sprijin. În acest context, pot fi identificate anumite lacune de percepție a suportului acordat, în special în situațiile în care ajutorul de stat generează efecte directe asupra ocupării forței de muncă, condițiilor de muncă și a securității de stat a muncii, nivelului de salarizare, precum și asupra dialogului social și exercitării drepturilor colective ale salariaților.	Nu se acceptă Proiect legii are obiect și scop de reglementare și vizează asigurarea controlului ajutorului de stat astfel încât să nu fie afectat mediul concurențial. Proiectul de lege stabilește cadrul juridic privind procedura de prenotificare, notificare, autorizare, investigație a ajutoarelor de stat ilegale sau ajutoarelor utilizate abuziv, recuperarea, monitorizarea și raportarea ajutorului de stat. Evaluarea impactului social, inclusiv asupra ocupării forței de muncă, condițiilor de muncă, nivelului de salarizare sau dialogului social, nu constituie un criteriu indispensabil al evaluării compatibilității ajutorului de stat, ci este analizat în măsura în care aceasta se circumscrie obiectivului măsurii și efectelor sale asupra concurenței.
		În vederea asigurării clarității terminologice, inclusiv conforme cu legislația muncii, se propun următoarele ajustări: Pe tot parcursul textului, termenul „angajați” se va substitui cu termenul „salariați”, la orice formă gramaticală utilizată, în conformitate cu terminologia consacrată de cadrul normativ în	Nu se acceptă Aparatul executiv al Consiliului Concurenței este constituit din angajați care au statut de funcționari publici și au respectiv cu autoritatea un raport de serviciu reglementat de Legea nr.158/2008. Totodată, autoritatea de concurență are și salariați – membrii Plenului Consiliului Concurenței

		domeniul raporturilor de muncă.	care nu sunt angajații autorității, însă acestea au competență doar ce țin de activitatea decizională ce ține de organul colegial decizional. Astfel, toate atribuții prevăzute de lege pentru Consiliul Concurenței urmează a fi realizate exclusive de angajații autorității. Prin urmare, urmează a fi menținută utilizarea termenului de angajat pentru asigurarea previzibilității la determinarea competențelor și aplicarea legii cu asigurarea principiului de bază de oragnaizare și activitate a unei autorități de concurență - separarea activității de investigație de activitatea decizională.
		În definirea noțiunii „beneficiarul ajutorului”, se propune înlocuirea sintagmei „angajată într-o activitate economică” cu formularea „care desfășoară (realizează/exercită) o activitate economică”, în scopul evitării interpretării noțiunii de „angajată” ca indicând existența unui raport de muncă în sensul legislației muncii. Această formulare asigură claritatea normei și reflectă corect faptul că beneficiarul ajutorului de stat este determinat prin desfășurarea unei activități economice, independent de existența unui raport de angajare.	Se acceptă S-a revizuit conținutul noțiunii beneficiarului ajutorului.
		În același timp, se recomandă consultarea proiectul cu partenerii sociali Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova și Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova.	S-a luat act Reprezentanții Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova a examinat proiectul și materialele aferente în ședința din 13.01.2026 ca parte din grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.
		În contextul celor expuse, proiectul de lege urmează a fi revăzut prin prisma necesității asigurării unui tratament juridic diferențiat pentru	Nu se acceptă Regulile ajutorului de stat, atât la nivelul UE cât și la nivel național, se aplică cu respectarea principiului

		întreprinderile sociale ale persoanelor cu dizabilități, avînd în vedere rolul acestora în prestarea serviciilor de interes social și corectarea unui dezavantaj structural.	egalității și nediscriminării a entităților aflate în situații similare, indiferent de statul juridic, forma de organizare a întreprinderii, scopul declarat, cît și modul de finanțare și forma de proprietate private sau publică.
Ministerul Finanțelor Nr. 15-3-03/10/67 din 22.01.2026	15.	La art.2 alin.(1) din proiectul de lege, în partea ce vizează noțiunea de „intensitate a ajutorului”, solicităm excluderea cuvintelor „înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe” sau substituirea acestora cu cuvintele „stabilite conform actelor normative adoptate de către Consiliul Concurenței”, în contextul în care, dacă ajutorul de stat va fi acordat sub formă de orice facilitate fiscală (scutirea de impozite, amânarea achitării impozitului, cota redusă a impozitului, etc.), nu va fi posibilă cuantificarea costurilor eligibile pentru determinarea intensității ajutorului de stat.	Nu se acceptă Noțiunea de intensitate a fost preluată fidel din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, în vederea elaborării și menținerii unui cadru normativ armonizat cu cel al UE. Facilitățile fiscale constituie doar o formă de acordare a ajutorului de stat. Forma de acordare a ajutorului nu are impact asupra identificării costurilor eligibile, care sunt stabilite în actele normative secundare ale Consiliului Concurenței privind condițiile de evaluare a compatibilității ajutoarelor de stat în dependență de obiectivul urmărit la acordarea ajutorului de stat.
		De asemenea, considerăm necesară substituirea noțiunii „întreprindere publică” cu noțiunea de „întreprindere de stat/societate pe acțiuni” sau alte forme. Totodată, precizăm că, potrivit Codului civil nr.1107/2002, se utilizează noțiunea „instituție publică”.	Nu se acceptă Noțiunea a fost preluată fidel din Directiva 2006/111/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi.
		La fel, considerăm necesară reformularea condițiilor menționate la noțiunea „întreprindere aflată în dificultate”, pentru explicarea mai clară și asigurarea aplicării univoce a legislației, fără posibilități de interpretare, inclusiv a celor care se referă la efectuarea unor calcule pe baza elementelor contabile din situațiile financiare ale entităților.	Se acceptă Noțiunea a fost exclusă din proiectul legii.
		De asemenea, trebuie asigurată conexiunea cu	Se acceptă

		noțiunile utilizate în legislația civilă și cea de reglementare a contabilității. Sintagma „capitalul subscris” și „capitalul social subscris” urmează a fi uniformizate prin utilizarea sintagmei „capital social”.	Noțiunea a fost exclusă din proiectul legii.
		În același context, sintagma „datorii/capitaluri proprii” din noțiunea „întreprindere aflată în dificultate” trebuie înlocuită cu sintagma „datorii/capital propriu”.	Se acceptă Noțiunea a fost exclusă din proiectul legii.
		Concomitent, se recomandă explicarea noțiunii „acordată de furnizor din resurse de stat” sau utilizarea noțiunilor expuse în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Explicarea noțiunii în cauză rezidă din faptul că orice alocare de mijloace în calitate de ajutor de stat se efectuează prin intermediul unei autorități a administrației publice centrale, din resursele bugetului de stat.	Se ia act Propunerea de explicare suplimentară a noțiunii „acordată de furnizor din resurse de stat” sau de înlocuire cu termeni preluați din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 nu se acceptă întrucât proiectul dat de lege are alt obiect și scop de reglementare. Totodată, este necesar de menționat faptul că noțiunile date au fost dezvoltate în Instrucțiunea privind noțiunea de ajutor de stat aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.02/2026.
		La art.17 alin.(2) din proiectul de lege, se utilizează sintagma „o singură întreprindere”, aceasta nefiind definită la art.2 din proiectul de lege. Totodată, art.2 din proiect definește „întreprinderea unică”. Astfel, recomandăm racordarea noțiunilor utilizate.	Nu se acceptă Noțiunea ”o singură întreprindere” nu este oportună de a fi definită în legea dată, ea se va utiliza în sensul comun perceput. Sintagma tratarea în sensul prezentei legi se referă la cuvântul întreprindere, noțiune specifică ca subiect al legii și definită în mod distinct de legea dată.
		Obiecția este valabilă și pentru celelalte noțiuni utilizate în textul proiectului de lege. Respectiv, acestea urmează a fi uniformizate, în contextul asigurării aplicării legislației univoce, fără	S-a luat act

		posibilități de interpretare.	
		La art.23 alin.(3) din proiectul de lege, în partea ce vizează calcularea penalității cu titlu cominatoriu, solicităm revizuirea sintagmei „5% din cifra de afaceri zilnică medie”, în contextul în care cifra de afaceri (venituri din vânzări) reprezintă suma veniturilor (fără TVA) obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință (perioada de gestiune). Prin urmare, nu este clar cum vor fi determinate aceste 5% din cifra de afaceri zilnic.	Nu se acceptă Sanțiunile sau penalitățile cu titlu cominatoriu stabilite sub formă de cote procentuale din cifra de afaceri totală reprezintă o transpunere fidelă a art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589, pentru a asigura individualizarea faptei, proporționalitatea și caracterul disuasiv al amenzii. Această formă de sancțiune stabilită ca penalitate cu titlu cominatoriu în vederea asigurării respectării regulilor ajutorului de stat va fi aplicată de Consiliul Concurenței similar cum este determinată și pentru respectarea Legii concurenței nr.183/2012 în acord cu art. 76.
		La art.25 alin.(2) din proiectul de lege, atragem atenția că se utilizează neuniform sintagmele „ajutor de stat”, „măsura de sprijin” sau „măsura de ajutor”. Astfel, recomandăm racordarea acestora pentru aplicarea unică și corectă.	Se acceptă parțial Conținutul proiectului va fi revizuit în vederea asigurării previzibilității și clarității termenilor utilizați.
		<i>La art.39 din proiectul de lege</i> , în partea ce vizează stabilirea ratei dobânzii la recuperarea ajutorului de stat, solicităm substituirea cuvintelor „creditele noi” cu cuvântul „creditele”, în contextul în care nu este clar din care moment aceste credite vor fi considerate noi. Mai mult ca atât, informăm că, în scopuri fiscale (la deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor), la fel se utilizează rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar [...], fără a specifica durata creditelor acordate.	Nu se acceptă Se consideră oportună păstrarea acestui indicator propus de proiect care va fi preluat de pe site-ul Băncii Naționale a Moldovei.
		La art.40 alin.(2) din proiectul de lege, în ceea ce	Nu se acceptă

		vizează propoziția „Dobânzile acumulate pe parcursul anului precedent produc dobânzi în fiecare an următor”, solicităm revizuirea acesteia în vederea simplificării și expunerii mai clare, or, în cazul în care intenția normei a fost despre capitalizarea dobânzilor în fiecare an la suma ajutorului de stat inițial acordat, norma urmează a fi expusă în următoarea redacție „Dobânzile acumulate pe parcursul anului se capitalizează la valoarea ajutorului de stat acordat inițial în vederea determinării dobânzilor pentru fiecare an următor”.	Conținutul normei alin.(2) art. 40 din proiect reprezintă o transpunere fidelă a art. 11 alin.(2) al Regulamentului (UE) nr. 794/2004.
		La art.40 alin.(3) și alin.(4) din proiectul de lege, solicităm revizuirea acestora în scopul simplificării sau aducerea argumentelor privind aplicarea normele respective în coroborare, în contextul în care, alin.(3) expres stipulează că rata dobânzii va fi aplicată de-a lungul întregii perioade până la recuperarea ajutorului, iar alin.(4) face derogări de la norma generală și se referă la recalcularea ratei dobânzii în cazul în care trece mai mult de un an de la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului.	Nu se acceptă Normele au fost preluate fidel din art. 11 din Regulamentul (UE) nr. 794/2004.
		La art.61 alin.(5) din proiectul de lege, se recomandă completarea finalului alineatului, astfel încât, norma să fie clară și lipsită de ambiguități.	Se acceptă Norma data a fost revizuită.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Nr. 2025PLP-100 din 19.01.2026	16.	În contextul examinării proiectului de lege cu privire la ajutorul de stat (număr unic 974/MDED/CC/2025), Vă comunicăm următoarele. 1) Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: La Art. 1 alin. (4), art. 10 și 11, coroborat cu art. 61 alin. (2) și (3) din proiectul de Lege, observăm că exceptând ajutoarele de stat și ajutoarele de minimis	Se acceptă Alin.(4) al art.1 din proiectul legii a fost exclus.

		de domeniul pescuitului și produselor agricole de la prevederile viitoarei Lege, autorul proiectului implicit exclude competența Consiliului Concurenței de a stabili cadrul normativ secundar și de a examina notificările ajutoarelor de stat și ajutoarelor de minimis pentru aceste domenii. În contextul armonizării, cu titlu de exemplu poate fi adus Regulamentului UE 2022/2472 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Astfel, în lipsa unei reglementări în proiectul de Lege, fie speciale, fie generale cu privire la ajutoarele în sectorul agricol și forestier și în zonele rurale, Consiliul Concurenței va fi în imposibilitatea transpunerii Regulamentului menționat, întrucât domeniile date vor fi exceptate competenței sale. Din această perspectivă, considerăm necesar excluderea articolelor 1 alin.(4) și 61 alin. (3) din proiectul de Lege și, dacă autorul proiectului va considera oportun, inserarea unor prevederi speciale pentru reglementarea ajutoarelor de stat în domeniul pescuitului și produselor agricole.	
		La art. 13, alin. (5) – (7) din proiectul de lege sunt stabiliți termeni privind înregistrare/raportarea informației referitor la ajutor de minimis. Totodată, în Nota de fundamentare la proiectul de lege, autorul subliniază faptul că noutatea majoră este introducerea Registrului central al ajutorului de minimis (partea SIA RAS), care obligă furnizorii să introducă și să actualizeze informația în acest	Nu se acceptă Stabilirea acestui termen pentru introducerea informației de către un furnizor, a fost determinată de motive obiective pentru a asigura posibilitatea de a controla efectiv și real la zi cuantumul ajutorului primit de orice beneficiar și a exclude imposibilitatea verificării condițiilor reale la momentul acordării de către alt furnizor, ceea ce ar putea din start califica

		sistem, în termen de 5 zile lucrătoare de la acordare ajutorului, dar nu este clar din ce considerente au fost stabilit acest termen de „5 zile”. Aceiași situație și pentru termenii stabiliți la alin. (6) și (7). Recomandăm autorul proiectului să completeze cu respectiva informație pct. 3, subpct. 3.1 din Nota de fundamentare, pentru a face claritate din ce considerente s-au condus când s-a stabilit termenii la art. 13, alin. (5) – (7) din proiectul legii.	ajutorul acordat într-un ajutor ilegal Astfel, furnizorii trebuie să verifice în timp real situația beneficiarului. Dacă informația privind ajutoarele de minimis va fi introdusă după un termen mai îndelungat, alte autorități pot acorda ajutoare suplimentar fără a cunoaște situația reală, generând risc de depășirea pragului de minimis ori eventual risc de incompatibilitate.
		La art. 15 alin. (1), din textul alineatului nu este clar ce se are în vedere prin „proiect”: 1) reprezintă acesta un proiect de act administrativ normativ prin care se stabilește măsura de ajutor de stat sau 2) reprezintă un proiect de act administrativ individual care vizează nemijlocit beneficiarul ajutorului de stat și mărimea ajutorului de stat? Pentru claritate, considerăm necesar ca autorul să precizeze caracterul „proiectului” invocat la art. 15.	Nu se acceptă Art. 15 alin. (1) din proiect transpune fidel dispozițiile art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589, care definește termenul „proiect” în contextul notificării ajutorului de stat la nivel de intenție. În acest sens, legislația europeană nu restrânge noțiunea la o categorie specifică de acte normative sau administrative individuale, ci folosește termenul de proiect într-un sens general, aplicabil tuturor situațiilor care necesită notificarea măsurii de sprijin fie că este acordată printr-un act administrativ sau normativ ori lege.
		La art. 17 alineatul (2), pentru asigurarea unității terminologice, propunem substituirea textului „singură întreprindere” cu textul „întreprindere unică”.	Nu se acceptă Noțiunea ”o singură întreprindere” nu este oportună de a fi definită în legea dată, ea se va utiliza în sensul comun perceput. Sintagma tratarea în sensul prezentei legi se referă la cuvântul întreprindere, noțiune specifică ca subiect al legii și definită în mod distinct de legea dată.
Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiei Informației și	17.	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (ATIC), în calitate de Membru al Grupului de lucru al	S-a luat act Ședința de consultări publice a fost organizată și s-a desfășurat la 18.02.2026, la sediul MDED.

Comunicațiilor
din 22.01.2026

Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (GL AIR) din partea mediului de afaceri, a participat la ședința organizată de secretariatul acestuia la data 13.01.2026. Unul din subiectele incluse în agendă și supus consultărilor a constituit nota de fundamentare și proiectul legii cu privire la ajutorul de stat (număr unic 974/MDED/CConc/2025), document elaborat de Consiliul Concurenței și promovat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

Domeniul ajutorului de stat este o componentă importantă a politicii de concurență datorită efectelor intervenției statului inclusiv asupra mediului de afaceri prin acordarea selectivă a măsurilor de sprijin pentru unele domenii ale economiei.

ATIC salută eforturile instituției pe care o conduceți exprimat inclusiv prin susținerea promovării proiectului de act normativ prenotat, acțiune indispensabilă în contextul procesului de armonizare al legislației naționale la acquis-ul comunitar.

Totodată, conștientizând importanța consolidării interacțiunii dintre mediul de afaceri și instituțiile statului la crearea unui cadru favorabil de dezvoltare a economiei naționale, **intervenim respectuos cu solicitarea organizării unei ședințe pentru abordarea aspectelor de interes major pentru dezvoltarea sustenabilă și impactul post-implementare a legii privind ajutorul de stat asupra sectorului TIC, parte importantă a economiei naționale.**

Vă mulțumim anticipat pentru atenția acordată

		acestei inițiative și rămânem în așteptarea unui răspuns din partea Dumneavoastră.	
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Nr. 01-DRA/91 din 21.01.2026	18.	1. La Art. 3 din proiectul legii, se propune de completat cu un aliniat care va cuprinde următorul conținut: „În cazul măsurilor de sprijin care vizează domeniile reglementate, Consiliul Concurenței cooperează cu autoritățile de reglementare sectoriale competente, în vederea asigurării unei evaluări coerente a efectelor asupra pieței și a respectării cadrului de reglementare specific.”;	Nu se acceptă Proiectul dat are un alt obiect și scop de reglementare. Totodată, este necesar de menționat faptul că această colaborare a autorității de reglementare urmează a fi realizată de către furnizorii de ajutor de stat la o etapă mult mai incipientă de elaborare a proiectului de act privind acordarea ajutorului de stat și nu ulterior când deja este definitivat și notificat Consiliului Concurenței pentru autorizare în vederea evaluării compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial normal.
		2. La Art. 14 din proiectul legii, se propune de completat cu un aliniat care va cuprinde următorul conținut: „În cazul măsurilor de sprijin care vizează domeniile din sectoarele reglementate, furnizorul ajutorului de stat poate consulta, în etapa de prenotificare, autoritatea națională de reglementare, pentru clarificarea aspectelor tehnice și de reglementare sectorială.”;	Nu se acceptă Proiectul dat are un alt obiect și scop de reglementare. Totodată, este necesar de menționat faptul că această colaborare a autorității de reglementare urmează a fi realizată de către furnizorii de ajutor de stat la o etapă mult mai incipientă de elaborare a proiectului de act privind acordarea ajutorului de stat și nu ulterior când deja este definitivat și prenotificat notificat Consiliului Concurenței pentru autorizare în vederea evaluării compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial normal.
		3. La Art. 46 din proiectul legii, se propune de completat cu un aliniat care va cuprinde următorul conținut: „În cazul ajutoarelor de stat acordate în domeniile reglementate, Consiliul Concurenței poate solicita autorităților de reglementare sectoriale informații și analize relevante pentru	Nu se acceptă Art.46 din proiect stabilește procedura de raportare de către furnizori a ajutoarelor de stat acordate către Consiliul Concurenței. Acest proces implică exclusiv obligația furnizorului de a raporta post factum ajutoarele acordate în baza formularelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1112/2016 și nu

		<i>monitorizarea efectelor ajutorului.”.</i>	vizează monitorizarea efectelor ajutorului de stat acordat.
Asociația Obștească Centrul de Informare și Reabilitare al Nevăzătorilor din Moldova din 20.01.2026	19.	Propunem introducerea unui alineat suplimentar la art. 9 alineatul (3) cu următorul conținut: (3) Pragul ajutorului de minimis acordat instituțiilor sociale unice, care își desfășoară activitatea în domeniul prestării serviciilor culturale (de reabilitare socială), destinate persoanelor cu dizabilități, de interes social general constituie echivalentul în lei a 550 000 EUR, determinat la cursul de schimb oficial stabilit de Banca Națională la data acordării ajutorului de minimis. Sau, dacă legea presupune că o instituție socială poate fi numită întreprindere, propunem mărirea sumei de la 300 000 EUR la 550 000 EUR, în art. 9 pct. 1) din proiectul de lege cu privire la ajutorul de stat. Sau ca Statul să acorde ajutorul financiar nu în limita ajutorului de minimis, dar prin altă modalitate. Solicitarea dată are drept scop de a facilita diversificarea serviciilor oferite persoanelor cu dizabilități de vedere din Republica Moldova, dezvoltarea instituțională, asigurarea financiară a salariilor (în mare majoritate persoane cu dizabilități). AO Centrul de Informare și Reabilitare al Nevăzătorilor din Moldova este unica instituție de acest profil din țară, care are diverse direcții de activitate. Pentru activitatea centrului sunt necesare surse financiare pentru remunerarea muncii a 27 funcții și achitarea serviciilor comunale. În pofida că au fost transferați salariații la 0,75 unitate, în	Nu se acceptă În contextul armonizării legislației naționale cu Aquis-ul comunitar, se reține că plafonul ajutorului de minimis în valoare totală de 300 000 euro este determinat la nivelul plafonului stabilit în UE similar prevederile art. 3 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei, astfel fiind asigurată astfel transpunerea fidelă a normei UE. Este de menționat că potrivit art. 8 din același regulament, acest plafon a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2024 și se va aplica până la 31 decembrie 2030, astfel, plafonul menționat corespunde nivelului plafonului european aplicabil pe perioada de referință.

		anul 2025 ajutorul de minimis a constituit 2293500 lei.	
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică Nr. 06-01/330 din 21.01.2026	20.	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
Agencia Proprietății Publice Nr. 05-04-179 din 13.01.2026	21.	La art. 2 alin. (1), cu referire la termenul „ajutorul de stat”, se propune completarea cu definiția integrală a noțiunii „ajutor de stat”, prin preluarea condițiilor prevăzute la art. 5 alin. (1), în vederea asigurării clarității și coerenței normei juridice.	Nu se acceptă Propunerea de completare a termenului „ajutor de stat” cu conținutul integral al art. 5 alin. (1) din proiect nu se acceptă, definiția este o transpunere fidelă a noțiunii oferite de Art.1 al Regulamentului UE 1589/2015.
		La art. 2 alin. (1), privitor la abrevierea „IMM”, menționăm că, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire.	Se acceptă Noțiunea data a fost exclusă din proiect.
		La art. 3 lit. e) din proiectul legii, se propune substituirea sintagmei „examinează plângerile” cu sintagma „examinarea petițiile”, în scopul corelării terminologice cu prevederile Codului administrativ.	Nu se acceptă Cuvântul „plângere” este un termen specific al legislației din domeniul concurenței și ajutorului de stat fiind reglementat la nivel national de art.51 al Legii concurenței nr.183/2012 cât și la nivelul UE. Totodată, atragem atenția că în acord cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate, cum ar fi cele ce vizează domeniul ajutorului de stat ca normele speciale instituite prin Legea ajutorului de stat, sunt derogatorii de la Codul administrativ. Din alt punct de vedere, prevederile de la art. 3 lit. e) din proiect vine să transpună fidel art. 12 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a

			articolului 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, care stabilește că Comisia examinează, fără întârzieri nejustificate, orice plângere depusă de orice parte interesată, în conformitate cu articolul 24 alineatul (2), și se asigură că statul membru vizat este informat pe deplin și periodic cu privire la evoluția și rezultatul examinării.
		La art. 15 alin. (1), art. 18 alin. (4) și art. 22 , se recomandă revizuirea sintagmei „în timp util”, „termen suplimentar rezonabil” și respectiv „termen adecvat”, prin stabilirea expresă a unui termen determinat.	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se va aplica în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La art. 25 alin. (3) se propune de reformulat sintagma „în măsura posibilă”, în sensul că, asemenea formulare poate duce la prelungirea nejustificată a procedurilor.	Nu se acceptă Prin art. 25 alin. (3) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015__ și se va aplica în cord cu instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența aplicabilă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
		La art. 43 se propune substituirea sintagmei „pagina web oficială” cu sintagma „site-ul web oficial” în corespundere cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 728/2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora.	Se acceptă Conținutul articolului a fost modificat în acest sens.
		La art. 50 alin. (1) se recomandă revizuirea textului în sensul indicării exprese a normei de la care se propune derogarea. În context, art. 209 din Codul administrativ, stabilește termenul de	Se acceptă Art. 50 alin. (1) din proiect a fost revizuit și exclusă trimiterea la art.209 Codul administrativ.

		înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ, termen care este determinat în funcție de tipul acțiunii.	
Banca Națională a Moldovei Nr. 31-002/7/388 din 29.01.2026	22.	La art.2 din proiect, se va revizui noțiunea de „intermediar financiar”, având în vedere că băncile sunt singurele instituții care desfășoară activitatea de intermediere financiară prin atragerea de depozite sau a altor fonduri rambursabile de la public. Totodată, folosirea termenului „bănci publice de promovare” nu este conformă cu prevederile Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor întrucât, potrivit acesteia, licența de activitate se acordă exclusiv „unei bănci”. În lipsa unei clarificări privind natura acestor entități, considerăm necesară excluderea acestui termen, întrucât legislația în vigoare aferentă activității bancare nu reglementează existența unor asemenea instituții.	Nu se acceptă Noțiunea ” intermediar financiar”a fost preluată fidel din art. 2 din Regulamentul (UE) 2023/2831 din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis. Respectiv, termenul „bănci publice de promovare” este definit și va fi uilizat în sensul definit de legislația cu privire la ajutorul de stat în vederea aplicării regulilor de bază ale ajutorului de stat/ajutorului de minimis și clarifică aspectele ce țin de proveniența capitului băncii, privat sau public/controlată de stat, în sensul Directivei UE 2006/111/CE.
		La art.8 din proiect, alineatele se vor renumera corespunzător conform art.51 alin. (6) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	S-a luat act
		Totodată, la art.8 alin. (6) din versiunea actuală a proiectului, textul „echivalentul în lei a 150 milioane Euro, determinat la cursul de schimb oficial” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldovenești a 150 de milioane de euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc.” De asemenea, la art.8 alin. (6) din proiect, după textul „Banca Națională a Moldovei” se va completa cu textul „calculat ca medie.”	Se acceptă

		La art.9 alin.(1) din proiect, textul „echivalentul în lei a 300 000 Euro, determinat la cursul de schimb oficial” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldovenești a 300 000 euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc.” Totodată, la art.9 alin.(2) din proiect, textul „echivalentul în lei a 750 000 EUR, determinat la cursul de schimb oficial” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldovenești a 750 000 euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc.”	Se acceptă
		La art.10 alin.(1) din proiect, textul „constituie echivalentul în lei a 50 000 Euro, determinat la cursul de schimb oficial” se va substitui cu textul „constituie echivalentul în lei moldovenești a 50 000 euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc.”	Se acceptă
		La art.11 alin.(1) din proiect, textul „constituie echivalentul în lei a 40 000 EUR, determinat la cursul de schimb oficial” se va substitui cu textul „constituie echivalentul în lei moldovenești a 40 000 euro, determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc.”	Se acceptă
		La art.44 alin.(1) din proiect, textul „echivalentul în lei a 500 000 Euro sau alte praguri stabilite prin norme speciale privind ajutoarele de stat, determinată la cursul de schimb oficial” se va substitui cu textul „echivalentul în lei moldovenești a 500 000 de	Se acceptă

		euro sau alte praguri stabilite prin norme speciale privind ajutoarele de stat, determinată cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc.” Propunerile din prezentul aviz, sunt fundamentate de prevederile art.39 din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară și actele europene corespunzătoare.	
		La art.55 alin.(2) din proiect, referitor la conferirea instanțelor de judecată naționale a competenței de interpretare și aplicare a prevederilor art.107 alin.(1) și art.108 alin.(3) din TFUE, urmează a se reține că potrivit art.61 alin.(4) din proiect, art.55 alin.(2) din lege va intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Prin urmare, în conformitate cu art.267 lit.a) din TFUE și art.19 alin.(1) din TUE, Curtea de Justiție a Uniunii Europene care cuprinde Curtea de Justiție, Tribunalul și tribunalele specializate asigură respectarea dreptului în interpretarea și aplicarea tratatelor, precum și se expune în legătură cu interpretarea tratatelor. Astfel, urmează a se preciza prevederile respective în partea ce ține de competența atribuită către instanțele de judecată ale Republicii Moldova.	Se acceptă Alin.(2) al art.55 din proiect a fost exclus.
		La art.55 alin.(4) și (5), referitor la reglementarea procedurii de examinare și soluționare de către instanțele de judecată a cererilor de despăgubire pentru prejudiciile cauzate persoanelor interesate prin ajutoarele de stat ilegale, printr-o lege specială, urmează a se ține cont de faptul că potrivit art.195 din	S-a luat act

	Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor Codului administrativ și prin completare cu prevederile Codului de procedură civilă, iar potrivit art.2 alin.(2) din Codul de procedură civilă, normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și Codului de procedură civilă. Spre ex., în DCC nr.8 din 9 noiembrie 2015, § 25, Curtea Constituțională a stabilit că în vederea unificării cadrului legal procesual și excluderii prevederilor confuze și contradictorii, în scopul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale tuturor persoanelor implicate în procesul penal, legiuitorul a stipulat că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția că sunt incluse în Codul de procedură penală. O asemenea tehnică legislativă este de natură să asigure eliminarea inadvertențelor între prevederile Codului de procedură penală și normele procesuale penale cuprinse în alte legi, aplicarea coerentă, certă și uniformă a normelor respective, astfel încât să se poată garanta respectarea deplină a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Astfel, normele de drept administrativ/procesual civil din alte legi speciale cu privire la soluționarea de către instanțele de judecată a cererilor de despăgubire respective, necesită a fi corelate cu prevederile Codurilor menționate	
--	---	--

		supra. În caz contrar, există riscul ca în practică să se instaureze o insecuritate juridică.	
		La art.56 alin.(3) din proiect, referitor la lipsa remediului suspendării executării deciziei Consiliului Concurenței în cazul contestării acesteia, raționamentul instituirii acestei prevederi necesită a fi argumentat în Nota de fundamentare la proiect, din perspectiva neadmiterii unei ingerințe nejustificate în drepturile persoanelor ce pot fi vizate și asigurării garanțiilor procedurale efective.	S-a luat act Este necesar de menționat că caracterul executării imediate a deciziilor autorității de concurență este stabilit de art.16 alin.(3) al Regulamentului UE nr.2015/1589 aspect care va fi argumentat și în nota de fundamentare.
		După Capitolul IX din proiect, toate capitolele se vor renumera corespunzător conform art.53 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă Proiectul a fost modificat în acest sens
Consiliul Superior al Magistraturii <i>Nr. 211m/i din 03.02.2026</i>	23.	Lipsa de obiecții și propuneri	S-a luat act
IP Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului <i>Nr. 330-01/26 din 16.02.2026</i>	24.	La Art.1 alin. (4) din proiect, urmează de specificat modul de utilizare a cuvântului „domeniul”, acesta referindu-se la proiectul investițional, sau la sectorul economic al beneficiarului. În sensul furnizorilor de ajutor de stat, ambele concepte („sector economic” și „domeniu de intervenție”) sunt utilizate, dar au sensuri diferite. Acestea pot fi complementare. De exemplu, o companie din sectorul de producere a mobilei (sector) pentru accesa un ajutor de stat pentru digitalizarea proceselor de tăiere a plăcilor (domeniu de intervenție). Astfel, sintagma „domeniul pescuitului, produselor agricole...” poate genera interpretări.	S-a luat act În contextul observației MAIA a fost exclus alin.(4) a art.1 din proiect, fiind astfel aplicabilă legea tuturor sectoarelor/domeniilor economice de activitate și nu un proiect investițional.
		La Art.2 alin. (1) din proiect, la noțiunea ajutor de	Se acceptă

		minimis, sintagma „într-o perioadă de 3 ani continuu” este incertă fiind admis un calcul diferit al acesteia. În scopul respectării prevederilor art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017, conform cărora textul urmează să a fi expus astfel încât „a se exclude orice echivoc”, considerăm oportună reformularea acestuia în scop de claritatea și certitudine.	Noțiunea de ajutor de minimis a fost revizuită și clarificat modalitatea de calculare a ajutorului de minimis general stabilit în accord cu Regulamentul (UE) 2023/2831 și modalitatea specifică de calculare a ajutorului de minimis în domeniul pescuitului și acvaculturii în accord cu Regulamentul 714/2004.
		La Art.2 alin. (1) din proiect, la noțiunea de <i>intermediar financiar</i>, termenii utilizați în sintagma „băncile publice de promovare sau instituțiile publice de promovare” nu sunt definiți în legislație, urmând a fi precizați în acest proiect de lege în scopul evitării anumitor interpretări.	Nu se acceptă Noțiunea ”intermediar financiar” a fost preluată fidel din art. 2 din Regulamentul (UE) 2023/2831 din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis. Respectiv, termenul „bănci publice de promovare” este definit și va fi uilizat în sensul definit de legislația cu privire la ajutorul de stat în vederea aplicării regulilor de bază ale ajutorului de stat/ajutorului de minimis și clarifică aspectele ce țin de proveniența capitului băncii, privat sau public/controlată de stat, în sensul Directivei UE 2006/111/CE.
		La Art.3 alin. (1) lit. t) din proiect, urmează de clarificat ce reprezintă sintagma „subvenției brute aferente ajutorului de stat”.	Nu se acceptă Subvenție brută reprezintă elementul de ajutor de stat la garanțiile acordate de către stat. În acest scop, a fost elaborat și prezentat Comisieie Europene proiectul Regulamentului privind ajutoarele de stat sub formă de garanții, ce urmează să fie adoptat ulterior, care va prevedea mai detaliat modalitatea de determinare și calculare a subvenției brute aferente ajutorului de stat pentru garanțiile acordate.
		La Art.3 alin. (2) din proiect, sintagma de la alin. (2) urmează a fi completată cu „furnizorii ajutorului de stat”, ținând cont de faptul că conform definiției,	Se acceptă Art.3 alin. (2) din proiect a fost modificat: „(2) Consiliul Concurenței colaborează cu furnizorii

		aceștia pot fi reprezentați atât de autorități publice, cât și de „orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului”.	ajutorului de stat, cu beneficiarii ajutorului de stat, după caz, cu alte autorități publice și le acordă sprijin, la solicitare, în vederea aplicării corespunzătoare a normelor în domeniul ajutorului de stat.
		La Art.5 alin. (1) lit. d) din proiect, condiție prin care prezentul proiect de lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării (art. 61 alin. (1)), iar criteriile pentru clasificarea unei măsuri drept ajutor de stat sunt „cumulative”, considerăm că este important a se revizui formularea aferentă lit. d) din art. 5 alin. (1), având în vedere faptul că pot exista cazuri când măsura poate să nu denatureze și să afecteze schimburile dintre RM și UE, dar poate avea un impact doar asupra relațiilor în interiorul țării.	Nu se acceptă Noțiunea de ajutor de stat a fost preluată fidel din art. 107 alin. (1) din TFUE.
		La art. 6 alin. (1) sbp. 6) și 9) din proiect, la subpct. 6) cuvintele „de stat” urmează a fi excluse, condiție în care garanțiile financiare acordate de ODA nu sunt garanții de stat, ținând cont de prevederile Legii cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat nr. 419-VI din 22.12.2006. Sintagma de la subpct. 9) urmează a fi completată, reieșind din diferența ce ține de mecanismul juridic, momentul acordării și structura raporturilor financiare, având următoarea redacție: „9) subvenționarea sau compensare de dobânzi”.	Se acceptă Subpct. 6 și 9 au fost modificate
		La art. 9 alin. (1) și art. 12 alin. (2) și (5) din proiect, setarea valorii maxime a ajutorului de minimis în Euro poate determina devieri a acestor valori la informarea beneficiarului de către furnizor, și la raportarea către Consiliul Concurenței, reieșind din determinarea valorii în	Nu se acceptă Proiectul prevede cuantumul pragurilor stabilite în echivalentul în lei moldovenești a pragului stabilit în Euro la nivelul UE, dar acest echivalent va fi determinat de la data acordării ajutorului de stat. La etapa de raportare, respectiv urmează să fie prezentat

		dependență de cursul de schimb oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei.	tot acest quantum în lei al pragului ajutorului de stat calculat la data acordării, nu la data raportării de către furnizorul ajutorului stat.
		Prevederea stabilită prin art. 12 alin. (3) din proiect privind verificarea sumei totale a ajutoarelor obținute de un beneficiar, în condițiile lipsei Registrului central al ajutoarelor de minimis este pusă în responsabilitatea și sub răspunderea furnizorului, acesta urmând a se baza pe declarațiile beneficiarului. Propunem completarea art. 61 cu prevedere prin care se scutește furnizorul de răspunderea privind verificare corectitudinii datelor prezentate de beneficiar, până la implementarea Registrului central al ajutoarelor de minimis.	Nu se acceptă Această obligație a furnizorului reprezintă o etapă importantă până la acordarea ajutorului de minimis prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 2381/2023. Respectiv, această obligație este deja impusă statelor membre până la implementarea Registrului central al ajutoarelor de minimis și anume la etapa de verificare a respectării pragului de minimis.
		La art. 13 alin. (5) și (8) din proiect, considerăm oportună extinderea termenului de înregistrare a informațiilor până la 10 zile lucrătoare, furnizorii urmând să asigure corectitudinea și exactitatea datelor care necesită timp, în caz contrar fiind pasibili de amenzi contravenționale.	Nu se acceptă Stabilirea unui termen mai mare pentru introducerea informației de către un furnizor ar putea duce la imposibilitatea verificării condițiilor reale la momentul acordării de către alt furnizor, ceea ce ar putea din start califica ajutorul acordat într-un ajutor ilegal Astfel, furnizorii trebuie să verifice în timp real situația beneficiarului. Dacă informația privind ajutoarele de minimis va fi introdusă după 15 zile lucrătoare, alte autorități pot acorda ajutor suplimentar fără a cunoaște situația reală, generând risc de depășirea pragului de minimis ori eventual risc de incompatibilitate.
		La art. 14 alin. (3) din proiect, este confuză sintagma „În acest caz, Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat, pentru a-i acorda timp suficient în vederea elaborării planului de evaluare.”, nefiind clar despre care plan de	Nu se acceptă Nu necesită a fi definită această noțiune, care se va aplica în sensul direct subînțeles, în condițiile în care mai detaliat aceste aspecte ce țin elaboarea, prezentarea și aprobarea planului de evaluare sunt

		evaluare se discută și cine trebuie să îl elaboreze.	stabilite prin Instrucțiunea privind evaluarea ajutorului de stat abrogată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2026.
		La art. 15 alin. (1) și (2) din proiect, intagmele „în timp util” și „fără întârziere”, urmează a avea un caracter cert, în scopul respectării prevederilor art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017.	Nu se acceptă Art. 15 din proiect transpune fidel art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		La art. 19 din proiect, considerăm că aplicarea sintagmei „cu excepția cazului în care Consiliul Concurenței adoptă o decizie în temeiul prezentului articol în termen de 15 zile lucrătoare de la următoarea zi a primirii informării” desființează raționamentul avut în vedere menționat în prima propoziție al prezentului articol.	Nu se acceptă Art. 19 din proiect transpune fidel art. 4 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		La art. 35 alin. (4), 39, 40 din proiect, metoda de aplicare a dobânzii în caz de recuperare se aplică diferit prin prisma prevederilor art. 35, 39, 40. Pentru certitudine și uniformitate se recomandă unificarea acestor prevederi într-un singur articol.	Se acceptă Prevederile date au fost preluate fidel din Regulamentul (UE) nr. 794 /2004.
Suplimentar la avizul prezentat de Agenția Proprietății Publice Nr. 05-04-1314 din 25.02.2026	25.	În vederea asigurării clarității juridice și a unei aplicări proporționale a normelor privind ajutorul de stat, se propune: 1. Excluderea expresă a scutirii de la plata dividendelor provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului și a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat din sfera ajutorului de stat/minimis. Propunerea respectivă se argumentează astfel: - lipsa transferului de resurse de stat în sensul Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat - în situația scutirii de la plata dividendelor provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului și a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat, nu	Nu se acceptă. Potrivit art. 6 alin. (1) subpct. 2) din proiect, ajutorul de stat poate fi acordat în orice formă, inclusiv prin scutiri, reduceri, amânări sau anularea taxelor, impozitelor și altor plăți obligatorii. Totodată, proiectul de lege nu reglementează în mod expres că orice acordare a ajutorului de stat sau a ajutorului de minimis sub forma scutirii de la plata dividendelor provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului sau a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat este ajutor de stat/minimis.

	are loc un transfer efectiv de resurse publice către o întreprindere, ci doar o neîncasare a unor venituri potențiale. Conform practicii europene, pentru a exista ajutor de stat este necesar un avantaj economic selectiv finanțat din resurse de stat; - lipsa avantajului selectiv - dacă scutirea se aplică uniform tuturor entităților aflate într-o situație juridică comparabilă (de exemplu, entități aflate în subordinea aceleiași autorități), nu poate fi reținut caracterul selectiv; - caracterul de decizie privind administrarea proprietății publice – dividendele provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului și a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat reprezintă o relație juridică între fondator și entitatea în care acesta deține capital. Decizia de a nu distribui dividende provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului și a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat sau de a acorda scutire ține de politica de administrare a proprietății publice și nu echivalează automat cu acordarea unui avantaj concurențial pe piață. Prin urmare, calificarea automată a scutirii de la plata dividendelor provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului și a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat ca ajutor de stat sau ajutor de minimis este excesivă și necesită o delimitare expresă în proiectul de lege.	Calificarea unei măsuri de sprijin acordate sub forma scutirii de la plata dividendelor provenite din acțiunile (cotele sociale) ale statului sau a unei părți din profitul net al întreprinderilor de stat drept ajutor de stat sau ajutor de minimis, în sensul Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, se realizează de la caz la caz, în funcție de circumstanțele concrete de fapt și de drept ale speței.
	2. Excluderea transmiterii bunurilor în gestiunea entităților aflate în administrarea autorităților administrative abilitate cu administrarea și deetimizarea proprietății publice din sfera ajutorului de stat Propunerea respectivă se argumentează astfel: - lipsa caracterului de avantaj economic -	Nu se acceptă. Proiectul de lege stabilește, că regulile ajutorului de stat sunt aplicabile tututot domeniilor activității economice fără careva derogări similar cadrului UE corespunzător. Art. 6 din proiect, stabilește doar formele generale prin care poate fi

	transmiterea bunurilor în gestiune pentru realizarea unor atribuții legale (servicii publice, activități de interes general) nu conferă un avantaj economic suplimentar, ci asigură îndeplinirea competențelor stabilite prin Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice; - absența distorsiunii concurenței - în măsura în care entitatea acționează în exercitarea prerogativelor de autoritate publică sau prestează servicii de interes economic general, utilizarea bunurilor publice nu reprezintă o intervenție selectivă pe piață; - regim juridic distinct de cel al ajutorului de stat - transmiterea bunurilor în gestiune este un act de administrare a patrimoniului public, reglementat de legislația privind proprietatea publică, și nu poate fi asimilat unei subvenții sau facilități economice.	acordat ajutorul de stat, inclusiv prin transferuri de bunuri sau drepturi ori prin vânzarea sau concesiunea bunurilor publice în condiții mai avantajoase decât cele de piață și nu stabilete careva derogări de la aplicarea regulilor de bază a ajutorului de stat. Totodată, enumerarea formelor prevăzute la art. 6 are caracter exemplificativ și nu presupune că orice măsură de transmitere sau dare în gestiune a bunurilor proprietate publică constituie, în mod automat, ajutor de stat. Calificarea unei măsuri ce implică transmiterea bunurilor în gestiunea entităților aflate în administrarea autorităților abilitate cu administrarea și deetatzarea proprietății publice drept ajutor de stat se realizează de la caz la caz, în funcție de întrunirea cumulativă a criteriilor prevăzute de legislația în domeniul ajutorului de stat, inclusiv existența unui avantaj economic, caracterul selectiv al măsurii și potențialul de afectare a concurenței. Prin urmare, nu se consideră oportună stabilirea unei derogări exprese în proiectul de lege în sensul propus de APP.
	3. Majorarea pragului ajutorului de minimis la 8 milioane lei per beneficiar și 15 milioane lei pentru întreprinderi care prestează servicii de interes economic general. Propunerea respectivă se argumentează astfel: - alinierea la tendințele europene - practica Uniunii Europene reflectată în regulamentele privind ajutorul de minimis permite plafoane mai ridicate decât cele anterior aplicabile, pentru a răspunde realităților economice și inflației; - reducerea sarcinii administrative - majorarea	Nu se acceptă. Pragurile ajutorului de minimis prevăzute în proiectul de lege sunt stabilite în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat și reflectă plafoanele prevăzute în regulamentele europene aplicabile ajutorului de minimis. În acest sens, pragul general al ajutorului de minimis de 300 000 euro pentru o întreprindere unică, precum și pragul de 750 000 euro pentru întreprinderile

		plafonului va permite autorităților să acorde sprijin fără proceduri complexe de notificare, reducând birocrăția și accelerând implementarea proiectelor investiționale; - stimularea investițiilor și dezvoltării regionale - plafoanele actuale pot fi insuficiente pentru proiecte investiționale relevante, în special în domenii strategice. Ajustarea acestora la 8 milioane lei per beneficiar și 15 milioane lei pentru întreprinderi care prestează servicii de interes economic general, este proporțională și justificată economic; - impact redus asupra concurenței - având în vedere valoarea relativ modestă a plafoanelor raportată la dimensiunea pieței, impactul asupra mediului concurențial este limitat.	care prestează servicii de interes economic general, sunt stabilite în concordanță cu practica și standardele Uniunii Europene, fiind preluate pentru a asigura alinierea legislației naționale la acquis-ul european în domeniul ajutorului de stat. Majorarea pragurilor la nivelul propus (8 milioane lei per beneficiar și 15 milioane lei pentru întreprinderi care prestează servicii de interes economic general) ar conduce la devieri de la cadrul european aplicabil, ceea ce ar afecta coerența și predictibilitatea regimului ajutorului de stat, precum și procesul de armonizare a legislației naționale cu standardele Uniunii Europene. Prin urmare, menținerea pragurilor stabilite în proiectul de lege este necesară pentru asigurarea conformității cu regulile europene în materia ajutorului de stat.
Expertizare			
Ministerul Justiției Nr. 04/2-458 din 15.01.2026	1.	1. Cu referire la clauza de armonizare, aceasta urmează a fi revizuită în conformitate cu modelele de clauze de armonizare prezentate în anexa nr. 1 la <i>Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene</i> , aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018</i> , fiind indicate inclusiv ultimele acte de modificare a legislației UE ce se propune a fi transpusă.	S-a luat act
		2. La art. 1 alin. (7), cuvintele „și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene” urmează a fi excluse, or, instrumentele	Nu se acceptă Potrivit art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și

		de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene, în prezent, nu sunt aplicabile pentru Republica Moldova, atât timp cât acestea nu sunt transpuse în legislația națională. Totodată, la acest caz, ar fi posibil ca autorul proiectului să revadă dispozițiile finale și tranzitorii din proiect, astfel, încât, articolele ce vizează instrumentele de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene să intre în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cu indicarea exactă a articolelor respective	Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova și-a asumat angajamentul ca ajutoarele de stat să fie evaluate pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în Uniunea Europeană, în special a art. 107 din TFUE, precum și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene, inclusiv a jurisprudenței relevante a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Prin urmare, obligația de a ține cont de jurisprudența CJUE nu rezultă doar implicit din caracterul de transpunere al cadrului normativ european, dar constituie un angajament expres asumat printr-un tratat internațional ratificat. În acest context, consacrarea expresă, la alin. (7) al art.1, a obligației de aplicare a jurisprudenței CJUE și a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene are rolul de a asigura claritatea, previzibilitate la aplicarea legii și conformitatea deplină cu obligațiile internaționale asumate. Prin urmare, prevederea alin. (7) al art.1 din proiect, nu poate fi calificată drept inutil, ci reprezintă o normă necesară pentru asigurarea conformității cadrului normativ național cu obligațiile asumate de Republica Moldova, obligație care este imputabilă nu doar Consiliului Concurenței dar și furnizorilor de ajutor de stat, beneficiarilor de ajutor cât și instanțelor de judecată și până la aderare.
		(obiecție valabilă și pentru art. 2 alin. (1) lit. e) și art. 24 alin. (1) lit. b) din proiect).	Nu se acceptă A se vedea argumentul invocat la comentariul pentru p.2 de mai sus.
		3. La art. 2 alin. (1) lit. a), autorul proiectului	Nu se acceptă

		face referire la Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, care la aprobarea proiectului urmează a fi abrogată. Astfel, considerăm că referința la această lege urmează a fi revizuită, prin substituirea cu referința la legea propusă spre examinare.	Această normă stabilește expres legea relevantă care la nivel național a instituit pentru prima dată regulile ajutorului de stat. Prin urmare, pentru certitudine juridică proiectul prevede că ajutoarele de stat acordate până la implementarea primelor prevederi naționale care reglementau domeniul ajutorului de stat, respectiv Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat constituie ajutor de stat existent. Respectiv, menținerea Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat este judicios necesară pentru a asigura certitudine și prevezibilitate juridică și a nu a distorsiona conceptual noțiunea stabilită la nivelul UE și preluată fidel în legislația națională de ajutor existent. Or, regulile de bază ale ajutorului de stat și obligațiile stabilite, împreună cu principiile concepte, rămân în vigoare indeferent de numărul și data legii aplicabile.
		La definiția „data acordării ajutorului” urmează a fi detaliate cuvintele „regimul juridic național”, în vederea asigurării clarității normei juridice, or, nu este clar dacă autorul proiectului are în vedere actele normative.	Nu se acceptă Noțiunea a fost preluată fidel din art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 2831/2023 și jurisprudența UE din domeniul ajutorului de stat.
		Adițional, la noțiunea „intermediar financiar” urmează a fi revizuite cuvintele „băncile publice de promovare” și „instituțiile publice de promovare”, deoarece asemenea noțiuni sau instituții nu sunt definite în legislația națională.	Nu se acceptă Noțiunea „intermediar financiar” a fost preluată fidel din art. 2 din Regulamentul (UE) 2023/2831 din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis. Respectiv, termenul „bănci publice de promovare” este definit și va fi utilizat în sensul definit de legislația cu privire la ajutorul de stat în vederea aplicării regulilor de bază ale ajutorului de stat/ajutorului de minimis și clarifică aspectele ce țin de proveniența capitului băncii, privat sau

			public/controlată de stat, în sensul Directivei UE 2006/111/CE.
		Totodată, noțiunea de „întreprindere publică” urmează a fi revizuită potrivit Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, în contextul în care, această lege operează cu noțiunea de „întreprinderea de stat” ca fiind persoana juridică care desfășoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico- financiare.	Nu se acceptă Noțiunea a fost preluată fidel din Directiva 2006/111/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi.
		La noțiunea „întreprindere aflată în dificultate”, lit. d), referitor la abrevierea „IMM”, se va lua în considerare faptul că, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire.	Se acceptă Noțiunea a fost exclusă din proiect
		Subsidiar, cu referire la aceeași noțiune, la lit. e) și f), pentru claritatea și previzibilitatea normelor juridice, autorul proiectului urmează să prezinte explicații suplimentare în privința indicatorilor prezentați, în speță, 7.5 și 1.0.	Se acceptă Noțiunea a fost exclusă din proiect
		La art. 2 prevederile alin. (2) urmează a fi revizuite, prin indicarea expresă a articolelor din actele normative nominalizate care vizează noțiunile aplicate în respectiva lege, în vederea respectării principiului securității juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative.	Nu se acceptă În condițiile actuale de revizuire a întregului cadru normativ ce ține de domeniul concurenței și ajutorului de stat în vederea asigurării armonizării complete cu cadrul normative al UE, nu se consideră oportună a se face trimitere expresă la numărul articolului/punctului concret al actului normativ, care ar putea în timp suferi modificări.

		4. Potrivit art. 3 alin. (1) lit. s), în vederea asigurării controlului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței „deține Sistemul informațional automatizat „Registrul de ajutoarelor de stat”, inclusiv registrul central al ajutoarelor de minimis”. Astfel, se va lua în considerare faptul că, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, „Deținători ai registrelor de stat pot fi centrele informaționale cărora posesorii registrelor de stat le-au delegat atribuțiile corespunzătoare.”. În acest context, menționăm că Consiliul Concurenței nu poate fi deținător al registrelor menționate, ci posesor, în condițiile stabilite de art. 11 din Legea nr. 71/2007.	Se acceptă Art. 3 alin. (2) lit. s) din proiect a fost modificat corespunzător.
		Conform art. 3 alin. (1) lit. t), Consiliul Concurenței „emite punct de vedere necesar pentru aprobarea metodologiei de calcul a subvenției brute aferente ajutorului de stat acordat sub formă de garanție de către furnizor”. Menționăm că, redacția expusă de autor nu oferă claritate, dacă emiterea punctului de vedere de către Consiliul Concurenței reprezintă procedura de avizare a actelor normative de către autoritățile publice, potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative sau o altă procedură distinctă. La fel, în contextul în care Consiliul Concurenței va emite punctul de vedere la respectiva metodologie, autorul proiectului urmează să stabilească expres, autoritatea publică care va avea atribuția de a elabora și aproba actul normativ în cauză.	Se acceptă Pentru asigurarea clarității a fost concretizată competența Consiliului Concurenței astfel prin decizia Plenului CC va fi expus punctul de vedere asupra metodologiei de calcul a subvenției brute aferente ajutorului de stat acordat sub formă de garanție de către furnizor, respective se prezumă că este o procedură distinctă de procedura de avizare a actelor normative în conformitate cu Legea nr.100/ 2017.
		La art. 3 alin. (1) lit. y), pentru asigurarea condițiilor precise a normelor juridice, autorul proiectului urmează să stabilească expres toate	Se acceptă parțial Denumirea art. 3 a fost modificată, astfel că va prevedea expres principalele atribuții ale Consiliului

		atribuțiile Consiliului Concurenței, în vederea asigurării controlului ajutorului de stat.	Concurenței, restul atribuțiilor adiacente sau subsecvente anumitor proceduri urmează a realizate în temeiul lit.t) a alin.(1) al art.3 din lege pentru a asigura deplin și eficient aplicarea legii în vederea asigurării controlului ajutoarelor de stat. Totodată, pe parcursul întregii legi, atribuțiile Consiliului Concurenței sunt deja reglementate în mod detaliat, fiind menționate în mai multe articole și alineate. Selectarea și listarea tuturor acestora într-un singur articol ar conduce la o enumerare excesivă și repetarea atribuțiilor deja indicate prevederi care nu aduc valoare adăugată.
		5. La art. 4 urmează a fi exclusă numerotarea alineatelor, deoarece acest articol are doar un alineat.	Se acceptă Numerotarea alineatelor a fost exclusă.
		6. Referitor la art. 5 alin. (2), care prevede că „Cu excepția derogărilor prevăzute de prezenta lege, ajutoarele de stat sunt interzise fiind incompatibile cu mediul concurențial normal”, se constată lipsa clarității și a previzibilității normei juridice, contrar exigențelor tehnicii legislative. În special, textul nu precizează în mod expres care sunt derogările avute în vedere și nici criteriile în baza cărora acestea operează. Totodată, formularea utilizată generează incertitudine cu privire la obiectul interdicției, respectiv dacă sunt interzise toate ajutoarele de stat, în mod general, sau doar acele ajutoare de stat care sunt incompatibile cu mediul concurențial normal. În acest context, se impune reformularea normei juridice expuse mai sus, astfel încât să fie delimitată în mod clar sfera ajutoarelor interzise și să fie asigurată coerența cu cerințele de claritate,	Nu se acceptă Prevederea propusă pentru alin.(2) art.5 din proiect reprezintă o transpunere fidelă a Art.107 TFUE. Totodată, important este de menționat că în economia de piață, de principiu, acordarea ajutoarelor de stat nu este o obligație a statului, fiind astfel instituită interdicția de acordare a ajutoarelor de stat incompatibile cu mediul concurențial normal. Cu toate acestea, în vederea remedierii unor disfuncționalități ale pieței sau pentru realizarea unor obiective de interes public major, statul poate interveni prin acordarea de ajutor de stat, exclusiv cu respectarea condițiilor, criteriilor și procedurilor prevăzute de prezenta lege. Prin urmare, toate ajutoarele de stat acordate cu respectarea normelor din proiectul legii supus avizării reprezintă derogare de la principiile economiei de piață.

		accesibilitate și previzibilitate a legii.	
		7. Cu referire la art. 8 alin. (3) din proiect, menționăm că condițiile enunțate în vederea evaluării compatibilității ajutoarelor de stat pentru care nu sunt adoptate acte normative de evaluare de către Consiliul Concurenței, cum ar fi: contribuția la un obiectiv de interes comun bine definit, necesitatea intervenției statului, caracterul adecvat al măsurii, existența efectului stimulat, proporționalitatea ajutorului și evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței, sunt formulate într-o manieră generală și abstractă, fără a fi însoțite de criterii obiective sau indicatori care să permită o aplicare clară, uniformă și previzibilă a normei. Astfel, lipsa definirii conținutului juridic al acestor condiții și a modalității concrete de evaluare a îndeplinirii lor creează riscul unor interpretări divergente și al unei aplicări neunitare de către Consiliul Concurenței. În acest context, se impune reformularea și detalierea condițiilor respective de către autor, astfel încât să fie asigurată respectarea cerințelor de claritate, precizie și previzibilitate ale normei juridice.	Se acceptă Criteriile menționate au fost preluate din jurisprudența Uniunii Europene în materie de ajutor de stat și prevederea art. 8 alin. (3) din proiect a fost revizuită.
		În altă ordine de idei, la art. 8 alin. (7), norma în cauză conferă Consiliului Concurenței competența de a solicita furnizorului ajutorului de stat efectuarea evaluării continue și ex-post pentru schemele de ajutor de stat care prezintă caracteristici noi sau care sunt aplicate pe piețe în care se anticipează schimbări semnificative ale structurii pieței, ale evoluției tehnologice sau ale cadrului de reglementare.	Se acceptă parțial Art. 8 alin. (7) din proiect reprezintă o prevedere cu caracter general, care stabilește dreptul autorității de concurență de a solicita furnizorului realizarea evaluării prevăzute și expres prevede cazurile când poate solicita această evaluare. Totodată, norma data asigură transpunerea și aplicarea unitară a obligațiilor furnizorilor de ajutor de stat expres prevăzute de mai multe acte ale Uniunii Europene (ca ex., Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al

		Cu toate acestea, textul prezentat nu stabilește criterii clare și obiective în baza cărora Consiliul Concurenței sau furnizorul ajutorului de stat ar urma să aprecieze existența sau inexistența unor astfel de schimbări semnificative și nici nu precizează modalitatea concretă de determinare a acestora. De asemenea, norma nu indică autoritatea competentă să constate anticiparea schimbărilor respective, instrumentele de analiză utilizate, precum și actul juridic (normativ sau administrativ) prin care o asemenea constatare urmează a fi formalizată. Lipsa acestor elemente esențiale afectează claritatea și previzibilitatea normei, lăsând un larg spațiu de apreciere discreționară autorității de aplicare și generând incertitudine juridică pentru furnizorii și beneficiarii de ajutor de stat. În acest context, se impune completarea și reformularea respectivului alineat, prin stabilirea expresă a criteriilor, procedurii și temeiului juridic, în baza cărora se evaluează existența schimbărilor semnificative invocate.	Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, Orientări privind ajutoarele de stat regionale (2021/C 153/01), etc). Totodată, procedura și metodologia de realizare a evaluării ex-post sunt stabilite de Instrucțiunea privind evaluarea ajutorului de stat aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2026. Pentru mai multă claritate prevederea dată a fost revizuită.
		8. La art. 12 alin. (3) se stabilește obligația furnizorului de ajutor de minimis de a verifica respectarea pragurilor de minimis și a condițiilor prevăzute în actele normative aprobate de Consiliul Concurenței. Astfel, menționăm că textul nu identifică în mod expres care sunt actele normative ale Consiliului Concurenței avute în vedere și nici condițiile concrete pe care furnizorul trebuie să le verifice înainte de acordarea unui nou ajutor de minimis. Utilizarea unei formulări generale și neindividualizate nu permite determinarea clară a	Se acceptă parțial Art. 12 alin. (3) a fost modificat, după cum urmează: (3) Furnizorul de ajutor de minimis acordă noi ajutoare de minimis numai după ce a verificat că prin noul ajutor de minimis suma totală a ajutoarelor de minimis acordate întreprinderii respective nu depășește pragurile de minimis stabilite la art. 9-11 și respectă toate condițiile prevăzute în actele normative adoptate de Plenul Consiliului Concurenței privind ajutorul de minimis.

		obligățiilor legale ce incumbă furnizorului și afectează previzibilitatea aplicării normei. Respectiv, în lipsa unei trimiteri explicite la actele normative și/sau normele juridice relevante și a unei enumerări sau delimitări clare a condițiilor ce trebuie îndeplinite, norma lasă loc interpretărilor divergente și unei aplicări neunitare. În acest context, autorul urmează să precizeze în mod expres actele normative aplicabile și condițiile exacte ce trebuie îndeplinite de către furnizorul de ajutor de minimis, în vederea respectării cerințelor de claritate, precizie și securitate juridică. Un alt aspect semnificativ, se referă la prevederile alin. (5) și (6) ale art. 12. În forma actuală, norma nu precizează în mod expres denumirea actelor normative ce urmează a fi aprobate de către Consiliul Concurenței. În acest context, se recomandă ca autorul să prevadă clar denumirea la aceste acte normative, astfel încât Consiliul Concurenței să dispună de un temei juridic explicit pentru aprobarea acestora. Această clarificare este esențială pentru a asigura aplicarea coerentă și previzibilă a prevederilor legii și pentru a elimina orice incertitudine juridică în punerea sa în practică (obieecție valabilă în toate cazurile relevante din proiect).	Propunerea de clarificare detaliată a condițiilor ce trebuie verificate de furnizorul de ajutor de minimis în lege nu se acceptă, aceste sunt reglementate de Regulamentul privind ajutorul de minimis aprobat prin Hotărîrea Plenului CC 06/2024. Astfel, norma legală asigură cadrul general și obligația principale ale furnizorului, iar actele normative subordonate stabilesc explicit criteriile și procedurile de urmat, evitând astfel dublarea normelor. Această abordare este conformă principiului bunei tehnici legislative: legea stabilește principiile și cadrul general, iar actele normative subordonate detaliează condițiile de aplicare, asigurând claritate, securitate juridică și aplicare unitară.
		9. La art. 14 alin. (4) și (5) cuvântul „fazei” urmează a fi substituit cu cuvântul „procedurii”, în conformitate cu terminologia consacrată deja în denumirea art. 14 din proiect.	Se acceptă Proiectul a fost modificat în acest sens.
		Potrivit art. 14 alin. (5), în cazurile deosebit de complexe sau care prezintă caracteristici noi, Consiliul Concurenței nu este obligat să furnizeze o	Nu se acceptă Norma data este preluată fidel din Codul de bune practici pentru desfășurarea procedurilor de

		evaluare preliminară informală la sfârșitul fazei de prenotificare. Menționăm că, asemenea formulare nu oferă claritate și previzibilitate, or, textul nu stabilește criteriile obiective și autoritatea competentă care să determine dacă un caz se încadrează în categoria celor deosebit de complexe sau cu caracteristici noi. Lipsa unor astfel de precizări poate genera interpretări divergente și aplicare discreționară a normei, afectând securitatea juridică a furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat. În context, se recomandă ca autorul să detalieze condițiile și procedura de stabilire a acestor cazuri, precum și criteriile obiective pe baza cărora Consiliul Concurenței să poată aprecia caracterul deosebit de complexitate sau noutatea caracteristicilor.	control al ajutoarelor de stat (C/2025/2810).
		La fel, în alin. (5), conform uzanțelor de redactare a actelor normative, cuvintele „mai trebuie” se vor substitui cu cuvintele „urmează a fi”.	Se acceptă Proiectul a fost modificat în acest sens.
		În aceeași ordine de idei, la alin. (6), cuvintele „au avut loc” se vor substitui cu cuvintele „au fost prezentate”.	Nu se acceptă Norma este preluată fidel din Codul de bune practici pentru desfășurarea procedurilor de control al ajutoarelor de stat (C/2025/2810).
		Totodată, la alin. (7), enunțul al doilea, potrivit căruia „Deși pot dura mai multe luni, aceste contacte nu ar trebui să dureze, de regulă, mai mult de șase luni” urmează a fi redactat în felul următor: „Contactele vor fi finalizate și prezentate în termen de șase luni de la data solicitării.”.	Se acceptă parțial Prevederea data a fost revizuită, fiind exclus textul „Deși pot dura mai multe luni aceste contacte”.
		10. Cu referire la art. 15 alin. (1), considerăm că sintagma „în timp util” este vagă și nu stabilește un termen obiectiv pentru notificare, ceea ce creează	Nu se acceptă Prin art. 15 alin. (1), art. 26 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 2 alin. (1) și 10

		incertitudine juridică atât pentru furnizorul ajutorului de stat, cât și pentru autoritatea de evaluare, în speță Consiliul Concurenței. Această lipsă de precizie poate conduce la interpretări divergente și la dificultăți în respectarea termenelor legale pentru adoptarea deciziilor. În consecință, se recomandă ca norma să fie reformulată astfel, încât, să prevadă un termen maxim clar pentru notificare, exprimat în zile sau luni de la momentul inițierii proiectului, pentru a asigura aplicarea coerentă și previzibilă a legii (obiecție valabilă și pentru art. 26 alin. (1), art. 49 alin. (4) din proiect).	alin. (1) și art. 27 din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		Adițional, se va revizui și sintagma „termen adecvat” de la art. 22 alin. (7) și art. 28 alin. (5), deoarece această formulare, la fel, lasă un larg spațiu de apreciere autorității și poate afecta previzibilitatea și securitatea juridică a subiecților vizati.	Nu se acceptă Prin art. 22 alin. (7), art. 26 alin. (1) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 2 alin. (1) și 7 alin. (6) și (7) și art. 12 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		Conform art. 15 alin. (7), „Prezentul alineat nu se aplică ajutoarelor acordate ca măsuri fiscale”. În mod particular, atenționăm că acest articol nu precizează dacă sintagma „măsuri fiscale” vizează: exclusiv facilități fiscale (scutiri, reduceri, amânări, eşalonări etc.), sau/și alte tipuri de măsuri cu caracter fiscal, precum mecanisme de compensare, restituiri, ajustări fiscale ori alte instrumente similare care pot avea efect de ajutor de stat. Această lipsă de delimitare conceptuală contravine principiilor clarității, preciziei și previzibilității legii, consacrate de normele de tehnică legislativă, întrucât destinatarii normei nu pot anticipa în mod	Nu se acceptă Norma data a fost preluată fidel din art. 3 din regulamentul (UE) nr. 794/2004.

		rezonabil conduita impusă de legiuitor și nici efectele juridice ale aplicării acesteia. Astfel, în absența unei definiții legale sau a unei trimiteri exprese la un act normativ care să stabilească sensul noțiunii de „măsuri fiscale”, există riscul unor interpretări neunitare și aplicări discreționare, inclusiv în procesul de acordare, monitorizare și control al ajutoarelor de stat sau de minimis.	
		11. La art. 18 alin. (9), formula „notificare completă și conformă cu normele privind ajutoarele de stat” este lipsită de claritate, întrucât nu precizează care sunt normele juridice aplicabile, motiv pentru care se recomandă completarea textului prin indicarea expresă a actelor normative sau a prevederilor relevante acestui caz, în vederea asigurării clarității și aplicării unitare a normelor juridice. Adițional, prevederea respectivă este formulată într-un mod insuficient de clar, deoarece sintagma „îndoieli serioase” nu este determinată prin indicarea unor criterii obiective de apreciere și nici prin trimitere la norme procedurale sau materiale aplicabile, ceea ce afectează previzibilitatea procedurii pentru furnizorul ajutorului de stat și poate conduce la interpretări și aplicări neunitare (obiecție valabilă și pentru art. 49 alin. (1) din proiect).	Nu se acceptă Prin art. 18 alin. (9) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 24 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015. Totodată, mai detaliat modalitatea de depunerea a notificării este stabilită de actele normative secundare, aprobate de către Consiliul Concurenței fie privind condițiile de evaluare a compatibilității ajutoarelor de stat sau fie prin Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat aprobat prin Hotărîrea Plenului CC nr.01/2025.
		12. La art. 19 alin. (3), enunțul al treilea, conform căruia „Când este cazul, Consiliul Concurenței poate fixa termene mai reduse”, nu este formulat cu suficientă claritate și previzibilitate. Astfel, textul nu indică condițiile concrete în care	Nu se acceptă Prin art. 19 alin. (3) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 4 alin. (5) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se aplica cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și a jurisprudenței CJUE.

		Consiliul Concurenței poate stabili termene mai reduse, nici criteriile obiective care justifică o asemenea derogare de la termenele generale. În lipsa acestor precizări, norma conferă autorității de concurență un larg drept de apreciere, cu potențial discreționar, afectând securitatea juridică a subiecților vizați. În acest context, se impune ca autorul să prevadă în mod expres situațiile, condițiile și criteriile în care pot fi stabilite termene mai reduse, precum și, după caz, procedura aplicabilă, pentru a asigura respectarea cerințelor de claritate, precizie și previzibilitate ale normei juridice.	
		13. Cu referire la art. 24 alin. (1), cuvintele „Cu derogare” urmează a fi substituite cu cuvintele „Prin derogare”, conform uzanțelor de redactare a actelor normative.	Se acceptă Prevederea a fost modificată.
		La fel, atenționăm că sintagma „circumstanțe excepționale” este vagă și neprecizată, iar mențiunea că acestea „inclusiv, fără a se limita la acestea” nu delimitează în mod concret situațiile în care poate fi aplicată suspendarea procedurii de investigații a măsurii de sprijin notificate. Respectiv, în lipsa unei determinări exprese a acestor circumstanțe, norma juridică respectivă lasă un larg spațiu de apreciere, cu potențial de interpretări divergente și incertitudine juridică pentru furnizorii și beneficiarii de ajutor de stat. În acest context, autorul urmează să prevadă în mod expres circumstanțele excepționale în vederea suspendării procedurii de investigație a măsurii de sprijin.	Nu se acceptă Norma data a fost preluată fidel din Codul de bune practici pentru desfășurarea procedurilor de control al ajutoarelor de stat (C/2025/2810) și reprezintă modalitate de expunere a conținutului astfel să fie prevăzute doar unele exemple și nu o listă exhaustivă de circumstanțe.

		14. În conformitate cu art. 25 alin. (3), „Consiliul Concurenței adoptă o decizie în termen de 18 luni de la inițierea procedurii de investigație, în măsura posibilă”. Astfel, considerăm că sintagma „în măsura posibilă” nu are relevanță normativă, fiind vagă, neobiectivă, care nu produce niciun efect juridic concret, lăsând Consiliului Concurenței un larg spațiu de apreciere și generând incertitudine pentru subiecții vizati. În acest context, se recomandă excluderea sintagmei „în măsura posibilă” și menținerea unui termen clar și ferm de adoptare a deciziei, respectiv, 18 luni de la inițierea procedurii, pentru a asigura certitudine juridică, predictibilitate și aplicare uniformă a legii.	Se acceptă Prin art. 25 alin. (3) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 însă pentru asigurare respectării tehnicii legislative se substituie sintagma data cu sintagma ”de regulă”.
		La alin. (7), pentru asigurarea previzibilității normei juridice, se va preciza că Consiliul Concurenței va obține acordul scris a respondenților privind divulgarea informațiilor confidențiale furnizorului de stat.	Se acceptă Prin art. 25 alin. (7) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 9 alin. (9) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se concretizează că lacaz este necesar de acordul scris al respondenței.
		15. Potrivit art. 28 alin. (2), Consiliul Concurenței examinează orice plângere „fără întârzieri nejustificate”. Astfel, considerăm că sintagma „fără întârzieri nejustificate” nu definește niciun termen concret sau criteriu de evaluare a duratei examinării, aceasta lasă un larg spațiu de apreciere discreționară și generează incertitudine juridică pentru furnizorii și beneficiarii de ajutor de stat. Prin urmare, propunem excluderea sintagmei „fără întârzieri nejustificate” și, dacă este necesar, înlocuirea acesteia cu un termen clar pentru a asigura claritate, predictibilitate și securitate	Nu se acceptă Prin art. 28 alin. (2) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 16 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și se va aplica cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și a jurisprudenței CJUE.

		juridică. În altă ordine de idei, considerăm oportună revizuirea propunerii normative potrivit căreia, Consiliul Concurenței „se asigură că furnizorul ajutorului de stat este informat pe deplin și periodic cu privire la evoluția și rezultatul examinării”, deoarece nu este specificat conținutul exact al informațiilor care trebuie furnizate de către Consiliul Concurenței, momentul sau frecvența comunicării acestora, precum și modalitatea de transmitere și forma informațiilor prezentate furnizorului ajutorului de stat.	Nu se acceptă Prin art. 28 alin. (2) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 12 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015.
		16. La art. 31 alin. (3) urmează a fi revizuite cuvintele „cerințelor legale stabilite pentru un document electronic”, astfel încât să fie indicate expres actele normative sau normele juridice ce vizează cerințele pentru documentele electronice.	Se acceptă Art. 31 alin. (3) a fost completat cu trimiterea la cerințelor legale stabilite pentru un document electronic de Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere.
		17. Cu referire la art. 33, considerăm că prevederea potrivit căreia, în cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu respectă o decizie de suspendare sau de recuperare, Consiliul Concurenței „este în drept să sesizeze direct instanța de judecată și să solicite acesteia să declare că nerespectarea constituie o încălcare a Legii cu privire la ajutorul de stat” nu este formulată într-o manieră clară și nu produce un efect juridic determinat. Astfel, atenționăm că prevederile expuse mai sus nu precizează natura juridică a acțiunii în contencios administrativ, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018 (acțiune în constatare, acțiune în obligare, acțiune în realizare, acțiune	Se acceptă Art. 33 din proiect asigură transpunerea fidelă a art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și s-a concretizat instanța de judecată competentă – instanța de contencios administrativ și felul acțiunii – de realizare.

		contestare sau acțiune de control normativ). Totodată, nu sunt clare efectele concrete ale hotărârii judecătorești solicitate, precum și consecințele juridice ale constatării încălcării (sanțiuni, executare silită, alte măsuri coercitive) și raportul dintre această procedură și procedurile deja reglementate de Codul administrativ. Este important de a preciza faptul că, în lipsa acestor elemente esențiale, procedura prevăzută la art. 33 din proiect, apare ca fiind inefficientă din punct de vedere juridic, întrucât o simplă constatare a încălcării legii nu este însoțită de mecanisme clare de constrângere sau de remediere a situației ilicite. În acest sens, se impune revizuirea normei prin clarificarea tipului de acțiune potrivit prevederilor Codului administrativ, a efectelor hotărârii judecătorești și a măsurilor concrete care pot fi dispuse, pentru a asigura eficiența, claritatea și aplicabilitatea dispoziției legale.	
	18. La art. 37 alin. (6), se recomandă ca autorul să prevadă în mod expres normele din Codul administrativ de la care se derogă, pentru a asigura claritate, coerență normativă și securitate juridică (obiecție valabilă și pentru art. 49 alin. (1) din proiect).	Se acceptă Art. 37 alin. (6) a fost modificat, după cum urmează: „(6) Cu derogare de la art.214 alin.(2) din Codul administrativ, recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedura prezentei legi, pentru a permite executarea imediată și efectivă a deciziei de recuperare a Plenului Consiliului Concurenței care nu are caracter suspensiv.” Conținutul art. 49 alin. (1) din proiect a fost revizuit și completat cu trimiterea la art.1 alin.(3) al Legii nr.131/2012.	
		Cu referire la alin. (7), atenționăm că norma expusă	

nu respectă cerințele de claritate și previzibilitate ale normei juridice, întrucât utilizează noțiuni juridice nedeterminate, precum „cazuri excepționale”, „abținerea vădită a autorității” și „încălcarea evidentă a obligației de diligență”, fără a institui criterii legale obiective pentru aplicarea acestora. În lipsa unor asemenea criterii, norma creează incertitudine juridică și permite o aplicare neunitară, motiv pentru care se impune revizuirea acesteia.

În altă ordine de idei, la alin. (10), urmează a fi revizuită sintagma „legislația națională”, prin excluderea cuvântului „națională” ca fiind excedent.

Cu referire la alin. (11), relevăm că dispoziția, potrivit căreia recuperarea ajutorului de stat este imposibilă în cazul în care beneficiarul a încetat să existe, fără a avea un succesor legal sau economic, nu este suficient de clară și poate genera dificultăți în aplicare. Astfel, în legislația națională nu este definită noțiunea de „succesor economic”, iar proiectul de lege nu conține o definiție proprie și nici criterii clare pentru identificarea acestuia. În lipsa unei asemenea reglementări, există riscul unor interpretări neuniforme și al imposibilității aplicării efective a mecanismului de recuperare a ajutorului de stat.

În acest context, propunem ca autorul să prevadă în mod expres definiția noțiunii de „succesor economic” sau să stabilească criterii obiective de determinare a acestuia, în vederea asigurării clarității, previzibilității și eficienței aplicării legii (obiecție valabilă și pentru art. 37 alin. (15) din

Nu se acceptă

Prevederea alin.(7) al art.37 din proiect, reprezintă o transpunere fidelă a prevederilor Comunicării Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile (2019/C 247/01).

Se acceptă

Art. 37 alin. (10) din proiect a fost modificat, fiind exclus cuvântul „națională”

Nu se acceptă

Aspecte mai detaliate ale recuperării ajutorului de stat și definirea principalelor noțiuni utilizate, vor fi stabilite de Regulamentul privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile, care va asigura transpunerea Comunicării Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile (2019/C 247/01), (nr. CELEX: 52019XC0723(01)) și Comunicarea Comisiei privind stabilirea regulilor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal (2002/C 119/12), (52002XC0522(04)).

		proiect).	
		19. Conform art. 42 alin. (11), „Consiliul Concurenței aplică următoarea listă neexhaustivă de criterii pentru a stabili dacă anumite informații pot fi considerate secrete comerciale:” Atenționăm că, această prevedere nu este corelată cu cadrul normativ existent, întrucât noțiunea de secret comercial este deja definită la art. 2 din Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale, care stabilește condiții clare și cumulative pentru a califica dacă o informație poate fi considerată secret comercial. Totodată, menționăm că Comunicarea C (2003) 4582 a Comisiei din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03), act al Uniunii Europene transpus prin proiect, operează cu termenul de „secrete de afaceri”. Astfel, ținând cont ce cele expuse mai sus, autorul proiectului urmează să revadă termenul de „secrete comerciale”, ținând cont de prevederile Legii nr. 384/2023, precum și a Comunicării C (2003) 4582 a Comisiei, în vederea excluderii aprecieri divergente ce afectează previzibilitatea aplicării normei juridice (obiecție valabilă și pentru art. 42 alin. (7) din proiect).	Nu se acceptă Propunerea de înlocuire a termenului „secrete comerciale” cu „secrete de afaceri” nu se acceptă. Deși Comunicarea C (2003) 4582 a Comisiei Europene utilizează termenul „secrete de afaceri”, în contextul terminologiei juridice din Republica Moldova, noțiunea larg recunoscută și utilizată este „secret comercial”. Utilizarea în continuare a acestei noțiuni va asigura corelarea terminologiei cu legislația națională și facilita înțelegerea și aplicarea normelor de către autorități și destinatari așa cum este deja aplicat începând cu 2012. Totodată, Consiliul Concurenței transpune în proiect criteriile prevăzute în Comunicarea C (2003) 4582 pentru a stabili dacă anumite informații pot fi considerate secrete, astfel garantând că principiile și standardele europene sunt respectate, fără a afecta terminologia utilizată în dreptul intern.
		20. Cu referire la art. 46 alin. (4), potrivit căruia, în cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu transmite raportul anual, Consiliul Concurenței „poate acționa în temeiul art. 53”, nu este suficient de clar expus. În acest sens, considerăm că utilizarea verbului „poate” conferă Consiliului Concurenței un larg drept de apreciere	Se acceptă Aart. 46 alin. (4) din proiect a fost revizuit în sensul de a acorda un drept Consiliului Concurenței și nu o obligație în condițiile în care nici Comisia Europeană nu dispune de așa o obligație.

		discreționară, fără a stabili caracterul obligatoriu al intervenției și fără a delimita condițiile în care aceasta trebuie exercitată. O asemenea formulare este susceptibilă de interpretări neuniforme și poate afecta aplicarea coerentă și previzibilă a normei. Astfel, autorul urmează să clarifice caracterul obligatoriu sau facultativ al acțiunii Consiliului Concurenței și, după caz, să prevadă condițiile concrete în care acesta este ținut să intervină, pentru a asigura securitatea juridică și aplicarea uniformă a legii.	
		21. Conform art. 47 alin. (2), „Raportul anual privind ajutoarele de stat existente acordate se publică gratuit în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.” Atenționăm că, potrivit art. 9 din Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, publicarea gratuită în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este rezervată actelor oficiale menționate la art. 1 din lege. În acest sens, Raportul anual privind ajutoarele de stat existente acordate are natura juridică a unui document de informare/raportare și nu a unui act oficial, în sensul Legii nr. 173/1994, ceea ce pune sub semnul întrebării temeiul legal al publicării sale gratuite în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În context, se impune revizuirea acestei norme, fie prin clarificarea temeiului juridic al publicării gratuite, fie prin stabilirea unei alte modalități de publicare (de exemplu, pe site-ul web oficial al Consiliului Concurenței).	Nu se acceptă Este necesar de menționat faptul că autoritatea de concurență este o autoritate publică a cărei finanțare este asigurată de la bugetul public național și Raportul anual privind ajutoarele de stat existente acordate în RM este aprobat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței. Prin urmare, ca și alte decizii ale Plenului Consiliului Concurenței urmează a fi publicată decizia de aprobare a Raportului dat gratuit în Monitorul Oficial pentru a asigura transparența ajutoarelor de stat acordate.
		22. Potrivit art. 48 alin. (3), „În cazuri	Nu se acceptă,

		justificate, cum ar fi necesitatea de a furniza un volum extrem de mare de informații, acest termen poate fi mai lung”. Astfel, menționăm că respectiva propunere nu este formulată cu suficientă claritate, deoarece nu stabilește un termen maxim care să delimiteze durata prelungirii, lăsând un larg spațiu de apreciere discreționară autorității competente. O asemenea formulare afectează previzibilitatea normei și poate genera incertitudine juridică pentru subiecții vizați. În acest context, autorul urmează să prevadă, în mod expres, un termen maxim până la care termenul inițial poate fi prelungit sau, cel puțin, criterii clare și obiective de determinare a duratei prelungirii, în vederea asigurării clarității și aplicării uniforme a prevederilor proiectului (obiecție valabilă și pentru art. 52 alin. (2)).	Prin art. 52 alin. (2) din proiect se asigură transpunerea fidelă a art. 6 din Regulamentul (UE) nr. 1589/2015 și va aplicat cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența relevantă a CJUE.
		23. Potrivit art. 49 alin. (6), în cazul în care o întreprindere se opune vizitei de control la fața locului, furnizorul ajutorului de stat este obligat să acorde „asistența necesară” angajaților și experților autorizați de Consiliul Concurenței pentru a le permite efectuarea vizitei de control la fața locului. Menționăm că, propunerea expusă mai sus nu este formulată clar și ridică dificultăți de aplicare practică, deoarece nu precizează conținutul concret al obligației de asistență, instrumentele sau pârghiile legale de care dispune furnizorul ajutorului de stat pentru a o asigura, precum și nici măsurile ce pot fi aplicate în cazul neexecutării acestei obligații. În lipsa unor asemenea clarificări, dispoziția apare ca fiind una formală, lipsită de eficiență juridică și susceptibilă de aplicare neunitară.	Nu se acceptă Art. 49 din proiect asigură transpunerea fidelă a art. 27 din Regulamentul (UE) 2015/1589 și va fi realizată această procedură cu luarea în considerare a competenței Comisiei UE și a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudența relevantă a CJUE care nu prevede metode alternative de realizare a atribuției de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate. Totodată, procedura detaliată privind efectuarea vizitei la fața locului va fi stabilită prin actul normativ ce urmează a fi aprobat de Consiliul Concurenței.

		În acest context, se impune revizuirea conceptuală a normei, prin clarificarea expresă a obligațiilor furnizorului, a mecanismelor de intervenție disponibile sau, după caz, instituirea unor modalități alternative și mai eficiente de efectuare a vizitelor de control, în vederea asigurării caracterului efectiv și proporțional al acestora.	
		24. Cu referire la prevederile art. 51 alin. (2), precizăm că propunerea expusă face parte din dispozițiile tranzitorii ale actului normativ, în sensul art. 48 din Legea nr. 100/2017, astfel, acestea urmează să se regăsească la art. 61 din proiect.	Nu se acceptă Norma dată vizează asigurarea caracterului complet și exhaustiv al Inventarului ajutoarelor de stat existente. Respectiv, avînd în vedere obiectul și scopul de reglementare se consideră oportun menținerea acestei prevederi la alin.(2) al art.51 din proiect.
		25. La art. 61, alin. (9) se va redacta integral, conform rigorilor tehnicii legislative, după cum urmează: „La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 166–169a, art. 565), cu modificările ulterioare, se abrogă.”	Se acceptă Art. 61, alin. (9) din proiect a fost modificat corespunzător.
		Subsecvent, ținând cont că proiectul vizează atribuția instanțelor de judecată de control asupra respectării normelor în materie de ajutor de stat, acesta urmează a fi transmis spre examinare Consiliului Superior al Magistraturii.	Se acceptă Proiectul a fost transmis spre examinare Consiliului Superior al Magistraturii și care s-a expus prin avizul său.
Centrul de armonizare a legislației Nr. 31/02-126-261 din 14.01.2026	2.	În temeiul pct. 172 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, pct. 61 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018, Instrucțiunii privind conținutul și procedura de transmitere a dosarelor către Comisia Europeană pentru coordonarea prealabilă a proiectelor de acte normative care asigură transpunerea legislației	S-a luat act

		Uniunii Europene, precum și ținând cont de lista de priorități normative pentru consultare cu Comisia Europeană (prioritatea nr. 1), se impune consultarea prealabilă obligatorie a proiectului cu această instituție până la aprobarea acestuia de către Guvern.	
		Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. Proiectul de lege cu privire la ajutorul de stat: – transpune art. 93 și art. 107 - 109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, CELEX: 12016E/TXT, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene C 202 din 7 iunie 2016; – transpune parțial Regulamentul (UE) 2015/1589 Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (text codificat), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 24 septembrie 2015, CELEX: 32015R1589; – transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul	S-a luat act

		Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30 aprilie 2004, Nr. CELEX: 32004R0794, așa cum a fost ultima dată modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/905 al Comisiei din 12 mai 2025; – transpune parțial Comunicarea Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile C/2019/5396, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 247 din 23 iulie 2019, CELEX: 52019XC0723(01); – transpune parțial Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 297 din 9 decembrie 2003, CELEX: 52003XC1209(02).	
		I. Obiectul proiectului Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are ca obiectiv reformarea legislației naționale în domeniul ajutorului de stat, prin abrogarea actului național de reglementare – Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și, promovarea unui act normativ nou care să asigure transpunerea legislației UE în materia respectivă identificată supra. În context, prezentul proiect de lege stabilește cadrul juridic privind procedura de prenotificare, notificare, autorizare, investigație a ajutoarelor de stat ilegale sau ajutoarelor utilizate abuziv, recuperarea, monitorizarea și raportarea ajutorului de stat în conformitate cu cerințele legislației europene.	S-a luat act
		II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE	S-a luat act

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Capitolului 8 „Politica în domeniul concurenței”.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile din: Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, Comunicarea Comisiei C/2019/5396 privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile și Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03).

1. Prevederile art. 93 din Titlul VI „Transporturile”, precum și ale art. 107 - 109 din Secțiunea 2 „Ajutoarele de stat”, Capitolul 1 „Regulile de concurență”, Titlul VII „Norme comune privind concurența, impozitarea și armonizarea legislativă” din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (în continuare – TFUE), care stabilesc cadrul general privind compatibilitatea ajutoarelor de stat cu piața internă, condițiile în care anumite ajutoare pot fi considerate admisibile, precum și competențele

Comisiei Europene în materia controlului și monitorizării acestora, sunt transpuse în proiectul de lege, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.

Art. 7 „Ajutor de stat compatibil”, subpct. 3) din proiectul de lege stabilește că ajutoarele care răspund necesităților de coordonare a transporturilor și care constituie compensații pentru îndeplinirea anumitor obligații inerente noțiunii de serviciu public sunt considerate compatibile cu mediul concurențial normal în concordanță cu regula consacrată de art. 93 din TFUE.

Dispozițiile art. 5 din proiectul de lege sunt conforme cu art. 107 alin. (1) din TFUE, întrucât definesc noțiunea de ajutor de stat prin criterii cumulative echivalente celor prevăzute de dreptul Uniunii Europene și consacră regula generală a incompatibilității ajutoarelor de stat cu mediul concurențial normal, sub rezerva derogărilor expres prevăzute de lege. Totodată, art. 7 subpct. 1) și 2), precum și art. 8 alin. (1)-(4) din proiectul de lege asigură transpunerea art. 107 alin. (2) și (3) din TFUE, prin reglementarea categoriilor de ajutoare de stat compatibile de drept, respectiv a ajutoarelor care pot fi declarate compatibile cu mediul concurențial, în funcție de obiectivele de interes general urmărite, inclusiv dezvoltarea economică, corectarea unor dezechilibre sau perturbări grave ale economiei, promovarea anumitor activități economice sau regiuni, precum și realizarea altor obiective de interes comun.

Art. 108 TFUE consacră rolul Comisiei Europene în supravegherea ajutoarelor de stat, prin

		monitorizarea și evaluarea compatibilității acestora cu piața internă, propunerea de măsuri corective și gestionarea procedurilor de notificare a ajutoarelor noi. Prin analogie funcțională, proiectul de lege, prin art. 3 alin. (1) lit. n), art. 48, art. 50, art. 52-54, precum și art. 15 și 16, conferă Consiliului Concurenței atribuții similare, adaptate sistemului administrativ național, stabilind proceduri de monitorizare a ajutoarelor existente, evaluare a compatibilității schemelor de ajutor, formulare și aplicare a măsurilor adecvate, precum și obligația de notificare și interdicția punerii în aplicare a ajutoarelor înainte de autorizare, reflectând astfel principiile și mecanismele prevăzute de art. 108 TFUE. Art. 109 TFUE stabilește competențele Consiliului Uniunii Europene de a defini regulile generale și categoriile de ajutoare care pot fi exceptate de la procedurile obișnuite. În mod corespunzător, proiectul de lege atribuie Consiliului Concurenței, în cadrul sistemului administrativ național, responsabilități similare, inclusiv, sarcina de a elabora și adopta actele normative necesare pentru asigurarea controlului ajutoarelor de stat (art. 3 alin. (1) lit. b) din proiect).	
		2. Regulamentul (UE) 2015/1589 stabilește procedurile pentru aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat. a) Măsuri naționale de transpunere existente a Regulamentului (UE) 2015/1589 Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Regulamentului (UE) 2015/1589 în legislația națională, se constată	S-a luat act

că actul UE prenotat a constituit anterior obiect al transpunerii prin:

– Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat (act național care urmează a fi abrogat la data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege);

– Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (transpune: art. 2 - 13, art. 15 - 17, art. 20, art. 21, art. 24, art. 28, art. 30 și art. 31).

b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Regulamentului (UE) 2015/1589

În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (UE) 2015/1589, menționăm că, proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE, conform celor descrise infra.

Art. 2 din proiectul de lege definește o serie de noțiuni specifice domeniului ajutorului de stat, printre care și noțiunile de: „ajutor”, „ajutor existent”, „ajutor nou”, „schemă de ajutor”, „ajutor individual”, „ajutor ilegal”, „ajutor de stat utilizat abuziv”, „persoană interesată”, preluate din art. 1 (Cap. I) al Regulamentului (UE) 2015/1589.

Procedura aplicabilă ajutoarelor notificate, prevăzută de proiectul de lege și care include: notificarea unui ajutor nou (art. 15, alin. (1), (2) și (5)), clauza suspensivă (art. 16, alin. (1)), examinarea prealabilă a notificării și deciziile Consiliului Concurenței după această examinare (art. 18, alin. (1)-(6) și art. 19), procedura de investigație a măsurii de sprijin notificate (art. 21), solicitările de informații adresate altor surse (art.

22), aplicarea amenzilor și penalităților cu titlu de cominatoriu (art. 23), deciziile de finalizare a procedurii de investigație a măsurii de sprijin notificate (art. 25), retragerea notificării (art. 26) și revocarea unei decizii (art. 27) este similară procedurii prevăzute în art. 2-11 (Cap. II) din Regulamentul (UE) 2015/1589.

Procedura de investigație a ajutorului ilegal, prevăzută în art. 28 al proiectului de lege, cerințele referitoare la decizia de suspendare sau la recuperarea ajutorului de stat ilegal în caz de nerespectare a acesteia, precum și procedura de recuperare a ajutorului de stat incompatibil, reglementată în art. 32- 35 sunt conforme cu procedura prevăzută în art. 12-16 (Cap. III) din Regulamentul (UE) 2015/1589.

Cerințele referitoare la termenele de prescripție aplicabile recuperării ajutorului, stabilirii amenzilor și penalităților cu titlu cominatoriu, precum și cele privind executarea acestora, astfel cum sunt reglementate de art. 58-60 din proiect, sunt în concordanță cu dispozițiile art. 17-19 (Cap. IV) din actul UE. Totodată, procedura referitoare la utilizarea abuzivă a ajutorului, prevăzută de art. 20 (Cap.V) din Regulamentul UE, precum și procedura aplicabilă schemelor de ajutor existente, reglementată de art. 21–23 (Cap. VI) din actul UE, sunt prevăzute la art. 29, respectiv la art. 52-54 din proiectul de lege.

Drepturile părților interesate astfel reglementate în art. 30-31 din proiectul de lege corespund celor stabilite la art. 24 (Cap. VII) din actul UE. Totodată, dispozițiile proiectului de lege privind

		monitorizarea schemelor de ajutor existente, referitoare la raportare, exercitarea atribuțiilor de control de către autoritatea națională și consecințele nerespectării acestora, prevăzute la art. 46 alin. (1) și (4) și la art. 49–50, reflectă cerințele art. 26–28 (Cap. IX) din Regulamentul (UE) 2015/1589. Prin art. 55 din proiectul de lege sunt stabilite atribuțiile instanțelor de judecată în vederea asigurării respectării normelor în materia ajutorului de stat în concordanță cu dispozițiile art. 29 (Cap. X) din actul UE. De asemenea, dispozițiile comune prevăzute la art. 30-32 (Cap. XI) din Regulamentul UE sunt transpuse prin art. 41 alin. (1), art. 42 alin. (1) și (9), precum și art. 43 din proiectul de lege.	
		c) Observații de compatibilitate cu Regulamentului (UE) 2015/1589 Din analiza realizată, dar și în baza tabelului de concordanță prezentat, se constată o transpunere parțială a Regulamentului (UE) 2015/1589, întrucât nu au fost transpuse art. 7 alin. (7), art. 8 alin. (1) lit. (b), precum și art. 25, art. 29 (2), art. 32 alin. (2) și (3) și art. 33 – 34 din actul UE, acestea instituind obligații care revin Comisiei Europene și care nu pot fi asimilate/atribuite la moment competențelor Consiliului Concurenței, urmând a fi aplicate direct din data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.	S-a luat act
		d) Prevederi ale Regulamentului (UE) 2015/1589 non-aplicabile Prevederile art. 35 și 36 și Anexa I – II din Regulamentul UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât prevăd dispoziții finale și tranzitorii ale actului UE care nu se supun	S-a luat act

transpunerii.

3. Regulamentul (CE) nr. 794/2004 prevede norme detaliate privind forma, conținutul și alte detalii ale notificărilor și ale rapoartelor anuale prevăzute de Regulamentul (UE) 2015/1589. De asemenea, acesta prevede dispoziții privind calcularea termenelor pentru toate procedurile privind ajutorul de stat și a ratei dobânzii aplicabile recuperării ajutorului ilegal. Prezentul regulament se aplică ajutoarelor acordate în toate sectoarele.

a) Măsuri naționale de transpunere ale Regulamentului (CE) nr. 794/2004

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul ajutorului de stat în măsura în care dispozițiile acestuia au constituit anterior obiect al transpunerii prin Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, act național care urmează a fi abrogat la data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege, precum și prin următoarele acte:

- Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 5/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă (transpune Partea III.2 și Partea III.3 din Anexa I);

- Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 8/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul pentru cercetare, dezvoltare și inovare (transpune Partea III.6.A și Partea III.6.B din Anexa I);

	– Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională (transpune Partea III. Fișele de informații suplimentare din Anexa I); – Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 07/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a ratelor de referință și de scont pentru domeniul ajutorului de stat (transpune art. 9 și 10); – Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat (transpune art. 1 (1), art. 2, art. 3 (1) și (3), art. 4 - 7, art. 9, art. 11 (1) și (2), art. 11a (1) și (2), art. 11b, Anexa I Partea I, Anexa II, Anexa IV).	
	b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 794/2004 În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (CE) nr. 794/2004, menționăm că, proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE (transpune parțial art. 1-3 și art. 9, precum și transpune art. 4-7 și art. 10-11b), conform celor descrise infra. Prin art. 1, alin. (1) și (3) din proiectul de lege, care stabilește domeniul de aplicare și obiectul acestuia, se realizează transpunerea parțială a art. 1 din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 referitor la obiectul și domeniul de aplicare al actului UE, întrucât proiectul de lege nu reglementează calcularea termenelor pentru toate procedurile legate de ajutorul de stat și nici rata dobânzii	S-a luat act

	aplicabile în cazul recuperării ajutorului ilegal, aspecte prevăzute ca obiective de art. 1 alin. (1) din actul UE. Dispozițiile actului UE privind formularele de notificare, prevăzute în art. 2, sunt generalizate prin art. 15 din proiectul de lege, în special alin. (3), care stabilește procedura de notificare a ajutorului de stat, utilizând formulare generale sau speciale, în funcție de existența reglementărilor privind compatibilitatea cu mediul concurențial. În plus, condițiile de transmitere a notificării unui ajutor nou, prevăzute în art. 15, alin. (4), (6) și (7) din proiectul de lege sunt conforme cu prevederile art. 3 din actul UE. Procedura de notificare simplificată pentru anumite modificări aduse ajutoarelor existente, prevăzută în art. 20 din proiectul de lege, corespunde procedurii stabilite de art. 4 din Regulamentul (CE) nr. 794/2004, iar cerințele de raportare a ajutoarelor de stat, prevăzute de art. 46, alin. (1), (3), (7)-(9) din proiect, transpun cerințele de raportare stabilite de actul UE în art. 5-7. Metoda de stabilire a ratei dobânzii, obligația de publicare a acestora, cât și metoda de aplicare a dobânzii recuperării ajutorului ilegal prevăzută în art. 9-11 din actul UE, este transpusă parțial prin art. 39-40 din proiectul de lege, iar prevederile proiectului de lege privind admisibilitatea plângerilor, dar și privind protejarea secretelor comerciale și a altor informații confidențiale, prevăzute la art. 31, alin. (1) și (2) și art. 42 (4) transpun prevederile art. 11a și 11b din actul UE.	
	c) Măsuri naționale de transpunere a	S-a luat act

Regulamentului (CE nr. 794/2004 planificate Potrivit Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin HG nr. 306/2025, continuarea transpunerii prevederilor Regulamentului (CE) nr. 794/2004 urmează a fi realizată printr-o serie de acte normative complementare proiectului de lege prezentat, și anume:

– Proiect de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului pentru procedura de notificare, autorizare, investigare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat (acțiunea nr. 35, termen – decembrie 2026);

– Proiect de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului privind ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (acțiunea nr. 41, termen – decembrie 2026);

– Proiect de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului privind Criterii pentru analiza compatibilității ajutoarelor de stat pentru formare care fac obiectul notificării individuale (acțiunea nr. 42, termen – iulie 2026);

– Proiect de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie (acțiunea nr. 43, termen – noiembrie 2026);

– Proiect de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului privind ajutoarele de stat pentru filme și alte opere audiovizuale (acțiunea nr. 44, termen – septembrie 2026);

– Proiect de Hotărâre a Plenului Consiliului

		Concurenței de adoptare a Regulamentului privind ajutoarele de stat pentru transportul maritim (acțiunea nr. 45, termen – decembrie 2026).	
		3. Comunicarea Comisiei 2019/C 247/01 stabilește principiile și procedurile privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile, inclusiv, obligația de recuperare, calculul dobânzii și asigurarea restabilirii concurenței. Menționăm că, Comunicarea Comisiei 2019/C 247/01 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, acest proiect fiind un exercițiu primar de transpunere a acesteia.	S-a luat act
		b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Comunicării Comisiei 2019/C 247/01 Reieșind din tipul actului UE propus spre transpunere, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit asigură transpunerea parțială a Comunicării Comisiei 2019/C 247/01, conform constatărilor de mai jos. Prevederile proiectului de lege referitoare la ajutorul ilegal, în special, art. 2 (definiția noțiunii de „ajutor ilegal”), art. 5 alin. (2), art. 7-8, art. 16 alin. (1)-(2), art. 17, art. 32 alin. (2), art. 35-38, art. 40, art. 55 alin. (1), art. 56 alin. (1) și art. 58, reflectă condițiile generale stabilite de Comunicarea Comisiei 2019/C 247/01 (pct. 10–13, 16–19, 27–29, 31, 36, 40–41, 51, 53, 56–57, 61–63, 72, 83, 85–86, 89–91, 93–95, 110, 127, 152, 159–160) privind principiile și procedurile de recuperare a ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile, inclusiv, obligația de recuperare, calculul dobânzii	S-a luat act

		și restabilirea concurenței.	
		c) Măsuri naționale de transpunere a Comunicării Comisiei 2019/C 247/01 planificate Potrivit Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin HG nr. 306/2025, precum și a tabelului de concordanță prezentat, finalitatea transpunerii prevederilor Comunicării Comisiei 2019/C 247/01 urmează a fi realizată printr-un act normativ complementar proiectului de lege prezentat, și anume – Proiectul de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile (acțiunea nr. 46, termen – noiembrie 2026).	S-a luat act
		4. Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat prevede modul în care Comisia intenționează să soluționeze cererile statelor membre, în calitate de destinatari ai deciziilor din domeniul ajutorului de stat, de a considera fragmente din deciziile respective ca fiind protejate prin obligația de păstrare a secretului profesional și prin urmare, de a nu fi dezvăluite la publicarea deciziei. a) Măsuri naționale de transpunere existente a Comunicării Comisiei C(2003) 4582 Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Comunicării Comisiei C(2003) 4582 în legislația națională, se constată că, deși actul UE menționat nu este inclus în clauza de armonizare a Legii nr. 139/2012 privind ajutorul de stat (act național care urmează a	S-a luat act

		fi abrogat la data intrării în vigoare a prezentului proiect de lege), prevederile acesteia conțin elemente care asigură o conformitate parțială cu dispozițiile respectivului act UE.	
		b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Comunicării Comisiei C(2003) 4582 Reieșind din tipul actului UE propus spre transpunere, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit asigură transpunerea parțială a Comunicării Comisiei C(2003) 4582, conform constatărilor de mai jos. Capitolul VI „Transparența ajutoarelor de stat” din proiectul național, în special art. 41-42, care reglementează secretul profesional și tratamentul informațiilor confidențiale este în concordanță cu prevederile Comunicării Comisiei C(2003) 4582 privind cadrul legal (secțiunea a 2-a, pct. (3)), determinarea informațiilor supuse obligației de păstrare a secretului profesional (secțiunea a 3-a, pct. (7), (8), (11)–(14)), precum și procedura aplicabilă (secțiunea a 4-a, pct. (19), (20), (22), (25)–(27), (29)).	S-a luat act
		c) Măsurile naționale de transpunere a Comunicării Comisiei C(2003) 4582 planificate Potrivit Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin HG nr. 306/2025, precum și a tabelului de concordanță prezentat, finalitatea transpunerii prevederilor Comunicării Comisiei C(2003) 4582, urmează a fi realizată printr-un act normativ complementar proiectului de	S-a luat act

		lege prezentat, și anume – Proiectul de Hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței de adoptare a Regulamentului pentru procedura de notificare, autorizare, investigare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat (acțiunea nr. 35, termen – decembrie 2026).	
		În ceea ce privește celelalte dispoziții ale prezentului proiect, se constată că unele dintre acestea sunt conforme cu legislația Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat, însă au fost identificate și anumite neconcordanțe, după cum urmează: – noțiunile de „intermediar financiar” și „întreprindere unică”, prevăzute la art. 2 alin. (1) din proiectul de lege, precum și regulile aplicabile ajutorului de minimis, astfel cum sunt reglementate la art. 9 și art. 12, alin. (3), (4) și art. 13, alin. (6), (7) sunt conforme cu prevederile art. 2 (1), lit. h), art. 2 (2), art. 3 (2) și (4), art. 6 (2)–(5) din Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis.	S-a luat act
		– în cazul noțiunilor de „data acordării ajutorului”, „intensitatea ajutorului” și „întreprindere aflată în dificultate” se constată existența unor definiții corespundente celor prevăzute la art. 2 pct. 18 și 28 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 privind declararea anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat. Totodată, în ceea ce privește	Se acceptă Noțiunea de „întreprindere aflată în dificultate” a fost exclusă având în vedere obiectul și scopul de reglementare urmărit de proiectul legii.

		noțiunea de „întreprindere aflată în dificultate”, astfel cum este definită la art. 2 pct. 18 din regulamentul menționat, se constată că proiectul de lege, la definirea acestui termen (art. 2 alin. (1)), nu preia condiția prevăzută la lit. (d), și anume situația în care întreprinderea a beneficiat de ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția ori a beneficiat de ajutor pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.	
		– cu referire la prevederile art. 44 din proiectul de lege, care reglementează transparența în acordarea ajutoarelor de stat, se constată existența unei neclarități în raport cu art. 9 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 privind declararea anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat. Astfel, actul UE instituie obligația de publicare pentru fiecare ajutor individual acordat care depășește pragul de 100 000 EUR, precum și praguri distincte, respectiv 500 000 EUR în cazul ajutoarelor incluse în produse financiare care beneficiază de sprijin din Fondul InvestEU, și 10 000 EUR în cazul beneficiarilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare sau în sectorul pescuitului și acvaculturii. În acest context, formularea art. 44 din proiectul de lege, care face referire la un singur prag valoric, generează neclarități cu privire la aplicarea celorlalte praguri stabilite de legislația UE, precum și la identificare corectă a obligațiilor de transparență în funcție de tipul ajutorului de stat și de sectorul beneficiarului.	Nu se acceptă Inițial este necesar de menționat că scopul reglementărilor stabilite de Regulamentul nr.651/2014 este de a excepta de la obligația de notificare anumite ajutoare de stat care pot fi considerate compatibile. Proiectul noii Legi cu privire ajutorul de stat nu exceptează de la obligația de notificare nici un ajutor de stat, avînd alte obiect și scop de reglementare. Totodată, este oportun de evidențiat că conținutul art. 44 din proiect nu prevede doar un singur prag de 500.000 euro, ci prevede expres posibilitatea de a fi stabilite și alte praguri prin norme speciale în materia ajutorului de stat.

– prevederile art. 10 din proiectul de lege referitoare la ajutorul de minimis în sectorul agricol sunt conforme cu dispozițiile art. 3 alin. (2)-(3) din Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în domeniul ajutoarelor de minimis pentru sectorul agricol, care stabilesc pragul și perioada de acordare a ajutorului de minimis în acest sector. În continuare, prevederile art. 11 din proiect, referitoare la ajutorul de minimis în sectorul pescuitului și acvaculturii sunt conforme cu art. 3 alin. (2a)-(3) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în domeniul ajutoarelor de minimis pentru sectorul pescuitului și acvaculturii, care stabilesc, de asemenea, pragul și perioada de acordare a ajutorului de minimis în acest sector. Totuși, cu referire la dispozițiile proiectului de lege de la art. 10 și 11, se menționează că, potrivit art. 61 alin. (3) din proiect, acestea urmează a intra în vigoare la data semnării Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, ceea ce contravine mecanismului național de armonizare a legislației, în special prevederilor pct. 28 din HG nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, care stipulează că „Stabilirea unor perioade de tranziție condiționate de momentul aderării la Uniunea Europeană în proiectele de acte normative de transpunere a

Se acceptă

Până la 01.01.2028 Consiliul Concurenței urmează să adopte actele normative necesare asigurării controlului asupra ajutoarelor de stat din sectorul agricol, pescuit și acvacultură și respective să consolideze capacitatea administrativă a autorității și să se instruească angajații care realizează atribuțiile de prenotificare, notificare și monitorizare a ajutorului de stat în aceste sectoare. Prin urmare, se stabilește la dispoziții tranzitorii alin.(3) și (4) de la art.61 se exclude și conținutul alin.(2) al art.61 din proiect se reviuiește în sensul că se stabilește termenul de 01.01.2028 pentru Consiliul Concurenței să realizeze atribuțiile de asigurare a controlului ajutorului de stat și ajutorului de minimis în domeniul agriculturii, pescuitului și acvaculturii.

		regulamentelor și deciziilor UE nu se admite”.	
		În concluzie, se constată că proiectul de lege privind ajutorul de stat stabilește un cadru legal care reflectă în mod corespunzător prevederile actelor Uniunii Europene analizate anterior, cu excepția obiecțiilor de compatibilitate identificate prin prezenta declarație, conferind astfel Consiliului Concurenței competențe echivalente celor ale Comisiei Europene în domeniul ajutoarelor de stat, în contextul juridic actual al Republicii Moldova, ca stat candidat la aderare la UE. Totodată, odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, dispozițiile transpuse din actele UE vor trebui abrogate în măsura în care prevederile TFUE și Regulamentele UE au efect direct și obligatoriu pentru statele membre, iar prevederile transpuse din Comunicările UE vor deveni incompatibile cu actele UE corespunzătoare, în contextul exercitării competențelor exclusive ale Comisiei Europene de către Consiliul Concurenței. Această măsură va preveni suprapunerile normative și va asigura coerența juridică, în special în privința competențelor exclusive ale Comisiei Europene, exercitate în prezent de Consiliul Concurenței.	S-a luat act
		Totodată, se va analiza necesitatea menținerii prevederii art. 55, alin. (2) din proiectul de lege, care conferă noi competențe instanțelor de judecată, începând cu data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru interpretarea și aplicarea art. 107 alin. (1) și art. 108 alin. (3) din TFUE, având în vedere că proiectul de lege urmează a fi abrogat la momentul aderării, din	Se acceptă Alin.(2) al art.55 din proiect a fost exclus.

		motivele menționate anterior. În acest context, se va examina oportunitatea menținerii unei astfel de prevederi, având în vedere că atribuirea competenței instanțelor naționale pentru aplicarea și interpretarea acestor articole poate fi reglementată printr-un act normativ național post-aderare, care să asigure continuitatea aplicării dreptului Uniunii Europene, să prevină eventualele lacune legislative și să garanteze respectarea principiului supremației și efectului direct al normelor UE.	
		III. Respectarea mecanismului de armonizare a) Observații privind clauza de armonizare Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea actelor UE menționate supra, clauza de armonizare pentru proiectul național, urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție: „Prezenta Lege: – transpune art. 93 și art. 107- 109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, CELEX: 12016E/TXT, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene C 202 din 7 iunie 2016; – transpune parțial Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (text codificat), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 248 din 24 septembrie 2015, CELEX: 32015R1589; – transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al	Se acceptă Clauza de armonizare a fost modificată

		Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 30 aprilie 2004, CELEX: 32004R0794, așa cum a fost ultima dată modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/905 al Comisiei din 12 mai 2025; – transpune parțial Comunicarea Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile C/2019/5396, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 247 din 23 iulie 2019, CELEX: 52019XC0723(01); – transpune parțial Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 din 1 decembrie 2003 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (2003/C 297/03), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 297 din 9 decembrie 2003, CELEX: 52003XC1209(02)”.	
		b) Obiecții privind tabelul de concordanță Cu referire la tabelul de concordanță pentru Regulamentul (CE) nr. 794/2004 menționăm, cu titlu general că acesta urmează a fi completat suplimentar în partea ce ține de: – compartimentul 7, care trebuie să reflecte întreg textul actului juridic european, inclusiv Anexele I-V ale acestuia; pentru anexele care conțin informații tehnice (tabele, formule, date factologice etc.), nu este necesară transcrierea integrală a conținutului, ci este suficientă indicarea numărului anexei respective.	Se acceptă Tabelul de concordanță pentru Regulamentul (CE) nr. 794/2004 a fost modificat corespunzător
		– compartimentul 9, care se va completa cu articolele, alineatele, paragrafele etc. ale actului/actelor normativ/e național/e care corespund	Se acceptă Tabelul de concordanță pentru Regulamentul (CE) nr. 794/2004 a fost modificat corespunzător

		și transpun dispozițiile actului juridic european din compartimentele 7 și 8 ale tabelului de concordanță. Astfel, acest compartiment nu va reflecta doar prevederile proiectului de lege, ci va include întreaga legislație națională relevantă pentru transpunerea Regulamentului (CE) nr. 794/2004.	
		Cu referire la tabelul de concordanță pentru Regulamentul (UE) 2015/1589, se va asigura eliminarea informației incluse în compartimentul 7, preluată din punctele (1)–(41) ale preambulului actului Uniunii Europene.	Se acceptă Tabelul de concordanță pentru Regulamentul (UE) 2015/1589 a fost modificat corespunzător. Informația inclusă în compartimentul 7, preluată din punctele (1)–(41) ale preambulului actului Uniunii Europene a fost exclusă
		Totodată, menționăm că, potrivit pct. 60 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018, autoritatea responsabilă are obligația de a transmite Cancelariei de Stat, în termen de 20 de zile de la momentul aprobării/adoptării finale a proiectului de act normativ, versiunea electronică a tabelului de concordanță, actualizat în conformitate cu textul proiectului aprobat/adoptat, pentru a fi inclus în baza de date a legislației naționale armonizate.	S-a luat act
		Concluzii Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului, a clauzei de armonizare și tabelelor de concordanță prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate. <i>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice</i>	S-a luat act

		<i>incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM-UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.</i>	
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/5418 din 25.03.2026		Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017. I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996. Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a	S-a luat act

deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate." Proiectul, însoțit de nota informativă și anunțurile inițierea elaborării proiectului și consultarea publică a acestuia, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului și portalul particip.gov. md, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-consultare-publica-privindproiectul-de-lege-cu-privire-la-ajutorul-de-stat/15585>. Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit. a)- d) al Legii nr.239- XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop transpunerea și implementarea prevederilor relevante din actele Uniunii Europene, în special acelea care derivă din TFUE, regulamente și orientări adoptate la nivel european.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de

proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017) în condițiile reconsiderării acestuia potrivit recomandărilor vizate de capitolul III al prezentului raport de expertiză.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.” Nota informativă a proiectului a fost structurată potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”. Prezentul proiect implică alocarea de resurse financiare suplimentare pentru crearea și

implementarea Registrului central al ajutoarelor de minimis (parte a SIA RAS) și pentru promovarea utilizării acestuia de către furnizori.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”. Prevederile proiectului urmează a fi reconsiderate prin prisma exigențelor de tehnică legislativă citate supra, sub aspectul asigurării clarității normelor, or autorul utilizează formulări ambigue care pot condiționa incertitudine la etapa implementării normei și multiple riscuri de corupție aferente interpretării extensive a normelor (“dispune elaborarea și”, „considerat a fi fost”, ”consideră că”, ” considerată ca fiind”, ”se consideră”, ”sau se consideră că a adoptat tacit”, ”extrem de scăzut”, ” anormal de scăzut”, ” perturbări grave”, ”anumitor activități sau a

anumitor regiuni economice”, ”în timp util”, ”fără întârziere”, ”termen adecvat”, ”În cazuri întemeiate”, ”Când este cazul”, ”sau prin neglijență gravă”, ”Dacă este cazul,” ”de regulă”, ”posibil ajutor ilegal”,etc.).

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Obligațiile ce țin de furnizarea informației (art.13 alin.(8) și art.45 alin.(3) art.22 alin.(7), (9) și art.23 alin.(1)-(3) al proiectului) necesită o reconsiderare prin prisma prevederilor Legii nr.71/2007, art.330¹, 330³ Cod Contravențional nr.218/2008 (pentru asigurarea corelării textelor regulatorii).

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului vizează activitatea desfășurată de către Consiliul Concurenței și furnizorii de ajutor de stat. Analiza prevederilor propuse, denotă unele deficiențe ce pot condiționa disfuncționalități ale proceselor administrative reglementate și multiple riscuri de corupție aferente - reglementării ambigui a atribuțiilor CC; - omiterii reglementării exprese a temeiurilor de redeschidere a investigațiilor de către Consiliul Concurenței și termenului de inițiere a acțiunilor procedurale ce țin de recuperarea ajutorului ilegal, de rînd cu răspunderea aplicată în context pentru tergiversarea inițierii sau nerecuperarea ajutorului de stat ilegal; - insuficienței corelării textelor regulatorii sub aspectul de reglementare a obligației de furnizare a informației de către furnizorul ajutorului de stat către CC; - utilizării unor formule permissive de reglementare a activității entităților publice/agenților publici în contextul dispunerii

	suspendării examinării eliminare și stabilirii perioadei de suspendare, prelungirii termenului de examinarea preliminară a notificării (reducerii acestuia), prelungirii termenului de investigație, impunerea de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu/reducerea/anularea acestora, inițierea controlului, recuperarea ajutorului de stat ilegal, etc. - reglementării ambigui a procedurii de notificare a autorității de concurență cu privire la existența unui presupus caz de încălcare a legislației din domeniul concurenței și a procedurii de inițiere/desfășurare a controlului; - reglementării unor atribuții extensive de reglementare a cazurilor de imposibilitate absolută de recuperare sau a criteriilor de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării. <i>Aspectele date sunt examinate suplimentar în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</i> II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.	
	Art.3 alin. (1) lit. b) Articolul 3. Principalele atribuții ale Consiliului Concurenței. (1) În vederea asigurării controlului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței are următoarele atribuții: [...] b) dispune elaborarea și adoptă acte normative necesare executării prezentei legi; Obiecții: Utilizarea cuvintelor ”dispune elaborarea și”	Se acceptă Expresia „dispune elaborarea și” a fost exclusă din art. 3 alin. (1) lit. b) din proiect

		atribuie caracter ambiguu atribuției prescrise entității publice și poate condiționa incertitudine la etapa implementării normei inclusiv sub aspectul subiectului în sarcina căruia Consiliul ”dispune” elaborarea actelor normative necesare executării prezentei legi. În context, se remarcă prevederile art.41 alin. (1) lit.c) al Legii concurenței nr.183/2012, după cum urmează: Articolul 41. Atribuțiile Plenului Consiliului Concurenței (1) Plenul Consiliului Concurenței are următoarele atribuții: [...] c) dispune elaborarea și adoptă acte normative necesare executării legislației concurențiale, a publicității comerciale, de reglementare a transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale, în limitele competenței sale; Recomandări: Excluderea expresiei ”dispune elaborarea și”. Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu	
		Art.2 alin. (1) lit.c); Art.4 lit.b); Art.8 alin.(4)-(5); Art.16 alin.(1); Art.23 alin.(1); Art.31 alin.(5) Articolul 2. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, termenii de mai jos vor avea următoarele semnificații: [...] ajutor existent: [...] c) ajutorul considerat a fi fost autorizat tacit; Articolul 4. Obligațiile furnizorului ajutorului de stat/ ajutorului de minimis. În vederea aplicării prezentei legi, furnizorul ajutorului de stat/ajutorului de	Se acceptă parțial Conceptul de autorizare a ajutorului de stat prevăzut în art. 2 alin. (1) lit. c) din proiect este conform art. 4 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene care prevede că, în cazul în care Comisia nu adoptă o decizie în

	minimis are următoarele obligații: [...] b) să nu acorde ajutorul de stat decât în cazul în care Consiliul Concurenței a adoptat sau se consideră că a adoptat tacit, o decizie de autorizare a acestuia; Articolul 8. Ajutor de stat care poate fi considerat compatibil [...] (4) Ajutoarele de stat care constituie obiect de reglementare al Regulamentului privind procedura de evaluare simplificată a ajutoarelor de stat, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței, pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial normal, dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute de regulamentul dat. (5) Ajutoarele de stat care constituie obiect de reglementare al Regulamentului privind procedura de evaluare simplificată a ajutoarelor de stat acordate în sectoarele agricol, forestier, în zonele rurale și în sectorul pescuitului, adoptat de Plenul Consiliului Concurenței, pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial normal, dacă îndeplinesc toate condițiile prevăzute de regulamentul dat. Articolul 16. Clauza suspensivă (1) Ajutorul care trebuie notificat în temeiul art.15 alin. (1) nu poate fi acordat decât în cazul în care Plenul Consiliului Concurenței a adoptat, sau se consideră că a adoptat	conformitate cu alineatul (2), (3) sau (4) în termenul precizat la alineatul (5), ajutorul se consideră a fi autorizat de către Comisie. Explicațiile sunt aplicabile și pentru prevederile art. 4 lit. b) și art. 16 din proiect. Astfel, instituția autorizării ajutorului de stat dacă Consiliul nu a adoptat o decizie în termenul prevăzut de legislație este conformă legislației UE. Totodată, autoritatea de concurență a exclus cuvântul “tăcit” în textul proiectului și s-a completat normele invocate cu sintagma „în conformitate cu art.19 alin.(4)” care va asigura temeiul legal pentru a considera ajutorul de stat ca fiind autorizat. În același timp, este necesar de menționat că pentru neadoptarea cu rea intenție a unei decizii în termenul prevăzut de legislație sunt prevăzute deja sancțiuni atât disciplinare cât și contravenționale/penale cum ar fi spre exemplu art. 326 Cod penal trafic de influență, 327 Cod penal abuzul de putere sau abuzul de serviciu, 329 Cod penal neglijența în serviciu etc. sau art. 312² Cod contravențional deglijența în serviciu, art. 313 Cod contravențional excesul de putere sau depășirea, art. 313¹ Cod contravențional favoritismul etc. Respectiv, sintagma “pot fi considerate” din art. 8 alin. (4)-(5) din proiect a fost substituită cu cuvântul “sunt”. Prevederile art. 16 din proiect transpun fidel art. 3 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind
--	---	--

	o decizie de autorizare tacită a acestuia. Articolul 23. Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu (1) Consiliul Concurenței este în drept să impună printr-o decizie, dacă se consideră necesar și proporțional, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, atunci când, în mod intenționat sau prin neglijență gravă, acestea nu furnizează informațiile solicitate sau furnizează informații incorecte sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere formulată în temeiul art.22 alin. (7). Articolul 31. Admisibilitatea plângerilor (5) În cazul în care consideră că persoana interesată nu respectă elementele obligatorii din formularul de plângere sau că elementele de fapt și de drept invocate de persoana interesată nu oferă motive suficiente pentru a demonstra, pe baza unei examinări prima facie, existența unui ajutor de stat ilegal sau utilizarea abuzivă a ajutorului de stat, Consiliul Concurenței informează prin scrisoare persoana interesată cu privire la acest lucru și solicită acesteia să prezinte observații într-un termen care nu depășește o lună. În cazul, în care persoana interesată nu își prezintă observațiile în termenul prevăzut, se consideră că plângerea a fost retrasă tacit. Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat atunci când o plângere a fost considerată ca fiind retrasă tacit. Obiecții: <i>Primo</i>, cu referire la conceptul de aprobare tacită, se remarcă faptul că deși acest mecanism este, în	funcționarea Uniunii Europene. Prevederile art. 23 din proiect transpun fidel art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. La prevederile art. 31 din proiect sintagmele “consideră că” și “considerate ca fiind” au fost excluse.
--	--	---

mod tradițional, justificat prin necesitatea de a preveni blocajele administrative și de a disciplina entitatea publică/agentul public, aplicarea conceptului prenotat în materia ajutorului de stat poate condiționa anumite riscuri. Decizia privind autorizarea ajutorului de stat, nu se rezumă la verificarea formală a întrunirii unor cerințe legale, ci presupune o analiză prealabilă a potențialelor distorsiuni concurențiale, precum și o evaluare complexă, atât sub aspectul legalității, cât și a oportunității economice. Eficiența și legitimitatea aplicării conceptului prenotat, depind de existența unor mecanisme corelative de responsabilizare a agenților publici responsabili de implementarea și aplicabilitatea unor forme de răspundere – disciplinară, contravențională sau chiar penală – pentru aprobarea tacită tendențioasă. Omisiunea stabilirii sancțiunilor pentru încălcarea prevederilor legale, poate determina riscul conștientizării impunității pentru abuzurile săvârșite. În lipsa unor consecințe juridice individuale, această conduită devine practic lipsită de risc pentru agentul public responsabil/persoana cu funcție de răspundere, dar cu potențial semnificativ de prejudiciere a interesului public. *Secundo*, se remarcă faptul că utilizarea expresiei „considerat a fi fost”, ”se consideră că”, ”pot fi considerate”, ”consideră că”, ”considerată ca fiind” în contextul reglementării spectrului de atribuții exercitate de către o entitate publică, atribuie caracter ambiguu normei și denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislative vizate de art.3 alin.(1) lit.d), 54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017. Deficiența prenotată,

poate crea incertitudine la etapa implementării normei și riscul interpretării tendențioase a acesteia de către entitate/agentul public responsabil de implementarea normei, or aceasta schimbă accentul de la criterii verificabile, către o apreciere subiectivă a autorității. În context, se remarcă faptul că lipsa unei formulări care să impună criterii clare, măsurabile și verificabile poate conduce la aplicarea neuniformă a regimului juridic aferent calificării ajutorului existent, autorizării tacite și aprecierii compatibilității ajutorului de stat. Circumstanța prenotată, poate genera aplicarea neuniformă a normei și riscul transformării acesteia într-un instrument de presiune regulatorie, prin tratarea diferită a ajutoarelor cu profil similar, sau prin influențarea necorespunzătoare a comportamentului entităților supravegheate.

Recomandări:

Reconsiderarea implementării conceptului de ”aprobare tacită” și raportarea mecanismului la bunele practici internaționale, or acesta poate fi implementat în cadrul sistemului național doar în condițiile justificării unui analog eficient în alte jurisdicții cu relevanță și existența unor mecanisme corelative de responsabilizare a agenților publici responsabili de implementarea acestuia, prin instituirea unor forme de răspundere – contravențională sau chiar penală – pentru aprobarea tacită tendențioasă. Excluderea expresiei „considerat a fi fost”, ”consideră că”, ”considerată ca fiind”, ”se consideră” Substituirea expresiei ”pot fi considerate” cu cuvântul ”sînt”. Reconsiderarea expresiei ”sau se consideră că a adoptat tacit,” la

		Art.4 lit.b), Art.16 alin.(1) - pentru a păstra esența și logica reglementării. Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Lipsa sancțiunilor clare ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - îmbogățire ilicită - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă	
		Art.3 alin. (1) lit.f) Articolul 3. Principalele atribuții ale Consiliului Concurenței. (1) În vederea asigurării controlului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței are următoarele atribuții: f) dispune inițierea sau redeschiderea investigațiilor privind presupuse ajutoare de stat ilegale sau la presupusa utilizare abuzivă a ajutoarelor stat; Obiecții: Analiza prevederilor proiectului denotă insuficiența acestuia sub aspectul reglementării exprese a temeiurilor de redeschidere a investigațiilor de către Consiliul Concurenței, în materia ajutoarelor de stat presupus ilegale sau utilizate abuziv, fapt care periclitează certitudinea reglementării. Carența în speță, denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.3 alin.(1) lit.d),	Se acceptă Sintagma “sau redeschiderea” din art. 3 alin. (1) lit. f) din proiect a fost exclusă

		art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017 și poate crea precondiții pentru aprecierea discreționară a inerenței și relevanței reluării unei investigații, aplicarea selectivă a legii și utilizarea redeschiderii investigațiilor ca instrument de presiune asupra anumitor beneficiari de ajutor de stat sau, dimpotrivă, în evitarea redeschiderii unor cazuri sensibile în schimbul unor avantaje necuvenite. Recomandări: Reglementarea temeiurilor de redeschidere a investigațiilor de către Consiliul Concurenței, în materia ajutoarelor de stat presupus ilegale sau utilizate abuziv. Factori de risc: ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă.	
		Art.8 alin. (1) lit. a)-c) Articolul 8. Ajutor de stat care poate fi considerat compatibil. (1) Pot fi considerate compatibile cu mediul concurențial	Nu se acceptă Art. 8 alin. (1) lit. a) – c) din proiect transpune fidel art.

normal: a) ajutorul destinat să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut; b) ajutorul destinat să remedieze perturbări grave ale economiei țării; c) ajutorul destinat să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu aduc modificări condițiilor schimburilor comerciale între Republica Moldova și Uniunea Europeană într-o măsură care contravine interesului public;

Obiecții:

În raport cu prevederile cadrului normativ în vigoare, care delimitează în mod clar și exhaustiv categoriile de ajutor de stat susceptibile a fi calificate drept compatibile cu mediul concurențial, proiectul analizat introduce o abordare bazată pe noțiuni juridice nedeterminate, fapt care denotă întrunirea parțială a principiilor activității de legiferare vizate de art.3 al Legii nr.100/2017 și poate periclita certitudinea reglementării. Utilizarea expresiilor "extrem de scăzut", "anormal de scăzut", "perturbări grave", "anumitor activități sau a anumitor regiuni economice", în contextul definirii categorii de ajutor de stat care poate fi considerat compatibil, atribuie caracter ambiguu normelor. Utilizarea conceptelor prenotate, în lipsa unor indicatori macroeconomici clar definiți (de exemplu: valori procentuale determinate ale oscilațiilor PIB, inflației sau ratei șomajului, etc) sau alte criterii cuantificabile, poate condiționa invocarea excesivă sau oportunistă a prevederilor

107 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Totodată, norma art. 8 alin. (1) lit. a) – c) din proiect va fi aplicată cu luarea în considerare a jurisprudenței aplicabile a Curții de Justiție a Uniunii Europene și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene respective nu se consideră oportun a fi acceptată recomandările date.

normei, pentru a justifica scheme de ajutor de stat cu beneficiari predeterminați. Deficiențele prenotate, denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.54 alin. (1) lit.a) al Legii nr.100/2017, condiționând un cadru normativ predispus la interpretări arbitrare atât din perspectiva furnizorului de ajutor de stat și nemijlocit beneficiarul de ajutor de stat, cât și autorității de concurență. Utilizarea conceptelor prenotate, periclitează abordarea unică a ajutorului de stat, facilitând calificare atendentioasă, în funcție de interese unui anumit grup, a ajutorului pentru o regiune sau o activitate drept compatibil. În aceeași ordine de idei, circumstanța dată, poate tenta beneficiarii de a recurge negociere informală (operatorii economici pot încerca să influențeze încadrarea situației lor în aceste noțiuni reglementate incert). În consecință, caracterul vag și insuficient determinat al normei, poate obstrucționa examinarea ulterioară, inclusiv auditul și investigarea penală acțiunilor aferente acordării ajutorului de stat și nemijlocit calificării ajutorului de stat drept compatibil, întrucât nu permite delimitarea clară și fără echivoc a criteriilor de legalitate și a raportului de cauzalitate dintre decizia de acordare a ajutorului de stat și eventualele abateri.

Recomandări:

Definirea expresă a noțiunilor juridice nedeterminate utilizate în text („extrem de scăzut”, „anormal de scăzut”, „perturbări grave”), prin raportare la indicatori statistici oficiali și praguri cuantificabile. Restrângerea sferei de aplicare a

	sintagmei „anumitor activități sau a anumitor regiuni economice”, prin enumerarea limitativă sau cel puțin exemplificativă a domeniilor și regiunilor eligibile, pentru a reduce riscul interpretărilor arbitrare. Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor - trafic de influență ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism.	
	Art.13 alin. (8); Art.22 alin.(7), (9); Art.23 alin.(1)-(3); Art.45 alin.(3) Articolul 13. Registrul central al ajutoarelor de minimis [...] (8) Furnizorii de ajutor de minimis poartă răspundere pentru prezentarea informației corecte, exacte și complete în Registrul central al ajutoarelor de minimis în conformitate cu Codul contravențional. Articolul 22. Solicități de informații adresate altor surse [...] (7) Consiliul Concurenței este în drept să solicite unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi să furnizeze informații. Atunci când înaintează unei	Nu se acceptă Pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (8) și art. 45 alin. (3) din proiect, furnizorii de ajutor sunt pasibil de răspundere contravențională în temeiul art. 330³ din Codul contravențional pentru încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat la raportarea ajutoarelor de stat. Prin urmare, nu este necesar corelarea textelor acestor norme ale noii Legi cu privire la ajutorul de stat ca lege specială cu prevederile art. 14 alin. (2) ale Legii nr. 71/2007 cu

întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi o cerere simplă în vederea obținerii de informații, Consiliul Concurenței indică temeiul juridic și scopul cererii, precizează care sunt informațiile solicitate și stabilește un termen adecvat în care acestea trebuie furnizate. Consiliul Concurenței indică, de asemenea, amenzile prevăzute la art. 23 alin. (1) pentru nefurnizarea informațiilor, furnizarea de informații incorecte sau care induc în eroare. (9) Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele întreprinderii vizate revine proprietarilor întreprinderilor sau reprezentanților acestora și, în cazul persoanelor juridice, societăților sau asociațiilor fără personalitate juridică și persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Persoanele autorizate corespunzător pot furniza informațiile în numele clienților lor și rămân pe deplin răspunzători în cazul în care informațiile furnizate sunt incorecte, incomplete sau induc în eroare. Articolul 23. Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu (1) Consiliul Concurenței este în drept să impună printr-o decizie, dacă se consideră necesar și proporțional, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, atunci când, în mod intenționat sau prin neglijență gravă, acestea nu furnizează informațiile solicitate sau furnizează informații incorecte sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere formulată în temeiul art.22 alin. (7). (2) Consiliul Concurenței este în drept să impună, printr-o decizie, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi penalități cu titlu

privire la register, care conține niște norme generale.

Art. 22 alin. (7), și alin. (9) și art. 23 alin. (1) – (3) din proiect conțin reglementări cu privire la aplicarea pentru întreprinderi a sancțiunilor în temeiul Legii cu privire la ajutorul de stat din cifra de afaceri, iar prevederile Codului contravențional și răspunderea contravențională nu sunt aplicabile întreprinderilor, întrucât subiecții și faptele sancționate de Legea cu privire la ajutorul de stat sunt diferite față de faptele și subiecții vizați de Codul contravențional.

cominatoriu atunci când o întreprindere sau o asociație de întreprinderi nu furnizează în mod corect și complet informațiile solicitate de Consiliul Concurenței conform articolului 22 alin. (7). (3) Penalitățile cu titlu cominatoriu nu depășesc, pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere, 5% din cifra de afaceri zilnică medie a întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate în exercițiul financiar precedent, calculate de la data stabilită în decizie, până când aceasta furnizează în mod corect și complet informațiile solicitate de Consiliul Concurenței. Articolul 45. Registrul ajutoarelor de stat (3) Furnizorul ajutorului de stat este responsabil pentru informațiile furnizate care trebuie să fie complete, corecte și exacte.

Obiecții:

În conformitate cu prevederile art.4041 Cod Contravențional nr.218/2008: (1) Contravențiile prevăzute la art. 273 pct.55), art.330¹, 330³, 330⁵ și 364 alin. (3), (4), (51) și (6) săvârșite în domeniile de activitate ce țin de competența sa se constată de către Consiliul Concurenței. În context, se remarcă prevederile art.330¹, 330³ Cod Contravențional nr.218/2008, după cum urmează: Articolul 330¹. Împiedicarea activității legitime a Consiliului Concurenței. (1) Prezentarea informației neautentice sau incomplete Consiliului Concurenței, se sancționează cu amendă de la 18 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. (2) Împiedicarea activității legitime a funcționarilor din cadrul Consiliului Concurenței,

comisă prin neadmiterea controlului, împiedicarea accesului în încăperi ori pe teritoriu sau neprezentarea informației solicitate, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. Articolul 330³. Încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat. Încălcarea legislației și a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat la acordarea, raportarea, utilizarea sau la ținerea evidenței ajutoarelor de stat, precum și neîndeplinirea unei obligații sau a unei condiții impuse printr-o decizie ori prescripție a Consiliului Concurenței se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. Subsecvent, se remarcă prevederile art.14 alin. (2) al Legii nr.71/2007, după cum urmează: Articolul 14. Furnizorul datelor registrului (2) Furnizorul datelor registrului este obligat să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor prezentate pentru a fi introduse în registru și actualizarea acestora în modul stabilit de lege sau acord.

Recomandări:

Apreciind prin prisma principiilor activității de legiferare, se recomandă corelarea textelor regulatorii în materie de reglementare a obligației de furnizare a informației (art.13 alin. (8) și art.45 alin. (3) al proiectului prin prisma obligațiilor

	vizate de prevederile Legii nr.71/2007; art.22 alin. (7), (9) și art.23 alin.(1)-(3) al proiectului prin prisma art.330¹, 330³ Cod Contravențional nr.218/2008). Factori de risc: ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Concurența normelor de drept Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu.	
	Art.15 alin. (1)-(2); Art.22 alin.(7); Art.23 alin.(6); Art.49 alin.(4), (8) Articolul 15. Notificarea unui ajutor nou. (1) Cu excepția cazurilor expres prevăzute în prezenta lege, orice proiect care vizează acordarea unui ajutor de stat nou se notifică, în timp util, Consiliului Concurenței de către furnizorul ajutorului de stat. Notificarea se face în timp util, anterior datei propuse pentru acordarea ajutorului, cu respectarea termenelor legale în care Consiliul Concurenței este obligat să adopte o decizie. (2) Consiliul Concurenței informează fără întârziere furnizorul ajutorului de stat despre data recepționării notificării. Articolul 22. Solicitări de informații adresate altor surse [...] (7) Consiliul Concurenței este în drept să solicite unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi să furnizeze informații. Atunci când înaintează unei	Nu se acceptă Recomandările propuse nu pot fi acceptate întrucât art. 15 alin. (1)-(2) din proiect transpune fidel art. 2 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 22 alin. (7) din proiect transpune fidel art. 7 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 23 alin. (6) din proiect transpune fidel art. 8 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului

întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi o cerere simplă în vederea obținerii de informații, Consiliul Concurenței indică temeiul juridic și scopul cererii, precizează care sunt informațiile solicitate și stabilește un termen adecvat în care acestea trebuie furnizate. Consiliul Concurenței indică, de asemenea, amenzile prevăzute la art. 23 alin. (1) pentru nefurnizarea informațiilor, furnizarea de informații incorecte sau care induc în eroare. Articolul 23. Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu (6) Înainte de adoptarea oricărei decizii în conformitate cu alin. (1) sau (2) de la prezentul articol, Consiliul Concurenței stabilește un termen definitiv de două săptămâni pentru a primi informațiile lipsă referitoare la piață de la întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi vizate și acordă de asemenea întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi vizate posibilitatea de a-și prezenta observațiile lor. Articolul 49. Vizită de control la fața locului. (4) Consiliul Concurenței informează în scris și în timp util, furnizorul ajutorului de stat vizat despre ordinul președintelui Consiliului Concurenței privind dispunerea efectuării vizitei de control la fața locului și asupra identității angajaților și a experților autorizați. (8) Consiliul Concurenței transmite furnizorului de ajutor de stat vizat o copie a tuturor rapoartelor elaborate ca urmare a efectuării vizitei de control la fața locului.

Obiecții:

Utilizarea expresiilor ”în timp util”, ”fără întârziere”, ”termen adecvat” în contextul reglementării termenului administrativ, atribuie

din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Art. 49 alin. (4) și alin. (8) din proiect transpune fidel art. 27 alin. (3) și respective art. 27 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Respectiv, aceste prevederi ale legislației cu privire la ajutorul de stat urmează a fi aplicate de Consiliul Concurenței, furnizorii ajutorului de stat și instanțele de judecată cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudență CJUE.

caracter ambiguu procedurii administrative și poate condiționa multiple riscuri de corupție. Reglementarea lacunară sau confuză a termenelor administrative poate determina precondiții pentru interpretarea extensivă a normei de către agentul public responsabil de implementarea acesteia (de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care îi sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile).

Recomandări:

Reconsiderarea expresiilor ”în timp util”, ”fără întârziere”, ”termen adecvat” și reglementarea clară și fără echivoc a termenului administrativ vizat. Cu referire la termenul vizat la Art.23 alin. (6) se recomandă revizuirea acestuia potrivit uzanțelor de reglementare a termenelor administrative și calcularea acestuia în zile. Art.49 alin. (8) se recomandă reglementarea clară și fără echivoc a termenului administrativ vizat.

Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: - abuz de

		serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism.	
		Art.18 alin. (8); Art.19 alin.(3); Art.21 alin.(3), (5); Art.23 alin.(1), (5), (7), (5); Art.27 alin.(1); Art. 29 alin.(1); Art.32 alin.(1); Art.33 alin.(1); Art.49 alin.(1); Art.50 Articolul 18. Examinarea preliminară a notificării (8) Cu derogare de la art.81 al Codului administrativ, la solicitarea furnizorului, în scopul modificării măsurii de ajutor astfel încât aceasta să respecte normele privind ajutoarele de stat, sau de comun acord, Consiliul Concurenței este în drept să dispună suspendarea examinării preliminare. Perioada de suspendare va fi convenită în avans. Articolul 19. Deciziile Consiliului Concurenței după examinarea preliminară a notificării (3) Notificarea se consideră completă dacă, în termen de două luni de la primirea acesteia sau de la primirea oricărei informații suplimentare solicitate, Consiliul Concurenței nu mai solicită alte informații. Termenul poate fi prelungit prin acordul atât al Consiliului Concurenței, cât și al furnizorului ajutorului de stat în cauză. Când este cazul, Consiliul Concurenței este în drept să fixeze termene mai reduse. Articolul 21. Procedura de investigație a măsurii de sprijin notificate (3) Prin dispoziția de inițiere a investigației, Consiliul Concurenței solicită furnizorului ajutorului de stat și celorlalte persoane interesate să își prezinte observațiile într-un termen de până la o lună. În cazuri întemeiate, Consiliul Concurenței este în drept să prelungească termenul stabilit. (5) În cazul în care o persoană interesată solicită motivat, pe baza unui potențial prejudiciu, identitatea acesteia	Se acceptă parțial Recomandările date nu pot fi acceptate întrucât la art. 18 alin. (1) din proiect cuvântul “avans” a fost substituit cu sintagma “prealabil cu furnizorul ajutorului de stat”. Totodată, art. 18 alin. (1) din proiect transpune fidel pct. 31 și 32 din Comunicarea Comisiei- Cod de bune practici pentru desfășurarea procedurilor de control al ajutoarelor de stat. Art. 19 alin. (3) din proiect transpune fidel art. 4 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 21 alin. (3) din proiect transpune fidel art. 6 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 21 alin. (5) din proiect transpune fidel art. 6 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 23 alin. (1) din proiect transpune fidel art. 8 alin.

	nu este dezvăluită furnizorului ajutorului de stat. Furnizorul ajutorului de stat poate răspunde observațiilor transmise într-un termen de până la o lună. În cazuri întemeiate, Consiliul Concurenței este în drept să prelungească termenul stabilit. Articolul 23. Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu (1) Consiliul Concurenței este în drept să impună printr-o decizie, dacă se consideră necesar și proporțional, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, atunci când, în mod intenționat sau prin neglijență gravă, acestea nu furnizează informațiile solicitate sau furnizează informații incorecte sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere formulată în temeiul art.22 alin. (7). (5) Atunci când întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi și-au îndeplinit obligația a cărei nerespectare era vizată de penalitățile cu titlu cominatoriu, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să reducă valoarea definitivă a penalităților cu titlu cominatoriu față de valoarea care ar rezulta în temeiul deciziei inițiale de impunere a unor penalități cu titlu cominatoriu. Plenul Consiliului Concurenței este în drept, de asemenea, să renunțe la penalitățile cu titlu cominatoriu. (7) Deciziile prin care Plenul Consiliului Concurenței a aplicat o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu pot fi contestate direct în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Instanța de judecată are competența pe fond, în ceea ce privește revizuirea amenzilor sau a penalităților cu titlu	(1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 23 alin. (5) din proiect transpune fidel art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 23 alin. (7) din proiect transpune fidel art. 8 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 27 alin. (1) din proiect transpune fidel art. 11 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 29 alin. (1) din proiect transpune fidel art. 20 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 32 alin. (1) din proiect transpune fidel art. 13 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind
--	--	--

	cominatoriu impuse de către Plenul Consiliului Concurenței și poate anula, reduce sau majora amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu aplicată. Articolul 27. Revocarea unei decizii (1) Deciziile adoptate de Plenul Consiliului Concurenței în temeiul art. 19 alin. (1) lit. a) sau b) sau art. 25 alin. (2) lit. a), b) sau c) pot fi revocate de Plenul Consiliul Concurenței, după ce a fost acordată posibilitatea de a fi prezentate observații furnizorului ajutorului de stat, dacă decizia adoptată s-a bazat pe informații eronate sau incomplete furnizate în cadrul procedurii determinante în adoptarea deciziei. Înainte de revocarea unei decizii și de adoptare a unei decizii noi, Plenul Consiliul Concurenței inițiază o procedură de investigație în temeiul art. 19 alin. (1) lit.c). Articolul 29. Utilizarea abuzivă a ajutorului de stat. (1) Fără a aduce atingere art. 50, în caz de utilizare abuzivă a unui ajutor de stat, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să inițieze investigație în temeiul art. 19 alin. (1) lit. c). Articolul 32. Decizie de suspendare sau de recuperare provizorie a ajutorului de stat ilegal. (1) După ce îi acordă furnizorului ajutorului de stat posibilitatea de a-și prezenta observațiile, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să adopte o decizie prin care îi solicită furnizorului să suspende acordarea oricărui ajutor ilegal până la adoptarea de către Plenul Consiliului Concurenței a unei decizii privind compatibilitatea ajutorului cu mediul concurențial normal denumită în continuare decizie de suspendare. (2) După ce îi acordă furnizorului ajutorului de stat posibilitatea de a-și prezenta	funcționarea Uniunii Europene. Art. 32 alin. (2) din proiect transpune fidel art. 13 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 33 din proiect transpune fidel art. 14 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 49 alin. (1) din proiect transpune fidel art. 27 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 50 alin. (1) din proiect transpune fidel art. 28 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 50 alin. (2) din proiect transpune fidel art. 28 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
--	---	--

observațiile, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să adopte o decizie prin care îi solicită furnizorului ajutorului de stat recuperarea provizorie a oricărui ajutor ilegal, până la adoptarea unei decizii privind compatibilitatea ajutorului cu mediul concurențial normal denumită în continuare decizie de recuperare, dacă sunt îndeplinite toate criteriile următoare: Articolul 33. Nerespectarea deciziei de suspendare sau recuperare (1) În cazul în care furnizorul ajutorului de stat nu execută o decizie de suspendare sau de recuperare, Consiliul Concurenței este în drept, în cursul examinării fondului cazului pe baza informațiilor disponibile, să sesizeze direct instanța de judecată specializată de examinare a acțiunilor în contencios administrativ și să înainteze o acțiune în realizare. Articolul 49. Vizită de control la fața locului (1) Cu derogare de la art.1 alin.(3) al Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, în cazul în care Consiliul Concurenței atestă îndoieli serioase cu privire la respectarea deciziilor de autorizare, a deciziilor pozitive sau a deciziilor condiționate privind ajutorul de stat individual, acesta poate efectua o vizită de control la fața locului la beneficiarul ajutorului de stat, după ce furnizorul ajutorului de stat a avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile. Articolul 50. Nerespectarea deciziilor și a hotărârilor judecătorești (1) Atunci când furnizorul ajutorului de stat în cauză nu execută, în termenii stabiliți în decizia de executare, deciziile condiționale sau negative, în special în situațiile prevăzute la art.35, Consiliul Concurenței este în drept să înainteze în contencios administrativ

Respectiv, aceste prevederi ale legislației cu privire la ajutorul de stat urmează a fi aplicate de Consiliul Concurenței, furnizorii ajutorului de stat și instanțele de judecată cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudență CJUE.

acțiune în realizare. (2) În cazul în care furnizorul nu a luat măsurile pe care le impune executarea hotărârii judecătorești definitive, Consiliul Concurenței este în drept să inițieze procedura de executare a în conformitate cu Codul administrativ, în vederea asigurării executării imediate a hotărârilor judecătorești executorii.

Obiecții:

Determinarea competenței după formulă „este în drept”, „poate” este o modalitate coruptibilă de determinare a competenței entităților/agenților publici. Coruptibilitatea acestui element rezidă în discreția agenților publici, care apare în cazul utilizării unor asemenea determinări permissive ale competențelor lor, care urmau a fi stabilite de o manieră imperativă. Această discreție poate fi folosită în mod abuziv de către agentul public pentru a nu-și executa obligațiile sale legale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale. Riscul de coruptibilitate a acestor norme crește în cazul în care lipsesc criteriile pentru a stabili în ce cazuri agentul public „este în drept” sau „poate” și în ce cazuri este în drept și poate să nu-și realizeze competențele, sau autorul folosește expresii ambigue („În cazuri întemeiate”, „Când este cazul,”). Totodată, cu referire la utilizarea expresiei ”sau prin neglijență gravă”, se remarcă caracterul ambiguu al acesteia, or aceasta poate condiționa interpretarea extensivă a suficienței seriozității încălcării. Carența în speță, denotă întrunirea parțială a exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.3 alin.(1) lit.d) și art.54 alin.(1) lit.a), c) al Legii nr.100/2017 cu

privire la actele normative („conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, [...]”); (1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii: d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice). Implementarea în redacția propusă, poate crea precondiții pentru tolerarea selectivă a unor neconformități și admiterea incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către subiecții prenotați și obstrucționarea atragerii la răspundere a subiecților care au admis abateri. Totodată, ambiguitatea reglementării responsabilității subiectului vizat, determină caracterul declarativ al normei și prin urmare, responsabilizarea insuficientă a subiecților vizati pentru respectarea prevederilor legale. În context, se remarcă faptul că prevederile art.23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, clare și previzibile. Condiția clarității și a previzibilității este îndeplinită atunci când atât justițiabilul, cât și nemijlocit subiectul vizat de normă, poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea (inclusiv penală) și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării acestei norme. De asemenea, pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a agenților publici în domeniul

respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, or o putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. În cele din urmă, se remarcă faptul că în contextul reglementării atribuțiilor vizate la art.23 al proiectului citat supra, este omisă reglementarea unor aspecte ce țin de valoarea definitivă a penalităților cu titlu cominatoriu revizuite de Plenul Consiliului Concurenței/instanța de judecată (cu cât poate fi aceasta redusă/majorată) sau circumstanțele când Plenul renunță la acestea.

Recomandări:

Excluderea formulelor permissive de reglementare a activității entității, reglementarea duratei maxime/minime a termenului suplimentar ce poate fi stabilit/perioadei de suspendare. Reglementarea circumstanțelor vizate în contextul utilizării expresiilor. ”În cazuri întemeiate,”, ”Când este cazul,”. La art.33 alin.(1) și art.50 se recomandă reglementarea termenului de inițiere a acțiunilor procedurale în speță, de rînd cu răspunderea aplicată în context pentru tergiversarea inițierii sau nerecuperarea ajutorului de stat ilegal. La art.23 alin.(1) se recomandă reconsiderarea expresiei ”sau prin neglijență gravă,”, în sensul reglementării aspectelor vizate de autor drept grave.

Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lacună de drept ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație ● Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor

		Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - nerespectare a regimului cadourilor - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - influențare necorespunzătoare ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu.	
		Art.25 alin. (2)-(3), (5) Articolul 25. Decizii de finalizare a procedurii de investigație a măsurii de sprijin notificate (1) Cu excepția cazurilor prevăzute în art. 26, procedura de investigație se finalizează printr-o decizie, în conformitate cu alin. (2). (2) După efectuarea investigației, Plenul Consiliului Concurenței: a) ia decizia prin care se constată că măsura notificată nu constituie un ajutor de stat, ca urmare a modificărilor efectuate de furnizor; b) ia decizia de autorizare a ajutorului de stat, ca urmare a modificărilor efectuate de furnizor și sau initiator, de eliminare a îndoielilor privind compatibilitatea măsurii de sprijin notificate cu mediul concurențial normal denumită în continuare decizie pozitivă; c) ia decizia de autorizare a ajutorului de stat, impunând condiții pe care trebuie să le îndeplinească un ajutor de stat pentru a fi considerat compatibil cu mediul concurențial normal și poate impune obligații pentru a permite monitorizarea respectării deciziei denumită în continuare decizie condiționată; d) ia decizia prin care se constată că ajutorul de stat nu este compatibil cu mediul concurențial normal și nu poate fi acordat denumită în continuare decizie negativă; e) ia decizia de încetare a investigației dacă furnizorul și/sau initiatorul retrace notificarea.	Se acceptă parțial În art. 25 din proiect sintagmele „ia decizia de” „ia decizia prin care se” au fost substituite cu sintagma “adoptă o”. Restul recomandărilor propuse nu pot fi acceptate întrucât art. 25 alin. (3) din proiect transpune fidel art. 9 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 25 alin. (5) din proiect transpune fidel art. 9 alin. (7) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Respectiv, aceste prevederi ale legislației cu privire la ajutorul de stat urmează a fi aplicate de Consiliul Concurenței, furnizorii ajutorului de stat și instanțele de judecată cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudență CJUE.

(3) Deciziile prevăzute la alin. (2) se adoptă de îndată ce îndoielile privind compatibilitatea cu mediul concurențial menționate la art. 19 alin. (1) lit. c) au fost eliminate. Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie în termen de 18 luni de la inițierea procedurii de investigație, de regulă. (5) După expirarea termenului prevăzut la alin.(3), la cererea furnizorului Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie în termen de două luni, pe baza informațiilor care i-au fost puse la dispoziție. Dacă este cazul, în lipsa unor informații suficiente pentru a stabili compatibilitatea cu mediul concurențial normal, Plenul Consiliului Concurenței adoptă o decizie negativă.

Obiecții:

Primo, se remarcă faptul că potrivit art.16 alin.(1)-(2), (4) al Legii nr.100/2017: Articolul 16. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome (1) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome emit sau aprobă, în condițiile legii, acte normative. (2) Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sînt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În clauza

de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sînt emise sau aprobate. (4) Regulamentele, instrucțiunile, regulile și alte acte normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se aprobă prin hotărîre sau ordin care se semnează de către conducătorii autorităților emitente.” Conform prevederilor art.54 alin.(1) lit.c), alin.(5) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017: (1) Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli: c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; (5) Dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme. Apreciind uzanța de redactare a dispozițiilor normative privind modalitățile de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat, se remarcă faptul că utilizarea formulei ”ia decizia” în contextul reglementării atribuțiilor entității publice este depășită și nu corespunde terminologiei utilizate în context (art.8 alin.(2); art.11 alin.(3); art.13 alin.(2); art.17 alin.(1), art.21 alin.(1) al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139

din 15 iunie 2012, coroborat art.39 lit.g) art.40 alin.(1) lit.c) al Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 de referință infra).Articolul 8. Notificarea și autorizarea ajutorului de stat (2) Notificarea unui ajutor de stat trebuie să cuprindă informații exacte și complete pentru a evalua compatibilitatea ajutorului de stat cu prezenta lege și cu actul normativ adoptat de Consiliul Concurenței care va stabili forma notificării, procedurile de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat. Articolul 11. Procedura de examinare a cazurilor de încălcare a legislației din domeniul ajutorului de stat (3) Furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat pot retrage notificarea în timp util, înaintea adoptării unei decizii de către Consiliul Concurenței. După retragerea notificării, Consiliul Concurenței încheie procedurile de examinare a notificării. Articolul 13. Proceduri privind ajutorul ilegal și ajutorul utilizat abuziv (2) Consiliul Concurenței poate adopta, într-un termen de 30 de zile lucrătoare, o prescripție prin care să solicite furnizorului și/sau inițiatorului ajutorului de stat suspendarea acordării ajutorului în cauză până la luarea unei decizii privind compatibilitatea acestuia cu prezenta lege. Articolul 17. Atacarea deciziilor Consiliului Concurenței (1) Deciziile Consiliului Concurenței adoptate în temeiul prezentei legi pot fi atacate de persoana interesată în instanța de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Articolul 21. Transparența în acordarea ajutoarelor de stat (1) Partea dispozitivă a deciziilor Consiliului Concurenței adoptate în

temeiul prezentei legi va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ținând seama de interesul părților și asigurând protecția informațiilor ce constituie secret de stat sau secret comercial. Articolul 39. Atribuțiile Consiliului Concurenței Consiliul Concurenței are următoarele atribuții principale: [...] g) adoptă decizii prevăzute de lege pentru cazurile de concentrări economice; Articolul 40. Atribuțiile președintelui Consiliului Concurenței (1) Președintele Consiliului Concurenței: [...] c) convoacă ședințele Plenului Consiliului Concurenței, le prezidează și monitorizează îndeplinirea deciziilor adoptate; Secundo, se remarcă faptul că utilizarea expresiei ”de regulă” atribuie caracterul ambiguu al normei, transformând termenul stabilit de 18 luni de la inițierea procedurii de investigație - dintr-o obligație clară într-un reper orientativ, fapt care permite autorității să deroge de la termen fără a fi necesară o justificare riguroasă. Circumstanța în speță, denotă neîntrunirea exigențelor de calitate a legii vizate de art.54 alin.(1) al Legii nr.100/2017 (”conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc,[...]”) și poate condiționa multiple riscuri de corupție aferente proceselor reglementate (prelungirea sau, dimpotrivă, accelerarea procedurilor poate deveni obiectul unor influențe nelegitime sau al unor înțelegeri informale, tergiversarea intenționată a unor dosare sensibile, etc.). Se accentuează faptul că în jurisprudența sa Curtea Constituțională a relevat, în mod constant, că “Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate

– accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție [...]” (de referință Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010; Hotărâre nr.5 din 06.03.2018; Hotărârea nr. 2 din 30.01.2018; Hotărârea nr. 26 din 27.09.2016, etc.). În aceeași ordine de idei, se remarcă utilizarea expresiei ”Dacă este cazul,”, care poate condiționa incertitudine la etapa implementării normei, sub aspectul reflectării obiective a faptelor care concură pentru delimitarea temeiniciei adoptării deciziei negative și periclitează certitudinea juridică a raporturilor juridice reglementate.

Recomandări:

Excluderea expresiilor ”ia decizia de” ”ia decizia prin care se” și revizuirea corespunzătoare a redacției atribuțiilor prescrise. Excluderea expresiilor ”Dacă este cazul,” ”de regulă”.

Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Utilizarea neuniformă a termenilor ● Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice ● Lipsa/ambiguitatea

	procedurilor administrative • Lipsa responsabilității clare pentru încălcări • Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor Riscuri de corupție: • Generale • Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor • Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism- obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă	
	Art.31 alin. (5) Articolul 31. Admisibilitatea plângerilor. (1) Orice persoană care înaintează o plângere în temeiul art.30 alin. (2) trebuie să demonstreze că este persoană interesată în sensul art. 2 alin. (1). (2) Persoanele interesate completează formularul de plângere, aprobat prin actul normativ al Plenului Consiliului Concurenței, și transmit toate informațiile cu caracter obligatoriu prevăzute în formular, inclusiv o versiune neconfidențială a plângerii. Pe baza unei cereri motivate adresate de o persoană interesată, Consiliul Concurenței este în drept să o scutească de la obligația de a furniza informațiile prevăzute de formular. (4) Dacă formularul de plângere este complet și persoana care îl depune demonstrează că interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea ajutorului, astfel cum este definit la art.2 alin. (1),	Se acceptă parțial La art. 31 alin. (5) din proiect cuvântul „motive” a fost substituit cu cuvântul „indici”. Restul recomandărilor propuse nu pot fi acceptate întrucât art. 31 alin. (2) și art. 31 alin. (5) din proiect transpune fidel art. 24 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Prin urmare, procedura de depunere a unei plângeri la autoritatea de concurență și de retragere a plângerii este conformă prevederilor normative ale UE și nu poate fi revizuită în condițiile în care ulterior competența Consiliului Concurenței va fi preluată de Comisia Uniunii Europene și va fi aplicată aceiași

Consiliul Concurenței examinează plângerea. (5) În cazul în care consideră că persoana interesată nu respectă elementele obligatorii din formularul de plângere sau că elementele de fapt și de drept invocate de persoana interesată nu oferă motive suficiente pentru a demonstra, pe baza unei examinări prima facie, existența unui ajutor de stat ilegal sau utilizarea abuzivă a ajutorului de stat, Consiliul Concurenței informează prin scrisoare persoana interesată cu privire la acest lucru și solicită acesteia să prezinte observații într-un termen care nu depășește o lună. În cazul, în care persoana interesată nu își prezintă observațiile în termenul prevăzut, se consideră că plângerea a fost retrasă tacit. Consiliul Concurenței informează furnizorul ajutorului de stat atunci când o plângere a fost considerată ca fiind retrasă tacit.

Obiecții:

Prevederile proiectului au fost examinate inclusiv prin prisma factorilor de risc identificați în procesul de evaluare a integrității instituționale desfășurat în privința Consiliului Concurenței în temeiul Legii privind evaluarea integrității instituționale nr.325/2013 și în conformitate cu prevederile Metodologiei aprobate prin Ordinul CNA nr.50/2018 (raportul de evaluare se regăsește pe pagina web oficială a CNA după cum urmează: <https://cna.md/ro/rapoarte-privind-rezultatele-evaluarii/raport-privind-evaluarea-integritatiiinstitutionale-3>). Astfel, se remarcă concluziile raportului de evaluare prenotat sub aspectul procedurilor administrative aferente examinării plîngerilor, după cum urmează:

procedură și norme materiale. Totodată, cerințele de conținut din formularul de plângere deasemenea sunt preluate fidel din actul UE.

Respectiv, aceste prevederi ale legislației cu privire la ajutorul de stat urmează a fi aplicate de Consiliul Concurenței, furnizorii ajutorului de stat și instanțele de judecată cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudență CJUE.

Examinarea formală a unor petiții, care admite respingerea sau ignorarea petițiilor ce nu sunt depuse potrivit formularului tipizat. Astfel, s-a constatat că în lipsa unei analize esențiale privind problematicele invocate în petiție, petenților li se recomandă să depună în mod repetat sesizarea potrivit formularului, dintre care, doar circa 20 la sută revin repetat cu petiții completate corespunzător. Mai mult, în anumite cazuri, chiar și atunci când petentul utilizează formularul conform cerințelor, acestuia i se solicită să indice în mod expres articolele din Legea concurenței care ar fi fost încălcate, deși identificarea și încadrarea juridică a faptelor reclamate constituie atribuția exclusivă a Consiliului Concurenței. Prin urmare, analiza petițiilor adresate Consiliului Concurenței relevă o abordare formală sau superficială din partea personalului responsabil, majoritatea răspunsurilor oferite se limitează la faptul că petiția nu corespunde cu formularul tipizat, ori la necesitatea prezentării probelor care să susțină faptele invocate. [...] Au fost identificate situații în care anumite petiții au fost respinse pe motiv că nu corespundeau condițiilor de formă și de conținut ale formularului tipizat. Astfel, se constată că sesizările au fost examinate exclusiv prin prisma Legii concurenței, fără a se aplica dispozițiile Codului administrativ, ceea ce a condus la respingerea acestora din cauza că nu corespundeau cu cerințele de formă și conținut ale formularului.

La caz, evidențiem că această practică contravine principiului bunei administrări și subminează obligația autorității de a răspunde tuturor cererilor

care relevă încălcarea unui interes legitim sau vizează anumite disfuncționalități ale pieței, chiar și dacă aceste sesizări nu s-au încadrat în condițiile speciale de formă și de conținut în sensul Legii concurenței. Complementar, menționăm că potrivit Codului administrativ, în cazul depunerii unei petiții/sesizări, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă, având obligația de a examina petițiile și de a emite un răspuns motivat, în termeni legali, indicând măsurile întreprinse sau justificând refuzul. Prin urmare, se prezumă că în cazul în care o sesizare nu întrunește cerințele unei plângeri în sensul Legii concurenței, aceasta ar urma să fie examinată prin prisma Codului administrativ, iar petiționarul să fie informat despre rezultatele examinării. În caz contrar, dreptul la petiționare ar putea fi afectat, iar anumite persoane ar putea fi afectate de practici anticoncurențiale, inclusiv ar putea fi diminuat rolul preventiv al autorității publice în domeniul concurenței. [...] Prin urmare, evidențiem că procedura administrativă inițiată în baza petițiilor ar putea permite identificarea semnalelor timpurii privind posibile încălcări ale legislației în domeniul concurenței, cum ar fi abuzul de poziție dominantă, înțelegerile anticoncurențiale, ajutoarele de stat ilegale sau alte practici restrictive. Din aceste considerente, Consiliul Concurenței trebuie să trateze fiecare sesizare în mod imparțial și profesionist, cu respectarea cadrului legal aplicabil, în special a Legii concurenței și prevederilor Codului administrativ. Cu referire la procedura de examinare a plângerilor, se menționează că aceasta

ar urma să implice o analiză preliminară a conținutului și temeiniciei faptelor invocate, care ulterior ar permite inițierea unei investigații sau întreprinderea unor acțiuni procedurale ce țin de procedura administrativă. Cu toate acestea, urmare a studierii petițiilor adresate Consiliului Concurenței se atestă o abordare superficială sau formală din partea executorilor referitor la cele invocate de autorul petiției. Majoritatea răspunsurilor se referă la necorespunderea petițiilor cu formularul de plângere și atenționarea petenților referitor la prezentarea probelor în susținerea faptelor pe care își întemeiază plângerea, or, potrivit art. 54 al. (1) al Legii concurenței nr. 183/2012, în scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit, asigurând confidențialitatea informației, de la întreprinderi, asocieri de întreprinderi, persoane fizice și autorități publice orice documente și informații necesare. S-a constatat că pe parcursul anului 2023, 22 petenți au fost informați despre necesitatea depunerii plângerii conform formularului aprobat, dintre care doar 4 persoane (18%) au depus (repetat) plângerea potrivit formularului. Cu referire la anul 2024, se menționează că din 17 petenți informați despre necesitatea depunerii plângerii conform formularului, doar 2 persoane (12%) s-au conformat. De menționăm că pe parcursul anului 2023, în baza Legii concurenței, Consiliul Concurenței a examinat 27 plângeri, iar în anul 2024 - 29 plângeri. Totodată, pe parcursul anului 2023, entitatea a examinat 9 sesizări recepționate

de la autoritățile publice, iar în anul 2024, 2 sesizări. Deși utilizarea unui formular-tip de plângere este justificată din perspectiva eficienței administrative și a calității informațiilor primite, refuzul de a examina anumite sesizări/petiții urmare a faptului că nu corespund conținutului de formă și conținut a 23 formularului poate încălca dreptul la petiționare și afecta percepția asupra imparțialității Consiliului Concurenței. Din aceste considerente, este necesară o abordare echilibrată, care să respecte atât exigențele de procedură, cât și drepturile fundamentale ale petiționarilor. Mai mult, se constată că formularul plângerii conține și unele cerințe/condiții excesive, care pun în dificultate adresarea ulterioară/repetată a petenților. Totuși, este necesară extinderea și dezvoltarea acestora, în conformitate cu cele mai bune practici europene, pentru a eficientiza activitatea de prevenire și combatere a comportamentelor anticoncurențiale, inclusiv prin simplificarea procedurii de notificare a Consiliului Concurenței cu privire la existența unui presupus caz de încălcare a legislației din domeniul concurenței, prin reducerea la minim a cerințelor stabilite în formularul de plângere privind acțiunile concurențiale, precum și evitarea respingerii plângerii pentru motive formale. Condescendent, cu referire la redacția propusă la alin.(5) art.31 al proiectului, apreciind prin prisma exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.3, 54 alin.(1) lit.a) al Legii nr.100/2017, se remarcă faptul că utilizarea expresiei ”nu oferă motive suficiente pentru a demonstra, pe baza unei examinări prima facie,”

poate accentua caracterul formal al examinării. În primul rând se remarcă faptul că expresia „examinare prima facie” - presupune un proces de analiză pe baza unei verificări inițiale, referindu-se la o constatare făcută la prima vedere, fără o analiză detaliată sau aprofundată (control sumar, preliminar, fără o analiză aprofundată a fondului, pe baza informațiilor disponibile în formular). Instrumentul prenotat, poate fi exploatat pentru trierea și abordarea selectivă a plângerilor incomode, fapt care accentuează riscurile de corupție aferente proceselor reglementate. Totodată, se evidențiază faptul că petentul, dispune, de regulă, de capacități limitate (informaționale/financiare/tehnice) în raport cu autoritatea publică, ceea ce îi reduce capacitatea efectivă de a susține o sarcină probatorie complexă. În aceste condiții, stabilirea unei sarcini probatorii extinse în sarcina petentului (de a demonstra existența unui ajutor de stat ilegal sau utilizarea abuzivă a ajutorului de stat, încă din faza preliminară), poate fi apreciată ca fiind disproporționată. Deficiența prenotată este amplificată de incertitudinea standardelor probatorii (care vor fi aprobate ulterior de către entitatea publică - Formular de plîngere), cît și de susceptibilitatea interpretării discreționare a acestora de către entitatea publică (Utilizarea cuvintelor „motive suficiente” în acest sens). Utilizarea cuvintelor „motive suficiente”, poate facilita aprecierea, discreționară a faptului că argumentele prezentate de petent întrunesc sau nu nivelul necesar de suficiență și tratamentul

diferențiat al unor situații similare (în funcție de agentul public responsabil de examinare sau de alt context). Condescendent, apreciind prin prisma prevederilor art.85, 92 - 93 Cod administrativ RM, se remarcă faptul că principiul rolului activ al autorității presupune faptul că aceasta stabilește din oficiu starea de fapt și nu este limitată de probele și afirmațiile participanților, ia în considerare toate circumstanțele relevante (inclusiv a celor favorabile participanților) și asigură administrarea probelor (fapt ce nu exclude intervenția activă a autorității).

Recomandări:

Revizuirea procedurii de notificare a autorității de concurență cu privire la existența unui presupus caz de încălcare a legislației din domeniul concurenței, prin reducerea la minim a cerințelor stabilite în formularul de plângere privind acțiunile concurențiale, precum și evitarea respingerii plângerii pentru motive formale. Reconsiderarea alin.(5) cu reglementarea i) caracterului obligatoriu al motivării complete și clare a răspunsurilor către petenți (În cazul în care persoana interesată nu respectă elementele obligatorii din formularul de plângere), cu evidențierea omisiunilor admise în conținutul plîngerii și recomandări ce vizează categoriile de informații ce urmează a fi reflectate, astfel încât aceștia să poată înțelege raționamentul juridic și faptele reținute, evitând formalismul sau răspunsurile lacunare. ii) substituirea cuvintelor "motive suficiente" cu cuvintele "informații/indici" și substituirea cuvintelor "a demonstra" cu cuvintele "a iniția investigație" cu reglementarea exhaustivă a temeiurilor de inițiere/refuzu inițierii

		investigațiilor. Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - conflict de interese și/sau favoritism 19 refuzul sau inacțiunea entității publice ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive ● Norme de blanchetă defectuoase ● Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) - abuz de serviciu - îmbogățire ilicită - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: - trafic de influență - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - conflict de interese și/sau favoritism - abuz de serviciu - îmbogățire ilicită - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă.	
		Art.34 alin.(5)-(6) Articolul 34. Deciziile Consiliului Concurenței. (4) În cazul unui posibil	Se acceptă partial Pentru a asigura transpunerea fidelă a Regulamentului

ajutor ilegal și fără a se aduce atingere art.32 alin. (2), Consiliul Concurenței nu este obligat să respecte termenul prevăzut la art.19 alin. (2) și la art.25 alin. (3) - (5). (5) Deciziile cu privire la un posibil ajutor de stat ilegal pot fi revocate de către Plenul Consiliului Concurenței conform normelor stabilite în art. 27.

Obiecții:

Apreciind prin prisma exigențelor de tehnică legislativă vizate de prevederile art.54 alin.(1) lit.c)-d), h), alin. (5) al Legii nr.100/2017, se remarcă caracterul nereglementat al noțiunii ”posibil ajutor ilegal”, fapt care va determina ambiguitatea procedurii administrative desfășurate și incertitudine la etapa implementării sub aspectul delimitării aspectelor vizate de către autor. Reglementarea ambiguă a procedurilor administrative pe care le gestionează autoritățile publice, determină discreția periculoasă a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public. Carența prenotată, periclitează certitudinea reglementării, or invocarea existenței unui „posibil ajutor ilegal” permite autorității să se sustragă de la constrângeri temporale clare (fără a fi necesară o motivare preliminară riguroasă) și tergiversarea procedurilor administrative, fie pentru a exercita presiuni asupra beneficiarilor, fie pentru a favoriza anumite interese. Condescendent, utilizarea conceptului prenotat drept temei pentru reglementarea prerogativei de revocare a deciziei, accentuează caracterul ambiguu al prerogativei autorității de concurență, condiționând obscuritatea

UE nr.2015/1589 s- a substituit cuvântul “posibil” cu cuvântul “presupus”. Prin urmare, conceptul de presupus ajutor ilegal nu necesită o definire și reglementare specială, întrucât se va aplica în sensul general subînțeles de către Consiliul Concurenței, furnizorii ajutorului de stat și instanțele de judecată cu luarea în considerare a instrumentelor de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudență CJUE relevantă.

Restul recomandărilor propuse nu pot fi acceptate întrucât art. 34 alin. (4) și art. 34 alin. (5) din proiect transpune fidel art. 15 alin. (2) și alin. (3) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

procedurii administrative desfășurate și criteriilor de apreciere utilizate în context. Riscurile de corupție aferente procesului reglementat sunt accentuate de utilizarea unei formule permissive de reglementare a activității agentului public ("poate"), care nu permite delimitarea clară și fără echivoc a circumstanțelor în care entitatea „poate” să revoce acte și în ce cazuri aceasta poate să nu-și realizeze competențele.

Recomandări:

Reconsiderarea expresiei „posibil ajutor ilegal” și substituirea acesteia cu un concept clar definit, însoțit de criterii obiective, obligații de motivare detaliată a deciziei de revocare/prelungire a termenului. 20 Reconsiderarea formulei permissive de reglementare a activității entității publice ("poate") cu reglementarea condescendentă a circumstanțelor când decizia este revocată.

Factori de risc: • Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație • Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor

Riscuri de corupție: • Generale • Încurajarea sau facilitarea actelor de: - corupere activă - corupere pasivă - trafic de influență - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului

		cadourilor • Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă.	
		Art.35 alin. (3); Art.48 alin.(2) Articolul 35. Recuperarea ajutorului de stat incompatibil (3) Consiliul Concurenței nu solicită recuperarea ajutorului de stat în cazul în care această recuperare ar contraveni unui principiu general de drept, cum ar fi protecția încrederii legitime, autorității lucrului judecat și imposibilitate absolută de recuperare stabilite în actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței. Articolul 48. Procedura de monitorizare a ajutorului de stat existent (2) Consiliul Concurenței instituie un proces anual de monitorizare, în cadrul căruia este selectat un eșantion de cazuri de ajutor de stat supuse unei examinări aprofundate. Criteriile de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării sunt stabilite în actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței. Obiecții: Prevederile proiectului au fost examinate inclusiv prin prisma factorilor de risc identificați în procesul de evaluare a integrității instituționale desfășurat în privința Consiliului Concurenței în temeiul Legii privind evaluarea integrității instituționale nr.325/2013 și în conformitate cu prevederile Metodologiei aprobate prin Ordinul CNA nr.50/2018 (raportul de evaluare se regăsește pe pagina web oficială a CNA după cum urmează: https://cna.md/ro/rapoarte-privind-rezultatele-	Nu se acceptă Recomandarea data nu poate fi acceptată întrucât aceste prevederi din proiect asigură transpunerea principiilor generale de recuperare a ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile pe care le aplică Comisia UE. Totodată, este necesar de menționat faptul că proiectul legii prevede în mod expres cazurile de imposibilitate absolută de recuperare. Respectiv, criteriile de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării vor fi stabilite prin actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței similar criteriilor aplicate de Comisia UE. Respectiv, elaborarea și adoptarea acestui act, se va realiza cu luarea în considerare a normelor materiale și procedurale aplicate de Comisia Europeană și ținând cont de instrumentele de interpretare ale instituțiilor UE și jurisprudență CJUE relevantă procedurii de monitorizare a ajutoarelor de stat.

evaluării/raport-privindevaluarea-integritatii-institutionale-3) Neaplicarea de către Consiliul Concurenței a mecanismului de control de stat și a măsurilor ferme de recuperare a ajutoarelor ilegale. Neconformități, care în practică pot genera potențiale riscuri de fraudă și corupție, precum și riscul de recuperare inefficientă a ajutorului ilegal sau utilizat abuziv. Lipsa recuperării ajutoarelor de stat ilegale sau abuzive poate duce la pierderi financiare directe pentru buget. Monitorizarea și controlul implementării ajutoarelor de stat autorizate are un rol semnificativ în prevenirea abaterilor și în evaluarea impactului real asupra pieței și asupra economiei naționale. Consiliul 12 Concurenței are obligația de a aplica mecanismele de control de stat în domeniul ajutoarelor de stat, inclusiv de a asigura recuperarea sumelor acordate ilegal, în conformitate cu prevederile legislației naționale și europene privind ajutorul de stat. Totodată, acesta trebuie să asigure un sistem de monitorizare complet, corect și eficient al ajutoarelor acordate de către furnizori. Neaplicarea consecventă de către Consiliul Concurenței a mecanismelor de control de stat și a măsurilor ferme de recuperare a ajutoarelor ilegale, inclusiv prin efectuarea verificărilor la fața locului, afectează eficiența politicii în domeniul ajutorului de stat și rolul instituției în asigurarea respectării cadrului legal național. Potrivit art.16 al Legii nr.100/2017: "Articolul 16. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome (2) Actele normative ale autorităților administrației

publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sînt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sînt emise sau aprobate”. Subsecvent, conform exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.55 alin.(3) al Legii nr.100/2017: Articolul 55. Trimiterea la actele normative sau la elementele structurale ale acestora. (3) Nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere, precum și trimiterea la un act normativ de nivel inferior. În context, urmînd jurisprudența Curții Constituționale, reținem faptul că actul normativ, se accentuează faptul că actul normativ aprobat de către entitățile prenotate, nu poate conține norme primare, iar conținutul actului normativ urmează să fie în strictă corespundere cu normele și scopul legii sau ale actului normativ superior și nu poate introduce reglementări noi, altele decât cele stabilite de lege sau actul superior. De asemenea, actul normativ nu poate interveni în domenii nereglementate de lege (Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 28 octombrie 2016, §71). Astfel, se accentuează faptul că delegarea atribuției

de aprobare a i) cazurilor de imposibilitate absolută de recuperare sau a ii) criteriilor de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării, poate determina exercitarea unor atribuții extensive de reglementare, or apreciind prin prisma art.14, 16 al Legii nr.100/2017 domeniul de intervenție normativă excede competența acestora. Reținem faptul că deficiența prenotată, denotă neîntrunirea exigențelor de reglementare materială și procedurală, periclitează certitudinea juridică și poate contribui la apariția altor elemente cu risc puternic de coruptibilitate: lărgirea atribuțiilor discreționare ale agenților publici, stabilirea aleatorie a termenelor pentru prestarea serviciilor, cerințe exagerate pentru realizarea unor drepturi de către persoane private (fizice/juridice), taxe/plăți suplimentare, etc.

Recomandări:

Reglementarea în conținutul proiectului i) cazurilor de imposibilitate absolută de recuperare sau a ii) criteriilor de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării.

Factori de risc: ● Atribuții extensive de reglementare ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Norme de blanchetă defectuoase ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - abuz de serviciu - trafic de influență - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă - influențare necorespunzătoare -

		nerespectare a regimului cadourilor - depășire a atribuțiilor de serviciu • Legalizarea actelor de: - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - abuz de serviciu - obținere frauduloasă a fondurilor din asistență externă - depășire a atribuțiilor de serviciu.	
		Art.47 alin.(1) Articolul 47. Raportul anual privind ajutorul de stat (1) Consiliul Concurenței întocmește și prezintă, până la data de 31 decembrie, Parlamentului un raport anual privind ajutoarele de stat existente acordate pentru anul precedent. Obiecții: Apreciind prin prisma exigențelor vizate de art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017, se remarcă omiterea reglementării exprese, la nivel de lege, a elementelor structurale ale raportului autorității naționale de concurență prezentat Parlamentului. Această lacună poate determina insuficiența responsabilizării entității publice în context, caracterul formal al procesului de raportare și selectarea discreționară a aspectelor raportate. În consecință, raportul poate fi lipsit tendențios de substanță analitică, ceea ce obstrucționează verificarea ex post a legalității și oportunității acțiunilor autorității și diminuează capacitatea Parlamentului de a exercita un control efectiv. Recomandări: Reglementarea elementelor structurale obligatorii ale raportului (numărul și tipologia cazurilor analizate (concentrații economice, investigații privind concurența, abateri constatate; detalierea ajutoarelor de stat acordate și a schemelor	Nu se acceptă Raportul anual privind ajutorul de stat constituie un instrument statistic esențial pentru asigurarea transparenței în domeniul ajutoarelor de stat. Acesta oferă date agregate relevante pentru APC și APL, sprijinind elaborarea de politici economice eficiente și luarea unor decizii corecte privind utilizarea eficientă a resurselor publice disponibile astfel în cât să nu fie afectată concurența. În același timp, raportul poate constitui o sursă pentru cercetări științifice. Astfel, raportul include atât analiza ajutoarelor de stat existente, care continua să fie acordate în anul de raportare, cât și a ajutoarelor de stat noi, a ajutoarelor de minimis, măsurile de sprijin destinate prestării serviciilor de interes economic general, precum și a ajutoarelor destinate compensării pagubelor provocate de calamități naturale sau alte situații excepționale. În acest context, este necesar de evidențiat faptul că Raportul anual privind ajutorul de stat acordat în anul precedent raportării, nu reprezintă raportul de activitate al Consiliului Concurenței. Conținutul și termenele de întocmire și prezentare Parlamentului a raportului anual al activității Consiliului Concurenței este stabilit de art. 33 din Legea concurenței nr.183/2012.

		compatibile cu legislația națională și europeană și evaluarea impactului acestora asupra concurenței; informații privind identificarea ajutorului de stat ilegal, deciziile adoptate pentru constatarea ilegalității și măsurile aplicate; informații privind recuperarea ajutorului de stat ilegal (sumele recuperate efectiv de la beneficiari și dificultăți întâmpinate în recuperarea sumelor (litigii, insolvențe, contestații administrative); informații privind monitorizarea ajutorului de stat existent, informații privind investigațiile sau cazuri cu potențial impact semnificativ asupra economiei sau mediului concurențial). Factori de risc: ● Lacună de drept ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Lipsa/insuficiența accesului la informația de interes public ● Lipsa/insuficiența transparenței funcționării entităților publice ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) Riscuri de corupție: ● Generale.	
		Art.49 alin.(1), (5); Art.18 alin.(9) Articolul 49. Vizită de control la fața locului (1) Cu derogare de la art.1 alin.(3) al Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, în cazul în care Consiliul Concurenței atestă îndoieli serioase cu privire la respectarea deciziilor de autorizare, a deciziilor pozitive sau a deciziilor condiționate privind ajutorul de stat individual, acesta poate efectua o vizită de control la fața locului la beneficiarul ajutorului de stat, după ce furnizorul ajutorului de stat a avut posibilitatea de a-și prezenta observațiile. (5) În cazul în care furnizorul de ajutor de stat formulează obiecții temeinic motivate	Nu se acceptă Recomandările date nu pot fi acceptate întrucât art. 49 alin. (1) și alin. (5) din proiect transpune fidel art. 27 alin. (1) și 27 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Potrivit art. 49 alin. (1) din proiect vizita de control se va realiza cu derogare de la art.1 alin. (3) al Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, respectiv nu există necesitatea de a completa proiectul cu trimiteri la

privind alegerea experților, aceștia sunt numiți de comun acord cu furnizorul vizat. (7) Angajații Consiliului Concurenței și experții autorizați să efectueze vizita de control la fața locului prezintă ordinul de dispunere a vizitei de control la fața locului în care este stabilit obiectul și scopul vizitei. (10) Vizita de control la fața locului se desfășoară în conformitatea cu procedura stabilită prin actul normativ adoptat de Plenul Consiliului Concurenței. Articolul 18. Examinarea preliminară a notificării (9) Dacă, la sfârșitul acestei perioade, furnizorul ajutorului de stat nu transmite o notificare completă și conformă cu normele privind ajutoarele de stat, Consiliul Concurenței va continua procedura din punctul în care a fost suspendată. Consiliul Concurenței va informa apoi furnizorul că notificarea este considerată retrasă sau va iniția imediat procedura de investigație, întrucât există îndoieli serioase asupra conformității măsurii de ajutor cu normele privind ajutoarele de stat și, prin urmare, asupra compatibilității acestuia cu mediul concurențial normal.

Obiecții:

Primo, se remarcă faptul că prevederile proiectului au fost examinate inclusiv prin prisma factorilor de risc identificați în procesul de evaluare a integrității instituționale desfășurat în privința Consiliului Concurenței în temeiul Legii privind evaluarea integrității instituționale nr.325/2013 și în conformitate cu prevederile Metodologiei aprobate prin Ordinul CNA nr.50/2018 (raportul de evaluare se regăsește pe pagina web oficială a CNA după cum urmează: <https://cna.md/ro/rapoarte-privind->

prevederile corespondente aplicabile ale Legii nr. 131/2012.

Vizitele de control la fața locului sunt anunțate în prealabil de Consiliul Concurenței și se fac în comun cu furnizorul. Vizitele se fac doar în cadrul procedurii de monitorizare în situații excepționale. De regulă, monitorizarea are loc prin solicitări de informații primare de la furnizori și, după caz, în ultimă instanță de la beneficiari.

Totodată, ordinul de dispunere a vizitei de control la fața locului în acord cu art. 15 Cod administrativ este o operațiune administrativă care poate fi contestată doar odată cu decizia finală.

Prin urmare, vizitele de control la fața locului nu se realizează în același context și conform aceluiași norme materiale și procedurale stabilite de Legea concurenței nr.183/2012 pentru inspecțiile realizate de autoritatea de concurență inopinant - fără anunțare prealabilă a întreprinderii, în cadrul investigațiilor concurențiale desfășurate.

rezultatele-evaluarii/raport-privindevaluarea-integritatiiinstitutionale-3). Astfel, se remarcă concluziile raportului de evaluare prenotat sub aspectul procedurilor administrative aferente examinării plîngerilor, după cum urmează: Efectuarea inspecțiilor concurențiale în lipsa unei note justificate conform, care să prezinte indiciile/suspiciunile referitoare la posibilitatea descoperirii de documente sau informații necesare realizării inspecției. Emiterea ordinelor de inspecție fără a fi însoțite de o motivare clară, precisă și completă, afectează legalitatea și temeinicia actelor administrative adoptate. Prin urmare, analiza practicii de desfășurare a inspecțiilor relevă o serie de vulnerabilități determinate de ambiguitățile temeiului juridic de inițiere a acestora, precum și de insuficiența garanțiilor procedurale menite să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor fizice și juridice supuse inspecțiilor. Lipsa notelor motivate privind inițierea unor inspecții, precum și insuficiența motivării actelor administrative în acest sens, poate compromite eficacitatea unor investigații, inclusiv procedura de examinare a presupuselor încălcări ale legislației concurențiale. se remarcă: 1. cu referire la utilizarea cuvintelor ”îndoieli serioase” la Art.49 alin.(1) Art.18 alin.(9) al proiectului, se remarcă faptul că utilizarea acesteia atribuie caracter ambiguu temeiului de inițiere a investigațiilor sau a vizitelor de control la fața locului, fapt care poate facilita exercitarea discreționară a competențelor de către entitatea publică/agentul public responsabil și multiple riscuri de corupție aferente proceselor

reglementate. Subsecvent, deficiența prenotată, complică în mod semnificativ exercitarea unui control ulterior efectiv al legalității deciziilor Consiliului, întrucât limitează posibilitatea evaluării în mod obiectiv dacă declanșarea investigațiilor sau a vizitelor de control la fața locului a fost justificată și dacă eventual aceasta a fost influențată necorespunzător de careva factori terți. 2. riscurile de corupție aferente utilizării la art.49 alin.(1) al proiectului a unei formule permissive de reglementare a activității agenților publici ("poate efectua o vizită de control"), au fost examinate anterior la obiecția nr 7 capitolul III; 3. cu referire la conținutul prescris al ordinului de dispunere a vizitei de control la fața locului la Art.49 alin.(7) al proiectului, se remarcă faptul că reglementarea clară a elementelor ordinului de dispunere a vizitei de control la fața locului, emis de consiliul concurenței, este esențială pentru asigurarea transparenței, legalității și pentru reducerea factorilor de risc, ce pot condiționa riscuri de corupție. Examinînd inclusiv prin prisma practicii de reglementare vizate de art.1 alin.(3), art.20 al Legii nr.131/2012, se remarcă omisiunea reglementării obligativității reflectării: - temeiului legal și faptic al inițierii controlului; - datelor despre inspectori (nume, prenume, funcția deținută și numărul legitimației); - aspectelor ce urmează a fi verificate, trimitere expresă la lista de verificare aplicabilă și actul normativ prin care aceasta este aprobată; - data începerii controlului și durata preconizată a acestuia; - informația privind calea de atac a delegației de control. Reglementarea

lacunară sau confuză a procedurilor administrative pe care le gestionează autoritățile publice, poate determina discreția periculoasă a agentului public responsabil de a dezvolta reguli procedurale convenabile propriilor sale interese, contrare interesului public. Omisiunile legiuitorului de a reglementa aspecte ale relațiilor sociale, existența cărora rezultă din realitatea obiectivă sau din alte prevederi ale aceluiași act, condiționează incertitudine în relațiile sociale reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor agenților publici și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili etc., situații în care entităților responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri. Stabilirea temeiului legal și faptic al inițierii controlului poate contribui la limitarea posibilității de invocare a justificării generale pentru a intra într-o unitate economică fără a exista indicii clare de practici anticoncurențiale. Lipsa unor referințe de legitimare în sarcina inspectorilor, nu permite verificarea identității inspectorilor și prevenirea accesului persoanelor neautorizate. Lipsa unor exigențe privind lista de verificare aplicabilă, creează precondiții pentru selectarea tendențioasă a aspectelor supuse controlului. Lipsa unor exigențe privind data începerii controlului și durata preconizată a acestuia periclitează certitudinea reglementării și predictabilitatea procedurii de control, condiționând inclusiv tergiversarea continuă a controlului. Subsevent,

conform art.120 alin.(1) lit.h), art.124 Cod administrativ, informația cu privire la exercitarea căilor de atac este un element indispensabil al unui act administrativ individual 4. cu referire la prevederile Art.49 alin.(5), se remarcă faptul că utilizarea expresiei ”obiecții temeinic motivate” în contextul reglementării procedurii de numire/revocare a experților, nu permite identificarea clară și fără echivoc a circumstanțelor vizate de către autor și periclitează uniformitatea procesului de evaluare a legitimității obiecțiilor formulate de furnizorul de ajutor de stat. Deficiența prenotată, poate condiționa interpretarea extensivă a normei și selectarea tendențioasă a experților implicați și multiple riscuri de corupție aferente proceselor reglementate. 5. examinând prin prisma art.1 alin.(3) al Legii nr.131/2012, se remarcă omisiunea corelării prevederilor Art.49 alin.(10) al proiectului la prevederi corespondente aplicabile ale Legii prenotate, fapt care nu corespunde principiilor activității de reglementate vizate de art.3, art.16, art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017. 6. În cele din urmă, se remarcă omisiunea autorului de a reglementa în conținutul art.49 al proiectului a finalității procedurii de control (întocmirea de către inspectorii a unui proces-verbal de control, care se completează și se semnează de toți inspectorii indicați în delegația de control, la locul efectuării controlului și care conține toată informația cu privire la controlul desfășurat, la procedurile aplicate și constatările în urma acestuia, prescripțiile și recomandările înaintate în baza constatărilor, măsurile restrictive aplicate și

sanctiunile stabilite în urma controlului).

Recomandări:

Reconsiderarea cuvintelor ”îndoieli serioase” și excluderea formulei permissive de reglementare a competențelor funcționale ale entității publice (”poate”). Revizuirea și completarea conținutul prescris al ordinului de dispunere a vizitei de control (reglementării obligativității reflectării: - temeiului legal și faptic al inițierii controlului; - datelor despre inspectori (nume, prenume, funcția deținută și numărul legitimației); - aspectelor ce urmează a fi verificate, trimitere expresă la lista de verificare aplicabilă și actul normativ prin care aceasta este aprobată; - data începerii controlului și durata preconizată a acestuia; - informația privind calea de atac a delegației de control). Relementarea criteriilor de selectare a experților, substituirea cuvântului ”numiți” cu cuvântul ”selectați”. La Art.49 alin. (10) al proiectului, completarea cu norme de trimitere la prevederi corespondente aplicabile ale Legii nr.131/2012. Relementarea finalității procedurii de control.

Factori de risc: ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa responsabilității clare pentru încălcări ● Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) ● Lipsa unor termene concrete/termene

		nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - îmbogățire ilicită - influențare necorespunzătoare - nerespectare a regimului cadourilor ● Legalizarea actelor de: - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism	
		IV. Concluzia expertizei Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop transpunerea și implementarea prevederilor relevante din actele Uniunii Europene, în special acelea care derivă din TFUE, regulamente și orientări adoptate la nivel european. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit. a) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit. a)-f) al	S-a luat act

Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Prevederile proiectului au fost examinate inclusiv prin prisma factorilor de risc identificați în procesul de evaluare a integrității instituționale desfășurat în privința Consiliului Concurenței în temeiul Legii privind evaluarea integrității instituționale nr.325/2013 și în conformitate cu prevederile Metodologiei aprobate prin Ordinul CNA nr.50/2018 (raportul de evaluare se regăsește pe pagina web oficială a CNA după cum urmează: <https://cna.md/ro/rapoarte-privind-rezultatele-evaluarii/raport-privindevaluarea-integritatii-institutionale-3>)

Analiza prevederilor propuse, denotă unele deficiențe ce pot condiționa disfuncționalități ale proceselor administrative reglementate și multiple riscuri de corupție aferente

- reglementării ambigui a atribuțiilor CC;
- omiterii reglementării exprese a temeiurilor de redeschidere a investigațiilor de către Consiliul Concurenței și termenului de inițiere a acțiunilor procedurale ce țin de recuperarea ajutorului ilegal, de rînd cu răspunderea aplicată în context pentru tergiversarea inițierii sau nerecuperarea ajutorului de stat ilegal;
- insuficienței corelării textelor regulatorii sub aspectul de reglementare a obligației de furnizare a informației de către furnizorul ajutorului de stat către CC;
- utilizării unor formule permissive de reglementare a activității entităților publice/agenților publici în contextul dispunerii suspendării examinării eliminare și stabilirii perioadei de suspendare, prelungirii termenului de examinarea preliminară a notificării (reducerii acestuia), prelungirii termenului de investigație,

		impunerea de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu/reducerea/anularea acestora, inițierea controlului, recuperarea ajutorului de stat ilegal, etc. - reglementării ambigui a procedurii de notificare a autorității de concurență cu privire la existența unui presupus caz de încălcare a legislației din domeniul concurenței și a procedurii de inițiere/desfășurare a controlului; - reglementării unor atribuții extensive de reglementare a cazurilor de imposibilitate absolută de recuperare sau a criteriilor de selectare a ajutoarelor de stat existente supuse monitorizării. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017) în condițiile reconsiderării acestuia potrivit recomandărilor vizate de capitolul III al prezentului raport de expertiză.	
Banca Mondială		La art. 2 din proiect este prevăzută noțiunea de ajutorul de stat existent care conține termenul de autorizare tăcită. Urmează a fi clarificat în temeiul cărei dispoziții din legislația națională ajutorul este considerat autorizat cu trimitere la această normă.	Se acceptă Cuvântul “tăcit” a fost exclus și a fost completat cu sintagma „în conformitate cu art.19 alin. (4)” pentru a stabili expres temeiul legal în baza căruia se consideră autorizat ajutorul de stat.
		La art. 5 din proiect este prevăzută noțiunea de ajutor de stat care este conformă cu legislația UE. Noua lege reduce domeniul de aplicare al legii anterioare, întrucât măsurile de ajutor național care nu afectează schimburile comerciale cu UE sunt acum excluse. Astfel, se recomandă să se facă referire la efectul asupra schimburilor comerciale	Se acceptă Art. 8 alin. (3) din proiect a fost completat conform propunerii expertului care să asigure și examinarea efectului asupra schimburilor comerciale dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene.

		dintre Republica Moldova și statele membre ale Uniunii Europene la art. 8 alin. (3) din proiect care prevede evaluarea compatibilității ajutorului de stat cu mediul concurențial normal.	
		Cu privire la art. 7 din proiect care prevede tipurile de ajutoare care sunt compatibile cu mediul concurențial normal, este oportun aprobarea unui Regulament general de exceptare pe categorii („GBER”) la nivel național, care să prevadă că, ajutorul acordat în temeiul acestuia este declarat compatibil fără notificare prealabilă către Consiliul Concurenței. Se propune următoarea formulare: „Categorii specifice de ajutor de stat acordate în temeiul Regulamentului general de exceptare pe categorii («GBER») adoptat de Consiliul Concurenței din Republica Moldova. Acest tip de ajutor este exceptat de la obligația notificării prealabile și a aprobării de către Consiliul Concurenței.”	Nu se acceptă La data de 27 februarie 2026, a avut loc ședința explicativă a Republicii Moldova cu Comisia Europeană privind criteriile de referință de închidere aferente capitolelor de negociere din cadrul Clusterului 2 „Piața Internă”. În cadrul ședinței, reprezentantul DG Competition a expus opinia expresă că, din pachetul GBER, Republica Moldova urmează să preia doar criteriile de compatibilitate a ajutorului de stat, dar nu și derogarea de la obligația furnizorilor de a notifica unele categorii de ajutor de stat. Astfel, în lipsa unui acord/opinii oficiale negociate de RM și expuse în formă scrisă a DG Comp pe acest subiect și având în vedere opinia oficială a DG Competition expusă în cadrul acestei ședințe explicative vis a vis de pachetul GBER, la moment este prematur să intervenim cu o asemenea propunere de completare a art.7 al proiectului definitiv al Legii care să asigure o exceptare de la obligația de notificare a unor categorii de ajutoare de stat.
		Cu privire la pragul ajutoarelor de minimis stabilite la art. 9 – 13 din proiect, se propune excluderea plafoanelor de minimis din lege și trimiterea la regulamentul de punere în aplicare relevant al Consiliului Concurenței, pentru a evita modificările frecvente ale Legii cu privire la ajutorul de stat.	Nu se acceptă Parlamentul RM nu susține propunerea de a fi stabilit acest prag de minimis al ajutoarelor printr-un act al Consiliului Concurenței reieșind din ultima experiență de a opera o asemenea modificare la Legea nr.139/2012. Propunerea Consiliului Concurenței nu a fost susținută de Parlament și la adoptarea Legii nr.341

			din 24.11.23 pentru modificarea Legii nr.139/2012 s-a stabilit expres în lege cuantumul pragului ajutorului de minimis.
		La art. 16 alin. (1) din proiect clauza de suspendare, care prevede cazurile când ajutorul de stat poate fi considerat autorizat după cum s-a menționat și anterior, urmează a fi clarificat în temeiul cărei dispoziții din legislația națională ajutorul este considerat autorizat cu trimitere la această normă.	Se acceptă Art. 16 alin. (1) din proiect a fost modificat conform propunerii expertului și termenul “tăcit” a fost exclus și s-a completat cu sintagma „în conformitate cu art.19 alin. (4)”.
		La art. 24 alin. (1) lit. b) din proiect, este prevăzut în calitate de temei pentru suspendarea procedurii de investigare a măsurii de sprijin notificate, existența unei cauze pendinte în instanța de judecată sau în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, a cărei hotărâre ar putea influența evaluarea compatibilității măsurii notificate. În legislația UE nu există o prevedere similară. Prin urmare, se propune excluderea acestei prevederi din proiect sau limitarea acesteia doar la cazurile aflate pe rolul CJUE, întrucât analiza compatibilității este realizată de Consiliul Concurenței și nu de instanțele naționale de judecată, ci Consiliului Concurenței. În schimb, instanțele de judecată naționale ar trebui să suspende procesele de judecată doar dacă există o procedură în desfășurare la Consiliul Concurenței.	Se acceptă Art. 24 alin. (1) lit. b) din proiect a fost exclus.
		La art. 28 din proiect prevede procedura de investigare a ajutorului ilegal și reglementează inclusiv dreptul Consiliului Concurenței de a solicita informații de la furnizorul ajutorului de stat vizat sau oricărei autorități publice, oricărei întreprinderi	Nu se acceptă Având în vedere cadrul normativ național, autoritatea de concurență nu are dreptul de a solicita prezentarea informației necesare de la alte autorități publice prin

		sau asociații de întreprinderi. Se propune introducerea în normă a obligației de furnizare a informației conform normelor legislației Uniunii Europene și anume art. 12 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.	decizie a Plenului Consiliului Concurenței. Procesul de adoptare a deciziilor Plenului necesită o perioadă mai lungă de timp și ulterior, aceste decizii ale Plenului pot fi contestate în instanța de judecată și poate fi suspendată executarea acestora de instanța de judecată. Acest fapt nu va asigura obiectivul general urmărit, dar va îngreuna propriu zis procedura Consiliului Concurenței de investigare. La moment aceste informații necesare autorității de concurență pot fi solicitate prin scrisori ale Consiliului Concurenței, care reprezintă niste operațiuni administrative ce nu pot fi contestate separat în instanța de judecată conform prevederilor Codului administrativ. Însă, pentru determinarea prezentării informației și sancționarea neprezentării informațiilor necesare de către furnizorii de ajutor de stat, legea asigură dreptul de a fi trase la răspundere contravențională persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice furnizori de ajutor de stat.
		Art. 35 din proiect Recuperarea ajutorului de stat incompatibil prevede la alin. (3) situațiile în care ajutorul acordat nu se recuperează. Legislația UE face referire, în general, la principiile UE ca posibilă excepție de la recuperarea ajutorului. Se propune reformularea prevederii or trimiterea trebuie să respecte formularea utilizată în contextul UE: “Recuperarea de la beneficiar trebuie să aibă loc, cu excepția cazului în care o astfel de recuperare ar fi contrară unui principiu general al dreptului Uniunii Europene (și nu doar al dreptului național), cum ar	Se acceptă parțial Au fost preluate fidel prevederile Regulamentului UE nr.1589/2015 cu excepția sintagmei ”EU law” care la moment nu este aplicabil direct în RM, dar va fi asigurată implementarea acestei prevederi prin preluarea conceptului de asigurare a principiilor generale de drept enunțate cu titlu exemplificativ. Principii care vor fi stabilite și dezvoltate ulterior prin actul normativ ce va fi adoptat de Consiliul Concurenței de transpunere a comunicării UE privind recuperarea ajutorului ilegal și utilizat abuziv.

		fi protecția așteptărilor legitime.”	
		Art. 57 din proiect prevede răspunderea pentru încălcarea legii de către furnizorii ajutorului de stat. Norma nu are o prevederi corespondentă în legislație UE. Nu este clară răspunderea pentru beneficiari, furnizori sau inițiatori. De asemenea, nu este clară relevanța articolului 15 (ajutorul de minimis în anumite sectoare). Aceasta prevedere nu există în legislația UE, însă ar putea constitui o normă complementară utilă în cadrul legislației naționale, pentru aplicarea legii în această etapă a statutului de țară candidat.	Se acceptă parțial Noțiunea de inițiator a fost exclusă din proiectul legii. Relevanța art.57 din proiect care prevede răspunderea furnizorilor se explică prin cerința Legii cu privire la actele normative de a prevedea și sancțiunile/consecințele ce pot surveni ca rezultat al neonorării obligațiilor stabilite de lege inclusiv și pentru furnizorii ajutorului de stat- autorități publice, derând cu întreprinderile. Respectiv, pentru a asigura implementarea eficientă și efectivă a legii și implicit notificarea la nivel de intenție a măsurilor de sprijin este oportun și relevant ca proiectul să prevadă și sancțiuni pentru furnizorii de ajutor de stat care la caz va îmbrăca forma unei răspunderi contravenționale pentru persoanele cu funcție de răspundere ce se vor face vinovate de nenotificare sau neprezentarea informațiilor necesare Consiliului Concurenței așa cum se prevede și răspundere administrativă pentru întreprinderi în caz de neprezentare a informației necesare.